

Budapest,
2001. december 24.,
hétfő

153. szám

Ára: 1568,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
2001: XCVII. tv.	A Magyar Köztársaságnak az Európai Környezetvédelmi Ügy- nökségben és az Európai Környezeti Tájékoztató és Megfi- gyelő Hálózatban való részvételéről szóló Megállapodás kihir- detéséről 11364
2001: XCVIII. tv.	A Magyar Köztársaság Kormánya és az Albán Köztársaság Kormánya között a jogellenesen tartózkodó személyeknek az államhatáron történő visszafogadásáról szóló, Tiranában, 2001. március 20-án aláírt Egyezmény kihirdetéséről 11370
2001: XCIX. tv.	A felsőoktatási képzéseknek az európai régióban történő elis- meréséről szóló, 1997. április 11-én, Lisszabonban aláírt Egyezmény kihirdetéséről 11374
2001: C. tv.	A külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről 11392
2001: CI. tv.	A felnőttképzésről 11412
2001: CII. tv.	Egyes közhatalmi feladatokat ellátó, valamint közvagyonnal gazdálkodó tisztségeket betöltő személyek összeférhetlenség- éről és vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségéről 11418
2001: CIII. tv.	Az országgyűlési képviselők vagyonnyilatkozat-tételi kötelezett- ségével kapcsolatos egyes jogszabályok módosításáról 11428
2001: CIV. tv.	A jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedé- sekről 11428
2001: CV. tv.	A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosítá- sáról 11434
2001: CVI. tv.	A társadalmi szervezetek és az alapítványok nyilvántartásba vételére vonatkozó rendelkezések módosításáról 11439
2001: CVII. tv.	Az egészségügyi közszolgáltatások nyújtásáról, valamint az orvosi tevékenység végzésének formáiról 11442
2001: CVIII. tv.	Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az infor- mációs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kér- déseiről 11450
2001: CIX. tv.	A közlekedéssel összefüggő egyes törvények módosításáról 11455
2001: CX. tv.	A villamos energiáról 11461
2001: CXI. tv.	A behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 1993. évi II. törvény módosításáról 11488
2001: CXII. tv.	A mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény és a nemzeti szabvá- nyosításról szóló 1995. évi XXVIII. törvény módosításáról .. 11492
2001: CXIII. tv.	A munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény módo- sításáról 11493
2001: CXIV. tv.	A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény módosításáról 11493
2001: CXV. tv.	A területszervezési eljárásról szóló 1999. évi XLI. törvény módosításáról 11495
2001: CXVI. tv.	A Nemzeti Földalapról 11496
2001: CXVII. tv.	A termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény módosításáról 11499
2001: CXVIII. tv.	A földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény módosításáról 11503
2001: CXIX. tv.	A takarmányok előállításáról, forgalomba hozataláról és fel- használásáról 11505

II. rész JOGSZABÁLYOK

Törvények

2001. évi XCVII. törvény

a Magyar Köztársaságnak az Európai Környezetvédelmi Ügynökségben és az Európai Környezeti Tájékoztató és Megfigyelő Hálózatban való részvételéről szóló Megállapodás kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormánya és az Európai Közösség között a Magyar Köztársaságnak az Európai Környezetvédelmi Ügynökségben és az Európai Környezeti Tájékoztató és Megfigyelő Hálózatban való részvételéről 2000. október 9-én, Brüsszelben aláírt Megállapodást e törvénnyel kihirdeti. (A Megállapodás megerősítéséről szóló jegyzékváltás 2001. november 8-án megtörtént.)

2. § A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„A Magyar Köztársaság Kormánya és az Európai Közösség között a Magyar Köztársaságnak az Európai Környezetvédelmi Ügynökségben és az Európai Környezeti Tájékoztató és Megfigyelő Hálózatban való részvételéről szóló Megállapodás

Egyrészt a Magyar Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: Magyarország),

másrészt az Európai Közösség,

tekintettel Magyarországnak az Európai Környezetvédelmi Ügynökségben már a csatlakozás előtt való részvételére vonatkozó kérelmére,

emlékeztetve arra, hogy az 1997. decemberi luxemburgi Európai Tanács a közösségi programokban és ügynökségekben való részvételt a közép- és kelet-európai országok csatlakozás előtti stratégiája meggyorsítását szolgáló módszernek nyilvánította,

tekintettel a 933/1999/EGK¹ tanácsi rendelettel módosított, az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az Európai Környezeti Tájékoztató és Megfigyelő Hálózat létrehozásáról szóló 1210/90/EGK² tanácsi rendeletre,

felismerve azt a tényt, hogy Magyarországnak az Európai Unió tagság iránti 1994 márciusában benyújtott kérelme és az 1997. decemberi luxemburgi Európai Tanács döntése alapján a csatlakozási tárgyalások 1998 márciusában megkezdődtek, és hogy az Európai Környezetvédelmi Ügynökségben való részvétel segíti a feleket a csatlakozás célkitűzésének elérésében,

tekintettel egyrészt az Európai Közösségek és tagállamai, másrészt a Magyar Köztársaság között társulást létrehozó Európai Megállapodásra, és különösen annak 79. Cikkére.³

megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Magyarország teljeskörűen részt vesz a 933/1999/EGK tanácsi rendelettel módosított 1210/90/EGK tanácsi rendelettel felállított Európai Környezetvédelmi Ügynökségben (a továbbiakban: Ügynökség), és az Európai Környezeti Tájékoztató és Megfigyelő Hálózatban (EIONET).

2. Cikk

Magyarországnak az 1. Cikkben említett tevékenységekhez (Ügynökség, EIONET) való pénzügyi hozzájárulása a következők szerint alakul:

— A hozzájárulás egy hároméves időszakban — amelynek során Magyarország a tevékenységeket bevezeti — fokozatosan növekszik. Az előírt pénzügyi hozzájárulások a következők:

- 1. év 490 000 euró
- 2. év 619 000 euró
- 3. év 749 000 euró

Ennek a Megállapodásnak a hatálybalépésétől számított negyedik évtől kezdődően Magyarországnak a teljes hozzájárulási összeget, azaz 749 000 eurót kell fizetnie.

— Az első 3 éves időszakban az Ügynökség részére teljesítendő hozzájárulás kifizetésére Magyarország részben Közösségi támogatást (PHARE) is felhasználhat, amelynek maximális mértéke az 1. évben 75%, a 2. évben 60% és a 3. évben 50%.

A negyedik évtől kezdődően Magyarország teljes mértékben fedezi az Ügynökség részére történő pénzügyi hozzájárulásának teljes összegét.

A Magyarország pénzügyi hozzájárulására vonatkozó további előírásokat és feltételeket az ehhez a Megállapodáshoz csatolt és annak szerves részét képező I. számú Melléklet tartalmazza.

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

¹ HL L 117. 1999. 05. 05. 0001—0004 o.

² HL L 120. 1990. 05. 11. 0001—0004 o.

³ HL L 347/2. 1993. 12. 31. 0002—0266 o.

3. Cikk

Magyarország teljeskörűen, szavazati jog nélkül részt vesz az Ügynökség Igazgatótanácsában, és bekapcsolódik az Ügynökség Tudományos Tanácsának munkájába.

4. Cikk

A 933/1999/EGK tanácsi rendelettel módosított 1210/90/EGK tanácsi rendelet 4. Cikke (2) bekezdésének megfelelően, ennek a Megállapodásnak a hatálybalépését követő három hónapon belül Magyarország tájékoztatja az Ügynökséget nemzeti tájékoztató hálózatainak fő alkotó-elemeiről.

5. Cikk

Magyarország először is kijelöl a 4. Cikkben említett intézmények vagy a saját területén létrehozott más szervezetek közül egy „nemzeti központot” a nemzeti szinten az Ügynökség és az EIONET részét képező intézmények vagy szervek — beleértve a 6. Cikkben említett témaközpontokat — számára nyújtandó információk összehangolására és/vagy továbbítására.

6. Cikk

Magyarország, a 4. Cikkben megállapított időtartamon belül kijelölheti azokat a területén letelepedett intézményeket vagy más szervezeteket is, amelyeket egyes különös érdeklődésre számot tartó kérdésekkel kapcsolatban kifejezetten meg lehet bízni az Ügynökséggel való együttműködés feladatával. Egy így kijelölt intézménynek képesnek kell lennie arra, hogy megállapodást kössön az Ügynökséggel a hálózat témaközpontjaként való tevékenység végzésére konkrét feladatok céljából. Ezek a központok együttműködnek más, a hálózat részét képező intézményekkel.

7. Cikk

A 4., 5. és 6. Cikkben említett információk kézhezvételét követő három hónapon belül az Ügynökség Igazgatótanácsa áttekinti a hálózat fő elemeit, hogy felmérje Magyarország részvételét.

8. Cikk

Magyarország az Ügynökség munkaprogramjában kialakított kötelezettségek és gyakorlat szerint köteles az adatszolgáltatásra az adatok bizalmas kezelésének biztosítása mellett.

9. Cikk

Az Ügynökség megállapodhat a Magyarország által kijelölt, a 4., 5. és 6. Cikkben említett, a hálózat részét képező intézményekkel vagy szervekkel az Ügynökség által esetleg rájuk ruházott feladatok sikeres végrehajtásához szükséges intézkedésekről, különösképpen szerződésekről.

10. Cikk

Az Ügynökségnek átadott vagy az Ügynökségtől származó környezetvédelmi adatok publikálhatók és a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tehetők, kikötve azonban, hogy a bizalmas információk ugyanolyan szintű védelemben részesülnek Magyarországon, mint a Közösségben.

11. Cikk

Az Ügynökség Magyarországon jogi személyiséggel bír és a magyar jogban a jogi személyeknek biztosított legteljesebb jogképességgel rendelkezik.

12. Cikk

Amennyiben az Ügynökségnek az e Megállapodás szerinti tevékenységéhez szükséges, Magyarország az Ügynökségre alkalmazza az Európai Közösségek Kiváltságairól és Mentességeiről szóló Jegyzőkönyvet, amely II. számú Mellékletként ennek a Megállapodásnak a szerves részét képezi.

13. Cikk

Az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatairól és egyéb alkalmazottai foglalkoztatásának feltételeiről szóló 259/68/EGK tanácsi rendelet 12. Cikke (2) bekezdésének *a*) pontjától eltérően⁴, az Ügynökség ügyvezető igazgatója állampolgári jogaikkal teljes mértékben rendelkező magyar állampolgárokat szerződéssel alkalmazhat.

14. Cikk

A felek minden általános vagy különös intézkedést megtesznek, amelyek az e Megállapodásban rögzített kötelezettségeik teljesítéséhez szükségesek. Gondoskodnak arról, hogy az e Megállapodásban foglalt célkitűzések megvalósuljanak.

⁴ HL L 56. 1968. 03. 04.

15. Cikk

(1) E Megállapodásnak a hatálybalépésétől számított harmadik év lejárta előtt hat hónappal a felek áttekintik a szerződés működését és megállapodhatnak egyes feltételeinek módosításáról.

(2) Ezt a Megállapodást határozatlan időre kötik, mindaddig, amíg Magyarország az Európai Unió tagja nem lesz. A Megállapodást bármelyik fél a másik félhez intézett értesítéssel felmondhatja. A Megállapodás az ilyen értesítés időpontját követő hat hónap lejártával szűnik meg.

16. Cikk

Ennek a Megállapodásnak a hatálya kiterjed egyrészt — az azokban a szerződésben megállapított feltételek szerint — az Európai Közösséget, az Európai Atomenergia Közösséget és az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződések hatálya alá tartozó területekre, másrészt Magyarország területére.

17. Cikk

Ez a Megállapodás dán, holland, angol, finn, francia, német, olasz, spanyol, svéd, görög, portugál és magyar nyelvű változatokban készült, amelynek mindegyik szövege egyformán hiteles.

18. Cikk

Ezt a Megállapodást a felek a saját eljárásaik szerint hagyják jóvá. Ez a Megállapodás az azt a dátumot követő második hónap első napján lép hatályba, amikor az utolsó fél közölte az első féllel, hogy a jóváhagyási eljárást befejezte.

I. számú melléklet**Magyarország pénzügyi hozzájárulása az Európai Környezetvédelmi Ügynökséghez**

1. Magyarországról az Európai Környezetvédelmi Ügynökségben való részvétel fejében az Európai Unió költségvetésébe fizetendő pénzügyi hozzájárulás a következő:

- a részvétel 1. évében 490 000 EURO
- a részvétel 2. évében 619 000 EURO
- a részvétel 3. évében 749 000 EURO

A negyedik évtől Magyarországnak a teljes hozzájárulási összeget, azaz 749 000 EURO összeget kell fizetnie.

2. Az első 3 éves időszakra Magyarország részben felhasználhat Közösségi segítséget az Ügynökség részére teljesítendő hozzájárulása kifizetésére PHARE hozzájárulással, melynek maximuma az 1. évben 75%, a 2. évben 60% és a 3. évben 50%. Különálló PHARE tervezési eljárás függvényében, az igényelt PHARE támogatást külön Pénzügyi Memorandum útján utalják át Magyarországra.

A hozzájárulás fennmaradó részét Magyarország fedezi. A negyedik évtől Magyarországnak kell teljes mértékben fedeznie az Ügynökségben való részvétele teljes költségét.

3. Magyarország hozzájárulását az Európai Unió általános költségvetésére érvényes pénzügyi szabályzattal összhangban kezelik.

Magyarország képviselőinek és szakértőinek az Európai Környezetvédelmi Ügynökség tevékenységeiben vagy az Ügynökség munkaprogramja megvalósításával összefüggő rendezvényein való részvételével kapcsolatos utazási költségeket és napidíjakat az Európai Környezetvédelmi Ügynökség ugyanazon az alapon és eljárások szerint téríti vissza, mint amelyek jelenleg az Európai Unió tagállamaira érvényesek.

4. E Megállapodás életbe lépése után és minden azt követő év elején a Bizottság egy, az e Megállapodás alapján az Európai Környezetvédelmi Ügynökségnek járó hozzájárulásnak megfelelő fizetési meghagyást küld Magyarországnak. Részvétele első naptári évében Magyarország hozzájárulását a részvétel dátumától az év végéig számított időszakra arányosan állapítják meg. A következő években a hozzájárulás összege az e Megállapodásban rögzítettek szerint alakul.

5. E hozzájárulás összegét EURO-ban állapítják meg és az Európai Bizottság EURO-ban vezetett bankszámlájára fizetendő.

6. Magyarország a fizetési meghagyásnak megfelelően fizeti hozzájárulását:

Saját részét május 1-jéig, feltéve, hogy a Bizottság a fizetési meghagyást április 1-jéig elküldte vagy legkésőbb 30 napon belül azt követően, hogy a fizetési meghagyást elküldték.

A PHARE részt illetően május 1-jéig, feltéve, hogy az annak megfelelő összeget ekkorra Magyarország részére megküldték vagy legkésőbb 30 napon belül azt követően, hogy ezen összegeket Magyarország részére megküldték.

7. A hozzájárulás kifizetésében bekövetkező bármely késedelem után Magyarország kamatot köteles fizetni az esedékesség napjától fennálló tartozás összegére. A kamatrátá megfontolva az Európai Központi Bank által, az esedékesség időpontjában, az EURO műveleteinél jegyzett kamat plusz 1,5 százaléknak.

II. számú melléklet**Az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv**

A Magas Szerződő Felek

tekintettel arra, hogy az Európai Közösségek közös Tanácsát és közös Bizottságát létrehozó szerződés 28. Cikkével összhangban ezek a Közösségek és az Európai Beruházási Bank a tagállamok területén a feladataik ellátásához szükséges kiváltságokat és mentességeket élveznek,

megállapodtak a következő rendelkezésekben, amelyeket e szerződéshez mellékelnek.

I. Fejezet

Az Európai Közösségek tulajdona, pénzeszközei, vagyona és tevékenysége

1. Cikk

A Közösségek helyiségei és épületei sérthetetlenek. Mentések az átkutatás, igénybevétel, foglalás vagy kisajátítás alól. A Közösségek tulajdona és vagyona az Európai Bíróság felhatalmazása nélkül nem képezheti semmilyen adminisztratív vagy jogi kényszerítő intézkedés tárgyát.

2. Cikk

A Közösségek irattárai sérthetetlenek.

3. Cikk

A Közösségek vagyonuk, jövedelmük és egyéb tulajdonuk mentesek minden közvetlen adó alól.

A tagállamok kormányai — ahol csak lehet — megteszik a megfelelő intézkedéseket, hogy visszautalják vagy visszatérítsék az ingó vagy ingatlan tulajdon árában foglalt közvetett adók vagy forgalmi adók összegét, amennyiben a Közösségek saját hivatalos használatukra jelentős nagyságú beszerzéseket hajtanak végre, amelyek árai ilyen adókat tartalmaznak. Ezek a rendelkezések azonban nem alkalmazhatóak úgy, hogy az torzító hatással legyen a Közösségek belüli versenyre.

Nem jár mentesség a csupán a közszolgáltatási díjakkal kapcsolatos adók és járulékok esetében.

4. Cikk

A Közösségek a hivatalos használatukra szolgáló cikkek tekintetében mentesek minden behozatali vagy kiviteli vám, a behozatallal és kivittel kapcsolatos tilalmak és korlátozások alól: az így behozott cikkeket az importáló

ország területén sem ellenérték fejében, sem ingyenesen nem lehet elidegeníteni, kivéve annak az országnak a kormánya által jóváhagyott feltételek mellett.

A közösségek kiadványai szintén mentesek minden behozatali vagy kiviteli vám, a behozatallal és kivittel kapcsolatos tilalmak és korlátozások alól.

5. Cikk

Az Európai Szén- és Acélközösség bármilyen valutával rendelkezhet, és bármilyen pénznemben vezethet folyószámlát.

II. Fejezet

Érintkezés és laissez passer

6. Cikk

Hivatalos érintkezéseikben és dokumentumaik továbbítása során a Közösségek intézményei a tagállamok területén ugyanolyan elbánásban részesülnek, mint amelyet az adott állam a diplomáciai képviselőknek biztosít.

A Közösségek intézményeinek hivatalos levelezése és egyéb hivatalos érintkezései nem ellenőrizhetőek.

7. Cikk

(1) A Közösségek intézményeinek elnökei a Tanács által meghatározott formájú laissez passer-kat (szabad mozgást biztosító engedélyek) adhatnak intézményeik tagjai és alkalmazottai számára, melyeket a tagállamok hatóságai érvényes utazási okmányoknak ismernek el. A laissez passer-kat az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzataiban és a Közösségek egyéb alkalmazottaira vonatkozó Alkalmazási Feltételekben meghatározott feltételek alapján adják ki a tisztviselők és az egyéb alkalmazottak számára.

A Bizottság megállapodásokat köthet, melyek alapján ezeket a laissez passer-kat harmadik államok területén érvényes úti okmányoknak fogadják el.

(2) Az Európai Szén és Acélközösség kiváltságairól és mentességeiről szóló Jegyzőkönyv 6. Cikkének rendelkezései azonban érvényben maradnak addig, amíg ennek a cikknek az első bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazásra kerülnek.

III. Fejezet

Az Európai Parlament tagjai

8. Cikk

Az Európai Parlament képviselőinek szabad mozgását semmilyen adminisztratív vagy egyéb korlátozás alá nem

lehet vetni az Európai Parlament ülésére utazásuk, vagy onnan való visszatérésük során.

Az Európai Parlament képviselői a vám- és valutaellenőrzéssel kapcsolatban megkapják:

a) saját kormányuktól ugyanazokat a kedvezményeket, mint amelyeket vezető tisztviselőik rövid időtartamú hivatalos külföldi kiküldetésük során élveznek;

b) a többi tagállam kormányától ugyanazokat a kedvezményeket, mint amelyeket külföldi kormányok képviselői rövid időtartamú hivatalos külföldi kiküldetésük során élveznek.

9. Cikk

Feladataik teljesítése során kifejtett véleményük vagy leadott szavazatuk miatt az Európai Parlament tagjai ellen nem lehet nyomozni, nem vehetők őrizetbe és nem indulhat ellenük jogi eljárás.

10. Cikk

Az Európai Parlament ülésszakai alatt a Parlament tagjai rendelkeznek:

a) saját államuk területén a parlamentjük tagjainak biztosított mentességekkel,

b) bármely más tagállam területén az őrizetbe vétellel kapcsolatos intézkedések és jogi eljárások alóli mentességgel.

A mentesség a tagokra az Európai Parlament ülésére utazásuk vagy onnan való visszatérésük során is vonatkozik.

A mentességre nem lehet hivatkozni, amennyiben a tagot jogsértés elkövetésében tetten érték, valamint nem akadályozza meg az Európa Parlamentet annak a jogának a gyakorlásában, hogy a parlament valamely tagjának mentességét felfüggeszse.

IV. Fejezet

A tagállamoknak az Európai Közösségek intézményei munkájában részt vevő képviselői

11. Cikk

A tagállamoknak az Európai Közösségek intézményei munkájában részt vevő képviselői, a képviselők tanácsadói és műszaki szakértői feladataik teljesítése során és a találkozó helyszínére történő utazásuk és onnan való visszatérésük során a szokásos kiváltságokat, mentességeket és kedvezményeket élvezik.

Ez a Cikk a Közösségek tanácsadó testületeinek a tagjaira is vonatkozik.

V. Fejezet

Az Európai Közösségek tisztviselői és egyéb alkalmazottai

12. Cikk

A tagállamok területén a Közösségek tisztviselői és egyéb alkalmazottai állampolgárságuktól függetlenül:

a) egyrészt a tisztviselők és egyéb alkalmazottak Közösségekkel szemben fennálló felelősségének a szabályaira és másrészt az Európai Bíróságnak a Közösségek és a Közösségek tisztviselői, valamint egyéb alkalmazottai közötti vitákkal kapcsolatos joghatóságára vonatkozó szerződések rendelkezései szerint, mentesek a jogi eljárások alól hivatalos minőségben végzett tevékenységükkel kapcsolatban, beleértve az általuk elmondottakat és leírtakat. Ez a mentesség hivatali szolgálatuk megszűnése után is megilleti őket;

b) házastársukkal és családjuk eltartott tagjaival együtt mentesek a bevándorlási korlátozásoktól vagy az idegenrendészeti nyilvántartási formalitásoktól;

c) a valuta vagy deviza szabályokat illetően ugyanazok a kedvezmények illetik meg őket, mint amilyenekkel a nemzetközi szervezetek tisztviselői szokásosan rendelkeznek;

d) állomáshelyüknek az érintett országban történő elfoglalásakor bútoraik és személyes ingóságok behozatala, valamint az abban az országban való szolgálati idejük lejártakor azok újbóli kivitele során vámmentességet élveznek, mindkét esetben az e jog gyakorlásának helye szerinti ország kormánya által szükségesnek tartott feltételektől függően;

e) jogosultak személyes használatra vámmentesen behozni majd újra kivinni egy gépkocsit, amelyet vagy a legutolsó tartózkodási helyük szerinti országban, vagy az állampolgárságuk szerinti országban annak az országnak a belső piacán érvényes feltételeknek megfelelően vásároltak, mindkét esetben az érintett ország kormánya által szükségesnek tartott feltételektől függően.

13. Cikk

A Közösségek tisztviselői és egyéb alkalmazottai a Közösségek által részükre kifizetett illetményük, bérük és járandóságuk vonatkozásában a Bizottság javaslata alapján eljáró Tanács által meghatározott feltételekkel és eljárással összhangban adót kötelesek fizetni a Közösségnek.

A Közösségek által fizetett illetmények, bérek és járandóságok mentesek a nemzeti adók alól.

14. Cikk

A jövedelemadó, vagyoadó és örökösödési illeték, valamint a Közösségek tagállamai között a kettős adózás

elkerüléséről megkötött egyezmények alkalmazásában a Közösségek olyan tisztviselőit és egyéb alkalmazottait, akik — kizárólag a Közösségek szolgálatában felmerülő feladataik teljesítése érdekében — az adózási szempontból a Közösségek szolgálatába lépésük idején lakóhelyüknek számító államtól eltérő tagállam területén telepednek le, mind a jelenlegi tartózkodási helyükön, mind pedig az adózási szempontból lakóhelyüknek számító államban úgy kell tekinteni, mintha lakóhelyük ez utóbbi államban lenne, amennyiben az a Közösségek egyik tagállama.

Ez a rendelkezés a kereső tevékenységet nem folytató házastársra és az ebben a Cikkben említett személyek gondozásában lévő eltartott gyermekekre is vonatkozik.

Az előző bekezdésben említett személyeknek a tartózkodásuk országában található ingó tulajdona abban az országban mentes az örökösödési illeték alól; az ilyen illeték megállapításához ezt a tulajdont az adózási szempontból lakóhelynek számító országban fekvőnek kell tekinteni, figyelembe véve harmadik országok jogait és a kettős adózásról szóló nemzetközi egyezmények rendelkezéseinek a lehetséges alkalmazását.

Ennek a Cikknek az alkalmazásában nem vesznek figyelembe semmiféle olyan lakóhelyet, amelyet kizárólag valamely más nemzetközi szervezet szolgálatában végzett feladatok teljesítése érdekében szereztek.

15. Cikk

A Tanács a Bizottság javaslata alapján egyhangúlag eljárva a Közösségek tisztviselői és egyéb alkalmazottai számára megállapítja a társadalombiztosítási juttatások rendszerét.

16. Cikk

A Tanács a Bizottság javaslata alapján és a többi érintett intézménnyel folytatott egyeztetést követően meghatározza a Közösségek tisztviselőinek és egyéb alkalmazottainak a kategóriáit, akikre a 12. Cikk, a 13. Cikk (2) bekezdése és a 14. Cikk vonatkozik részben vagy egészében.

Az ezekben a kategóriákba tartozó tisztviselők és egyéb alkalmazottak nevét, besorolását és címét időszakonként közlik a tagállamok kormányaival.

VI. Fejezet

Harmadik országoknak az Európai Közösségekhez akkreditált képviseleteinek a kiváltságai és mentességei

17. Cikk

Az a tagállam, amelynek területén a Közösségek székhelye található, a szokásos diplomáciai mentességeket és kiváltságokat biztosítja harmadik országoknak a Közösségekhez akkreditált képviseletei számára.

VII. Fejezet

Általános rendelkezések

18. Cikk

A Közösségek tisztviselőinek és egyéb alkalmazottainak kiváltságokat, mentességeket és kedvezményeket kizárólag a Közösségek érdekében biztosítanak.

A Közösségek minden intézménye köteles megvonni egy tisztviselőnek vagy egyéb alkalmazottnak nyújtott mentességet, amennyiben az intézmény úgy véli, hogy a mentesség megvonása nem ellentétes a Közösségek érdekeivel.

19. Cikk

Ennek a Jegyzőkönyvnek az alkalmazása céljából a Közösségek intézményei együttműködnek az érintett tagállamok felelős hatóságaival.

20. Cikk

A 12—15. Cikk és a 18. Cikk a Bizottság tagjaira is vonatkoznak.

21. Cikk

A 12—15. Cikk és a 18. Cikk a Bíróság bírúira, főügyeire, jegyzőjére és előadó asszisztenseire is vonatkoznak az Európai Bíróság alapszabályának a bírák és főügyészek jogi eljárások alóli mentességével kapcsolatos jegyzőkönyvei 3. Cikke rendelkezéseinek sérelme nélkül.

22. Cikk

Ez a jegyzőkönyv a Bank alapszabálya Jegyzőkönyvének sérelme nélkül vonatkozik az Európai Beruházási Bankra, szerveinek tagjaira, alkalmazottaira és a tagállamoknak a Bank tevékenységében részt vevő képviselőire is.

Ezenkívül, az Európai Beruházási Bank tőkéjének bármiféle emelése esetén mentesül az adózás vagy hasonló jellegű teher kivetése alól és a tőkeemeléssel esetleg kapcsolatos különböző formalitások alól abban az államban, ahol a Bank székhelye van.

Hasonlóképpen, a Bank megszüntetése vagy felszámolása sem eredményezheti semmilyen teher kivetését. Végezetül, a Banknak és szerveinek az alapszabályával összhangban folytatott tevékenységét nem terheli forgalmi adó.

23. Cikk*

Ez a Jegyzőkönyv a Központi Bankok Európai Rendszerre és az Európai Központi Bank alapszabálya jegyzőkönyvének sérelme nélkül vonatkozik az Európai Központi Bankra, szerveinek tagjaira, alkalmazottaira és a tagállamoknak a tevékenységében részt vevő képviselőre is.

Ezenkívül, az Európai Központi Bank tőkéjének bármiféle emelése esetén mentesül az adózás vagy hasonló jelleget terhelő teher kivetése alól és a tőkeemeléssel esetleg kapcsolatos különböző formalitások alól abban az államban, ahol a Bank székhelye van.

A Bank és annak szerveinek a Központi Bankok Európai Rendszerének és az Európai Központi Banknak az Alapszabályával összhangban végzett tevékenységét nem terheli forgalmi adó.

A fenti rendelkezések az Európai Pénzügyi Intézetre is vonatkoznak. Annak megszüntetése vagy felszámolása nem eredményezheti semmiféle teher kivetését.

Mindezek hitelül, alulírott teljhatalmú meghatalmazottak ezt a jegyzőkönyvet aláírták.

Kelt Brüsszelben, az ezerkilencszáz-hatvanötödik év áprilisi hónapja nyolcadik napján.

Paul Henri SPAAK
Kurt SCHMÜCKER
Maurice COUVE DE MUVILLE
Amintore FANFANI
Pierre WERNER
J.M.A.H. LUNS

3. § A Magyar Köztársaság Kormánya az 58/2001. (IX. 7.) OGY határozat alapján a Megállapodás megerősítéséről történt 2001. november 8-i jegyzékváltás alkalmával értelmező nyilatkozatot tett, amelynek hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„A Magyar Köztársaság Kormányának nyilatkozata a Magyar Köztársaság Kormánya és az Európai Közösség között a Magyar Köztársaságnak az Európai Környezetvédelmi Ügynökségben és az Európai Környezeti Tájékoztató és Megfigyelő Hálózatban való részvételéről szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) 12. cikkének alkalmazásáról

A Magyar Köztársaság Kormánya úgy tekinti, hogy a Megállapodás II. számú mellékletét képező, az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló Jegyzőkönyv (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) 5., 7—10., 15., 17., és 20—23. cikkei nem irányadók, így azok a Megállapodás végrehajtása során nem alkalmazhatók.

* Ezzel a cikkel az Amszterdami Szerződés 9. cikkének (5) bekezdése egészítette ki a Jegyzőkönyvet.

Ezért, a Magyar Köztársaság Kormánya, amennyiben az az Ügynökségnek az ezen Megállapodás szerinti tevékenységéhez szükséges, alkalmazni fogja a Jegyzőkönyv 1—4., 6., 11—14., 16., és 18—19. cikkeit. Ezen cikkek alkalmazásában,

a „Közösségek” kifejezés a Jegyzőkönyv 1—4. cikkében, a 11. cikk (2) bekezdésében, a 12—14. cikkeiben és 18. cikkében az Ügynökséget jelenti;

a „Közösségek intézménye”, illetve a „Közösségek intézményei” kifejezések a Jegyzőkönyv 6., 11., és 18—19. cikkeiben az Ügynökséget jelentik;

a „tagállam”, illetve „tagállamok” kifejezések a Jegyzőkönyv 3., 6., 12., 14., 16., és 19. Cikkeiben a Magyar Köztársaságot is jelentik.”

4. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, a megállapodás rendelkezéseit azonban 2002. január 1-jétől kell alkalmazni.

Mádl Ferenc s. k.,
 a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
 az Országgyűlés elnöke

2001. évi XCVIII. törvény

a Magyar Köztársaság Kormánya és az Albán Köztársaság Kormánya között a jogellenesen tartózkodó személyeknek az államhatáron történő visszafogadásáról szóló, Tiranában, 2001. március 20-án aláírt Egyezmény kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormánya és az Albán Köztársaság Kormánya között a jogellenesen tartózkodó személyeknek az államhatáron történő visszafogadásáról szóló, Tiranában, 2001. március 20-án aláírt Egyezményt e törvénnyel kihirdeti.

[Az Egyezmény megerősítéséről szóló jegyzékváltás, az Egyezmény 10. Cikk (1) bekezdésének megfelelően 2001. év november hó 27-én megtörtént. Az Egyezmény 2001. december 27. napján lép hatályba.]

2. § Az Egyezmény magyar nyelvű szövege a következő:

„Egyezmény a Magyar Köztársaság Kormánya és az Albán Köztársaság Kormánya között a jogellenesen tartózkodó személyeknek az államhatáron történő visszafogadásáról

A Magyar Köztársaság Kormánya és az Albán Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: Szerződő Felek)

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

attól az óhajtól vezérelve, hogy kölcsönösen megköny-nyítsék az államuk területén jogellenesen tartózkodó szemé-lyeknek visszafogadását és átszállítását, az alábbiakban állapodtak meg:

I. Fejezet

A Szerződő Felek állampolgárainak visszafogadása

1. Cikk

(1) Mindkét Szerződő Fél különösebb formalitás nélkül visszafogadja azokat a személyeket, akik a megkereső Szer-ződő Fél államának területére való belépéshez vagy tartózkodáshoz szükséges feltételeket nem, vagy már nem telje-sítik, amennyiben bizonyítható vagy megalapozottan vélel-mezhető, hogy a személy a megkeresett Szerződő Fél álla-mának állampolgárságával rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni arra a hontalan személyre is, akit a megkeresett Szerződő Fél a megkereső Szerződő Fél területére történő beutazását kö-vetően az állampolgárság kötelekéből anélkül bocsátott el, hogy legalább a megkereső Szerződő Féltől honosítási ígé-rettel rendelkezett volna.

(3) Amennyiben az állampolgárság kétséget kizáróan nem állapítható meg, a megkeresett Szerződő Fél — aki-nek vélelmezhetően saját állampolgáráról van szó — dip-lomáciai vagy konzuli képvisellete útján a kérdést haladék-talanul, de legkésőbb 7 munkanapon belül tisztázza és ezt követően a hazatéréshez szükséges úti okmányokat hala-déktalanul kiállítja.

(4) A megkereső Szerződő Fél ugyanazon feltételekkel ismételtlen visszafogadja az átadott személyt, amennyiben utólag megállapítást nyer, hogy ezen személy az átvétel időpontjában nem rendelkezett a megkeresett Szerződő Fél államának állampolgárságával. Ezen kötelezettség nem áll fenn, ha a megkeresett Szerződő Fél visszafogadási kötelezettsége a jelen Cikk (2) bekezdése szerinti tényen alapul.

II. Fejezet

Harmadik ország állampolgárainak visszafogadása

2. Cikk

(1) Mindkét Szerződő Fél visszafogadási kérelem alap-ján visszafogadja azt a személyt, aki harmadik ország állam-polgára vagy hontalan személy (a továbbiakban: harmadik ország állampolgára), ha az érintett személy nem, vagy már nem felel meg a megkereső Szerződő Fél államának terü-letén érvényes belépési vagy tartózkodási feltételeknek, amennyiben bizonyítható vagy vélelmezhető, hogy koráb-

ban a megkeresett Szerződő Fél államának területén tar-tózkodott.

(2) Mindkét Szerződő Fél, a másik Szerződő Fél megke-resésére, visszafogadja harmadik ország azon állampolgá-rait, akik jogellenesen tartózkodnak a megkereső Szerződő Fél államának területén és a megkeresett Szerződő Fél által kiadott, érvényes tartózkodási engedéllyel vagy vízummal, illetőleg olyan más érvényes dokumentummal rendelkeznek, amely ezen személyt, az engedély érvényes-ségének lejártáig az államaik területén történő belépésre vagy tartózkodásra jogosítja.

(3) A megkereső Szerződő Fél visszafogadási kérelem-ben kéri a harmadik ország állampolgárának átvételét. A megkeresett Szerződő Fél visszafogadási nyilatkozat alapján fogadja vissza az érintett személyt.

(4) Az (1) bekezdés szerinti visszafogadási kötelezettség nem áll fenn harmadik ország azon állampolgárai vonatko-zásában:

a) akiknek a visszafogadását az illetékes hatóságok a jogellenes tartózkodásnak az illetékes hatóság által történt megállapítását követő 9 hónapon belül nem kérték, vagy akik a megkeresett Szerződő Fél államának területét 1 év-nél régebben elhagyták;

b) akik a belépés időpontjában rendelkeztek a megke-reső Szerződő Fél államának hatósága által kiadott érvé-nyes belépési vízummal, vagy a belépést követően ilyen vízumot szereztek, vagy akik számára a megkereső Szer-ződő Fél államának illetékes hatósága tartózkodási engedélyt állított ki. Amennyiben mindkét Szerződő Fél bocsátott ki belépési vízumot vagy tartózkodási engedélyt, akkor az a Szerződő Fél fogadja vissza az érintett személyeket, akinek a belépési vízuma vagy tartózkodási engedélye később jár le;

c) akiknek a menekült jogállását a megkereső Szerződő Fél az 1967. január hó 31-i, New York-i Jegyzőkönyvvel módosított, 1951. július hó 28-i, Genfi Konvenció alapján elismerte;

d) akik a megkereső Szerződő Fél államában menedék-jog iránti kérelmet nyújtottak be, amely elbírálására ezen állam illetékes, és amelyről érvényesen még nem döntött;

e) amely személy állama és a megkereső Szerződő Fél állama közös államhatárral rendelkezik;

f) akikkel szemben a megkeresett Szerződő Fél tényle-ges kiutasítási vagy kitoloncolási intézkedést foganatosít-tott és kiutasítás hatálya alatt áll;

g) akik elhagyták a megkeresett Szerződő Fél álla-mának területét és a megkereső Szerződő Fél államának terü-letére olyan harmadik ország területéről léptek be, amely országnak a megkereső Szerződő Fél ezen harmadik ország állampolgárait nemzetközi szerződés alapján visszaadhatja.

(5) A megkereső Szerződő Fél minden különösebb for-malitás nélkül ismételtlen visszafogadja a harmadik ország állampolgárát, amennyiben a megkeresett Szerződő Fél az átvételt követő 30 napon belül megállapította, hogy a jelen Cikk (1)—(2) vagy (4) bekezdésében meghatározott felté-telek nem állnak fenn.

(6) A személyek visszafogadására kizárólag a Szerződő Felek által kijelölt határátkelőhelyeken kerülhet sor.

3. Cikk

A jelen fejezet értelmében tartózkodási engedély a Szerződő Felek államának illetékes hatóságai által kiállított olyan érvényes engedély, amely a személyeket államaik területén történő tartózkodásra, többszöri ki- és visszautazásra jogosítja fel. Nem tekinthető tartózkodási engedéllynek a vízum, a menedékjogi eljárás során, valamint a kiutasított személynek az ország elhagyásáig kiállított ideiglenes tartózkodásra jogosító engedély. Vízum a Szerződő Felek államának illetékes hatósága által kiállított olyan érvényes engedély, amely a személyeket az államuk területére történő belépésre és a belső jogszabályaikkal összhangban, az abban meghatározott időtartamú tartózkodásra jogosítja fel, ide nem értve az átutazásra jogosító (tranzit) vízumot.

III. Fejezet

Határidők

4. Cikk

(1) A megkeresett Szerződő Fél a visszafogadás iránti megkeresést haladéktalanul, de legkésőbb a kézhezvételtől számított 10 munkanapon belül köteles megválaszolni.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő határidőt követően a megkeresett Szerződő Fél:

a) a jelen Egyezmény 1. Cikkében szereplő személyeket késedelem nélkül, de legkésőbb 4 napon belül;

b) a jelen Egyezmény 2. Cikkében szereplő személyeket haladéktalanul, de legkésőbb 30 napon belül köteles átvenni.

(3) A (2) bekezdés szerinti határidők egy ízben, a megkereső Szerződő Fél kérelmére, az átvétellel kapcsolatos jogi vagy ténybeli akadályok esetén és kizárólag ezen akadályok megszűnéséig meghosszabbíthatók.

IV. Fejezet

Harmadik ország állampolgárainak átszállítása

5. Cikk

(1) A Szerződő Felek engedélyezik harmadik államok állampolgárainak átszállítását felségterületükön, ha a másik Szerződő Fél ezt kéri és a lehetséges tranzitállamokban, valamint a célállamban történő átvétele biztosított. Ebben az esetben a megkeresett Szerződő Fél vízuma nem szükséges.

(2) Az átszállítást nem kérelmezik, illetőleg az elutasítható, ha alaposan feltehető, hogy a harmadik ország állampolgára:

a) a célállamban vagy az esetleges tranzitállamokban kínzásnak, embertelen vagy megalázó bánásmódnak lenne kitéve, vagy halálos ítélet fenyegetné, illetve faji, vallási, nemzeti hovatartozása, társadalmi csoporthoz tartozása vagy politikai nézetei miatt üldöztetésnek lenne kitéve, továbbá ha

b) a megkeresett Szerződő Fél államában büntetőeljárást kellene indítani ellene vagy a célállamban, illetve az esetleges tranzitállamok valamelyikében büntetőeljárás indítása vagy büntetés végrehajtása fenyegeti, kivéve a tiltott határátlépés esetét.

(3) Az átszállításra vonatkozó kérelmet az illetékes hatóságok közvetlenül juttatják el egymáshoz. A kérelemnek a jelen Egyezmény 6. Cikk (1) bekezdésében meghatározott adatokon kívül tartalmaznia kell azt a nyilatkozatot, hogy az (1) bekezdés szerinti feltételek adottak és nem ismertek a (2) bekezdés szerinti elutasítási okok. A kérelemben rögzíteni kell az átadásra javasolt időpontot és a légi, illetve a szárazföldi határátkelőhelyet. A Szerződő Felek illetékes hatóságai közvetlenül egyeztetik egymással az átadás időpontját és az átszállítás módját.

(4) A légi úton, rendőri kísérettel történő átszállítás esetén a megkereső Szerződő Fél az átszállítást csak a megkeresett Szerződő Fél repülőterén lévő tranzitvárójának elhagyása nélkül biztosíthatja. Szárazföldön a kísérettel történő átszállítást a megkeresett Szerződő Fél biztosítja azzal a feltétellel, hogy a megkereső Szerződő Fél megtéríti számára az ezzel kapcsolatos költségeket.

(5) A megkereső Szerződő Fél köteles biztosítani az utazáshoz szükséges valamennyi érvényes dokumentumot, az érvényes úti okmányt, egyéb szükséges engedélyeket, valamint az érvényes menetjegyeket, amelyek a célállamba, illetve a tranzitállamok területén történő áthaladáshoz szükségesek, továbbá a célállam befogadó nyilatkozatát.

(6) Ha a megkeresett Szerződő Fél a kérelmet a szükséges feltételek hiánya miatt elutasítja, akkor a megkereső Szerződő Féllel közölnie kell az elutasítás indokát.

(7) A harmadik országok állampolgárai visszaadhatók a megkereső Szerződő Félnek, ha utólag olyan tények válnak ismertté vagy olyan körülmények következnek be, amelyek a hatósági ellenőrzéssel történő átszállítást nem teszik lehetővé. Ezen okok közlését követően a megkereső Szerződő Fél köteles visszafogadni a hatósági ellenőrzéssel történő átszállításra előzőleg átvett személyeket.

V. Fejezet

Adatvédelem

6. Cikk

(1) Jelen Egyezményben foglaltak teljesítése során a Szerződő Felek között átadásra kerülő személyes adatok kizárólag az alábbiakat tartalmazhatják:

a) az átadandó/átszállítandó személy, és ha szükséges családtagjai személyes azonosító adatait (családi és utónév, adott esetben korábbi név, gúnynev vagy álnév; születési hely és idő; nem; korábbi és jelenlegi állampolgárság),

b) személyazonosító igazolványban vagy útlevélben feltüntetett adatok (az okmány száma; érvényességi ideje; kiállítás helye és ideje; a kiállító hatóság megnevezése stb.),

c) egyéb, az átadandó/átszállítandó személy azonosításához szükséges adat,

d) tartózkodási helyek és utazási útirányok,

e) egyéb olyan adatok, amelyekre a Szerződő Felek valamelyikének kérelmére a jelen Egyezmény szerinti átvételi előfeltételek vizsgálata céljából van szükség.

(2) A személyes adatok védelmére mindkét Szerződő Fél érvényes jogszabályi előírásainak figyelembevételével a következő feltételeket kell betartani:

a) a Szerződő Felek az átadott személyes adatokat csak a jelen Egyezményben meghatározott célra és az átadó Szerződő Fél által közölt feltételekkel használhatják fel;

b) az átadó Fél kérésére a fogadó Fél tájékoztatást nyújt az átadott személyes adatok felhasználásáról és az elért eredményekről;

c) a személyes adatok csak az Egyezmény végrehajtásában illetékes hatóságoknak adhatók át. Az adatok továbbadása más hatóságoknak csak ezen adatokat átadó Fél előzetes engedélyével történhet;

d) az átadó Fél az átadott adatok helyességéért és pontosságáért felelősséggel tartozik. Ha bebizonyosodik, hogy téves vagy át nem adható adatok is átadásra kerültek, akkor erről a tényről a fogadó Felet haladéktalanul értesíteni kell, amely azonnal intézkedik a téves adatok helyesbítéséről, illetve az át nem adható adatok megsemmisítéséről;

e) az adat átadásával érintett személy számára — kérésére — felvilágosítást kell adni a személyével kapcsolatban kezelt adatokról és a tervezett felhasználás céljáról, valamint arról, hogy adatait kinek és milyen célból továbbították. A tájékoztatási kötelezettség csak akkor tagadható meg, ha ezt az átadó Szerződő Fél joga lehetővé teszi. Az érintett személy kérheti személyes adatainak helyesbítését vagy törlését, ha bebizonyosodik, hogy téves vagy át nem adható adatok is átadásra kerültek;

f) az átadó Fél az átadásakor közli a saját államának jogszabályaiban meghatározott, érvényes adattörzési határidőket. Ezekről függetlenül az átadott személyes adatokat a szükségesség megszűnésekor törölni kell;

g) mindkét Fél köteles a személyes adatok átadásáról, átvételéről és törléséről nyilvántartást vezetni;

h) a Felek kötelesek az átadott személyes adatokat hatásonként védeni a jogosulatlan hozzáférés, valamint a megváltoztatás és nyilvánosságra hozatal ellen;

i) a Szerződő Felek lehetővé teszik, hogy az érintett személy adatvédelemmel kapcsolatos jogai megsértése esetén az adatkezeléssel érintett Szerződő Fél joga szerinti független bírósághoz fordulhasson, valamint kártérítési igényével élhessen.

VI. Fejezet

Költségek

7. Cikk

(1) Az I—II. fejezetek alapján visszafogadásra kerülő személyeknek a megkeresett Szerződő Fél államhatáráig történő szállításának költségeit, valamint az esetleges ismételt visszafogadás költségét a megkereső Szerződő Fél viseli.

(2) A IV. fejezetben szabályozott harmadik országok állampolgárainak hatósági kísérettel történő átszállításából és esetleges visszaszállításából keletkező, illetőleg ezzel kapcsolatban felmerült valamennyi költséget a megkereső Szerződő Fél viseli.

VII. Fejezet

Az Egyezmény végrehajtása

8. Cikk

(1) Jelen Egyezmény végrehajtásáról a Magyar Köztársaság Belügyminisztériuma és az Albán Köztársaság Közrendvédelmi Minisztériuma különösen az alábbiak tekintetében állapodnak meg:

a) az eljáró illetékes hatóságokról és a kölcsönös tájékoztatás módjáról;

b) az állampolgárság bizonyítására, vélelmezésére szolgáló okmányokról;

c) a végrehajtás során követendő eljárásról, a visszafogadáshoz és átszállításhoz szükséges adatokról és iratokról;

d) a jogellenes belépés és tartózkodás bizonyításának módjáról;

e) a költségviselés módjáról, rendjéről;

f) a személyek visszafogadására kijelölt határátkelőhelyekről.

(2) A jelen Cikk (1) bekezdése szerinti Végrehajtási Megállapodás a jelen Egyezménnyel egyidejűleg lép hatályba.

9. Cikk

(1) A jelen Egyezmény nem alkalmazható a Szerződő Felek országai között kiadatásra és átszállításra irányuló jogsegély esetében.

(2) A jelen Egyezmény nem érinti a Szerződő Felek állampolgárainak elismert jogait, a Magyar Köztársaság és az Albán Köztársaság között fennálló nemzetközi szerződések rendelkezéseit, valamint a két állam más nemzetközi szerződéseiben vállalt kötelezettségeit.

(3) A jelen Egyezmény nem érinti a menekültek helyzetéről szóló, az 1967. január 31-én kelt New York-i Jegyzőkönyvvel módosított, 1951. július 8. napján kelt Genfi Konvenció hatályát.

VIII. Fejezet

Záró rendelkezések

10. Cikk

(1) A Szerződő Felek a jelen Egyezményt határozatlan időre kötik. Diplomáciai úton, kölcsönösen értesítik egymást arról, hogy eleget tettek az Egyezmény hatálybalépéséhez szükséges belső jogi előírásainak. Az Egyezmény az erről szóló későbbi diplomáciai jegyzék keltét követő 30. napon lép hatályba.

(2) A jelen Egyezmény alkalmazását, az 1. és 6. Cikkben foglalt rendelkezéseket kivéve, mindkét Szerződő Fél a közbiztonság, a közrend és a közegészségügy védelme érdekében felfüggesztheti. A felfüggesztés az erről szóló diplomáciai jegyzéknek a másik Szerződő Fél által történt kézhezvételét követő napon veszti hatályát.

(3) A jelen Egyezményt mindkét Szerződő Fél diplomáciai úton, írásban felmondhatja. A felmondás az erről szóló diplomáciai jegyzék kézhezvételét követő 90. napon lép hatályba.

Készült Tiranában, a 2001. év március hónap 20. napján, két eredeti példányban, magyar, albán és angol nyelven, mindhárom nyelvű szöveg egyaránt hiteles. Vita esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

(Aláírások)''

3. § (1) E törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit azonban 2001. év december 27. napjától kell alkalmazni.

(2) A törvény végrehajtásáról a belügyminiszter gondoskodik.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi XCIX. törvény

a felsőoktatási képzéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló, 1997. április 11-én, Lisszabonban aláírt Egyezmény kihirdetéséről*

1. § A Magyar Köztársaság Országgyűlése a felsőoktatási képzéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló, 1997. április 11-én, Lisszabonban aláírt egyez-

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

ményt (a továbbiakban: Egyezmény) e törvénnyel kihirdeti. (Az Egyezmény megerősítéséről szóló okirat letétbe helyezése az Európa Tanács főtákaránál 2000. február 4-én megtörtént. Az Egyezmény a XI.2. Cikk értelmében 2000. április 1-jén lépett hatályba Magyarország vonatkozásában.)

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar és angol nyelvű szövege a következő:

„Egyezmény a felsőoktatási képzéseknek az európai régióban történő elismeréséről

Az Egyezményt aláíró Felek,

tudatában annak, hogy a tanuláshoz való jog alapvető emberi jog, és hogy a felsőoktatás, amely lényeges szerepet tölt be a tudás megszerzésében és gyarapításában, rendkívül gazdag kulturális és tudományos értéket jelent mind az egyén, mind pedig a társadalom számára,

figyelembe véve, hogy a felsőoktatásnak jelentős szerepet kell játszania a béke, a kölcsönös megértés és a tolerancia elősegítésében, valamint a népek és az országok közötti kölcsönös bizalom kialakításában,

figyelembe véve, hogy az európai régióban a felsőoktatási rendszerek nagy változatossága a régió kulturális, társadalmi, politikai, filozófiai, vallási és gazdasági változásait tükrözi, amelynek rendkívüli értékeit teljes mértékben tiszteletben kell tartani,

attól a szándéktól vezérelve, hogy a régió minden lakosa egyaránt részesülhessen az e változatosságból adódó előnyökből, a Felek lehetővé teszik, hogy polgáiraik, valamint az oktatási intézményekben tanuló hallgatóik hozzáférjenek a másik Fél oktatási erőforrásaihoz, azaz támogatják hallgatóik azon törekvését, hogy egy másik Fél felsőoktatási intézményében tanuljanak vagy tanulmányuk egy részét ott végezzék el,

figyelembe véve, hogy az európai régió valamely más országában végzett tanulmányok, megszerzett bizonyítványok, oklevelek és fokozatok elismerése jelentős lépés a Felek közötti mobilitás elősegítésében,

nagy jelentőséget tulajdonítva az intézményi autonómia elvének, és tudatában annak, hogy ezt az elvet fenn kell tartani és meg kell őrizni,

abban a meggyőződésben, hogy a képzések igazságos elismerése alapvető eleme az oktatáshoz való jognak, és ez egyben a társadalom felelőssége is,

figyelembe véve az Európa Tanácsnak és az UNESCO-nak a tanulmányok elismerésére vonatkozó egyezményeit:

Európai egyezmény az egyetemen való továbbtanuláshoz szükséges oklevelek egyenértékűségéről (1953, ETS 15) és a jegyzőkönyve (1964, ETS 49),

Európai egyezmény az egyetemi résztanulmányok egyenértékűségéről (1956, ETS 21),

Európai egyezmény az egyetemi képzést igazoló tanulmányok továbbtanulás céljából történő elismeréséről (1959, ETS 32),

Egyezmény az európai régió államaiban a felsőoktatásban végzett tanulmányok, a megszerzett oklevelek és fokozatok elismeréséről (1979),

Európai egyezmény az egyetemi résztanulmányok általános egyenértékűségéről (1990, ETS 138),

figyelembe véve A Földközi-tenger mentén lévő arab és európai államokban a felsőoktatásban végzett tanulmányok, a megszerzett oklevelek és fokozatok elismeréséről szóló nemzetközi egyezményt (1976), amelyet az UNESCO keretein belül fogadtak el, és amely részben az európai tanulmányok elismerésére is vonatkozik,

szem előtt tartva, hogy ezt az egyezményt a világ más régióit érintő UNESCO-egyezmények és a nemzetközi ajánlások vonatkozásában is figyelembe kell venni, továbbá, hogy elengedhetetlen az ezen régiók közötti információcsere javítása,

tudatában annak, hogy ezen egyezmények életbelépése óta az európai régió felsőoktatásában számottevő változások mentek végbe, amelyek mind az egyes nemzeti felsőoktatási rendszereken belül, mind pedig ezek között jelentős eltéréseket eredményeztek, szükségessé vált az olyan jogi eszközöknek és gyakorlatnak a kialakítása, amely megfelelően tükrözi ezeket a fejleményeket,

tudatában annak, hogy az európai régióban közös megoldást kell találni az elismerés gyakorlati problémáira,

tudatában annak, hogy a jelenlegi elismerési gyakorlatot fejleszteni kell, átláthatóbbá kell tenni, és megfelelően hozzá kell igazítani a felsőoktatás jelenlegi helyzetéhez az európai régióban,

bízva abban, hogy az Egyezmény, amelyet az Európa Tanács és az UNESCO közös támogatásával készítettek és fogadtak el, és amely az elismerési gyakorlat további fejlesztésének kereteit biztosítja az európai régióban, pozitív jelentőségű lesz,

tudatában annak, mennyire fontos az állandó végrehajtási mechanizmus biztosítása ahhoz, hogy a jelen Egyezmény elvei és rendelkezései a gyakorlatban is megvalósuljanak

az alábbiakban állapodtak meg:

I. Fejezet

Értelmező rendelkezések

1. Cikk

A következő meghatározásoknak a jelen Egyezmény rendelkezései értelmében az alábbi jelentése van:

Bejutási lehetőség (a felsőoktatásba)

A megfelelően képzett jelentkezőknek az a joga, hogy jelentkezhetnek a felsőoktatásba, és hogy a felvételnél számításba lehet őket venni.

Felvétel (a felsőoktatási intézményekbe és képzési programokra)

Olyan intézkedés vagy rendszer, amely lehetővé teszi a megfelelően képzett jelentkezők számára, hogy a felsőoktatás keretei között egy megadott intézményben és/vagy egy adott oktatási programban tanulmányokat folytassanak.

Értékelés (intézményeké vagy képzési programoké)

Egy felsőoktatási intézmény vagy képzési program oktatási minőségének megállapítására irányuló folyamat.

Értékelés (az egyén képesítéséé)

Az egyén külföldi képesítésének egy illetékes szerv által, írásban történő megítélése vagy értékelése.

Elismerést végző illetékes hatóság

Olyan hivatalosan kijelölt szervezet, amely a külföldi képesítések elismerésével kapcsolatosan kötelező érvényű döntést hoz.

Felsőoktatás

Minden olyan középiskolát követő tanulmány, illetve tanulmányok sora, képzés vagy kutatásra irányuló képzés, amelyet az egyik Fél illetékes hatósága felsőoktatási rendszerbe tartozónak ismer el.

Felsőoktatási intézmény

Olyan felsőoktatási képzést nyújtó intézmény, amelyet az egyik Fél illetékes hatósága felsőoktatási rendszerbe tartozónak ismer el.

Felsőoktatási képzési program

Az egyik Fél illetékes hatósága által a felsőoktatási rendszerbe tartozónak elismert tanulmányok sora, amelynek befejezése a hallgató számára felsőfokú képesítést nyújt.

Résztanulmány

Egy felsőoktatási képzési program bármely értékelt és dokumentált eleme, amely bár önmagában nem tekinthető egy adott képzési programon belül befejezett tanulmánynak, azonban a tudás és a készségek tekintetében jelentős gyarapodást jelent.

Képesítés

A) Felsőoktatási képesítés

Az illetékes hatóság által kiállított bármely fokozat, oklevél vagy más bizonyítvány, amely egy felsőoktatási képzési program sikeres elvégzését tanúsítja.

B) A felsőoktatásba való bejutást lehetővé tevő képesítés

Az illetékes hatóság által kiállított bármely oklevél vagy más bizonyítvány, amely egy oktatási program sikeres elvégzését tanúsítja, és a képesítés birtokosát feljogosítja arra, hogy jelentkezessen a felsőoktatásba, és felvételt kér számításba lehessen őt venni (lásd a bejutási lehetőség fogalmát).

Elismerés

Egy külföldi képesítés értékének továbbtanulás és/vagy munkavállalás céljából történő hivatalos elismerése az illetékes hatóság által.

Követelmény

A) Általános követelmények

Azon feltételek, amelyeket minden esetben teljesíteni kell a felsőoktatásba, illetve azon belül egy adott szintre történő bejutáshoz vagy egy adott szintű felsőoktatási képesítés megszerzéséhez.

B) Egyedi követelmények

Azon feltételek, amelyeket az általános követelményeken túl teljesíteni kell, hogy egy bizonyos felsőoktatási képzési programra felvételt lehessen nyerni, illetve egy bizonyos tanulmányi területen egy bizonyos felsőfokú képesítést lehessen szerezni.

II. Fejezet

A hatóságok illetékessége

II.1. Cikk

1. Amennyiben a Fél központi hatóságainak elismerési kérdésekben döntési jogköre van, ezen Egyezmény rendelkezései a Félre azonnal kötelező érvényűek, és a Fél köteles megtenni a szükséges intézkedéseket, hogy ezeket területén érvényesítse.

Amennyiben az elismerésről a Fél valamely tagállama illetékes dönteni, a Fél egy rövid nyilatkozatot juttat el az egyik letéteményeshez az alkotmányjogi helyzetéről. Ez történhet az aláírás időpontjában, vagy amikor letétbe helyezi a ratifikáló, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okmányt, illetve bármikor ezt követően. Ilyen esetekben a Fél tagállamának erre kijelölt illetékes hatóságai teszik meg a szükséges lépéseket, hogy ezen Egyezmény rendelkezéseit területükön érvényesítsék.

2. Ahol az elismerésről az egyes felsőoktatási intézmények vagy más (szervezeti) egységek illetékesek dönteni, minden Fél alkotmányjogi helyzetének megfelelően eljuttatja a jelen Egyezmény szövegét ezeknek az intézményeknek vagy (szervezeti) egységeknek, és megtesz minden lehetségest, hogy elősegítse rendelkezéseinek kedvező figyelembevételét és alkalmazását.

3. Ezen Cikk 1. és 2. bekezdésének rendelkezéseit a Feleknek a következő Cikkekben foglalt kötelezettségeire megfelelően kell alkalmazni.

II.2. Cikk

Az aláíráskor vagy a ratifikáló, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okmányok letétbe helyezésekor, vagy bármikor

ezt követően, minden adott állam, a Szentszék vagy az Európai Közösségek tájékoztatja a jelen Egyezmény egyik letéteményesét arról, hogy a különböző elismerési ügyekben mely hatóságok illetékesek döntést hozni.

II.3. Cikk

Ezen Egyezmény nem érinti azokat az egyik Fél által kiadott képesítések elismerésére vonatkozó kedvezőbb rendelkezéseket, amelyeket a már létező vagy a jövőbeni szerződések tartalmaznak, vagy abból fakadnak, s amelyeknek ezen Egyezmény egyik szerződő Fele tagja vagy tagja lesz.

III. Fejezet

A képesítések értékelésének alapelvei

III.1. Cikk

1. Az egyik Fél által kiadott képesítés birtokosai számára, az illetékes szervezethez benyújtott kérelmük alapján, biztosítani kell ezen képesítések megfelelő értékelésének lehetőségét.

2. Ebben a tekintetben semmilyen diszkrimináció nem alkalmazható a jelentkező neme, származása, bőrszíne, fogyatékosága, nyelve, vallása, politikai vagy más véleménye, nemzetisége, etnikai vagy szociális származása, nemzeti kisebbséghez való tartozása, vagyona, születése vagy más körülmények alapján, illetve bármely olyan alapon, amely érdemben nem tartozik az elismerni kért képesítésnek az értékeléséhez. E jog biztosítása érdekében a Felek megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy a képesítés elismerésére irányuló kérelem értékelése kizárólag a megszerzett tudás és a képességek alapján történjék.

III.2. Cikk

A Felek biztosítják, hogy a képesítés értékelése és elismerése folyamán alkalmazott eljárás és követelmények átláthatók, világosak és következetesek legyenek.

III.3. Cikk

1. Az elismerésről az elismertetni kívánt képesítésre vonatkozó, megfelelő információk alapján lehet dönteni.

2. A kellő információ biztosítása elsősorban a kérelmező feladata, aki ezt az információt köteles jóhiszeműen megadni.

3. A kérelmező felelősségétől függetlenül a kérdéses képesítést kiállító intézmény kötelessége, hogy — kérésre és ésszerű határok között — megfelelő információt nyújtson a képesítés birtokosa számára, vagy azon intézmény, illetve azon ország illetékes hatósága számára, amelytől az elismerést kérték.

4. A Felek megfelelő módon útmutatást adnak és ösztönzik az oktatási rendszerükbe tartozó oktatási intézményeket arra, hogy minden olyan ésszerű információszerezésre irányuló kérést teljesítsenek, amely az adott intézményben szerzett képesítés értékeléséhez szükséges.

5. Az értékelést végrehajtó szervezet feladata annak bizonyítása, hogy a kérelem nem felelt meg az előírt követelményeknek.

III.4. Cikk

A képesítések elismerését elősegítendő a Felek gondoskodnak arról, hogy saját oktatási rendszerükről kielégítő és világos információt tudjanak nyújtani.

III.5. Cikk

Az elismerésről hozott döntést az illetékes elismerési hatóság által előre meghatározott, ésszerű határidőn belül kell meghozni: a határidőt attól az időponttól kell számítani, amelytől az ügy elbírálásához szükséges minden információ a rendelkezésre áll. Ha az elismerést megtagadják, az elismerés elutasításának okait meg kell jelölni, és tájékoztatást kell adni arról, hogy a kérelmező milyen esetleges lépéseket tehet, hogy a későbbiekben az elismerés megtörténhessen. Ha a kérelmet elutasították, vagy nem született döntés, a kérelmező ésszerű határidőn belül fellebbezéssel élhet.

IV. Fejezet

A felsőoktatásba való bejutást lehetővé tevő képesítések elismerése

IV.1. Cikk

A Felek elismerik azokat a többi Fél által kibocsátott képesítéseket, amelyek az adott Fél felsőoktatási rendszerébe történő bejutásra jogosító általános követelményeknek megfelelnek, hogy ezáltal az adott felsőoktatási rendszerhez tartozó képzési programban való részvételre lehetőséget biztosítsanak, kivéve, ha a bejutás általános követelményeit illetően alapvető különbség mutatkozik a képesítést kiadó Fél, valamint a képesítés elismerésére irányuló kérelmet elbíráló Fél között.

IV.2. Cikk

A Fél a kötelezettségének oly módon is eleget tehet, hogy a másik Fél által kiállított képesítés birtokosát feljogosítja, hogy képesítését, kérelemre, értékeljék. Ebben az esetben a IV.1. Cikk rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.

IV.3. Cikk

Amennyiben a képesítés csak bizonyos felsőoktatási intézményekben vagy képzési programokra biztosítja a bejutási lehetőséget abban az országban, amelyben azt megszerzték, az ilyen képesítések birtokosainak a többi Fél a felsőoktatási rendszerébe tartozó intézmények hasonló képzési programjaira biztosít bejutási lehetőséget, kivéve, ha a bejutás követelményeit illetően alapvető különbség mutatható ki a képesítést kibocsátó Fél, valamint a képesítés elismerésére irányuló kérelmet elbíráló Fél között.

IV.4. Cikk

Ahol egy bizonyos felsőoktatási képzési programra a felvétel az általános bejutási követelmények mellett egyedi követelmények teljesítésétől is függ, az érintett Fél illetékes hatóságai hasonlóképpen további követelményeket is megállapíthatnak a másik Fél által kiadott képesítés birtokosa számára, vagy elbírállhatják, hogy a másik Fél által kiadott képesítéssel rendelkező megfelel-e az általuk megkívánt követelményeknek.

IV.5. Cikk

Amennyiben az adott Fél országában az iskolai tanulmányokat lezáró bizonyítvány csak a felsőoktatásba való bejutáshoz előírt további kiegészítő vizsgákkal együtt biztosít bejutást a felsőoktatásba, a bejutást a többi Fél is függővé teheti ezen követelmények teljesítésétől, vagy alternatívát ajánlhat e kiegészítő követelmények teljesítésére saját oktatási rendszerén belül. Bármely állam, a Szentszék vagy az Európai Közösségek az aláíráskor, vagy a ratifikáló, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okmány letétbe helyezésekor, vagy bármikor ezt követően, értesítheti az egyik letéteményest, hogy alkalmazni kívánja ezen Cikk rendelkezéseit, megjelölve azokat a Feleket, amelyek tekintetében ezt tenni szándékozik, megadva ennek indoklását is.

IV.6. Cikk

A felvétel egy adott felsőoktatási intézménybe vagy intézményen belül egy adott képzési programra — a IV.1., IV.2., IV.3., IV.4. és a IV.5. Cikk rendelkezéseit nem

érintve — korlátozható vagy szelektívvé tehető. Azokban az esetekben, amikor a felvétel egy felsőoktatási intézménybe és/vagy képzési programra szelektív jellegű, a felvételi eljárást arra tekintettel kell megtervezni, hogy a külföldi képesítések értékelése a III. fejezetben leírt igazságos módon és megkülönböztetés nélkül történjék.

IV.7. Cikk

A IV.1., IV.2., IV.3., IV.4. és a IV.5. Cikk rendelkezéseit nem érintve az adott felsőoktatási intézménybe való bejutás függővé tehető a jelentkező megfelelő nyelvismeretének bizonyításától az adott intézményben folyó oktatás nyelve vagy nyelvei, vagy más meghatározott nyelv tekintetében.

IV.8. Cikk

Azon Felek esetében, ahol a felsőoktatásba való bejutás nem csak a hagyományos iskolarendszerben megszerzett képesítések alapján történhet, a másik Fél országában megszerzett hasonló jellegű képesítéseket az elismerési kérelmet elbíráló Fél országában megszerezhető, a hagyományos iskolarendszerben megszerzett képesítésektől eltérő képesítésekhez hasonló módon kell megítélni.

IV.9. Cikk

A Felek a saját területükön működő külföldi oktatási intézmény által kiadott képesítéseknek a felsőoktatási képzési programokba való bejutáshoz történő elismerését függővé tehetik a nemzeti jogszabályok sajátos követelményeitől, illetve az intézmény származási helyét képviselő Féllel kötött egyedi megállapodásoktól.

V. Fejezet

Résztanulmányok tanulmányi idejének elismerése

V.1. Cikk

A Felek elismerik a másik Fél felsőoktatási képzési programjában elvégzett résztanulmányokat. Az elismerés azokra a résztanulmányokra kell vonatkozzék, amelyek abban az országban, amelyben az elismerést kérték, a felsőoktatási képzési program elvégzéséhez szükségesek, kivéve, ha alapvető különbségek mutathatók ki a másik Fél országában elvégzett résztanulmány és a felsőoktatási képzési program azon része között, amelyet a résztanulmány kiváltana annak a Félnek az országában, amelyben az elismerést kérték.

V.2. Cikk

A Fél a kötelezettségének oly módon is eleget tehet, hogy a másik Fél valamely felsőoktatási képzési programja keretén belül résztanulmányt folytatott személyt feljogosítja, hogy résztanulmányát, kérelemre, értékeljék. Ebben az esetben a V.1. Cikk rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.

V.3. Cikk

A Felek elsősorban olyan esetekben segítik elő a rész-képzés elismerését, amikor:

a) létezik egy korábbi megállapodás egyrészt a felsőoktatási intézmény vagy az adott rész-képzés esetében illetékes hatóság, másrészt a felsőoktatási intézmény vagy a kért elismerésért felelős illetékes elismerési hatóság között, továbbá

b) az a felsőoktatási intézmény, amelyben a résztanulmányt folytatták, kiadott egy tanulmányokat igazoló bizonyítványt vagy a tanulmányi előmenetelre vonatkozó lecke-könyvkivonatot, amely tanúsítja, hogy a hallgató sikeresen teljesítette az adott résztanulmány esetében előírt követelményeket.

VI. Fejezet

Felsőfokú képesítések elismerése

VI.1. Cikk

Amennyiben az elismerésről hozott döntés a felsőfokú képesítés által bizonyított tudáson és képességeken alapszik, mindegyik Fél elismeri a másik Fél által kiadott felsőfokú képesítéseket, kivéve, ha alapvető különbség mutatható ki az elismertetni kívánt képesítés és annak a Félnek a megfelelő képesítése között, amelytől az elismerést kérték.

VI.2. Cikk

A Fél a kötelezettségének oly módon is eleget tehet, hogy a másik Fél által kiállított felsőoktatási képesítés birtokosát feljogosítja, hogy képesítését, kérelemre, értékeljék. Ebben az esetben a VI.1. Cikk rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.

VI.3. Cikk

Az egyik Fél által kiadott felsőoktatási képesítésnek a másik Fél által történő elismerése az alábbi következmények egyikével vagy mindkét elemével járhat:

a) bejutási lehetőséggel további felsőoktatási tanulmányokra (ideértve a megfelelő vizsgákat) és/vagy doktori tanulmányokra, mégpedig ugyanolyan feltételekkel, mint amelyek azokra vonatkoznak, akik képesítését az a Fél adta ki, amelytől az elismerést kérték;

b) a felsőfokú képesítést tanúsító cím viselésével, amelyet azon Fél jogszabályai határoznak meg, amelytől az elismerést kérték.

Az elismerés továbbá elősegítheti a munkaerőpiacra történő bejutást, amelyet azon Fél jogszabályai határoznak meg, amelytől az elismerést kérték.

VI.4. Cikk

Az egyik Fél által kiadott felsőoktatási képesítést a másik Fél a következő formában értékelheti:

- a) szakvélemény általános munkavállalási célból;
- b) szakvélemény egy oktatási intézmény számára a képzési programjaira történő felvétel céljából;
- c) szakvélemény bármely más illetékes elismerési hatóság számára.

VI.5. Cikk

A Felek a területükön működő külföldi oktatási intézmény által kiadott képesítések elismerését függővé tehetik nemzeti jogszabályaik sajátos követelményeitől, illetve az azzal a Féllel kötött egyedi megállapodástól, amelyből az intézmény származik.

VII. Fejezet

Menekültek, befogadottak és menedékes személyek képesítéseinek elismerése

VII. Cikk

A Felek megtesznek minden megvalósítható és ésszerű lépést az oktatási rendszerükön belül, alkotmányos és jogszabályi rendelkezéseikkel összhangban azért, hogy olyan eljárásokat alakítsanak ki, amelyeknek keretében igazságosan és gyorsan tudják elbírálni, hogy a menekültek, a befogadottak és a menedékes személyek eleget tesznek-e a felsőoktatásukba, a további felsőoktatási képzési programjaira való bejutás, vagy a munkavállalás feltételeinek, még azokban az esetekben is, amikor az egyik Fél által kiadott képesítés nem dokumentálható.

VIII. Fejezet

Tájékoztatás felsőoktatási intézmények és képzési programok értékeléséről

VIII.1. Cikk

A Felek megfelelő információt szolgáltatnak a felsőoktatási rendszerükbe tartozó bármely intézményről, vagy bármely ezekben működő képzési programról, lehetővé téve a másik Fél illetékes hatóságai számára, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy az ezen intézményekben kiállított képesítések minősége megfelelő-e ahhoz, hogy az elismerést, az a Fél, amelytől kérték, megadja. A tájékoztatás a következő formában történhet:

a) amennyiben a Fél a felsőoktatási intézmények és képzési programok hivatalos értékelésére rendszert épített ki: tájékoztatás az értékelés módszereiről és eredményeiről, továbbá azokról a minőségi normákról, amelyek az egyes felsőfokú képesítést kibocsátó felsőoktatási intézményt, valamint a felsőfokú képesítés megszerzésére irányuló képzési programot jellemzik;

b) amennyiben a Fél a felsőoktatási intézmények és képzési programok hivatalos értékelésére nem épített ki rendszert: tájékoztatás a felsőoktatási rendszerbe tartozó bármely felsőoktatási intézményben, illetve bármely felsőoktatási képzési programban kiadott különböző képesítések elismeréséről.

VIII.2. Cikk

A Felek megteszik a megfelelő lépéseket, hogy összeállítsák, frissítsék és közreadják:

a) a felsőoktatási rendszerükbe tartozó különböző felsőoktatási intézmények áttekintését, bemutatva az egyes intézmények jellegzetességeit;

b) a felsőoktatási rendszerükbe tartozó elismert (állami és magán) intézmények listáját, megjelölve, hogy ezen intézmények milyen típusú képesítések kiadására jogosultak, valamint melyek az egyes intézményekben és képzési programokra való bejutás feltételei;

c) a felsőoktatási képzési programok leírását;

d) azon oktatási intézmények listáját, amelyek az adott Fél területén kívül működnek, azonban a Fél az oktatási rendszerébe tartozónak tekinti.

IX. Fejezet

Tájékoztatás az elismerésről

IX.1. Cikk

A felsőoktatási képesítések elismerésének elősegítése érdekében a Felek vállalják, hogy a megszerzhető képesítések teljes leírására átlátható rendszert alakítanak ki.

IX.2. Cikk

1. Tudomásul véve, hogy megfelelő, pontos és naprakész információkra van szükség, mindegyik Fél létrehoz vagy fenntart egy nemzeti információs központot és ennek megalapításáról, vagy bármely ezt érintő változásról tájékoztatja valamelyik letéteményest.

2. A nemzeti információs központ mindegyik Fél területén:

a) elősegíti a felsőoktatásra és felsőfokú képzésekre vonatkozó hivatalos és pontos információhoz való hozzáférést abban az országban, amelyben található;

b) elősegíti a másik Fél felsőoktatására és felsőfokú képzéseire vonatkozó információhoz való hozzáférést;

c) szakvéleményt vagy tájékoztatást ad a képzések elismerésére és értékelésére vonatkozó kérdésekben a nemzeti jogszabályoknak megfelelően.

3. Mindegyik nemzeti információs központnak rendelkeznie kell a feladatainak végrehajtásához szükséges eszközökkel.

IX.3. Cikk

A Felek területükön nemzeti információs központjaik révén vagy más módon támogatják az UNESCO/Európa Tanács Oklevélmellékletének vagy más hasonló, felsőoktatási intézmény által kiállított dokumentumnak a használatát.

X. Fejezet

Végrehajtási mechanizmusok

X.1. Cikk

Az Egyezmény végrehajtását a következő szervek felügyelik, támogatják, illetve segítik:

a) A felsőoktatási képzéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló egyezmény Bizottsága;

b) a tanulmányok elismerésével és a mobilitással foglalkozó Nemzeti Információs Központok Európai Hálózata (ENIC Hálózat), amely az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának 1994. június 9-i, valamint az UNESCO Európai Regionális Bizottságának 1994. június 18-i döntése alapján alakult meg.

X.2. Cikk

1. A felsőoktatási képzéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló egyezmény Bizottsága (a továbbiakban: Bizottság) ezennel létrejött. A Bizottságban mindegyik Fél egy fővel képviselteti magát.

2. A X.2. Cikk szóhasználatában a „Fél” fogalom nem vonatkozik az Európai Közösségekre.

3. A XI.1. Cikkben említett államok, továbbá a Szent-szék, amennyiben nem szerződő felei a jelen Egyezménynek, valamint az Európai Közösségek és az ENIC Hálózat elnöke a Bizottság ülésein megfigyelőként vesznek részt. A régióban az elismerés területén tevékenységet folytató állami és nem állami szervezetek képviselői megfigyelőként szintén meghívhatók a Bizottság üléseire.

4. Az UNESCO Regionális Bizottságának elnöke, aki Az európai régió államaiban a felsőoktatási tanulmányok, oklevelek és végzettségek elismeréséről szóló egyezmény végrehajtásáért felel, szintén meghívást kap, hogy a Bizottság ülésein megfigyelőként részt vegyen.

5. A Bizottság elősegíti a jelen Egyezmény alkalmazását és felülyeli annak végrehajtását. E célból, a Felek többségének támogatásával ajánlásokat, nyilatkozatokat, jegyzőkönyveket és a helyes gyakorlatra vonatkozó modelleket fogadhat el, hogy útmutatást adjon a Felek illetékes hatóságai számára az Egyezmény végrehajtásához, valamint a felsőfokú képzések elismerésére irányuló kérelmek elbírálásához. Bár ezek a szövegek nem kötelező érvényűek, a Felek minden tőlük telhetőt megtesznek, hogy ezeket alkalmazzák, vagy ezekre felhívják az illetékes hatóságok figyelmét és támogatásuk alkalmazásukat. A Bizottság kikéri az ENIC Hálózat véleményét, mielőtt döntését meghozza.

6. A Bizottság jelentést tesz az Európa Tanács és az UNESCO illetékes testületeinek.

7. A Bizottság kapcsolatot tart az UNESCO Regionális Bizottságaival, az UNESCO védnöksége alatt elfogadott, A felsőoktatásban végzett tanulmányok, a megszerzett oklevelek és végzettségek elismeréséről szóló egyezmény alkalmazása céljából.

8. A határozatképességhez a Felek többségének a részvétele szükséges.

9. A Bizottság működési szabályzatot fogad el. Legalább háromévente rendes ülést tart. A Bizottság először a jelen Egyezmény hatálybalépésétől számított egy éven belül ül össze.

10. A Bizottság Titkársága az Európa Tanács főtitkárnak és az UNESCO főigazgatójának közös felügyelete alá tartozik.

X.3. Cikk

1. A Felek a tanulmányok elismerésével és a mobilitással foglalkozó nemzeti információs központok európai hálózatának tagjaként (ENIC Hálózat) kijelölnek egy nemzeti információs központot, amelyet a IX.2. Cikk alapján állítanak fel, illetve működtetnek. Abban az esetben, ha a IX.2. Cikk alapján az egyik Fél területén egynél több nemzeti információs központ működik, ezek mind tagjai lesz-

nek a Hálózatnak, de a Fél továbbra is csak egy szavazattal fog rendelkezni.

2. Az ENIC Hálózat, amely összetételében ezen Egyezmény Feleire korlátozódik, támogatja és segíti az illetékes nemzeti hatóságokat ezen Egyezmény gyakorlati megvalósításában. A Hálózat legalább évente egyszer megtartja soros közgyűlését. Hatáskörének megfelelően megválasztja elnökét és elnökségét.

3. Az ENIC Hálózat Titkársága az Európa Tanács főtitkárának és az UNESCO főigazgatójának közös felügyelete alá tartozik.

4. Az ENIC Hálózaton keresztül a Felek együttműködnek egymás nemzeti információs központjaival, különösen oly módon, hogy lehetővé teszik számukra a tevékenységük során felhasználható, a tanulmányok továbbtanulás céljából történő elismerésére és a mobilitásra vonatkozó valamennyi információ összegyűjtését.

XI. Fejezet

Záró rendelkezések

XI.1. Cikk

1. Jelen Egyezmény nyitva áll

- az Európa Tanács tagállamai,
- az UNESCO európai régió tagállamai,
- az Európa Tanács Európai kulturális egyezményének és/vagy az UNESCO Az európai régió államaiban a felsőoktatással kapcsolatos tanulmányok, a megszerzett oklevelek és végzettségek elismeréséről szóló egyezményének bármely más aláíró, szerződő vagy tagállama számára, amelyet meghívtak az Egyezmény elfogadására összehívott Diplomáciai konferenciára.

2. Ezen államok és a Szentszék az alábbi módon ismerhetik el magukra nézve kötelezőnek az Egyezményt:

- fenntartás nélküli aláírással, anélkül, hogy azt ratifikációhoz, elfogadáshoz vagy jóváhagyáshoz kötnék, vagy
- ratifikációhoz, elfogadáshoz vagy jóváhagyáshoz kötött aláírással, amelyet ratifikáció, elfogadás vagy jóváhagyás követ, vagy
- csatlakozás által.

3. Az aláírások valamelyik letéteményesnél történnek. A ratifikáló, elfogadó, jóváhagyó és csatlakozó okiratok valamelyik letéteményesnél lesznek elhelyezve.

XI.2. Cikk

Jelen Egyezmény a hónap első napján egy hónappal annak elteltét követően lép hatályba, miután öt állam, melyek közül legalább három az Európa Tanácsnak és/vagy UNESCO európai régióinak a tagja, kinyilvánította, hogy

magára nézve kötelező érvényűnek tekinti az Egyezményt. A többi állam számára a hónap első napján, egy hónappal annak elteltét követően lép hatályba, miután az adott állam kinyilvánította, hogy az Egyezményt magára nézve kötelező érvényűnek tekinti.

XI.3. Cikk

1. Az Egyezmény hatálybalépését követően a XI.1. Cikkben felsorolt kategóriákba nem tartozó államok is kérhetik az Egyezményhez való csatlakozásukat. Bármely erre irányuló kérelem az egyik letéteményeshez nyújtandó be, amely továbbítja ezt a szerződő államokhoz legalább három hónappal a felsőoktatási képzéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló egyezmény Bizottságának ülése előtt. A letéteményes szintén értesíti az Európa Tanács Miniszteri Tanácsát és az UNESCO Végrehajtó Testületét.

2. A csatlakozást kérő állam felvételéhez a Felek kétharmados többsége szükséges.

3. A jelen Cikk 2. bekezdésének megsértése nélkül, az Egyezmény hatálybalépését követően, tagállamai kérésére az Európai Közösségek csatlakozhat hozzá a tagállamoknak a letéteményeshez továbbítandó kérése alapján. Ebben az esetben a XI.3. Cikk 2. bekezdésének rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

4. Bármely csatlakozó állam vagy az Európai Közösségek tekintetében az Egyezmény a csatlakozási okirat valamelyik letéteményesnél történt elhelyezését követő egy hónap eltelte utáni hónap első napján lép életbe.

XI.4. Cikk

1. Jelen Egyezmény azon Felei, amelyek egyszersmind szerződő felei az alábbi egyezmények közül egynek vagy többnek:

Európai egyezmény az egyetemen való továbbtanuláshoz szükséges oklevelek egyenértékűségéről (1953, ETS 15) és jegyzőkönyve (1964, ETS 49),

Európai egyezmény az egyetemi résztanulmányok egyenértékűségéről (1956, ETS 21),

Európai egyezmény az egyetemi képzést igazoló tanulmányok továbbtanulás céljából történő elismeréséről (1959, ETS 32),

Nemzetközi egyezmény a Földközi-tenger mentén lévő arab és európai államokban a felsőoktatásban végzett tanulmányok, a megszerzett oklevelek és fokozatok elismeréséről (1976),

Egyezmény az európai régió államaiban a felsőoktatásban végzett tanulmányok, a megszerzett oklevelek és fokozatok elismeréséről (1979),

Európai egyezmény az egyetemi résztanulmányok általános egyenértékűségéről (1990, ETS 138)

a) közös kapcsolataikban a jelen Egyezmény rendelkezéseit alkalmazzák;

b) azokban a kapcsolataikban, amelyek olyan államokkal létesültek, amelyek a fenti egyezményeknek szerződő felei, azonban a jelen Egyezménynek nem, a fent említett egyezmények közül azokat alkalmazzák továbbra is, amelyeknek szerződő felei.

2. Jelen Egyezmény Felei vállalják, hogy tartózkodnak az 1. bekezdésben említett azon egyezményekhez való csatlakozástól, amelyeknek még nem szerződő felei, kivéve a Földközi-tenger mentén lévő arab és európai államokban a felsőoktatásban végzett tanulmányok, a megszerzett oklevelek és fokozatok elismeréséről szóló nemzetközi egyezményt.

XI.5. Cikk

1. Bármely állam az aláíráskor vagy a ratifikáló, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat elhelyezésekor megjelölheti azt a területet vagy területeket, amely(ek)re a jelen Egyezmény vonatkozik.

2. Bármely állam bármely későbbi időpontban az egyik letéteményeshez eljuttatott nyilatkozattal kibővítheti a jelen Egyezmény alkalmazását bármely olyan területre, amelyet nyilatkozatában megjelöl. Az ilyen terület vonatkozásában az Egyezmény a nyilatkozatnak a letéteményeshez történő megérkezését követő egy hónap eltelté utáni hónap első napján lép hatályba.

3. Az előző két bekezdés alapján készült bármely nyilatkozat, a nyilatkozatban megjelölt terület vonatkozásában, visszavonható az egyik letéteményeshez eljuttatott értesítéssel. A visszavonás az értesítésnek a letéteményeshez történt megérkezését követő egy hónap letelte utáni hónap első napján lép hatályba.

XI.6. Cikk

1. Jelen Egyezményt a Felek bármelyike bármikor felmondhatja az egyik letéteményeshez eljuttatott értesítéssel.

2. A felmondás a felmondó értesítés okiratának átvételét követő tizenkét hónap eltelté utáni hónap első napján lép hatályba. A felmondás nem érinti az Egyezmény rendelkezései alapján korábban meghozott elismerési döntéseket.

3. Jelen Egyezmény alkalmazásának megszüntetését, illetve felfüggesztését, amely annak következménye, hogy valamelyik Fél megszegi az ezen Egyezmény tárgya vagy célja szempontjából fontos rendelkezéseket, a nemzetközi jognak megfelelően kell kezelni.

XI.7. Cikk

1. Bármely állam, a Szentszék vagy az Európai Közösségek az aláíráskor vagy a ratifikáló, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat elhelyezésekor kinyilatkoztathatja, hogy a következő Cikkek közül melyeket nem kívánja — részben vagy teljesen — alkalmazni:

IV.8. Cikk,

V.3. Cikk,

VI.3. Cikk,

VIII.2. Cikk,

IX.3. Cikk.

Egyéb fenntartással nem lehet élni.

2. A Felek bármelyike, amely az előző bekezdés alapján fenntartással élt, teljesen vagy részben visszavonhatja ezeket az egyik letéteményeshez eljuttatott értesítéssel. A visszavonás ezen értesítésnek a letéteményeshez való megérkezését követően lép hatályba.

3. Az a Fél, amely fenntartással élt ezen Egyezmény rendelkezéseit illetően, nem kérheti azok alkalmazását a másik Félről sem; ugyanakkor, amennyiben fenntartásai részlegesek és feltételesek, ezen rendelkezések alkalmazását olyan mértékben kérheti, amilyen mértékben azokat magára kötelező érvényűként elfogadta.

XI.8. Cikk

1. Jelen Egyezmény módosítási tervezeit a felsőoktatási képzéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló egyezmény Bizottsága a Felek kétharmados többségének szavazatával fogadhatja el. Bármely így elfogadott módosítási tervet bekerül az Egyezmény Jegyzőkönyvébe. A Jegyzőkönyv maga határozza meg hatálybalépésének módját. A hatálybalépéséhez szükséges azon Felek jóváhagyó nyilatkozata, amelyek a Jegyzőkönyvet magukra nézve kötelező érvényűnek tartják.

2. Jelen Egyezmény III. fejezete az ezen Cikk 1. bekezdésében leírt eljárás szerint nem módosítható.

3. Bármely módosító javaslatot valamely letéteményeshez kell eljuttatni, aki legalább három hónappal a Bizottság ülése előtt továbbítja ezt a Felekhez. A letéteményes tájékoztatja az Európa Tanács Igazgatói Tanácsát, valamint az UNESCO Végrehajtó Testületét is.

XI.9. Cikk

1. Ezen Egyezménynek az Európa Tanács főtitkára és az Egyesült Nemzetek Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezetének főigazgatója a letéteményese.

2. Az a letéteményes, akihez a határozatot, bejelentést vagy értesítést benyújtották, értesíti az Egyezmény Feleit,

valamint az Európa Tanács és/vagy az UNESCO Európai Régió tagállamait:

- a) bármely aláírásról;
- b) bármely ratifikáló, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat benyújtásáról;
- c) bármely ezen Egyezmény hatálybalépésével kapcsolatos időpontról a XI.2. és XI.3.4. Cikknek megfelelően;
- d) bármely olyan fenntartásról, amelyet a XI.7. Cikk értelmében tettek, illetve bármely fenntartás visszavonásáról, amelyet a XI.7. Cikk értelmében tettek;
- e) ezen Egyezmény bármely felmondásáról, amelyet a XI.6. Cikk értelmében tettek;
- f) bármely nyilatkozatról, amelyet a II.1. Cikk vagy a II.2. Cikk rendelkezései alapján tettek;
- g) bármely nyilatkozatról, amelyet a IV.5. Cikk rendelkezései alapján tettek;
- h) bármely csatlakozási kérelemről, amelyet a XI.3. Cikk rendelkezései alapján tettek;
- i) bármely javaslatról, amelyet a XI.8. Cikk rendelkezései alapján tettek;
- j) bármely más lépésről, bejelentésről vagy értesítésről, amely ezen Egyezményre vonatkozik.

3. Az a letéteményes, aki ezen Egyezmény rendelkezései értelmében tájékoztatást kapott vagy értesítést készített, azonnal tájékoztatja a másik letéteményest ezekről.

Mindezeket tanúsítva az alulírott képviselők, erre felhatalmazva, aláírták a jelen Egyezményt.

Készült Lisszabonban, 1997. április 11-én, két példányban, angol, francia, orosz és spanyol nyelven, s mind a négy szöveg hiteles. Az egyik példányt az Európa Tanács irattárában, a másikat pedig az Egyesült Nemzetek Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezetének irattárában kell elhelyezni. Hiteles másolatot kap valamennyi, a XI.1. Cikkben megjelölt állam, a Szentszék, az Európai Közösségek, valamint az Egyesült Nemzetek Titkársága.

(Aláírások)”

„Convention on the Recognition of Qualifications Concerning Higher Education in the European Region

The Parties to this Convention,

Conscious of the fact that the right to education is a human right, and that higher education, which is instrumental in the pursuit and advancement of knowledge, constitutes an exceptionally rich cultural and scientific asset for both individuals and society,

Considering that higher education should play a vital role in promoting peace, mutual understanding and tolerance, and in creating mutual confidence among peoples and nations;

Considering that the great diversity of education systems in the European region reflects its cultural, social, political, philosophical, religious and economic diversity, an exceptional asset which should be fully respected,

Desiring to enable all people of the region to benefit fully from this rich asset of diversity by facilitating access by the inhabitants of each State and by the students of each Party's educational institutions to the educational resources of the other Parties, more specifically by facilitating their efforts to continue their education or to complete a period of studies in higher education institutions in those other Parties,

Considering that the recognition of studies, certificates, diplomas and degrees obtained in another country of the European region represents an important measure for promoting academic mobility between the Parties,

Attaching great importance to the principle of institutional autonomy, and conscious of the need to uphold and protect this principle,

Convinced that a fair recognition of qualifications is a key element of the right to education and a responsibility of society,

Having regard to the Council of Europe and UNESCO Conventions covering academic recognition in Europe:

European Convention on the Equivalence of Diplomas leading to Admission to Universities (1953, ETS No. 15), and its Protocol (1964, ETS No. 49),
European Convention on the Equivalence of Periods of University Study (1956, ETS No. 21),
European Convention on the Academic Recognition of University Qualifications (1959, ETS No. 32),
Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region (1979),
European Convention on the General Equivalence of Periods of University Study (1990, ETS No. 138);

Having regard also to the International Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education in the Arab and European States bordering on the Mediterranean (1976), adopted within the framework of UNESCO and partially covering academic recognition in Europe;

Mindful that this Convention should also be considered in the context of the UNESCO conventions and the International Recommendation covering other Regions of the world, and of the need for an improved exchange of information between these Regions;

Conscious of the wide ranging changes in higher education in the European region since these Conventions were adopted, resulting in considerably increased diversification within and between national higher

education systems, and of the need to adapt the legal instruments and practice to reflect these developments;

Conscious of the need to find common solutions to practical recognition problems in the European region;

Conscious of the need to improve current recognition practice and to make it more transparent and better adapted to the current situation of higher education in the European region;

Confident of the positive significance of a Convention elaborated and adopted under the joint auspices of the Council of Europe and UNESCO providing a framework for the further development of recognition practices in the European region;

Conscious of the importance of providing permanent implementation mechanisms in order to put the principles and provisions of the current Convention into practice,

Have agreed as follows:

Section I.

Definitions

Article I

For the purposes of this Convention, the following terms shall have the following meaning:

Access (to higher education)

The right of qualified candidates to apply and to be considered for admission to higher education.

Admission (to higher education institutions and programmes)

The act of, or system for, allowing qualified applicants to pursue studies in higher education at a given institution and/or a given programme.

Assessment (of institutions or programmes)

The process for establishing the educational quality of a higher education institution or programme.

Assessment (of individual qualifications)

The written appraisal or evaluation of an individual's foreign qualifications by a competent body.

Competent recognition authority

A body officially charged with making binding decisions on the recognition of foreign qualifications.

Higher education

All types of courses of study, or sets of courses of study, training or training for research at the post secondary level which are recognized by the relevant authorities of a Party as belonging to its higher education system.

Higher education institution

An establishment providing higher education and recognized by the competent authority of a Party as belonging to its system of higher education.

Higher education programme

A course of study recognized by the competent authority of a Party as belonging to its system of higher education, and the completion of which provides the student with a higher education qualification.

Period of study

Any component of a higher education programme which has been evaluated and documented and, while not a complete programme of study in itself, represents a significant acquisition of knowledge or skill.

Qualification

A. Higher education qualification

Any degree, diploma or other certificate issued by a competent authority attesting the successful completion of a higher education programme.

B. Qualification giving access to higher education

Any diploma or other certificate issued by a competent authority attesting the successful completion of an education programme and giving the holder of the qualification the right to be considered for admission to higher education (cf. the definition of access).

Recognition

A formal acknowledgement by a competent authority of the value of a foreign educational qualification with a view to access to educational and/or employment activities.

Requirement

A. General requirements

Conditions that must in all cases be fulfilled for access to higher education, or to a given level thereof, or for the award of a higher education qualification at a given level.

B. Specific requirements

Conditions that must be fulfilled, in addition to the general requirements, in order to gain admission to a particular higher education programme, or for the award of a specific higher education qualification in a particular field of study.

Section II.

The competence of authorities

Article II.1

1. Where central authorities of a Party are competent to make decisions in recognition cases, that Party shall be immediately bound by the provisions of this Convention and shall take the necessary measures to ensure the implementation of its provisions on its territory.

Where the competence to make decisions in recognition matters lies with components of the Party, the Party shall

furnish one of the depositories with a brief statement of its constitutional situation or structure at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or any time thereafter. In such cases, the competent authorities of the components of the Parties so designated shall take the necessary measures to ensure implementation of the provisions of this Convention on their territory.

2. Where the competence to make decisions in recognition matters lies with individual higher education institutions or other entities, each Party according to its constitutional situation or structure shall transmit the text of this convention to these institutions or entities and shall take all possible steps to encourage the favourable consideration and application of its provisions.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall apply, *mutatis mutandis*, to the obligations of the Parties under subsequent articles of this Convention.

Article II.2

At the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or at any time thereafter, each State, the Holy See or the European Community shall inform either depository of the present Convention of the authorities which are competent to make different categories of decisions in recognition cases.

Article II.3

Nothing in this Convention shall be deemed to derogate from any more favourable provisions concerning the recognition of qualifications issued in one of the Parties contained in or stemming from an existing or a future treaty to which a Party to this Convention may be or may become a party.

Section III.

Basic principles related to the assessment of qualifications

Article III.1

1. Holders of qualifications issued in one of the Parties shall have adequate access, upon request to the appropriate body, to an assessment of these qualifications.

2. No discrimination shall be made in this respect on any ground such as the applicant's gender, race, colour, disability, language, religion, political or other opinion, national, ethnic or social origin, association with a national minority, property, birth or other status, or on the grounds

of any other circumstance not related to the merits of the qualification for which recognition is sought. In order to assure this right, each Party undertakes to make appropriate arrangements for the assessment of an application for recognition of qualifications solely on the basis of the knowledge and skills achieved.

Article III.2

Each Party shall ensure that the procedures and criteria used in the assessment and recognition of qualifications are transparent, coherent and reliable.

Article III.3

1. Decisions on recognition shall be made on the basis of appropriate information on the qualifications for which recognition is sought.

2. In the first instance, the responsibility for providing adequate information rests with the applicant, who shall provide such information in good faith.

3. Notwithstanding the responsibility of the applicant, the institutions having issued the qualifications in question shall have a duty to provide, upon request of the applicant and within reasonable limits, relevant information to the holder of the qualification, to the institution, or to the competent authorities of the country in which recognition is sought.

4. The Parties shall instruct or encourage, as appropriate, all education institutions belonging to their education systems to comply with any reasonable request for information for the purpose of assessing qualifications earned at the said institutions.

5. The responsibility to demonstrate that an application does not fulfil the relevant requirements lies with the body undertaking the assessment.

Article III.4

Each Party shall ensure, in order to facilitate the recognition of qualifications, that adequate and clear information on its education system is provided.

Article III.5

Decisions on recognition shall be made within a reasonable time limit specified beforehand by the competent recognition authority and calculated from the time all necessary information in the case has been provided. If recognition is withheld, the reasons for the refusal to grant recognition shall be stated, and

information shall be given concerning possible measures the applicant may take in order to obtain recognition at a later stage. If recognition is withheld, or if no decision is taken, the applicant shall be able to make an appeal within a reasonable time limit.

Section IV.

Recognition of qualifications giving access to higher education

Article IV.1

Each Party shall recognize the qualifications issued by other Parties meeting the general requirements for access to higher education in those Parties for the purpose of access to programmes belonging to its higher education system, unless a substantial difference can be shown between the general requirements for access in the Party in which the qualification was obtained and in the Party in which recognition of the qualification is sought.

Article IV.2

Alternatively, it shall be sufficient for a Party to enable the holder of a qualification issued in one of the other Parties to obtain an assessment of that qualification, upon request by the holder, and the provisions of Article IV.1 shall apply *mutatis mutandis* to such a case.

Article IV.3

Where a qualification gives access only to specific types of institutions or programmes of higher education in the Party in which the qualification was obtained, each other Party shall grant holders of such qualifications access to similar specific programmes in institutions belonging to its higher education system, unless a substantial difference can be demonstrated between the requirements for access in the Party in which the qualification was obtained and the Party in which recognition of the qualification is sought.

Article IV.4

Where admission to particular higher education programmes is dependent on the fulfilment of specific requirements in addition to the general requirements for access, the competent authorities of the Party concerned may impose the additional requirements equally on holders of qualifications obtained in the other Parties or assess whether applicants with qualifications obtained in other Parties fulfil equivalent requirements.

Article IV.5

Where, in the Party in which they have been obtained, school leaving certificates give access to higher education only in combination with additional qualifying examinations as a prerequisite for access, the other Parties may make access conditional on these requirements or offer an alternative for satisfying such additional requirements within their own educational systems. Any State, the Holy See or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or at any time thereafter, notify one of the depositories that it avails itself of the provisions of this Article, specifying the Parties in regard to which it intends to apply this Article as well as the reasons therefor.

Article IV.6

Without prejudice to the provisions of Articles IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 and IV.5, admission to a given higher education institution, or to a given programme within such an institution, may be restricted or selective. In cases in which admission to a higher education institution and/or programme is selective, admission procedures should be designed with a view to ensuring that the assessment of foreign qualifications is carried out according to the principles of fairness and non-discrimination described in Section III.

Article IV.7

Without prejudice to the provisions of Articles IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 and IV.5, admission to a given higher education institution may be made conditional on demonstration by the applicant of sufficient competence in the language or languages of instruction of the institution concerned, or in other specified languages.

Article IV.8

In the Parties in which access to higher education may be obtained on the basis of non-traditional qualifications, similar qualifications obtained in other Parties shall be assessed in a similar manner as non-traditional qualifications earned in the Party in which recognition is sought.

Article IV.9

For the purpose of admission to programmes of higher education, each Party may make the recognition of

qualifications issued by foreign educational institutions operating in its territory contingent upon specific requirements of national legislation or specific agreements concluded with the Party of origin of such institutions.

Section V.

Recognition of periods of study

Article V.1

Each Party shall recognize periods of study completed within the framework of a higher education programme in another Party. This recognition shall comprise such periods of study towards the completion of a higher education programme in the Party in which recognition is sought, unless substantial differences can be shown between the periods of study completed in another Party and the part of the higher education programme which they would replace in the Party in which recognition is sought.

Article V.2

Alternatively, it shall be sufficient for a Party to enable a person who has completed a period of study within the framework of a higher education programme in another Party to obtain an assessment of that period of study, upon request by the person concerned, and the provisions of Article V.1 shall apply *mutatis mutandis* to such a case.

Article V.3

In particular, each Party shall facilitate recognition of periods of study when:

- a) there has been a previous agreement between, on the one hand, the higher education institution or the competent authority responsible for the relevant period of study and, on the other hand, the higher education institution or the competent recognition authority responsible for the recognition that is sought; and
- b) the higher education institution in which the period of study has been completed has issued a certificate or transcript of academic records attesting that the student has successfully completed the stipulated requirements for the said period of study.

Section VI.

Recognition of higher education qualifications

Article VI.1

To the extent that a recognition decision is based on the knowledge and skills certified by the higher education

qualification, each Party shall recognize the higher education qualifications conferred in another Party, unless a substantial difference can be shown between the qualification for which recognition is sought and the corresponding qualification in the Party in which recognition is sought.

Article VI.2

Alternatively, it shall be sufficient for a Party to enable the holder of a higher education qualification issued in one of the other Parties to obtain an assessment of that qualification, upon request by the holder, and the provisions of Article VI.1 shall apply *mutatis mutandis* to such a case.

Article VI.3

Recognition in a Party of a higher education qualification issued in another Party shall have one or both of the following consequences:

- a) access to further higher education studies, including relevant examinations, and/or to preparations for the doctorate, on the same conditions as those applicable to holders of qualifications of the Party in which recognition is sought;
- b) the use of an academic title, subject to the laws and regulations of the Party or a jurisdiction thereof, in which recognition is sought.

In addition, recognition may facilitate access to the labour market subject to laws and regulations of the Party, or a jurisdiction thereof, in which recognition is sought.

Article VI.4

An assessment in a Party of a higher education qualification issued in another Party may take the form of:

- a) advice for general employment purposes;
- b) advice to an educational institution for the purpose of admission into its programmes;
- c) advice to any other competent recognition authority.

Article VI.5

Each Party may make the recognition of higher education qualifications issued by foreign educational institutions operating in its territory contingent upon specific requirements of national legislation or specific agreements concluded with the Party of origin of such institutions.

Section VII.

*Recognition of qualifications held by refugees, displaced persons and persons in a refugee-like situation**Article VII.*

Each Party shall take all feasible and reasonable steps within the framework of its education system and in conformity with its constitutional, legal, and regulatory provisions to develop procedures designed to assess fairly and expeditiously whether refugees, displaced persons and persons in a refugee-like situation fulfil the relevant requirements for access to higher education, to further higher education programmes or to employment activities, even in cases in which the qualifications obtained in one of the Parties cannot be proven through documentary evidence.

Section VIII.

*Information on the assessment of higher education institutions and programmes**Article VIII.1*

Each Party shall provide adequate information on any institution belonging to its higher education system, and on any programme operated by these institutions, with a view to enabling the competent authorities of other Parties to ascertain whether the quality of the qualifications issued by these institutions justifies recognition in the Party in which recognition is sought. Such information shall take the following form:

a) in the case of Parties having established a system of formal assessment of higher education institutions and programmes: information on the methods and results of this assessment, and of the standards of quality specific to each type of higher education institution granting, and to programmes leading to, higher education qualifications;

b) in the case of Parties which have not established a system of formal assessment of higher education institutions and programmes: information on the recognition of the various qualifications obtained at any higher education institution, or within any higher education programme, belonging to their higher education systems.

Article VIII.2

Each Party shall make adequate provisions for the development, maintenance and provision of:

a) an overview of the different types of higher education institutions belonging to its higher education

system, with the typical characteristics of each type of institution;

b) a list of recognized institutions (public and private) belonging to its higher education system, indicating their powers to award different types of qualifications and the requirements for gaining access to each type of institution and programme;

c) a description of higher education programmes;

d) a list of educational institutions located outside its territory which the Party considers as belonging to its education system.

Section IX.

*Information on recognition matters**Article IX.1*

In order to facilitate the recognition of qualifications concerning higher education, the Parties undertake to establish transparent systems for the complete description of the qualifications obtained.

Article IX.2

1. Acknowledging the need for relevant, accurate and up-to-date information, each Party shall establish or maintain a national information centre and shall notify one of the depositaries of its establishment, or of any changes affecting it.

2. In each Party, the national information centre shall:

a) facilitate access to authoritative and accurate information on the higher education system and qualifications in the country in which it is located;

b) facilitate access to information on the higher education systems and qualifications of the other Parties;

c) give advice or information on recognition matters and assessment of qualifications, in accordance with national laws and regulations.

3. Every national information centre shall have at its disposal the necessary means to enable it to fulfil its functions.

Article IX.3

The Parties shall promote, through the national information centres or otherwise, the use of the UNESCO/Council of Europe Diploma Supplement or any other comparable document by the higher education institutions of the Parties.

Section X.

*Implementation mechanisms**Article X.1*

The following bodies shall oversee, promote and facilitate the implementation of the Convention:

a) the Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region;

b) the European Network of National Information Centres on academic mobility and recognition (the ENIC Network), established by decision of the Committee of Ministers of the Council of Europe on 9 June 1994 and the UNESCO Regional Committee for Europe on 18 June 1994.

Article X.2

1. The Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region (hereafter referred to as „the Committee”) is hereby established. It shall be composed of one representative of each Party.

2. For the purposes of Article X.2, the term „Party” shall not apply to the European Community.

3. The States mentioned in Article XI.1.1 and the Holy See, if they are not Parties to this Convention, the European Community and the President of the ENIC Network may participate in the meetings of the Committee as observers. Representatives of governmental and non-governmental organizations active in the field of recognition in the Region may also be invited to attend meetings of the Committee as observers.

4. The President of the UNESCO Regional Committee for the Application of the Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region shall also be invited to participate in the meetings of the Committee as an observer.

5. The Committee shall promote the application of this Convention and shall oversee its implementation. To this end it may adopt, by a majority of the Parties, recommendations, declarations, protocols and models of good practice to guide the competent authorities of the Parties in their implementation of the Convention and in their consideration of applications for the recognition of higher education qualifications. While they shall not be bound by such texts, the Parties shall use their best endeavours to apply them, to bring the texts to the attention of the competent authorities and to encourage their application. The Committee shall seek the opinion of the ENIC Network before making its decisions.

6. The Committee shall report to the relevant bodies of the Council of Europe and UNESCO.

7. The Committee shall maintain links to the UNESCO Regional Committees for the Application of Conventions on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education adopted under the auspices of UNESCO.

8. A majority of the Parties shall constitute a quorum.

9. The Committee shall adopt its Rules of Procedure. It shall meet in ordinary session at least every three years. The Committee shall meet for the first time within a year of the entry into force of this Convention.

10. The Secretariat of the Committee shall be entrusted jointly to the Secretary General of the Council of Europe and to the Director-General of UNESCO.

Article X.3

1. Each Party shall appoint as a member of the European network of national information centres on academic mobility and recognition (the ENIC Network) the national information centre established or maintained under Article IX.2. In cases in which more than one national information centre is established or maintained in a Party under Article IX.2, all these shall be members of the Network, but the national information centres concerned shall dispose of only one vote.

2. The ENIC Network shall, in its composition restricted to national information centres of the Parties to this Convention, uphold and assist the practical implementation of the Convention by the competent national authorities. The Network shall meet at least once a year in plenary session. It shall elect its President and Bureau in accordance with its terms of reference.

3. The Secretariat of the ENIC Network shall be entrusted jointly to the Secretary General of the Council of Europe and to the Director-General of UNESCO.

4. The Parties shall cooperate, through the ENIC Network, with the national information centres of other Parties, especially by enabling them to collect all information of use to the national information centres in their activities relating to academic recognition and mobility.

Section XI.

*Final clauses**Article XI.1*

1. This Convention shall be open for signature by:

a) the member States of the Council of Europe;

b) the member States of the UNESCO Europe Region;
 c) any other signatory, contracting State or party to the European Cultural Convention of the Council of Europe and/or to the UNESCO Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region, which have been invited to the Diplomatic Conference entrusted with the adoption of this Convention.

2. These States and the Holy See may express their consent to be bound by:

a) signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or

b) signature, subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval; or

c) accession.

3. Signatures shall be made with one of the depositories. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with one of the depositories.

Article XI.2

This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of the period of one month after five States, including at least three member States of the Council of Europe and/or the UNESCO Europe Region, have expressed their consent to be bound by the Convention. It shall enter into force for each other State on the first day of the month following the expiration of the period of one month after the date of expression of its consent to be bound by the Convention.

Article XI.3

1. After the entry into force of this Convention, any State other than those falling into one of the categories listed under Article XI.1 may request accession to this Convention. Any request to this effect shall be addressed to one of the depositories, who shall transmit it to the Parties at least three months before the meeting of the Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region. The depository shall also inform the Committee of Ministers of the Council of Europe and the Executive Board of UNESCO.

2. The decision to invite a State which so requests to accede to this Convention shall be taken by a two-thirds majority of the Parties.

3. After the entry into force of this Convention the European Community may accede to it following a request by its member States, which shall be addressed to one of the depositories. In this case, Article XI.3.2 shall not apply.

4. In respect of any acceding States or the European Community, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of the period of one month after the deposit of the instrument of accession with one of the depositories.

Article XI.4

1. Parties to this Convention which are at the same time parties to one or more of the following Conventions:

European Convention on the Equivalence of Diplomas leading to Admission to Universities (1953, ETS No. 15), and its Protocol (1964, ETS No. 49),

European Convention on the Equivalence of Periods of University Study (1956, ETS No. 21),

European Convention on the Academic Recognition of University Qualifications (1959, ETS No. 32),

International Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education in the Arab and European States bordering on the Mediterranean (1976),

Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region (1979),

European Convention on the General Equivalence of Periods of University Study (1990, ETS 138),

a) shall apply the provisions of the present Convention in their mutual relations;

b) shall continue to apply the above mentioned Conventions to which they are a party in their relations with other States party to those Conventions but not to the present Convention.

2. The Parties to this Convention undertake to abstain from becoming a party to any of the Conventions mentioned in paragraph 1, to which they are not already a party, with the exception of the International Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education in the Arab and European States bordering on the Mediterranean.

Article XI.5

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any State may, at any later date, by a declaration addressed to one of the depositories, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month

after the date of receipt of such declaration by the depository.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to one of the depositaries. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of receipt of such notification by the depository.

Article XI.6

1. Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to one of the depositaries.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of twelve months after the date of receipt of the notification by the depository. However, such denunciation shall not affect recognition decisions taken previously under the provisions of this Convention.

3. Termination or suspension of the operation of this Convention as a consequence of a violation by a Party of a provision essential to the accomplishment of the object or purpose of this Convention shall be addressed in accordance with international law.

Article XI.7

1. Any State, the Holy See or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval or accession, declare that it reserves the right not to apply, in whole or in part, one or more of the following Articles of this Convention:

Article IV.8

Article V.3

Article VI.3

Article VIII.2

Article IX.3

No other reservation may be made.

2. Any Party which has made a reservation under the preceding paragraph may wholly or partly withdraw it by means of a notification addressed to one of the depositaries. The withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the depository.

3. A Party which has made a reservation in respect of a provision of this Convention may not claim the application of that provision by any other Party; it may, however, if its reservation is partial or conditional, claim the application of that provision in so far as it has itself accepted it.

Article XI.8

1. Draft amendments to this Convention may be adopted by the Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region by a two-thirds majority of the Parties. Any draft amendment so adopted shall be incorporated into a Protocol to this Convention. The Protocol shall specify the modalities for its entry into force which, in any event, shall require the expression of consent by the Parties to be bound by it.

2. No amendment may be made to Section III of this Convention under the procedure of paragraph 1 above.

3. Any proposal for amendments shall be communicated to one of the depositaries, who shall transmit it to the Parties at least three months before the meeting of the Committee. The depository shall also inform the Committee of Ministers of the Council of Europe and the Executive Board of UNESCO.

Article XI.9

1. The Secretary General of the Council of Europe and the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall be the depositaries of this Convention.

2. The depository with whom an act, notification or communication has been deposited shall notify the Parties to this Convention, as well as the other member States of the Council of Europe and/or of the UNESCO Europe Region of:

a) any signature;

b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval, or accession;

c) any date of entry into force of this Convention in accordance with the provisions of Articles XI.2 and XI.3.4;

d) any reservation made in pursuance of the provisions of Article XI.7 and the withdrawal of any reservations made in pursuance of the provisions of Article XI.7;

e) any denunciation of this Convention in pursuance of Article XI.6;

f) any declarations made in accordance with the provisions of Article II.1, or of Article II.2;

g) any declarations made in accordance with the provisions of Article IV.5;

h) any request for accession made in accordance with the provisions of Article XI.3;

i) any proposal made in accordance with the provisions of Article XI.8;

j) any other act, notification or communication relating to this Convention.

3. The depository receiving a communication or making a notification in pursuance of the provisions of this Convention shall immediately inform the other depository thereof.

In witness thereof the undersigned representatives, being duly authorized, have signed this Convention.

Done at Lisbon on 11 April 1997, in the English, French, Russian and Spanish languages, the four texts being equally authoritative, in two copies, one of which shall be deposited in the archives of the Council of Europe and the other in the archives of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. A certified copy shall be sent to all the States referred to in Article XI.1, to the Holy See and to the European Community and to the Secretariat of the United Nations.’’

3. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E törvény hatálybalépésével egy időben hatályát veszti A középiskolákban, szakközépiskolákban és felsőoktatási intézményekben befejezett tanulmányokról kiadott okiratok, valamint a tudományos fokozatok és címek odaítéléséről szóló okiratok egyenértékűségének kölcsönös elismerése tárgyában az 1972. évi június hó 7. napján, Prágában aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1975. évi 15. törvényerejű rendelet, valamint az annak végrehajtásáról szóló a Minisztertanács 18/1976. (VI. 10.) MT rendelete.

(3) Az Egyezmény rendelkezései 2000. április 1-jétől alkalmazandók.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi C. törvény

a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről*

ELSŐ RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. Fejezet

AZ ELISMERÉS ÉS A HONOSÍTÁS KÖZÖS SZABÁLYAI

A törvény hatálya

1. § (1) E törvény hatálya a 4. § szerinti hatóságokra, továbbá, állampolgárságra való tekintet nélkül, azon természetes személyekre terjed ki, akik külföldön vagy Magyarországon működő külföldi közoktatási vagy felső-

oktatási intézményben, vagy képzést folytató más intézményben (a továbbiakban: külföldi oktatási intézményben) bizonyítványt vagy oklevelet szereztek.

(2) E törvényt kell alkalmazni valamely külföldi állam joga szerint kiállított bizonyítványnak és oklevélnek a Magyarországon megszerzhető bizonyítvánnyal és oklevéllel egyenértékűként történő elismerésére és honosítására, valamint a résztanulmányok beszámítására.

(3) Bizonyítvány, illetve oklevél az alap-, közép- vagy felsőfokú végzettséget, alap-, közép- vagy felsőfokú szakképesítést, felsőfokú szakképzettséget, illetve tudományos fokozatot tanúsító okirat. Bizonyítványnak, illetve oklevélnek tekintendő az ezekkel azonos hatályú okirat is.

(4) E törvényt akkor kell alkalmazni, ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik. Az elismerési és a honosítási eljárás során az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény szabályait az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

Az elismerés és a honosítás alapelvei

2. § (1) A külföldi oktatási intézményben szerzett bizonyítvány vagy oklevél elismerésével senki sem szerezhet több jogot, mint amennyi a bizonyítvány vagy az oklevél alapján abban az államban megilleti, amelyben azt szerezte.

(2) Ha e törvény másként nem rendelkezik, az elismerés és a honosítás a külföldi oktatási intézmény jogállása, a bizonyítvány vagy az oklevél jogi hatálya, a tanulmányi idő, valamint a tanulmányi és a vizsgakövetelmények alapján történik.

(3) A bizonyítványa vagy oklevele elismerését, illetve honosítását kérelmező személy (a továbbiakban: kérelmező) feladata, hogy az elismeréshez és a honosításhoz szükséges okiratokat és adatokat biztosítsa.

(4) A kérelmezőnek joga van megjelölni, hogy milyen céllal és milyen hazai végzettségi szintet, szakképesítést vagy szakképzettséget tanúsító bizonyítvánnyal vagy oklevéllel egyenértékű bizonyítványként vagy oklevélként kéri az elismerést vagy a honosítást.

(5) Az elismerés költségeit a kérelmező viseli.

Az elismerés és a honosítás fogalma

3. § (1) Az elismerési eljárás során az eljáró hatóság a külföldi bizonyítvány vagy oklevél jogi hatályát Magyarországon megszerzhető bizonyítvány vagy oklevél jogi hatályával az e törvényben foglalt módon azonosnak nyilvánítja (elismerési eljárás). A honosítási eljárás során az eljáró hatóság a külföldi oklevél jogi hatályát az eljáró hatóság által kiállított oklevél jogi hatályával az e törvényben foglalt módon azonosnak nyilvánítja (honosítás). A bizonyítvány vagy az oklevél továbbtanulási céllal történő elisme-

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

rése azonban kizárólag a továbbtanulási célnak megfelelő oktatási intézménytípusban történő továbbtanulásra történő jelentkezésre jogosít.

(2) A bizonyítvány és az oklevél elismerése nem mentesít a szakma gyakorlásához jogszabály által előírt további követelmények teljesítése alól.

Hatásköri szabályok

4. § (1) A külföldi bizonyítványok és oklevelek elismerésével kapcsolatos, e törvényben meghatározott feladatok ellátása, ha e törvény másként nem rendelkezik, az Oktatási Minisztérium hatáskörébe tartozik.

(2) A külföldi bizonyítványok és oklevelek által tanúsított végzettségi szint e törvény II. fejezete szerinti elismerése, ha az oktatási intézményben történő továbbtanulás céljából történik, azon oktatási intézmény hatáskörébe tartozik, amelyben a kérelmező tanulmányait folytatni szándékozik.

(3) A külföldi oklevelek által tanúsított tudományos fokozat e törvény III. fejezete szerinti honosítása azon hazai egyetem, illetve egyetemek hatásköre, amelyek a külföldi tudományos fokozat által tanúsított tudományterületen, illetve azon belül azonosítható tudományágban a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) alapján jogosultak doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére. Az az egyetem, amely az adott tudományterületen és tudományágban akkreditált PhD, illetve DLA programmal rendelkezett, de 2002. június 30-ig nem szerzett jogosultságot doktori iskola működtetésére, valamint doktori, illetve mesterképzésre, illetve fokozatadásra, e határidőt követően külföldön szerzett tudományos fokozat honosítására nem jogosult.

(4) A külföldi bizonyítványok által tanúsított szakképesítés e törvény IV. fejezete szerinti elismerése a szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására jogosított miniszter által irányított minisztérium hatáskörébe tartozik.

(5) A külföldi bizonyítványok és oklevelek által tanúsított szakképesítés és szakképzettség e törvény Harmadik része szerinti elismerése azon minisztérium hatáskörébe tartozik, amely az elismerni kért szakképesítést vagy szakképzettséget tanúsító bizonyítvány vagy oklevél birtoklásához kötött szakma, hivatás, foglalkozás vagy munkakör (a továbbiakban: szakma) gyakorlásának szabályozásáért felelős.

(6) A külföldi oklevelek által tanúsított hitéleti képzés szakképzettségének elismerése azon hazai egyházi felsőoktatási intézmény hatásköre, amely a megfelelő hazai oklevél kiállítására jogosult.

(7) Külföldön folytatott résztanulmányok beszámítása annak az oktatási intézménynek a hatásköre, amelyben a kérelmező a tanulmányait folytatni szándékozik.

(8) E törvény alkalmazása során eljáró hatóságnak az (1)—(7) bekezdésben meghatározott minisztérium vagy oktatási intézmény minősül.

(9) A Magyarországon működő külföldi felsőoktatási intézmény által kiállított oklevelek hazai elismeréséről az Ftv. szerint adott engedély rendelkezhet.

5. § (1) Az eljáró hatóság az elismeréssel vagy honosítással kapcsolatos szakértői feladatok ellátására szakértői bizottságot vagy szakértői bizottságokat hozhat létre.

(2) Az oktatási intézmény végzettségi szint továbbtanulási céllal történő elismerése, továbbá résztanulmányok beszámítása esetén szakértőként az Oktatási Minisztériumot is megkeresheti.

(3) A szakképesítés és a szakképzettség elismerésére irányuló eljárás során az eljáró hatóság szakértőként hazai oktatási intézményt is megkereshet.

(4) Az e törvény Harmadik része szerinti elismerésből adódó teendők összehangolása az Oktatási Minisztérium feladata.

(5) Az e törvény Harmadik részében szabályozott, ápolói és szülésznői bizonyítványok, fogorvosi, gyógyszerészi és orvosi oklevelek elismeréséből adódó teendők összehangolása az Egészségügyi Minisztérium feladata.

(6) Az e törvény Harmadik részében szabályozott, állatorvosi és építészmérnöki oklevelek elismeréséből adódó teendők összehangolása a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium feladata.

Az elismerési és a honosítási eljárás közös eljárási szabályai

6. § (1) A külföldi bizonyítvány és oklevél által tanúsított végzettségi szint, szakképesítés, szakképzettség vagy tudományos fokozat elismerése az elismerési vagy a honosítási eljárás során történik.

(2) Bizonyítványa vagy oklevele elismertetésére vagy honosítására az jogosult, aki kérelme benyújtásakor állampolgárságát, személyes adatait az állampolgárság és a személyi adat igazolására szolgáló hatósági igazolvánnyal, illetve magyarországi lakóhelyét lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal igazolja.

(3) Személyi adatok igazolására szolgáló hatósági igazolvány a magyar és valamely tagállam [25. § (2) bekezdés] állampolgára, továbbá a bevándoroltak esetén a személyi azonosító adatokat tartalmazó hatósági igazolvány (személyazonosító igazolvány), az útlevél vagy a jogosítvány, más esetben a tartózkodási vagy a letelepedési engedély.

(4) A kérelmezőnek nem kell teljesítenie a (2) bekezdésben foglalt feltételt, ha

- a) az elismerést továbbtanulási céllal kéri,
- b) a kérelem a Harmadik rész hatálya alá tartozik, vagy
- c) résztanulmányok beszámítását kéri.

7. § (1) Az eljárás megindítására irányuló, az eljáró hatósághoz benyújtandó kérelemhez a kérelmezőnek mellékelnie kell

a) az eredeti bizonyítvány vagy oklevél hiteles másolatát, illetve, kivételesen, az eredeti oklevéllel azonos okirat (pl. másodlat) hiteles másolatát,

b) a külföldi oktatási intézmény által kiállított olyan okirat hiteles másolatát (pl. leckekönyvet, ellenőrző könyvet), amely hitelt érdemlően igazolja a tanulmányok időtartamát, és a bizonyítvány vagy oklevél megszerzése érdekében előírt tanulmányi követelmények (a hallgatott tárgyak, vizsgák, szakdolgozatok, államvizsgák stb.) sikeres teljesítését,

c) az *a)* és *b)* pontban megjelölt okiratok magyar nyelvű hiteles fordítását, és

d) ha az eljárásért díjat kell fizetni, annak igazolását, hogy a kérelmező a díjat megfizette.

(2) Az eljáró hatóság felhívhatja a kérelmezőt a (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjaiban meghatározott okiratok eredetijének bemutatására. Az eljáró hatóság meghatározhatja, hogy egyes nyelveken az említett okiratok nem hiteles fordításban is benyújthatók.

(3) Az eljáró hatóság kivételes méltányosságból felmentheti a kérelmezőt a (1) bekezdésben meghatározott okiratainak benyújtása alól, ha a kérelmező menekült, menedékes vagy befogadott, az elismerést továbbtanulási céllal kéri, és bizonyítja vagy valószínűsíti, hogy okiratai neki fel nem róható okból nem állnak rendelkezésére.

(4) Hiteles fordításnak minősül az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda, a magyar külképviseleti szerv és a magyar közjegyző hitelesítési záradékával ellátott fordítás.

(5) Az e törvény Harmadik része szerinti elismerés esetén hiteles fordításnak tekintendő az a magyar fordítás is, amely hitelesnek minősül az Európai Unió küldő államának vagy származási országának joga szerint.

(6) Hiteles másolatnak minősül a jogszabály által hitelesnek minősített másolat, továbbá az eljáró hatóság által az eredeti okiratról készített és hitelesített másolat.

8. § (1) Az elismerési és a honosítási eljárás során a kérelmező felhívható arra, hogy a 7. §-ban meghatározott okiratok mellett

a) mutassa be a bizonyítvány vagy az oklevél megszerzésére irányuló tanulmányait megelőzően folytatott tanulmányainak igazolására szolgáló bizonyítványainak, okleveleinek másolatát, illetve

b) nyújtson be olyan, a külföldi oktatási intézmény által kiállított okirat másolatát, amelyből az intézmény, szak tanulmányi rendje, tanulmányi programja megismerhető, ha a kérelem mellékleteként benyújtott okiratok nem nyújtanak elegendő információt az elbírálásához.

(2) Az eljáró hatóság előírhatja, hogy a kérelmezőnek az (1) bekezdés szerinti okiratok hiteles másolatát, illetve hiteles fordítását is be kell nyújtania.

(3) Amennyiben a kérelmező által benyújtott okiratok valódisága tekintetében kétség merül fel, vagy a kérelmező az oklevél elismeréséhez vagy honosításához szükséges okiratokkal nem rendelkezik, és azok, az eljáró hatóság megítélése szerint általa nem, vagy nehezen szerezhetőek be, az eljáró hatóság az eljárást felfüggesztve megkeresést intézhet az illetékes külföldi intézményhez, szervezethez vagy hatósághoz.

(4) Az eljáró hatóság a kérelem alapján jár el. Ha a bizonyítási eljárás során megállapítható, hogy a kérelemben foglaltak szerinti elismerés vagy honosítás feltételei hiányoznak, de más módon történő elismerés vagy honosítás lehetséges, akkor az eljáró hatóság a kérelmezőt kérelme módosításának lehetőségéről tájékoztatja.

(5) Ha az elismerés vagy a honosítás feltételei hiányoznak, az eljáró hatóság az elismerést vagy a honosítást határozatában megtagadja.

(6) Az elismerési vagy honosítási eljárás lefolytatását az eljáró hatóság megtagadja, ha az oklevél vagy bizonyítvány elismeréséről vagy honosításáról eljárását megelőzően az eljáró hatóság vagy más hatóság jogerős határozatot hozott.

9. § (1) Az eljáró hatóság a kérelem kézhezvételétől számított 30 napon belül hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt, ha a kérelmet nem a jogszabályoknak megfelelően nyújtotta be.

(2) Az eljáró hatóság az e törvény II. és III. fejezete szerinti eljárásban a kérelem benyújtásától számított 60 napon belül, a IV. és V. fejezet, valamint Harmadik rész szerinti eljárásban a kérelem benyújtásától számított 90 napon belül dönt.

(3) Az eljárási határidők egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbíthatók.

(4) A kérelem benyújtása napjának azt a napot kell tekinteni, amelyen a kérelmező a 7. és a 8. §-ban meghatározott valamennyi okiratot benyújtotta.

10. § (1) Ha az eljáró hatóság megállapítja, hogy a felettes szerv vagy a bíróság által el nem bírált határozata jogszabályt sért, akkor határozatát a kézbesítéstől számított egy éven belül módosítja vagy visszavonja.

(2) Ha a kérelmező az e törvényben szabályozott államigazgatási eljárás során a határozatot befolyásoló bűncselekményt követett el, az eljáró hatóság a határozatot határidőre való tekintet nélkül módosítja vagy visszavonja.

(3) Az eljáró hatóság a kérelmező javára határidőre való tekintet nélkül módosítja vagy visszavonja a felettes szerv vagy a bíróság által el nem bírált határozatát, ha a határozat jogséértő, vagy a kérelem elbírálása szempontjából olyan lényeges, a határozat meghozatalakor figyelembe nem vett tény vagy bizonyíték merült fel, amelyet a kérelmező önhibáján kívül nem érvényesíthetett.

11. § (1) Ha az eljáró hatóság oktatási intézmény, az elsőfokú határozat ellen az oktatási miniszterhez, más esetben az eljáró hatóságot irányító miniszterhez lehet fellebbezni.

(2) Résztanulmányok beszámítása esetén, ha az eljáró hatóság közoktatási intézmény, az elsőfokú határozat ellen a fenntartóhoz lehet fellebbezni.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott másodfokú hatóság határozata ellen államigazgatási szerv előtt nincs helye további jogorvoslatnak, a kézbesítéstől számított harminc napon belül azonban a határozat felülvizsgálatát lehet kérni a bíróságtól.

MÁSODIK RÉSZ

AZ ELISMERÉS ÉS A HONOSÍTÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI

II. Fejezet

AZ ÁLTALÁNOS ISKOLAI, A KÖZÉPISKOLAI ÉS A FELSŐFOKÚ VÉGZETTSÉGI SZINT ELISMERÉSE

Az általános iskolai végzettségi szint elismerése

12. § (1) Általános iskolai bizonyítványként az olyan külföldi bizonyítvány ismerhető el,

a) amely közoktatási intézményben legalább nyolc évfolyam elvégzését tanúsítja, és

b) amelynek alapján, figyelembe véve a külföldi oktatási intézmény jogállását, a bizonyítvány jogi hatályát és a tanulmányi követelményeket, megállapítható, hogy a hazai általános iskolai végzettségi szinttel azonos végzettségi szintet tanúsít.

(2) Ha az elismerés továbbtanulási céllal történik, akkor általános iskolai bizonyítványként az (1) bekezdés *b)* pontjának meg nem felelő olyan külföldi bizonyítvány is elismerhető, amely valószínűsíti, hogy a kérelmező felkészült a további tanulmányok folytatására.

(3) Az eljáró hatóság az elismerésről értesíti az Oktatási Minisztériumot is.

A középiskolai végzettségi szint elismerése

13. § (1) Középiskolai érettségi bizonyítványként az olyan külföldi bizonyítvány ismerhető el, amelynek alapján, figyelembe véve a külföldi oktatási intézmény jogállását, a bizonyítvány jogi hatályát és a tanulmányi követelményeket, megállapítható, hogy a hazai középiskolai érettségi bizonyítvánnyal azonos végzettségi szintet tanúsít, és amely

a) a kérelmezőt az adott országban felsőoktatási intézménybe történő jelentkezésre jogosítja,

b) közoktatási intézményben legalább tizenkét évfolyam elvégzését tanúsítja, és

c) tanúsítja, hogy a kérelmező tanulmányai befejezésekor legalább négy tantárgyból külön vizsgát tett.

(2) Ha az elismerés továbbtanulási céllal történik, akkor középiskolai érettségi bizonyítványként az (1) bekezdés feltételeinek meg nem felelő olyan külföldi bizonyítvány is elismerhető, amely

a) közoktatási intézményben legalább tizenkét évfolyam, vagy ha az adott külföldi államban a közoktatás tizenegy évfolyamból áll, akkor tizenegy évfolyam elvégzését tanúsítja,

b) a kérelmezőt az adott országban felsőoktatási intézménybe történő jelentkezésre jogosítja, és

c) valószínűsíti, hogy a kérelmező felkészült a további tanulmányok folytatására.

(3) Az eljáró hatóság az elismerésről értesíti az Oktatási Minisztériumot is.

A felsőfokú végzettségi szint elismerése

14. § (1) Hazai felsőoktatási intézményben megszerezhető főiskolai végzettségi szintet tanúsító oklevélként az olyan külföldi oklevél ismerhető el,

a) amely felsőfokú alapképzésben folytatott legalább hároméves időtartamú tanulmányok befejezését tanúsítja,

b) amely az első fokozatú egyetemi végzettség megszerzését tanúsítja, ha a külföldi képzés többfokozatú, és

c) amely alapján megállapítható a végzettségi szintek azonossága.

(2) Hazai felsőoktatási intézményben megszerezhető egyetemi végzettségi szintet tanúsító oklevélként a külföldi oklevél akkor ismerhető el, ha

a) a külföldi oklevél

— egyetemi szintű alapképzésben folytatott tanulmányok befejezését tanúsítja,

— főiskolai szintű végzettség megszerzése után kiegészítő egyetemi alapképzés befejezését tanúsítja, vagy

— amennyiben a külföldi képzés többfokozatú, akkor az az első fokozatú egyetemi végzettség után a második fokozatú egyetemi végzettség megszerzését tanúsítja;

b) megállapítható a végzettségi szintek azonossága;

c) az oklevél vagy az oklevelek együttesen legalább négyéves időtartamú képzés befejezését tanúsítják; és

d) a külföldi oklevél tudományos (doktori) fokozat megszerzésére jogosít.

(3) Hazai felsőoktatási intézményben megszerezhető, főiskolai, illetve egyetemi végzettségi szintre épülő posztgraduális végzettségi szintet tanúsító oklevélként a külföldi oklevél akkor ismerhető el, ha

a) megállapítható a végzettségi szintek azonossága, és

b) az oklevél főiskolai, illetve egyetemi végzettségi szintre épülő posztgraduális végzettségi szintű, legalább négyéves időtartamú tanulmányok befejezését tanúsítja.

(4) A határozatban rendelkezni kell arról is, hogy a kérelmező milyen formában használhatja a külföldi felsőoktatási intézmény által adományozott címét. Ha a kérelmező címe összetéveszthető valamely hazai címmel, az eljáró hatóság előírja, hogy a külföldi cím csak az oklevelet kiállító intézmény vagy hatóság megnevezésével együtt használható.

(5) Ha külföldi felsőoktatási intézmény Magyarországon rendszeres alapképzést, szakirányú vagy doktori képzést (önállóan, más szervezet keretében vagy azzal együttműködve, távoktatás keretében vagy más hasonló módon) folytat, akkor oklevelét akkor lehet elismerni, ha hazai működését az oktatási miniszter engedélyezte.

(6) Ha külföldi felsőoktatási intézmény rendszeres alapképzést, szakirányú vagy doktori képzést (önállóan, más szervezet keretében vagy azzal együttműködve, távoktatás keretében vagy más hasonló módon) a székhelyétől eltérő államban folytat, oklevelét akkor lehet elismerni, ha a képzést mindkét államban elismerik.

III. Fejezet

TUDOMÁNYOS FOKOZAT HONOSÍTÁSA

15. § (1) Az eljáró hatóság doktori (PhD) fokozatként vagy mester (DLA) fokozatként [a továbbiakban együtt: doktori (PhD) fokozat] honosítja a külföldön szerzett tudományos fokozatot akkor, ha

a) azt olyan külföldi oktatási intézmény állította ki, amely a külföldi állam joga alapján tudományos fokozat kiállítására jogosult, és

b) a tudományos fokozat megszerzésének követelményei megfelelnek vagy kiegészítő feltételek előírásával megfeleltethetők a doktori (PhD) fokozat megszerzéséhez a jogszabályok és az eljáró hatóság doktori szabályzata által előírt követelményeknek.

(2) Az eljáró hatóság a külföldi tudományos fokozat honosítását feltételekhez (doktori szigorlat, a doktori értekezés megvédése stb.) kötheti.

(3) Az eljáró hatóság a tudományos fokozat honosításáról rendelkező határozatban feljogosítja a kérelmezőt a doktori cím használatára.

IV. Fejezet

A SZAKKÉPESÍTÉS ELISMERÉSE

Az alap-, közép- és felsőfokú szakképesítés elismerése, az igazolás

16. § (1) Magyarországon megszerzhető, alap-, közép- vagy felsőfokú szakképesítést tanúsító bizonyítványként olyan külföldi bizonyítvány ismerhető el, amely, figyelem-

be véve a kiállító külföldi intézmény jogállását, a bizonyítvány jogi hatályát, továbbá összehasonlítva a képzés időtartamát, tartalmát, valamint a szakmai és vizsgakövetelményeket, olyan szakképesítést tanúsít, amely Magyarországon megszerzhető vagy korábban megszerzhető volt.

(2) Az eljáró hatóság a bizonyítvány elismerését szakmai vizsga letételéhez kötheti.

(3) Szakmai vizsga annak ellenőrzése érdekében írható elő, hogy a kérelmező rendelkezik-e a hazai képzésben megszerzhető ismeretekkel. Szakmai vizsga előírása esetén a határozatban rendelkezni kell a vizsga követelményeiről, a vizsgáztató szervről és a vizsga letételének határidejéről. A vizsga követelményei csak olyan ismeretek számonkérését tartalmazhatják, amelyeket a magyar jog által meghatározott képesítési követelmények írnak elő, vagy amelyet a hazai képzés tartalmaz, és a kérelmező külföldi tanulmányai során nem szerzett meg, vagy nem állapítható meg, hogy megszerzte. A szakmai vizsga követelményeinek megállapításánál figyelembe kell venni a kérelmező szakmai gyakorlatát és azt a képzést is, amelyben a kérelmező a bizonyítvány vagy az oklevél megszerzése után vett részt.

(4) A mestervizsga elismerésére az (1)—(3) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

17. § Az Oktatási Minisztérium a külföldi oktatási intézményben szerzett bizonyítványnak a magyar általános iskolai, szakképesítő vagy középiskolai érettségi bizonyítvánnyal való egyenértékűségéről, ha azt nemzetközi szerződés vagy jogszabály állapítja meg, hatósági igazolást állít ki.

V. Fejezet

A FELSŐFOKÚ VÉGZETTSÉGHEZ KAPCSOLÓDÓ SZAKKÉPZETTSÉG ELISMERÉSE

18. § (1) Külföldi oklevél által tanúsított szakképzettség akkor ismerhető el a hazai felsőoktatásban megszerzhető szakképzettségként, ha

a) a szakképzettség az oklevél által tanúsított főiskolai vagy egyetemi végzettségi szinthez kapcsolódik, és

b) megállapítható, hogy a kérelmező képzése megfelel a jogszabály által előírt képesítési követelményeknek és a hazai képzés rendjének.

(2) Az eljáró hatóság a szakképzettség elismerését feltételekhez kötheti. Az eljáró hatóság előírhatja, hogy a kérelmező

a) igazolja, hogy külföldön meghatározott időn keresztül gyakorolta a szakmát,

b) teljesítsen szakmai gyakorlatot,

c) tegyen szakmai vizsgát [16. § (3) bekezdés],

d) tegyen eleget más kiegészítő feltételeknek, ha a külföldi képzés rendje eltér a hazai képzés rendjétől, de a különbség hazai felsőoktatási intézményben kiegészítő

vizsgák, kiegészítő képzés teljesítésével kiküszöbölhető, illetve

e) tegyen esküt vagy fogadalmat, ha a szakképzettség hazai gyakorlásához ezt jogszabály előírja.

(3) Szakmai gyakorlat végzése akkor írható elő, ha azt a hazai képesítési követelmények az oklevél megszerzésének feltételeként tartalmazzák. A határozatban rendelkezni kell a szakmai gyakorlat időtartamáról, a gyakorlatot szervező intézményről és az intézménynél történő jelentkezés határidejéről.

19. § (1) Az eljáró hatóság az oklevél elismeréséről rendelkező határozatában a kérelmezőt feljogosítja a megfelelő hazai szakmai cím viselésére.

(2) Ha az eljáró hatóság a kérelmező állatorvos, általános orvos, fogorvos vagy jogász szakképzettségét ismeri el, a kérelmezőt feljogosítja az egyetemi végzettséget igazoló doktori cím használatára is.

(3) A 18. § szerinti szakképzettségen az Ftv. 85. § (5) bekezdése szerinti, főiskolai vagy egyetemi alapképzésre épülő szakirányú továbbképzés keretében szerzett szakképzettséget is érteni kell.

20. § Amennyiben szakma gyakorlásának feltételeiről rendelkező jogszabály elismert vagy honosított bizonyítványról vagy oklevélről rendelkezik, azon olyan okiratot kell érteni, amelyet az adott szakképesítést, illetve szakképzettséget tanúsító bizonyítványként, illetve oklevélként honosított (III. fejezet) vagy ismert el (IV. és V. fejezet) az eljáró hatóság. Ha jogszabály más esetben rendelkezik elismerésről vagy honosításról, akkor azon a II. fejezet szerinti eljárás értendő.

HARMADIK RÉSZ

AZ EURÓPAI UNIÓ VALAMELY TAGÁLLAMÁBAN ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ VALAMELY POLGÁRA ÁLTAL SZERZETT, KÉPZÉST TANÚSÍTÓ OKIRATOK ELISMERÉSE

VI. Fejezet

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGI JOG ALÁ TARTOZÓ ELISMERÉS KÖZÖS SZABÁLYAI

21. § (1) E rész rendelkezéseit kell alkalmazni, ha valamely tagállam állampolgára Magyarországon szabályozott szakmát szándékozik gyakorolni, és a küldő államban vagy származási országban jogosult ugyanannak a szakmának a gyakorlására.

(2) A Második rész rendelkezéseit kell alkalmazni, ha
a) a kérelmező nem állampolgára valamely tagállamnak [25. § (2) bekezdés],

b) a kérelmező képzést tanúsító okiratát nem valamely tagállamban szerezte, vagy

c) a kérelmező az elismerést nem a szakma gyakorlása céljából kéri.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott állampolgárok Magyarországon történő szakmagyakorlása tekintetében a Harmadik rész rendelkezésein túl alkalmazni kell a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi egyezményt kihirdető törvénynek a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó egyéb rendelkezéseit, valamint az ennek alapján a tárgykört szabályozó egyéb rendelkezéseket.

Az európai közösségi jog alá tartozó elismerés alapelvei

22. § (1) Ha valamely szabályozott szakma gyakorlása Magyarországon képzettségi tanúsítvány, bizonyítvány, végbizonyítvány vagy oklevél birtoklásához kötött, a kérelmező szakképesítése vagy szakképzettsége a szabályozott szakma gyakorlásának engedélyezésére irányadó jogszabályok által előírt szakképesítéssel vagy szakképzettséggel akkor minősül egyenértékűnek, ha a kérelmező a küldő államban vagy származási országban jogosult a szakma gyakorlására.

(2) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a bizonyítvány vagy oklevél elismerése esetén a kérelmező megfelel a bizonyítvány vagy az oklevél birtoklásán túlmenően jogszabályban előírt, a képesítésre, képzésre meghatározott további feltételeknek is.

(3) Az eljáró hatóság eljárása során figyelembe veszi, hogy a kérelmező a küldő államban vagy származási országban a szabályozott szakma gyakorlására feljogosított, szakképzett személy.

(4) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a kérelmező jogosult az alkalmazkodási időszak és az alkalmassági vizsga közötti választásra.

Valamely tagállamban kiállított okiratok felhasználása, az eskü és a fogadalom

23. § (1) Ha az adott szakma gyakorlásának valamely körülmény igazolása a feltétele, így különösen a jó hírnév, a büntetlen előélet, vagy az, hogy a szakma gyakorlásától az adott személyt nem tiltották el, az eljáró hatóság ennek igazolását a kérelmező számára kötelezővé teszi. Az eljáró hatóság a szakma gyakorlásához előírt körülmény megfelelő bizonyítékként fogadja el a hazai igazolásnak megfelelő olyan igazolást, amelyet a küldő állam vagy származási ország illetékes hatósága állított ki.

(2) Ha a küldő állam vagy származási ország illetékes hatósága nem állít ki az (1) bekezdés szerinti igazolást, akkor a kérelmező az igazolást olyan módon pótolja, hogy

esküt, ilyen jogintézmény hiányában nyilatkozatot tesz a küldő állam vagy származási ország illetékes hatósága előtt. Az illetékes hatóság az eskü vagy nyilatkozat hitelességéről igazolást állít ki.

(3) Ha az eljáró hatóság a kérelmezőnek szellemi vagy fizikai állapotára vonatkozó egészségügyi igazolását ír elő, akkor elfogadja a küldő állam vagy származási ország által megkövetelt hasonló iratok bemutatását.

(4) Ha a küldő állam vagy származási ország nem írja elő a szakmát gyakorolni szándékozó személynek a (3) bekezdés szerinti követelmény teljesítését, az eljáró hatóság elfogadja a tagállam illetékes hatósága által kiállított, a Magyarországon előírthoz hasonló igazolást.

(5) Az eljáró hatóság elfogadja a kérelmező pénzügyi helyzetére vonatkozó, a küldő állam vagy származási ország pénzügyi intézete által kiállított igazolást is.

(6) Ha valamely szabályozott szakmát Magyarországon csak megfelelő felelősségbiztosítással lehet gyakorolni, az eljáró hatóság ennek igazolásaként elfogadja a küldő állam vagy származási ország biztosítóintézetének az igazolását is, amennyiben a biztosítási szerződés a szerződési feltételek és a biztosítási összeg tekintetében a magyar jogszabályok által előírtaknak megfelelő.

(7) Az eljáró hatóság akkor köteles elfogadni a kérelmező igazolásait, ha a kérelmező azok hiteles másolatát és hiteles fordítását az eredeti okiratok kiállítását követő három hónapon belül nyújtja be az eljáró hatósághoz.

(8) Azon tagállamok állampolgárainak, akik olyan szabályozott szakma gyakorlását szándékozzák megkezdeni, amelyhez jogszabály eskü vagy ünnepélyes fogadalom letételét írja elő, és ezek letétele, tartalmuk miatt, kizárólag magyar állampolgártól várható el, az eljáró hatóság biztosítja, hogy az esküt vagy fogadalmat a kérelmező megfelelő formában tehesse le.

A hazai és a külföldi szakmai cím használata

24. § (1) Ha a kérelmező teljesíti a szabályozott szakma gyakorlásának feltételeit, akkor az eljáró hatóság biztosítja számára azt a jogot, hogy használhassa Magyarországon a szakmának megfelelő magyar szakmai megnevezést, címet.

(2) Ha az eljáró hatóság a kérelmező állatorvos, általános orvos, fogorvos vagy jogász szakképzettségét ismeri el, a kérelmezőt a doktori cím használatára is feljogosítja.

(3) Ha a kérelmező teljesíti a szabályozott szakma gyakorlásának feltételeit, akkor az eljáró hatóság biztosítja számára azt a jogot, hogy a megfelelő idegen nyelven használhassa a külföldi felsőoktatásban megszerzett, tudományos vagy szakmai címét, illetve annak rövidítését.

(4) Az eljáró hatóság kikötheti, hogy a (3) bekezdés szerinti címet annak az intézménynek vagy vizsgáztató hatóságnak a neve kövesse, amely a címet odaítélte.

Értelmező rendelkezések

25. § (1) E rész alkalmazásában a következő fogalmak esetén az alábbi meghatározásokat kell alkalmazni.

(2) Tagállamnak minősül az Európai Unió tagállama, továbbá az az állam, amely nemzetközi szerződés vagy jogszabály alapján az oklevelek és bizonyítványok kölcsönös elismerése tekintetében az Európai Unió tagállamaival azonos megítélés alá esik.

(3) Szabályozott szakmai tevékenységnek minősül az a tevékenység, amelynek a folytatása valamely tagállamban jogszabály alapján, közvetve vagy közvetlenül képzést tanúsító okirat birtoklásához kötött. Szabályozott szakmai tevékenységnek minősül különösen

a) az a szakmai vagy foglalkozási címmel folytatott tevékenység, amely esetén a cím jogszerű használata képesítést tanúsító okirat birtoklásához kötött;

b) az egészségüggyel kapcsolatos tevékenység, a külön szociális biztonsági, egészségügyi jogszabályokban meghatározott képesítési feltételek szerint; illetve

c) amelyet szövetség, kamara vagy más szervezet tagja, e tagságával összefüggésben folytat, amennyiben a szervezet

— alapvető célja az érintett szakmai terület magas színvonalának fejlesztése és fenntartása,

— ezen cél elérése érdekében — valamely tagállam által meghatározott formában — elismert,

— tagjai részére oklevelet vagy végbizonyítványt bocsát ki, — biztosítja, hogy tagjai betartsák azon szakmai szabályokat, amelyeket előír, és

— foglalkozási vagy szakmai cím használatának jogával ruhazza fel tagjait, vagy biztosítja tagjai részére az oklevélhez vagy a végbizonyítványhoz kapcsolódó előnyöket.

(4) Szabályozott szakmának minősül az a szakma, amelynek gyakorlása valamely tagállamban szabályozott szakmai tevékenység vagy tevékenységek folytatását is igényli.

26. § (1) Oklevélnek minősül az a képzést tanúsító, illetve ezzel azonos hatályú okirat vagy ezek összessége,

a) amelyet valamely tagállam illetékes hatósága jogszerűen állított ki,

b) amely tanúsítja, hogy a kérelmező valamely felsőoktatási intézményben vagy azonos szintű intézményben sikeresen befejezte a legalább hároméves képzési idejű nappali, illetőleg ennek megfelelő képzési időtartamú nem nappali képzésű felsőfokú tanulmányait, és ha ez az adott tagállamban egyébként követelmény, a felsőfokú képzést követően előírt szakmai gyakorlatot is sikeresen teljesítette,

c) amely tanúsítja, hogy a kérelmező az adott tagállamban egy szabályozott szakma gyakorlásához előírt szak-képesséssel rendelkezik, és

d) amely tanúsítja, hogy a képzésre túlnyomórészt valamely tagállamban került sor.

(2) Oklevélnek minősül továbbá az a képzést tanúsító, illetve az ezzel azonos hatályú okirat vagy ezek összessége, amelyet valamely tagállam illetékes hatósága abban a tagállamban vagy egy más tagállamban elfogadott képzés sikeres befejezését követően állított ki, és amelyet az adott tagállam illetékes hatósága valamely szabályozott szakma gyakorlása szempontjából az (1) bekezdés szerinti oklevéllel egyenértékűnek ismert el.

(3) Oklevéllel rendelkezőnek kell tekinteni a kérelmezőt akkor is, ha hároméves szakmai gyakorlattal rendelkezik abban a tagállamban, amely egy nem tagállamban szerzett oklevelét elismerte.

27. § (1) Végbizonyítványnak minősül az a képzést tanúsító, illetve ezzel azonos hatályú okirat vagy ezek összessége,

a) amelyet egy tagállam illetékes hatósága jogszerűen állított ki;

b) amely tanúsítja, hogy a kérelmező sikeresen teljesített

— valamely három évesnél rövidebb, de legalább egyéves nappali képzést, vagy ennek megfelelő képzési időtartamú nem nappali képzést, amelynél felvételi követelmény az adott ország felsőoktatási képzésében való részvételhez megkövetelt középfokú képzés sikeres befejezése, és teljesítette a középfokú képzés utáni képzéshez előírt szakmai gyakorlatot, vagy

— külön jogszabályban meghatározott képzést;

c) amely tanúsítja, hogy a kérelmező az adott tagállamban egy szabályozott szakma gyakorlásához előírt szakképzettséggel rendelkezik; és

d) amely tanúsítja, hogy a képzésre túlnyomórészt valamely tagállamban, vagy valamely tagállam jogszabályainak megfelelő képzést nyújtó, nem tagállamban lévő oktatási intézményben került sor.

(2) Végbizonyítványnak minősül továbbá az a képzést tanúsító, illetve ezzel azonos hatályú okirat vagy ezek összessége, amelyet valamely tagállam illetékes hatósága abban a tagállamban vagy egy más tagállamban elfogadott képzés sikeres befejezését követően állított ki, és amelyet az adott tagállam illetékes hatósága valamely szabályozott szakma gyakorlása szempontjából az (1) bekezdés szerinti végbizonyítvánnyal egyenértékűnek ismert el.

(3) Végbizonyítvánnyal rendelkezőnek kell tekinteni a kérelmezőt akkor is, ha hároméves szakmai gyakorlattal rendelkezik abban a tagállamban, amely egy nem tagállamban szerzett végbizonyítványát elismerte.

28. § (1) Bizonyítványnak minősül az a képzést tanúsító, illetve az ezzel azonos hatályú okirat vagy ezek összessége,

a) amelyet egy tagállam illetékes hatósága jogszerűen állított ki;

b) amely tanúsítja, hogy

1. a kérelmező a középfokú képzés sikeres befejezése után

— valamely oktatási intézményben és/vagy a munkahelyén a 27. § (1) bekezdésének hatálya alá nem tartozó képzésben részt vett, és ha ez az adott tagállamban követelmény, az előírt gyakornoki időt vagy szakmai gyakorlatot is teljesítette, vagy

— teljesítette a középfokú képzéséhez járuló gyakornoki időt vagy szakmai gyakorlatot,

vagy

2. a kérelmező egy szakképesítés megszerzésére irányuló középfokú képzést követően

— valamely oktatási intézményben és/vagy a munkahelyén a 27. § (1) bekezdésének hatálya alá nem tartozó képzésben részt vett, és ha ez az adott tagállamban követelmény, az előírt gyakornoki időt vagy szakmai gyakorlatot is teljesítette, vagy

— teljesítette a középfokú képzéséhez járuló gyakornoki időt vagy szakmai gyakorlatot;

c) amely tanúsítja, hogy a kérelmező az adott tagállamban egy szabályozott szakma gyakorlásához előírt szakképesítéssel rendelkezik; és

d) amely tanúsítja, hogy a képzésre túlnyomórészt valamely tagállamban, vagy valamely tagállam jogszabályainak megfelelő képzést nyújtó, nem tagállamban lévő oktatási intézményben került sor.

(2) Bizonyítványnak minősül továbbá az a képzést tanúsító, illetve ezzel azonos hatályú okirat vagy ezek összessége, amelyet valamely tagállam illetékes hatósága abban a tagállamban vagy egy más tagállamban elfogadott képzés sikeres befejezését követően állított ki, és amelyet az adott tagállam illetékes hatósága valamely szabályozott szakma gyakorlása szempontjából az (1) bekezdés szerinti bizonyítvánnyal egyenértékűnek ismert el.

(3) Bizonyítvánnyal rendelkezőnek kell tekinteni a kérelmezőt akkor is, ha kétéves szakmai gyakorlattal rendelkezik abban a tagállamban, amely egy nem tagállamban szerzett bizonyítványát elismerte.

29. § Képzettségi tanúsítványnak minősül az a képzést tanúsító, illetve az ezzel azonos hatályú okirat vagy ezek összessége,

a) amely valamely képzés sikeres befejezését tanúsítja, de nem minősül oklevélnek, végbizonyítványnak vagy bizonyítványnak, vagy

b) amelyet egy tagállam illetékes hatósága valamely szakma gyakorlásához az általa szükségesnek ítélt személyes képzettség, rátermettség vagy ismeret értékelése alapján anélkül bocsát ki, hogy ezt korábbi képzés igazolásától tenné függővé.

30. § (1) Szabályozott képzésnek minősül az olyan képzés, amely, ha ez az adott tagállamban követelmény, gya-

korlati képzéssel, gyakornoki idő vagy szakmai gyakorlat teljesítésével egészül ki, és amelynek

a) követelményeit valamely szakma gyakorlására való felkészítés céljából határozták meg, vagy

b) amelynek rendjét valamely tagállam jogszabályai vagy közigazgatási előírásai határozzák meg, vagy amelynek felügyelete vagy jóváhagyása az erre a célra kijelölt illetékes hatóság feladata.

(2) Szabályozott felsőoktatási képzésnek a szabályozott képzés minősül, ha arra valamely felsőoktatási intézményben vagy azonos szintű intézményben legalább hároméves képzési idejű nappali, illetőleg ennek megfelelő képzési időtartamú nem nappali képzésű felsőfokú oktatás keretében kerül sor.

(3) Szakmai gyakorlatnak minősül egy szakmának valamely tagállamban történő jogszerű gyakorlása.

(4) Alkalmazkodási időszaknak minősül valamely szabályozott szakma Magyarországon történő gyakorlása az adott szakma képesített szakemberének felügyeletével. Az alkalmazkodási időszak részletes szabályait az eljáró hatóság állapítja meg, figyelembe kell azonban venni azt az ismeretet is, amelyet a kérelmező szakmai gyakorlata során szerzett meg. Az eljáró hatóság előírhatja, hogy kérelmező a szakma gyakorlása mellett képzésben is részt vegyen. Az alkalmazkodási időszakot az eljáró hatóság által meghatározott módon értékelni kell.

(5) Alkalmassági vizsgának minősül a kérelmező szakmai tudására vonatkozó olyan magyar nyelvű elméleti, illetve gyakorlati vizsga, amelyet az eljáró hatóság abból a célból szervez, hogy felmérje a kérelmező képességét a szabályozott szakma Magyarországon történő gyakorlására. A vizsga követelményeit az eljáró hatóság a hazai képzés és a kérelmező által elvégzett képzés tartalmát alapul véve határozza meg, figyelembe veszi azonban azt az ismeretet is, amelyet a kérelmező szakmai gyakorlata során szerzett meg. Figyelemmel arra, hogy a kérelmező valamely tagállamban képesített szakember, a vizsga követelményei csak olyan ismeretek számonkérésére vonatkozhatnak, amelyek a tevékenység Magyarországon történő folytatása során elengedhetetlenek.

(6) Gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül

a) a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője, az önálló telephelyű szervezeti egység vezetője,

b) a gazdálkodó szervezet tulajdonosa és az a) pont szerinti személy helyettese, ha jogai és kötelezettségei egyébként megfelelnek a képviselt személynek, és

c) az olyan kereskedelmi-műszaki jellegű munkakört betöltő személy, aki a gazdálkodó szervezet egy vagy több szervezeti egységét irányítja.

31. § E rész alkalmazásában állatorvosi, fogorvosi, gyógyszerész, építészmérnöki vagy orvosi oklevélnek, illetve ápolói és szülésznői bizonyítványnak minősül az az oklevél vagy bizonyítvány, amelyet külön jogszabály annak minősít.

VII. Fejezet

A SZAKKÉPZETTSÉG ELISMERÉSÉNEK ÁLTALÁNOS RENDSZERE

32. § (1) E fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni, ha a kérelmező akár önálló vállalkozóként, akár foglalkoztatottként, oklevél birtoklásához kötött szabályozott szakmát szándékozik gyakorolni Magyarországon.

(2) E fejezet rendelkezései nem alkalmazhatók azokra az oklevelekre, amelyek elismeréséről e törvény X. fejezete rendelkezik.

Valamely tagállamban kiállított oklevél hazai oklevélként történő elismerése

33. § (1) Ha valamely szabályozott szakma gyakorlása Magyarországon oklevél birtoklásához kötött, a kérelmező szakképzettsége a szabályozott szakma gyakorlásának engedélyezésére irányadó jogszabályok által előírt szakképzettséggel akkor minősül egyenértékűnek, ha a kérelmező

a) olyan oklevéllel rendelkezik, amely lehetővé teszi a szakma gyakorlását abban a tagállamban, amelyben az oklevelet szerezte, vagy

b) a kérelem benyújtását megelőző tíz év során két évig teljes munkaidőben vagy ennek megfelelő időtartamú rész-munkaidőben egy olyan tagállamban gyakorolta szakmáját, amely nem nyilvánította szabályozottnak az adott szakmát, és a kérelmező olyan képzést tanúsító okirattal rendelkezik, amely az oklevél fogalmának egyébként megfelel, azonban nem jogosítja fel a kérelmezőt szabályozott szakma gyakorlására, továbbá tanúsítja, hogy a kérelmező az adott szakma gyakorlásához szükséges ismeretekkel rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti okiratnak tekintendő az olyan képzést tanúsító okirat is, amelyet egy tagállam illetékes hatósága állított ki valamely tagállamban elfogadott képzés sikeres befejezését követően, és amelyet egy tagállam az (1) bekezdés szerinti képzést tanúsító okirattal egyenértékűnek ismert el, amennyiben az elismerésről a többi tagállamot és az Európai Bizottságot értesítette.

(3) Az eljáró hatóság nem hívhatja fel a kérelmezőt az (1) bekezdés b) pontja szerinti kétéves szakmai gyakorlat igazolására, ha a kérelmező képzést tanúsító okiratát szabályozott felsőfokú képzés keretében szerezte meg.

Kompenzációs intézkedések

34. § (1) Ha a kérelmező képzésének a 26. § (1) bekezdése szerint számított időtartama legalább egy évvel rövidebb, mint a Magyarországon előírt képzés időtartama, az eljáró hatóság az oklevél egyenértékűségének elismerését szakmai gyakorlat igazolásától teheti függővé.

(2) A szakmai gyakorlatnak az eljáró hatóság által előírt időtartama

a) nem haladhatja meg a kérelmező által teljesített képzés és a Magyarországon előírt képzés különbségének a kétszeresét, ha ez a felsőoktatási képzés időtartamának vagy a vizsgával záruló gyakornoki idő tartamának a különbségéből ered, illetve

b) nem haladhatja meg a kérelmező által teljesített képzés és a Magyarországon előírt képzés különbségét, ha ez a különbség olyan szakmai gyakorlatra vonatkozik, amelyet a kérelmező a szakma képesített szakemberének felügyeletével teljesített.

(3) A 26. § (2) bekezdése szerinti oklevelek esetén a képzés időtartama azonosnak tekintendő a 26. § (1) bekezdése szerinti, azonos jogokat tanúsító oklevél megszerzéséhez szükséges képzés időtartamával, figyelembe kell venni azonban a 33. § (1) bekezdésének *b)* pontja szerinti szakmai gyakorlatot is.

(4) Az eljáró hatóság legfeljebb négyéves szakmai gyakorlat igazolását írhatja elő.

35. § (1) Az eljáró hatóság három évnél nem hosszabb alkalmazkodási időszakot vagy alkalmassági vizsgát írhat elő,

a) ha a kérelmező képzésének gyakorlati vagy elméleti része lényegesen eltér a szabályozott szakma gyakorlásához Magyarországon előírt oklevél megszerzéséhez szükséges képzéstől, vagy

b) a 33. § (1) bekezdésének *a)* pontjában meghatározott esetben, ha Magyarországon a szabályozott szakma egy vagy több olyan szabályozott szakmai tevékenységet is magában foglal, amelyek abban a tagállamban, ahol az oklevelet kiállították, nem részei a szabályozott szakmának, amennyiben a kifejezetten az adott szakmai tevékenység folytatásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeret megszerzése része a hazai képzésnek, a kérelmező képzésének azonban nem, vagy

c) a 33. § (1) bekezdésének *b)* pontjában meghatározott esetben, ha Magyarországon a szabályozott szakma egy vagy több olyan szabályozott szakmai tevékenységet is magában foglal, amelyek abban a tagállamban, ahol a képzést tanúsító okiratot kiállították, nem részei a szakmának, feltéve, hogy az adott szakmai tevékenység folytatásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeret megszerzése kifejezetten része a hazai képzésnek, a kérelmező képzésének azonban nem.

(2) Az eljáró hatóságnak biztosítania kell, hogy a kérelmező választhasson az alkalmazkodási időszak és az alkalmassági vizsga között.

(3) A (2) bekezdésben foglaltaktól az eljáró hatóság akkor térhet el, ha olyan szakmáról van szó, amelynek gyakorlása megköveteli a magyar jog pontos ismeretét, és amelynek állandó és lényeges része a magyar jogra vonatkozó tanácsadás. Ebben az esetben az eljáró hatóság dönti

el, hogy a kérelmezőt alkalmazkodási időszak vagy alkalmassági vizsga teljesítésére kötelezi.

(4) Az eljáró hatóság a 34. § (1) bekezdése szerinti szakmai gyakorlatra történő felhívást és az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéseket egyidejűleg nem alkalmazhatja.

VIII. Fejezet

A SZAKKÉPZETTSÉG ÉS SZAKKÉPESÍTÉS ELISMERÉSÉNEK KIEGÉSZÍTŐ RENDSZERE

36. § (1) E fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni, ha a kérelmező akár önálló vállalkozóként, akár foglalkoztatottként oklevél, végbizonyítvány, bizonyítvány vagy képzettségi tanúsítvány birtoklásához kötött, szabályozott szakmát szándékozik gyakorolni Magyarországon.

(2) E fejezet rendelkezései nem alkalmazhatóak a X. fejezet hatálya alá tartozó oklevelek, végbizonyítványok, bizonyítványok és képzettségi tanúsítványok, valamint a IX. fejezetben meghatározott tevékenységek esetén.

*Valamely tagállamban kiállított oklevél
vagy végbizonyítvány hazai oklevélként
vagy végbizonyítványként történő elismerése*

37. § (1) A 33. §-ban meghatározott esetet kivéve, ha valamely szabályozott szakma gyakorlása Magyarországon oklevél vagy végbizonyítvány birtoklásához kötött, a kérelmező szakképzettsége vagy szakképesítése a szabályozott szakma gyakorlásának engedélyezésére irányadó jogszabályok által előírt szakképzettséggel vagy szakképesítéssel akkor minősül egyenértékűnek, ha

a) a kérelmező olyan oklevéllel vagy végbizonyítvánnyal rendelkezik, amely lehetővé teszi a szakma gyakorlását abban a tagállamban, amelyben az oklevelet vagy a végbizonyítványt szerezte; vagy

b) a kérelmező a kérelem benyújtását megelőző tíz év során két évig teljes munkaidőben vagy ennek megfelelő időtartamú részmunkaidőben gyakorolta szakmáját egy olyan tagállamban, amely nem nyilvánította szabályozottnak az adott szakmát, továbbá a kérelmező olyan képzést tanúsító okirattal rendelkezik, amely tanúsítja, hogy a kérelmező az adott szakma gyakorlásához szükséges ismeretekkel rendelkezik, továbbá

— az oklevél vagy a végbizonyítvány fogalmának egyébként megfelel, azonban nem jogosítja fel a kérelmezőt szabályozott szakma gyakorlására, vagy

— külön jogszabályban meghatározott képzést tanúsít.

(2) Az eljáró hatóság, a 38. § (1) bekezdésében foglalt eset kivételével, nem hívhatja fel az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti, kétéves szakmai gyakorlat bizonyítására a kérelmezőt, ha képzést tanúsító okiratát szabályozott képzés keretében szerezte meg.

(3) Az (1) bekezdés *b*) pontja szerinti okiratnak tekintendő az olyan képzést tanúsító okirat is, amelyet valamely tagállam illetékes hatósága állított ki valamely tagállamban elfogadott képzés sikeres befejezését követően, és amelyet egy tagállam az (1) bekezdés szerinti képzést tanúsító okirattal egyenértékűnek ismert el, amennyiben az elismerésről a többi tagállamot és az Európai Bizottságot értesítette.

(4) Az eljáró hatóság az (1) bekezdés szerinti elismerést megtagadja, ha Magyarországon olyan szakképzettséget tanúsító oklevél a szabályozott szakma gyakorlásának a feltétele, amelynek jogszabályban előírt képesítési követelményei négy évnél hosszabb képzési időt határoznak meg.

Kompenzációs intézkedések

38. § (1) Ha a kérelmező képzésének a 37. § (1) bekezdése szerint számított időtartama legalább egy évvel rövidebb, mint a Magyarországon előírt képzés időtartama, az eljáró hatóság az oklevél vagy végbizonyítvány egyenértékűségének elismerését szakmai gyakorlat igazolásától teheti függővé.

(2) A szakmai gyakorlatnak az eljáró hatóság által előírt időtartama

a) nem haladhatja meg a kérelmező által teljesített képzés és a Magyarországon előírt képzés különbségének kétszeresét, ha ez a képzés időtartamának vagy a vizsgával záruló gyakornoki idő tartamának a különbségéből ered; illetve

b) nem haladhatja meg a kérelmező által teljesített képzés és a Magyarországon előírt képzés különbségét, ha ez a különbség olyan szakmai gyakorlatra vonatkozik, amelyet a kérelmező a szakma képesített szakemberének felügyeletével teljesített.

(3) A 27. § (2) bekezdése szerinti végbizonyítványok esetén a képzés időtartama azonosnak tekintendő a 27. § (1) bekezdése szerinti, azonos jogokat tanúsító végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges képzés időtartamával, figyelembe kell venni azonban a 37. § (1) bekezdésének *b*) pontja szerinti szakmai gyakorlatot is.

(4) Az eljáró hatóság legfeljebb négyéves szakmai gyakorlat igazolását írhatja elő.

(5) Az eljáró hatóság nem hívhatja fel a kérelmezőt szakmai gyakorlat igazolására, ha a kérelmező olyan végbizonyítvánnyal vagy oklevéllel rendelkezik, amely külön jogszabályban meghatározott képzést tanúsít.

(6) Az eljáró hatóság három évnél nem hosszabb alkalmazkodási időszakot vagy alkalmassági vizsgát írhat elő, ha

a) a kérelmező képzésének gyakorlati vagy elméleti része lényegesen eltér a szabályozott szakma gyakorlásához Magyarországon előírt oklevél vagy végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges képzéstől,

b) a 37. § (1) bekezdésének *a*) pontjában meghatározott esetben, ha Magyarországon a szabályozott szakma egy vagy több olyan szabályozott szakmai tevékenységet is magában foglal, amelyek abban a tagállamban, ahol az oklevelet vagy végbizonyítványt kiállították, nem részei a szabályozott szakmának, amennyiben az adott szakmai tevékenység folytatásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeret megszerzése része a hazai képzésnek, a kérelmező képzésének azonban nem, vagy

c) a 37. § (1) bekezdésének *b*) pontjában meghatározott esetben, ha Magyarországon a szabályozott szakma egy vagy több olyan szabályozott szakmai tevékenységet is magában foglal, amelyek abban a tagállamban, ahol a képzést tanúsító okiratot kiállították, nem részei a szakmának, feltéve, hogy az adott szakmai tevékenység folytatásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeret megszerzése része a hazai képzésnek, a kérelmező képzésének azonban nem.

(7) Az eljáró hatóságnak biztosítania kell, hogy a kérelmező választhasson az alkalmazkodási időszak és az alkalmassági vizsga között.

(8) A (7) bekezdésben foglaltaktól az eljáró hatóság akkor térhet el, ha olyan szakmáról van szó, amelynek gyakorlása megköveteli a magyar jog pontos ismeretét, és amelynek állandó és lényeges része a magyar jogra vonatkozó tanácsadás. Ebben az esetben az eljáró hatóság dönthet, hogy a kérelmezőt alkalmazkodási időszak vagy alkalmassági vizsga teljesítésére kötelezi.

(9) Az eljáró hatóság az (1) bekezdés szerinti szakmai gyakorlatra történő felhívást és a (6) bekezdésben foglalt rendelkezéseket egyidejűleg nem alkalmazhatja.

Valamely tagállamban kiállított bizonyítvány hazai végbizonyítványként történő elismerése

39. § (1) Ha valamely szabályozott szakma gyakorlása Magyarországon végbizonyítvány birtoklásához kötött, a kérelmező szakképesítése a szabályozott szakma gyakorlásának engedélyezésére irányadó jogszabályok által előírt szakképzettséggel akkor minősül egyenértékűnek, ha

a) a kérelmező olyan bizonyítvánnyal rendelkezik, amely lehetővé teszi a szakma gyakorlását abban a tagállamban, amelyben a bizonyítványt szerezte, vagy

b) a kérelmező a kérelem benyújtását megelőző tíz év során két évig teljes munkaidőben vagy ennek megfelelő időtartamú részmunkaidőben gyakorolta szakmáját egy olyan tagállamban, amely nem nyilvánította szabályozottnak az adott szakmát, továbbá a kérelmező olyan képzést tanúsító okirattal rendelkezik, amely a bizonyítvány fogalmának egyébként megfelel, azonban nem jogosítja fel a kérelmezőt szabályozott szakma gyakorlására, és tanúsítja, hogy a kérelmező az adott szakma gyakorlásához szükséges ismeretekkel rendelkezik.

(2) Az eljáró hatóság nem hívhatja fel a kérelmezőt az (1) bekezdés *b*) pontja szerinti kétéves szakmai gyakorlat igazolására, ha a kérelmező képzést tanúsító okiratát szabályozott képzés keretében szerezte meg.

Kompensációs intézkedések

40. § (1) Az eljáró hatóság három évnél nem hosszabb alkalmazkodási időszakot vagy alkalmassági vizsgát írhat elő.

(2) Az eljáró hatóságnak biztosítania kell, hogy a kérelmező választhasson az alkalmazkodási időszak és az alkalmassági vizsga között.

Valamely tagállamban kiállított oklevél, végbizonyítvány és bizonyítvány hazai bizonyítványként történő elismerése

41. § (1) Ha valamely szabályozott szakma gyakorlása Magyarországon bizonyítvány birtoklásához kötött, a kérelmező szakképesítése a szabályozott szakma gyakorlásának engedélyezésére irányadó jogszabályok által előírt szakképzettséggel akkor minősül egyenértékűnek, ha

a) a kérelmező olyan oklevéllel, végbizonyítvánnyal vagy bizonyítvánnyal rendelkezik, amely lehetővé teszi a szakma gyakorlását abban a tagállamban, ahol azt szerezte,

b) a kérelmező a kérelem benyújtását megelőző tíz év során két évig teljes munkaidőben vagy ennek megfelelő időtartamú részmunkaidőben gyakorolta szakmáját egy olyan tagállamban, amely nem nyilvánította szabályozottnak az adott szakmát, továbbá a kérelmező olyan képzettséget tanúsító okirattal rendelkezik, amely az oklevél, végbizonyítvány vagy bizonyítvány fogalmának egyébként megfelel, azonban nem jogosítja fel a kérelmezőt szabályozott szakma gyakorlására, és tanúsítja, hogy a kérelmező az adott szakma gyakorlásához szükséges ismeretekkel rendelkezik, vagy

c) a kérelmező a kérelem benyújtását megelőző tíz év során három egymást követő évben teljes munkaidőben, vagy ennek megfelelő időtartamú részmunkaidőben gyakorolta szakmáját egy olyan tagállamban, amely nem nyilvánította szabályozottnak az adott szakmát.

(2) Az eljáró hatóság nem hívhatja fel a kérelmezőt az (1) bekezdés b) pontja szerinti, kétéves szakmai gyakorlat igazolására, ha a kérelmező képzést tanúsító okirata szabályozott képzés keretében szerezte meg.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti okiratnak tekintendő az olyan képzést tanúsító okirat is, amelyet valamely tagállam illetékes hatósága állított ki valamely tagállamban elfogadott képzés sikeres befejezését követően, és amelyet egy tagállam egyenértékűnek ismert el, amennyiben az elismerésről a többi tagállamot és az Európai Bizottságot értesítette.

Kompensációs intézkedések

42. § (1) Az eljáró hatóság a 41. § (1) bekezdés a) és b) pontja esetén előírhat két évnél nem hosszabb alkalmazkodási időszakot vagy alkalmassági vizsgát, ha

a) a kérelmező képzésének gyakorlati vagy elméleti része lényegesen eltér a szabályozott szakma gyakorlásához Magyarországon előírt bizonyítvány megszerzéséhez szükséges képzéstől, vagy

b) a szabályozott szakma Magyarországon egy vagy több olyan szakmai tevékenységet is magában foglal, amelyek abban a tagállamban, amelyben a képzést tanúsító okiratot kiállították, nem részei a szakmának, feltéve, hogy az adott szakmai tevékenység folytatásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeret megszerzése része a hazai képzésnek, a kérelmező képzésének azonban nem.

(2) Az eljáró hatóságnak biztosítania kell, hogy a kérelmező választhasson az alkalmazkodási időszak és az alkalmassági vizsga között.

(3) Ha a kérelmező szaktudásának az elismerése a 41. § (1) bekezdésének c) pontja alapján történt, és a kérelmező nem rendelkezik oklevéllel, végbizonyítvánnyal, bizonyítvánnyal vagy a 41. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti, képzést tanúsító okirattal, az eljáró hatóság két évnél nem hosszabb alkalmazkodási időszakot vagy alkalmassági vizsgát írhat elő.

(4) A (3) bekezdésben foglalt esetben az eljáró hatóság dönthet, hogy a kérelmezőt alkalmazkodási időszak vagy alkalmassági vizsga teljesítésére kötelezi.

Valamely tagállamban kiállított okiratok hazai képzettségi tanúsítványként történő elismerése

43. § (1) Ha valamely szabályozott szakma gyakorlása Magyarországon képzettségi tanúsítvány birtoklásához kötött, a kérelmező szakképesítése a szabályozott szakma gyakorlásának engedélyezésére irányadó jogszabályok által előírt szakképzettséggel akkor minősül egyenértékűnek, ha a kérelmező

a) olyan képzettségi tanúsítvánnyal rendelkezik, amelyet valamely tagállamban előírnak a szakma gyakorlásához, és ezt a képzettségi tanúsítványt abban a tagállamban állították ki, feltéve, hogy a kérelmező azt is bizonyítja, hogy a magyar jogszabályok által előírt közegészségügyi, közbiztonsági, környezetvédelmi, fogyasztóvédelmi és egyéb előírásoknak megfelelően képes gyakorolni a szabályozott szakmát, vagy

b) valamely tagállamban szerzett, képzést vagy szaktudást tanúsító okirattal bizonyítja, hogy felkészült a szabályozott szakma gyakorlására, feltéve, hogy a kérelmező azt is bizonyítja, hogy a magyar jogszabályok által előírt közegészségügyi, közbiztonsági, környezetvédelmi, fogyasztóvédelmi és egyéb előírásoknak megfelelően képes gyakorolni a szabályozott szakmát.

(2) Ha a kérelmező nem rendelkezik az (1) bekezdés szerinti okiratokkal, vagy az ott meghatározottakat nem bizonyítja, akkor esetében az egyébként a tevékenység megkezdésének engedélyezésére alkalmazandó magyar szabályokat kell alkalmazni.

A végzettségi szint elismerése

44. § Ha valamely szabályozott szakma Magyarországon történő gyakorlásának az a feltétele, hogy a kérelmező általános iskolai vagy középiskolai érettségi bizonyítvánnyal rendelkezzék, a kérelmező végzettségi szintje a szabályozott szakma gyakorlásának engedélyezésére irányadó jogszabályok által előírt végzettségi szinttel akkor minősül egyenértékűnek, ha valamely tagállamban kiállított, a megfelelő végzettségi szintet tanúsító bizonyítvánnyal rendelkezik.

IX. Fejezet

A SZAKMAI GYAKORLATON ALAPULÓ
ELISMERÉS

45. § E fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni, ha a kérelmező akár önálló vállalkozóként, akár foglalkoztatottként külön jogszabályban meghatározott tevékenységet szándékozik gyakorolni Magyarországon.

46. § (1) Ha a külön jogszabályban meghatározott tevékenység Magyarországon szabályozott szakmai tevékenységnek minősül, az eljáró hatóság összehasonlítja a szabályozott szakmai tevékenység gyakorlásához Magyarországon előírt követelményeket a kérelmező képzést tanúsító okirata által igazolt szaktudással.

(2) Ha a kérelmező képzést tanúsító okirata által igazolt szaktudása a Magyarországon szabályozott szakmai tevékenység gyakorlásának engedélyezésére irányadó jogszabályok által előírt képzésnek és ismereteknek megfelelő, az eljáró hatóság engedélyezi a kérelmező számára a szabályozott szakmai tevékenység gyakorlását.

(3) Ha a kérelmező képzést tanúsító okirata által igazolt szaktudása a Magyarországon szabályozott szakmai tevékenység gyakorlásának engedélyezésére irányadó jogszabályok által előírt követelmények között lényeges a különbség, az eljáró hatóság a szabályozott szakmai tevékenység gyakorlásának engedélyezéséhez három évnél nem hosszabb alkalmazkodási időszakot vagy alkalmassági vizsgát írhat elő.

(4) Az eljáró hatóságnak biztosítania kell, hogy a kérelmező választhasson az alkalmazkodási időszak és az alkalmassági vizsga között.

(5) A (4) bekezdésben foglaltaktól az eljáró hatóság akkor térhet el, ha a kérelmező önálló vállalkozóként vagy más gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként szándékozik az adott szabályozott szakmai tevékenységet gyakorolni. Ebben az esetben az eljáró hatóság dönthet, hogy a kérelmezőt alkalmazkodási időszak vagy alkalmassági vizsga teljesítésére kötelezi.

47. § (1) Ha a külön jogszabályban meghatározott tevékenység Magyarországon szabályozott szakmai tevékenység, a kérelmező a szabályozott szakmai tevékenység gyakorlására akkor jogosult, ha a tevékenységet valamely tagállamban

a) önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként hat egymást követő éven keresztül folytatta,

b) önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként három egymást követő éven keresztül folytatta, és a kérelmező bizonyítja, hogy a tevékenység megkezdését megelőzően legalább hároméves, a tevékenység gyakorlására felkészítő, a tagállam által elismert vagy szakmai szervezet által elfogadott képzésben részesült,

c) önálló vállalkozóként három egymást követő éven keresztül folytatta, és a kérelmező bizonyítja, hogy foglalkoztatottként további öt éven keresztül folytatta az adott tevékenységet, vagy

d) gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként öt egymást követő éven keresztül folytatta, amely időtartamból legalább három éven keresztül egy vagy több szervezeti egység vezetőjeként műszaki munkakört töltött be, és a kérelmező bizonyítja, hogy a tevékenység megkezdését megelőzően legalább hároméves, a tevékenység gyakorlására felkészítő, a tagállam által elismert vagy szakmai szervezet által elfogadott képzésben részesült.

(2) A szabályozott szakmai tevékenység gyakorlását az (1) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott esetben az eljáró hatóság nem engedélyezi, ha a kérelmező a tevékenységet a kérelem benyújtását megelőző tíz évben nem folytatta.

48. § (1) Ha a külön jogszabályban meghatározott tevékenység Magyarországon szabályozott szakmai tevékenység, a kérelmező a szabályozott szakmai tevékenység gyakorlására akkor jogosult, ha a tevékenységet valamely tagállamban

a) önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként hat egymást követő éven keresztül folytatta,

b) önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként három egymást követő éven keresztül folytatta, és a kérelmező bizonyítja, hogy a tevékenység megkezdését megelőzően legalább hároméves, a tevékenység gyakorlására felkészítő, a tagállam által elismert képzésben részesült,

c) önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként négy egymást követő éven keresztül folytatta, és a kérelmező bizonyítja, hogy a tevékenység megkezdését megelőzően legalább kétéves, a tevékenység gyakorlására felkészítő, a tagállam által elismert vagy szakmai szervezet által elfogadott képzésben részesült,

d) önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként három egymást követő éven keresztül folytatta, és a kérelmező bizonyítja, hogy foglalkoz-

tatottként további öt éven keresztül folytatta az adott tevékenységet,

e) foglalkoztatottként öt egymást követő éven keresztül folytatta, és a kérelmező bizonyítja, hogy a tevékenység megkezdését megelőzően legalább hároméves, a tevékenység gyakorlására felkészítő, a tagállam által elismert vagy szakmai szervezet által elfogadott képzésben részesült, vagy

f) foglalkoztatottként hat egymást követő éven keresztül folytatta, és a kérelmező bizonyítja, hogy a tevékenység megkezdését megelőzően legalább kétéves, a tevékenység gyakorlására felkészítő, a tagállam által elismert vagy szakmai szervezet által elfogadott képzésben részesült.

(2) A szabályozott szakmai tevékenység gyakorlását az (1) bekezdés *a)*, *c)* és *d)* pontjában meghatározott esetben az eljáró hatóság nem engedélyezi, ha a kérelmező a tevékenységet a kérelem benyújtását megelőző tíz évben nem folytatta.

49. § (1) Ha a külön jogszabályban meghatározott tevékenység Magyarországon szabályozott szakmai tevékenység, a kérelmező a szabályozott szakmai tevékenység gyakorlására akkor jogosult, ha a tevékenységet valamely tagállamban

a) önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként hat egymást követő éven keresztül folytatta,

b) önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként három egymást követő éven keresztül folytatta, és a kérelmező bizonyítja, hogy a tevékenység megkezdését megelőzően legalább hároméves, a tevékenység gyakorlására felkészítő, a tagállam által elismert vagy szakmai szervezet által elfogadott képzésben részesült,

c) önálló vállalkozóként három egymást követő éven keresztül folytatta, és a kérelmező bizonyítja, hogy foglalkoztatottként további öt éven keresztül folytatta az adott tevékenységet.

(2) A szabályozott szakmai tevékenység gyakorlását az (1) bekezdés *a)* és *c)* pontjában meghatározott esetben az eljáró hatóság nem engedélyezi, ha a kérelmező a tevékenységet a kérelem benyújtását megelőző tíz évben nem folytatta.

50. § Ha a külön jogszabályban meghatározott tevékenység Magyarországon szabályozott szakmai tevékenység, a kérelmező a szabályozott szakmai tevékenység gyakorlására akkor jogosult, ha a tevékenységet valamely tagállamban

a) önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként öt egymást követő éven keresztül folytatta,

b) önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként két egymást követő éven keresztül folytatta, és a kérelmező bizonyítja, hogy a tevékenység megkezdését megelőzően legalább hároméves, a tevékeny-

ség gyakorlására felkészítő, a tagállam által elismert vagy szakmai szervezet által elfogadott képzésben részesült,

c) önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként három egymást követő éven keresztül folytatta, és a kérelmező bizonyítja, hogy a tevékenység megkezdését megelőzően legalább kétéves, a tevékenység gyakorlására felkészítő, a tagállam által elismert vagy szakmai szervezet által elfogadott képzésben részesült,

d) önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként két egymást követő éven keresztül folytatta, és a kérelmező bizonyítja, hogy foglalkoztatottként további három éven keresztül folytatta az adott tevékenységet,

e) foglalkoztatottként három egymást követő éven keresztül folytatta, és a kérelmező bizonyítja, hogy a tevékenység megkezdését megelőzően legalább kétéves, a tevékenység gyakorlására felkészítő, a tagállam által elismert vagy szakmai szervezet által elfogadott képzésben részesült.

51. § (1) Ha a külön jogszabályban meghatározott tevékenység Magyarországon szabályozott szakmai tevékenység, a kérelmező a szabályozott szakmai tevékenység gyakorlására akkor jogosult, ha a tevékenységet valamely tagállamban önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezetőjeként három egymást követő éven keresztül folytatta, és a tevékenységet nem szüneteltette a kérelem benyújtását megelőző két évben.

(2) Ha a külön jogszabályban meghatározott tevékenység Magyarországon szabályozott szakmai tevékenység, a kérelmező a szabályozott szakmai tevékenység gyakorlására akkor jogosult, ha

a) a tevékenységet valamely tagállamban önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezetőjeként három egymást követő éven keresztül folytatta, és

b) a tevékenységet nem szüneteltette a kérelem benyújtását megelőző két évben, amennyiben a tevékenység kétéves szüneteltetése esetén a magyar jogszabályok szerint nincs mód a tevékenység folytatására.

52. § (1) Ha a külön jogszabályban meghatározott tevékenység Magyarországon szabályozott szakmai tevékenység, a kérelmező a szabályozott szakmai tevékenység gyakorlására akkor jogosult, ha a tevékenységet valamely tagállamban

a) önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként három egymást követő éven keresztül folytatta,

b) önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként két egymást követő éven keresztül folytatta, és a kérelmező bizonyítja, hogy a tevékenység megkezdését megelőzően legalább hároméves, a tevékenység gyakorlására felkészítő, a tagállam által elismert vagy szakmai szervezet által elfogadott képzésben részesült,

c) önálló vállalkozóként vagy gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjeként két egymást követő éven keresztül

folytatta, és a kérelmező bizonyítja, hogy foglalkoztatottként további három éven keresztül folytatta az adott tevékenységet,

d) foglalkoztatottként három egymást követő éven keresztül folytatta, és a kérelmező bizonyítja, hogy a tevékenység megkezdését megelőzően a tevékenység gyakorlására felkészítő, a tagállam által elismert vagy szakmai szervezet által elfogadott képzésben részesült.

(2) A szabályozott szakmai tevékenység gyakorlását az (1) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott esetben az eljáró hatóság nem engedélyezi, ha a kérelmező a tevékenységet a kérelem benyújtását megelőző tíz évben nem folytatta.

53. § (1) Ha a kérelmező rendelkezik valamely tagállam által elismert, két évet elérő, de három évnél rövidebb képzést tanúsító okirattal, akkor az e fejezetben a képzés időtartamára megszabott időtartamú képzéssel rendelkezőnek kell tekinteni, ha a képzése időtartama ugyan rövidebb, mint az e fejezetben előírt, azonban olyan, az előírtnál hosszabb időtartamú szakmai gyakorlattal rendelkezik, amely eléri az előírt képzés és a kérelmező képzése hányadosának és az előírt szakmai gyakorlatnak a szorzatát.

(2) Ha valamely tagállam joga szerint alapított gazdálkodó szervezet szándékozik a külön jogszabályban meghatározott, Magyarországon szabályozottnak minősülő szakmai tevékenységet folytatni, akkor esetében az e fejezet rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.

X. Fejezet

A SZAKKÉPZETTSÉG ÉS A SZAKKÉPESÍTÉS FELTÉTEL NÉLKÜLI ELISMERÉSE

A szakképzettség és a szakképesítés feltétel nélküli elismerésének általános szabályai

54. § E fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni, ha a kérelmező állatorvosi, fogorvosi, gyógyszerészi, építésmérnöki, orvosi, ápolói vagy szülésznői oklevél, illetve bizonyítvány birtoklásához kötött szakmát szándékozik gyakorolni Magyarországon.

A Magyarországon gazdasági céllal letelepedni szándékozó kérelmező esetén alkalmazandó általános szabályok

55. § (1) A kérelmezőnek kérelméhez be kell nyújtania

a) azon okiratának hiteles másolatát és hiteles fordítását, amely tanúsítja, hogy a küldő államban vagy származási országban jogosult a szakma gyakorlására,

b) oklevelének vagy bizonyítványának hiteles másolata és hiteles fordítását, és

c) annak igazolását, hogy az eljárásért fizetendő díjat megfizette.

(2) Az eljáró hatóság a kérelmezőtől és a küldő állam vagy származási ország illetékes hatóságától, amennyiben az elismeréshez szükséges, további információkat kérhet a 23. § rendelkezéseinek megfelelően.

(3) A kérelmezőnek nem kell kérelméhez csatolnia a 7. és a 8. §-ban meghatározott további okiratokat.

(4) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az eljáró hatóság előírhatja, hogy a kérelmező

a) vegyen részt a szakma gyakorlásához szükséges magyar jogszabályokat és etikai szabályokat ismertető képzésben, illetve

b) a szakma gyakorlásához szükséges nyelvi ismereteket szerezze meg.

A Magyarországon gazdasági céllal letelepedni nem szándékozó kérelmező esetén alkalmazandó általános szabályok

56. § (1) Ha a szakma gyakorlására jogosult személy nem szándékozik gazdasági céllal letelepedni Magyarországon, azonban Magyarországon is gyakorolni szándékozik a szakmát, akkor a szakma gyakorlásának megkezdése előtt tevékenységét, és annak ismertetését be kell jelentenie az eljáró hatóságnak, ha a szakma gyakorlása Magyarországon történő tartózkodással jár együtt. Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a kérelmező a bejelentéssel jogosulttá válik a szakma gyakorlására. A szakma gyakorlására való jogosultság elismerése nem mentesíti a külföldit a külföldiek munkavállalására és tartózkodására vonatkozó jogszabályokban meghatározott feltételek teljesítése alól.

(2) A szakma gyakorlására jogosult személy az eljáró hatóság részére akkor is köteles bejelentést tenni a Magyarországot érintő tevékenységről és annak ismertetéséről, ha az nem jár Magyarországon történő tartózkodással. Ha a bejelentésre az eset természete miatt a tevékenység megkezdése előtt nincs mód, akkor a bejelentést a lehető legrövidebb időn belül pótolni kell.

(3) A szakma gyakorlására jogosult személy köteles az eljáró hatóság részére a bejelentés mellett benyújtani

a) azon okiratának hiteles másolatát és hiteles fordítását, amely tanúsítja, hogy abban a tagállamban, amelyben letelepedett, az adott szakmát jogszerűen gyakorolja,

b) oklevelének vagy bizonyítványának hiteles másolatát és hiteles fordítását,

c) ha a szakma gyakorlására jogosult fogorvosi, orvosi, ápolói vagy szülésznői tevékenységet kíván végezni, annak hitelt érdemlő igazolását, hogy a korábbi, rendszeresen végzett egészségügyi szolgáltatásának helye szerinti utolsó, ennek hiányában az állampolgársága szerint illetékes állam jogszabályai alapján nem áll az egészségügyi tevékenység gyakorlását kizáró vagy korlátozó büntetés, illetőleg büntetőjogi intézkedés hatálya alatt, és

d) annak igazolását, hogy a tevékenység végzéséhez szükséges egészségügyi alkalmassági feltételeknek megfelelően, ha ezt külön jogszabály előírja.

(4) Az eljáró hatóság akkor köteles elfogadni a (3) bekezdés a), c) és d) pontja szerinti okiratot, ha azt a szakma gyakorlására jogosult személy az eredeti okirat kiállítását követő tizenkét hónapon belül nyújtja be.

(5) Ha a szakma gyakorlására jogosult személy a szakmát rendszeresen szándékozik gyakorolni Magyarországon, akkor ezt a bejelentésében feltünteti. Ezt követően a szakma gyakorlásával járó tevékenység tényleges folytatásáról szóló ismertetést meg kell küldenie az illetékes hatóságnak, de a (3) bekezdés szerinti okiratokat nem kell ismételt benyújtania mindaddig, amíg azok a (4) bekezdésben foglaltaknak megfelelnek.

(6) A szakma gyakorlására jogosult személy használhatja a megfelelő hazai szakmai címet is (24. §).

(7) A szakma gyakorlására jogosult személy köteles a magyar jogszabályok és a magyar etikai szabályok szerint gyakorolni a szakmát.

(8) Az eljáró hatóság megtiltja a tevékenység hazai folytatását, ha az adott személy az e törvényben meghatározott feltételeknek nem felel meg.

(9) Ha a szakma gyakorlására jogosult személy fogorvosi, orvosi, ápolói vagy szülésznői tevékenységet kíván végezni, akkor az e § hatálya alá tartozó tevékenységét az Országos Tisztifőorvosi Hivatalnak is bejelenti.

Az állatorvos szakma gyakorlásával kapcsolatos különös szabályok

57. § (1) Ha a kérelmező Magyarországon szándékozik letelepedni, az eljáró hatóság értesíti az oklevél elismeréséről a Magyar Állatorvosi Kamara területi szervezetét, amely a kérelmezőt külön jogszabályban foglalt feltételek fennállása esetén kamarai tagként bejegyzi.

(2) Ha a kérelmező nem szándékozik letelepedni Magyarországon, de Magyarországon vagy Magyarországon is gyakorolni szándékozik a szakmát, akkor annak ismertetéséről a bejelentést a Magyar Állatorvosi Kamarának is megküldi.

(3) Ha az eljáró hatóság megtiltja a tevékenység hazai folytatását, határozatáról a Magyar Állatorvosi Kamarát is értesíti.

Az orvos és a fogorvos szakma gyakorlásával kapcsolatos különös szabályok

58. § (1) Ha a kérelmező Magyarországon szándékozik letelepedni, az eljáró hatóság tájékoztatja az oklevél elis-

meréséről a Magyar Orvosi Kamara helyi szervét. A Magyar Orvosi Kamara a kérelmezőt külön jogszabályban foglalt feltételek fennállása esetén kamarai tagként bejegyzi.

(2) Ha a kérelmező nem szándékozik letelepedni Magyarországon, de Magyarországon is gyakorolni szándékozik a szakmát, akkor az annak ismertetéséről szóló bejelentést az eljáró hatóság a Magyar Orvosi Kamarának is megküldi.

(3) Ha a külön jogszabály szerint illetékes hatóság megtiltja a tevékenység hazai folytatását, határozatáról a Magyar Orvosi Kamarát is értesíti.

A gyógyszerész szakma gyakorlásával kapcsolatos különös szabályok

59. § (1) Az eljáró hatóság az oklevél elismerése esetén értesíti erről a Magyar Gyógyszerész Kamara területi szervezetét, amely a kérelmező kamarai tagként való bejegyzésre irányuló eljárást lefolytatja.

(2) Gyógyszerészeti tevékenység esetén nem alkalmazhatók a Magyarországon letelepedni nem szándékozó kérelmező esetén e törvény alapján irányadó szabályok.

Az építészmérnöki oklevél elismerésével és a szakma gyakorlásával kapcsolatos különös szabályok

60. § (1) Az eljáró hatóság az oklevél elismerése esetén megállapítja a kérelmező szakmai gyakorlatának időtartamát is, majd a területi építész kamarát értesíti az elismeréséről. A területi építész kamara a kérelmezőt szakmai gyakorlatának megfelelően a külön jogszabályban foglalt feltételek fennállása esetén kamarai tagként bejegyzi.

(2) Ha a kérelmező nem szándékozik letelepedni Magyarországon, de Magyarországon vagy Magyarországon is gyakorolni szándékozik a szakmát, akkor annak ismertetéséről a bejelentést szakvélemény beszerzése céljából a területi építész kamarának is megküldi, amely szakvéleményét nyolc napon belül az eljáró hatóság részére megküldi.

(3) A kérelmező bejelentéséről az eljáró hatóság annak kézhezvételétől számított tizenöt napon belül határozattal dönt. A kérelmező tevékenységét az eljáró hatóság engedélyének birtokában kezdheti meg.

(4) Ha az eljáró hatóság megtiltja a tevékenység hazai folytatását, határozatáról a területi építész kamarát is értesíti.

NEGYEDIK RÉSZ

A TÁJÉKOZTATÁS, A RÉSZTANULMÁNYOK
BESZÁMÍTÁSA,
AZ ELJÁRÁS DÍJA ÉS A ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

XI. Fejezet

TÁJÉKOZTATÁS

61. § (1) A kérelmező vagy hozzájárulásával más személy a külföldön megszerzett bizonyítványának vagy oklevélének tartalmáról az Oktatási Minisztériumtól tájékoztatást kérhet.

(2) A tájékoztatásnak jogi hatálya nincs, a bizonyítvány vagy oklevél birtokosát vagy más személyt a tájékoztatásban foglaltak nem kötik.

XII. Fejezet

A RÉSZTANULMÁNYOK BESZÁMÍTÁSA

62. § (1) Külföldön folytatott, nem befejezett alap-, közép- vagy felsőfokú iskolai (rész-) tanulmányok beszámítása a külföldi oktatási intézmény jogállásának, a tanulmányi idő és a tanulmányi követelmények figyelembevételével, valamint a hazai és a külföldi tanulmányi kötelezettségek összehasonlítása alapján történik.

(2) A résztanulmányok beszámítására irányuló kérelemhez csatolni kell a 7. § (1) bekezdésének *b*) pontja szerinti okiratokat és azok hiteles fordítását. Az oktatási intézmény nem hiteles fordítást is elfogadhat.

(3) Az oktatási intézmény a résztanulmányok beszámításának feltételül különbözeti vizsgák teljesítését szabhatja meg.

(4) Az oktatási intézmény akkor számíthat be külföldön folytatott résztanulmányokat, ha a kérelmező külföldön elismert intézményben folytatta tanulmányait.

(5) A közoktatási intézmény a résztanulmányok beszámításáról értesíti az Oktatási Minisztériumot is.

63. § Nemzetközi szerződés vagy annak alapján kötött intézményközi megállapodás a résztanulmányok ajánlott vagy kötelező beszámítását is előírhatja.

XIII. Fejezet

AZ ELJÁRÁS DÍJA

64. § (1) A kérelmezőnek az e törvény I., II. és XI. fejezete szerinti eljárásért a kérelem benyújtásakor hatályos, jogszabályban megszabott kötelező legkisebb munkabér

egyötödének megfelelő összeget (a továbbiakban: eljárási díjat) kell fizetnie az eljáró hatóság számlájára.

(2) Az e törvény II. fejezete szerinti eljárásért, ha továbbtanulási céllal történik, az eljáró hatóság a kérelmező által fizetendő díjat szabhat meg, amely azonban nem haladhatja meg az eljárási díjat.

(3) Az e törvény III., IV. és V. fejezete, valamint Harmadik része szerinti eljárásért az eljárási díj háromszorosát kell befizetni az eljáró hatóság számlájára.

(4) A szakmai vizsga és az alkalmassági vizsga lebonyolításáért az oktatási intézmény a kérelmező által fizetendő díjat szabhat meg, amely azonban nem haladhatja meg az eljárási díj tízszeresét.

(5) A külföldi oktatási intézményben szerzett és a Magyar Köztársaságban nemzetközi szerződéssel vagy jogszabály által a magyar általános iskolai, szakképesítő vagy érettségi bizonyítvánnyal egyenértékűnek elismert bizonyítvány egyenértékűségéről szóló igazolás kiállításáért az eljárási díj felét kell az eljáró hatóság számlájára befizetni.

(6) Az e §-ban szabályozott díjat a kérelmező részére vissza kell téríteni, ha kérelmét a határozat meghozatala vagy az igazolás kiállítása előtt visszavonja.

(7) Ha a kérelmező kérelmét olyan módon módosítja, hogy az eljárásért eltérő összegű díjat kell fizetni, mint az eredeti kérelme alapján indult eljárásért, akkor a kérelmezőnek az eljárási díjat ki kell egészítenie a módosított kérelemnek megfelelő eljárási díjra, vagy a különbözetet a kérelmező részére vissza kell téríteni.

(8) Nem kell díjat fizetni a kérelmezőnek, ha résztanulmányai beszámítását kéri, vagy ha a IX. fejezet szerint nem szándékozik Magyarországon letelepedni.

XIV. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

65. § (1) Ez a törvény — a (2) és a (3) bekezdésben foglalt kivétellel — 2002. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény Harmadik Része (21—60. §), 71. § és 72. §-a az Európai Unióhoz történő csatlakozásról szóló nemzetközi egyezményt kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

(3) E törvény 70. §-ának (1) bekezdése 2003. január 1-jén lép hatályba.

66. § (1) E törvény rendelkezéseit először a hatálybalépését követően benyújtott kérelmek esetén kell alkalmazni.

(2) Az eljáró hatóság nem kötelezheti szakmai vizsga letételére a kérelmezőt, ha magyar illetékes szervek által adományozott ösztöndíjjal külföldön szerezte oklevelét, amennyiben

a) oklevelét 1995. május 1-je előtt szerezte, vagy

b) tanulmányait 1995. május 1-je előtt kezdte meg és 2000. május 1-jét megelőzően fejezte be.

67. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben közzétegye a szabályozott szakmák megnevezését és a szakmákat szabályozó jogszabály előkészítéséért felelős minisztériumok megnevezését.

(2) Felhatalmazást kap az oktatási miniszter, hogy rendeletben közzétegye

a) azon szabályozott szakmák megnevezését, amelyek esetén az eljáró hatóság maga dönthet arról, hogy a kérelmezőnek alkalmassági vizsgát vagy alkalmazkodási időszaktot kell teljesítenie,

b) az Európai Közösségek Tanácsa 92/51/EGK irányelve „A” mellékletének szövegét,

c) e törvény 27. § (1) bekezdésének *b*) pontja, 37. § (1) bekezdésének *b*) pontja és 38. § (5) bekezdése alapján az Európai Közösségek Tanácsa 92/51/EGK irányelve „C” és „D” mellékletének szövegét,

d) e törvény IX. fejezete (45—53. §-a) alapján az Európai Közösségek Tanácsa 1999/42/EK irányelve „A” mellékletének szövegét.

(3) E törvény 31. §-a alapján felhatalmazást kap az egészségügyi miniszter, hogy rendeletben közzétegye azon bizonyítványok és oklevelek megnevezését, amelyek a következő európai közösségi irányelvek hatálya alá tartoznak:

- a) a Tanács 77/452/EGK irányelve,
- b) a Tanács 93/16/EGK irányelve,
- c) a Tanács 78/686/EGK irányelve,
- d) a Tanács 85/433/EGK irányelve,
- e) a Tanács 80/154/EGK irányelve.

(4) E törvény 31. §-a alapján felhatalmazást kap a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, hogy rendeletben közzétegye azon oklevelek megnevezését, amelyek a következő európai közösségi irányelvek hatálya alá tartoznak:

- a) a Tanács 78/1026/EGK irányelve,
- b) a Tanács 85/384/EGK irányelve.

68. § (1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény 4. § (1) bekezdésének *c*) pontja,

b) a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Kt.) 94. § (1) bekezdésének *k*) pontja, 112. §-a, továbbá a módosításáról szóló 1996. évi LXII. törvény 83. §-a, és az 1998. évi LXXXVI. törvény 29. § (3) bekezdéséből a „112. §-ának (3) bekezdésében” szövegrész,

c) a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 72. § *i*) pontja, 105—109. §-ai, 110. § (3) bekezdése, továbbá a módosításáról szóló 1996. évi LXI. törvény 76—79. §-ai, 80. § (2) bekezdése és a 2000. évi XCVII. törvény 18. §-a,

d) a külföldi felsőoktatási intézményben szerzett fokozatok, oklevelek és diplomák elismeréséről és honosításá-

ról szóló 47/1995. (IV. 27.) Korm. rendelet, továbbá a módosításáról szóló 276/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet és a 175/2000. (X. 30.) Korm. rendelet,

e) az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdésének *d*) pontja, (5) bekezdése, (7)—(8) bekezdéseiből, 11. § (2) bekezdésének *a*), *b*) és *c*) pontjaiból a „honosító” szövegrész és 56. §-a, továbbá a módosításáról szóló 16/2000. (II. 11.) Korm. rendelet 20. § (3) bekezdésének *a*) pontjából „az R. 56. §-ában a „Művelődési és Közoktatási Minisztérium” szöveg helyébe az „Oktatási Minisztérium” szöveg, illetve annak megfelelően ragozott formája” szövegrész,

f) a külföldiek magyarországi és a magyarok külföldi felsőfokú tanulmányainak egyes kérdéseiről szóló 157/2001. (IX. 12.) Korm. rendelet 6. §-a,

g) a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 37. §-ának (1)—(2) és (4)—(6) bekezdései és (9) bekezdése, továbbá a módosításáról szóló 8/2000. (V. 24.) OM rendelet 30. § (2) bekezdéséből a „37. §-ának (4) bekezdésében, a”, és „az R. 37. §-ának (9) bekezdésében a „művelődési és közoktatási miniszter” szöveg helyébe az „oktatási miniszter” szöveg” szövegrészek,

h) a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet Nemzetközi rendelkezések, külföldön szerzett szakképesítés honosítása címének szövegéből a „külföldön szerzett szakképesítés honosítása” szövegrész, 40. §-a, 41. § (1) bekezdéséből „a 9. számú záradékot a külföldön szerzett szakmai bizonyítványra” szövegrész és a 3. számú melléklet 9. pontja.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott rendelkezéseket az e törvény hatálybalépését megelőzően benyújtott kérelmek esetén továbbra is alkalmazni kell.

69. § Ez a törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás kihirdetéséről szóló 1994. évi I. törvény 3. §-a alapján az Európai Közösségek Tanácsának a képzést tanúsító okiratok kölcsönös elismerésére vonatkozó következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a Tanács 89/48/EGK irányelve a legalább hároméves felsőoktatási képzésben szerzett oklevelek kölcsönös elismerésének általános rendszeréről,

b) a Tanács 92/51/EGK irányelve a szakmai képzés elismerésének második, a 89/48/EGK irányelvet kiegészítő általános rendszeréről,

c) a Tanács 99/42/EK irányelve a liberalizált és az átmeneti irányelvek szabályozása alá eső foglalkozásokhoz kapcsolódó, szakmai képzésben megszerezhető bizonyítványok elismerésének szabályairól,

d) a Tanács 77/452/EGK irányelve az általános ápolók bizonyítványainak kölcsönös elismeréséről, beleértve a letelepedés jogának és a szolgáltatásnyújtás szabadságának

gyakorlását elősegítő intézkedéseket; valamint a Tanács 77/453/EGK irányelve a tagállamok az ápolók tevékenységére vonatkozó jogszabályainak az összehangolásáról,

e) a Tanács 93/16/EGK irányelve az orvosok szabad mozgásáról és az oklevelek kölcsönös elismeréséről,

f) a Tanács 78/686/EGK irányelve a fogszakorvosi oklevelek kölcsönös elismeréséről, beleértve a letelepedés jogának és a szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlását elősegítő intézkedéseket; valamint a Tanács 78/687/EGK irányelve a tagállamok a fogorvosok tevékenységére vonatkozó jogszabályainak az összehangolásáról,

g) a Tanács 80/154/EGK irányelve a szülésznői bizonyítványok kölcsönös elismeréséről, beleértve a letelepedés jogának és a szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlását elősegítő intézkedéseket; valamint a Tanács 80/155/EGK irányelve a tagállamok a szülésznők tevékenységére vonatkozó jogszabályainak az összehangolásáról,

h) a Tanács 85/432/EGK irányelve a tagállamok meghatározott gyógyszerési tevékenységekre vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról; valamint a Tanács 85/433/EGK irányelve a gyógyszerész oklevelek kölcsönös elismeréséről, beleértve a gyógyszerészeti tevékenység gyakorlása céljából történő letelepedést elősegítő intézkedéseket,

i) a Tanács 85/384/EGK irányelve az építésszek okleveleinek kölcsönös elismeréséről, beleértve a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlását elősegítő intézkedéseket,

j) a Tanács 78/1026/EGK irányelve az állatorvosi oklevelek kölcsönös elismeréséről, beleértve a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlását elősegítő intézkedéseket,

k) a Tanács 81/1057/EGK irányelve az orvosok, általános ápolók, fogorvosok és állatorvosok okleveleinek, végbizonyítványainak és bizonyítványainak kölcsönös elismeréséről szóló 75/362/EGK, 77/452/EGK, 78/686/EGK és 78/1026/EGK irányelvek kiegészítéséről.

70. § (1) A Kt. 108. §-ának (7) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az e törvény 4. §-ának (6) bekezdésében szabályozott költségvetési támogatás az (1) bekezdésben meghatározott nevelési-oktatási intézménybe felvett magyar állampolgárok után, valamint a 110. §-ban meghatározottak szerint a nem magyar állampolgárok után is megilleti a fenn tartót.”

(2) A Kt. 110. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„110. § (1) A nem magyar állampolgár akkor tanköteles Magyarországon, ha menedékjogot kérelmező, menekült, menedékes (a továbbiakban: menekült), illetőleg bevándorolt, letelepedett, humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező kísérő nélküli kiskorú, továbbá, ha szülőjével együtt tartózkodási engedéllyel rendelkezik. A feltételek meglétét a tanuló nevelési-oktatási intézménybe történő felvételénél igazolni kell.

(2) Ha a Magyar Köztársaság területén való tartózkodás ideje

a) az egy évet nem haladja meg, a szülő kérésére,

b) az egy évet meghaladja, e törvény erejénél fogva válik a gyermek tankötelessé. Az a) pontban foglaltakat a tartózkodási vízummal rendelkezők esetében is alkalmazni kell.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott nem magyar állampolgár a magyar állampolgárokkal azonos feltételek mellett veheti igénybe az e törvényben meghatározott közoktatási szolgáltatásokat. Ha a nem magyar állampolgár betöltötte a tizennyolcadik életévét és tartózkodási engedéllyel, szülője nélkül, legalább egy évig az ország területén tartózkodik, viszonyosság alapján veheti igénybe az e törvényben meghatározott közoktatási szolgáltatásokat a magyar állampolgárokkal azonos feltételek mellett.

(4) Az a nem magyar állampolgár, aki az Oktatási Minisztérium meghívólevelével rendelkezik, a meghívólevelben meghatározott ellátást a magyar állampolgárokkal azonos feltételek szerint veheti igénybe.

(5) A Magyarországon működő diplomáciai vagy konzuli képviselő tagjának gyermeke — ha nem tartozik az (1)—(2) bekezdés hatálya alá — viszonyosság alapján mentesül az e törvényben meghatározott térítési díj és tandíj megfizetése alól. A viszonyosság kérdéseiben a Külügyminisztérium foglal állást.

(6) Az a nem magyar állampolgár, aki nem tartozik az (1)—(4) bekezdésben foglaltak hatálya alá — ha nemzetközi szerződés vagy jogszabály másképpen nem rendelkezik — az óvodai, iskolai és kollégiumi ellátásért, továbbá a pedagógiai szakszolgálat igénybevételeért díjat fizet. A díj nem haladhatja meg a szakmai feladatra jutó folyó kiadások egy tanulóra jutó hányadát. A közoktatási intézmény vezetője a díjat a fenntartó által meghatározott szabályok alapján csökkentheti, illetve elengedheti.

(7) A Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától az Európai Közösségek tagállamainak állampolgárai a magyar állampolgárokkal azonos feltételekkel vehetik igénybe az e törvényben biztosított szolgáltatásokat.”

(3) A Kt. 124. §-ának (12) bekezdése a következő második és harmadik mondattal egészül ki:

„Azok a tanulók, akik tanulmányaikat 2001. december 31. előtt kezdték meg, annak fennállásáig, ha az számukra kedvezőbb, a tanulói jogviszony létesítésekor hatályban lévő rendelkezések szerint vehetik igénybe az e törvényben meghatározott szolgáltatásokat. E rendelkezéseket kell alkalmazni az óvodai nevelés, a kollégiumi nevelés és oktatás igénybevételénél is.”

(4) A Kt. 127. §-a a következő (11) bekezdéssel egészül ki:

„(11) Általános iskolában és általános iskolai tanulókat fogadó kollégiumban napközi otthoni és tanulószobai foglalkozás megtartására, illetve kollégiumi nevelőtanárként alkalmazható, aki hittanár-nevelő szakos pedagógus végzettséggel rendelkezik.”

(5) A Kt. 1. számú melléklet, Harmadik rész, A VEZETŐK ÉS A BEOSZTOTT PEDAGÓGUSOK KÖTELEZŐ ÓRASZÁMA cím II/6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. A pedagógus kötelező óráját az óvodában a gyermekekkel való közvetlen, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásra, az iskolában és a kollégiumban a tanulókkal való közvetlen foglalkozásra, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozásra, kollégiumi foglalkozásra, napközis és tanulószobai foglalkozásra kell fordítani. A gyakorlati oktatásvezető és a gyakorlati oktatásvezető-helyettes a kötelező órája keretében ellátja a tanulók gyakorlati és elméleti képzését, a gyakorlati képzést szervezőknél folyó gyakorlati képzés ellenőrzését. A tanulókkal való közvetlen foglalkozás körébe tartozik az osztály közösségi programjainak és a tanulókkal való egyéni törődés feladatainak [52. § (7) bekezdés] megtartása, azoknak a szakköröknek, érdeklődési köröknek, önképző köröknek, tanulmányi, szakmai és kulturális versenyeknek, házi bajnokságoknak, iskolák közötti versenyeknek, továbbá más tanórán kívüli foglalkozásoknak [53. § (2) bekezdés b)—d) pontja] megtartása, amelyeket az iskolai nem kötelező tanórai foglalkozás időkeretének terhére szerveznek, valamint az iskola pedagógiai programjában rögzített, a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozások [53. § (2) bekezdés e) pontja] megtartása, kollégiumban a szabadidő eltöltését szolgáló és az egyéni törődést biztosító foglalkozások [53. § (7) bekezdés] megtartása, továbbá az iskolai vagy kollégiumi foglalkozáson részt nem vevő tanulók — étkezési, alvási és a heti pihenőnapon, munkaszüneti napon teljesített ügyeleti időn kívüli — folyamatos pedagógiai felügyeletének ellátása [114. § (1) bekezdés c) pont], feltéve, hogy egy pedagógusra legalább ötven, legfeljebb száz tanuló jut.”

71. § (1) Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eü tv.) 3. § az alábbi új *u*) ponttal egészül ki:

(3. § *E* törvény alkalmazásában)

„*u*) gazdasági célú letelepedés: a külföldiek önálló vállalkozóként történő gazdasági célú letelepedéséről szóló 1998. évi LXXII. törvény szabályainak megfelelő letelepedés”

(2) Az Eü tv. 110. §-a a következő új (10)—(14) bekezdéssel egészül ki:

„(10) A (4) bekezdésben foglaltaktól eltérően

a) Magyarországon honosítható vagy egyenértékűként elismerhető egészségügyi szakképesítéssel rendelkező EGT állampolgár, továbbá

b) az az EGT állampolgár, akinek egészségügyi szakképesítést igazoló okirata Magyarországon megszerezhető szakképesítéssel egyenértékűként nem ismerhető el, de hitelt érdemlő módon igazolja, hogy a bejelentést megelőző öt éven belül legalább három éven keresztül rendszere-

sen végezte a bejelentéssel érintett egészségügyi tevékenységet valamely EGT tagállam területén

ha nem gazdasági célú letelepedés mellett kíván e törvény hatálya alá tartozó egészségügyi szolgáltatást nyújtani, és valamely EGT tagállamban már szolgáltatást nyújt, ezt a szándékát a külön jogszabályban meghatározott eljárás keretében bejelenti az OTH részére. Ezt a rendelkezést nem lehet alkalmazni, ha a nyújtani kívánt szolgáltatás gyógyszereszi szolgáltatás.

(11) Az OTH nyilvántartást vezet

a) a (4) bekezdés alapján kiadott engedélyekről és

b) a (10) bekezdés alapján regisztrált bejelentésekről, továbbá

c) az ezekhez kapcsolódó adatokról, illetve

d) azon személyek nevééről és azonosításukhoz szükséges adatairól is, akik egy korábbi esetben a tevékenység gyakorlásának megkezdése után tették meg a (10) bekezdés szerinti bejelentést, és az OTH a bejelentés alapján megállapította, hogy a szolgáltatás nyújtására a személy nem volt jogosult.

(12) Az OTH elutasítja a nyilvántartásba vételt a (10) bekezdés szerinti eljárásban, ha a külön jogszabályban foglalt feltételeknek a bejelentés nem felel meg. Ha a bejelentés hiánypótlással jogszerűvé tehető, akkor a hiánypótlásig a szolgáltatás nyújtásának jogát határozatlan fel függesztheti. Amennyiben a hiánypótlás nem vezet eredményre, vagy a szolgáltatás nyújtása jogszerűen nem folytatható, úgy annak folytatását a jövőre nézve határozattal tiltja meg.

(13) Az OTH elutasíthatja a (10) bekezdés szerinti eljárásban a nyilvántartásba vételt, ha a bejelentésre a (11) bekezdés *d*) pontjában meghatározott személy tekintetében kerül sor. Az OTH a (11) bekezdés *d*) pont szerinti esetben a szolgáltatást nyújtó személy állampolgársága szerinti illetékes hatóságot a jogosulatlan szolgáltatás nyújtásról soron kívül értesíti.

(14) Az OTH a (10) bekezdés szerinti eljárásban a nyilvántartásba vételt elutasítja, ha a bejelentő a működési nyilvántartásba a 113. § (1) bekezdés *d*), illetve *e*) pontjai alapján nem lehetne felvehető, vagy a nyilvántartásból törölni kellene.”

72. § A Magyar Orvosi Kamaráról szóló 1994. évi XXVIII. törvény 20. § (2) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*MOK-tagság nélkül is végezhető az (1) bekezdésben meghatározott tevékenység, ha azt*]

„*a*) olyan személy végzi, aki külön jogszabályban meghatározottak szerint ideiglenes működési nyilvántartásba vétellel, vagy ideiglenes működési engedély kiadásával jogot szerzett arra, hogy az orvosok működési nyilvántartásába történő felvétele nélkül orvosi diplomához kötött tevékenységet végezzen Magyarországon.”

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CI. törvény

a felnőttképzésről*

Abból a célból, hogy az Alkotmányban biztosított tanuláshoz való jog az állampolgár egész életpályáján érvényesüljön, a felnőttkori tanuláshoz és képzéshez való hozzáférés szabályozott lehetőségei a társadalom minden tagja számára bővüljenek, hogy az állampolgárok meg tudjanak felelni a gazdasági, kulturális és technológiai fejlődés kihívásainak, hogy eredményesen tudjanak bekapcsolódni a munka világába és sikeresek legyenek életük során, valamint annak érdekében, hogy a felnőttkori tanulás és képzés révén az életvitel minősége javuljon az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

I. Rész

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § Az állam — e törvény keretei között — mindenki számára biztosítja a felnőttképzésben való részvételhez való jogot.

2. § (1) E törvény szabályozza a felnőttképzési, illetve a felnőttképzéshez kapcsolódó szolgáltatási és igazgatási tevékenységet, valamint a felnőttképzés intézmény- és támogatási rendszerét.

(2) A felnőttképzés e törvényben nem szabályozott kérdéseiben a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Sztv.), a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Ktv.), valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

3. § (1) A törvény hatálya — a (4) bekezdésben foglalt kivételekkel — kiterjed

a) a felnőttképzésben részt vevő, illetve a felnőttképzéshez kapcsolódó szolgáltatást igénybe vevő felnőttre,

b) a (2) bekezdésben meghatározott tevékenységükkel kapcsolatosan a

- közoktatási intézményekre,
- szakképző intézményekre,
- felsőoktatási intézményekre,
- közhasznú társaságokra, egyesületekre, köztestületekre, alapítványokra, közalapítványokra, továbbá
- egyéb jogi személyekre, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságokra, egyéni vállalkozókra, valamint ezek felnőttképzési tevékenység folytatására létrehozott társulásaira.

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

(2) E törvény alkalmazásában felnőttképzési tevékenység

a) a rendszeresen végzett iskolarendszeren kívüli képzés, amely célja szerint lehet általános, nyelvi vagy szakmai képzés, továbbá

b) a felnőttképzéshez kapcsolódó szolgáltatás.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakon túlmenően a törvény IV., V. és VI. része alkalmazásában felnőttképzési tevékenységnek minősül a felsőoktatási intézményben, felnőtt hallgató részére nyújtott, az Ftv. alapján állami támogatásban nem részesülő, az Ftv. hatálya alá tartozó képzés.

(4) E törvény hatálya nem terjed ki a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény 13. § szerint létrejött jogi személyre, kivéve ha

a) az Sztv., a Ktv. vagy az Ftv. hatálya alá tartozik és felnőttképzési tevékenységet folytat, vagy

b) az alapítása kizárólag felnőttképzési tevékenység folytatása céljából történt.

II. Rész

A FELNŐTTKÉPZÉS IRÁNYÍTÁSA ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

A felnőttképzés irányítása

4. § (1) A Kormány a felnőttképzéssel kapcsolatos feladatai körében rendeletben határozza meg

a) a felnőttképzést folytató intézmények és a felnőttképzési programok akkreditációjának;

b) a felnőttképzési normatív támogatások igénybevételeinek és a IV. rész szerint támogatott képzést folytató intézménynek az állami támogatással kapcsolatos kötelezettségeinek

részletes szabályait.

(2) A felnőttképzés ágazati irányítását az oktatási miniszter látja el, és e feladata körében rendeletben határozza meg

a) a felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartásba vételének részletes szabályait;

b) a felnőttképzések egyes formái esetében a 16. § (2) bekezdésében foglaltakon túlmenő további részletes szabályokat.

Az Országos Felnőttképzési Tanács

5. § (1) Az Országos Felnőttképzési Tanács (a továbbiakban: OFkT) az oktatási miniszter felnőttképzéssel kapcsolatos feladatainak ellátását segítő, szakmai döntéselőkészítő, véleményező és javaslattevő országos testületként működik.

(2) Az OFkT véleményt nyilvánít

- a) a felnőttképzést érintő stratégiai kérdésekben,
- b) a felnőttképzés-támogatási rendszer elveiről,

c) a felnőttképzést érintő jogszabályok tervezetéről,
d) az akkreditációs eljárás szabályairól és az akkreditáció szakmai követelményrendszeréről.

(3) Az OFkT értékeli a felnőttképzésben részt vett felnőttek, ezen belül különösen a hátrányos helyzetben lévők elhelyezkedési lehetőségeinek tapasztalatait, és javaslatot tesz a szükséges változtatásokra.

6. § (1) Az OFkT 13 tagból áll. Tagjait az oktatási miniszter kéri fel 3 évre az alábbiak szerint:

a) egy-egy főt az oktatás irányításáért, a központi költségvetés tervezéséért, a foglalkoztatáspolitikáért, a közművelődés irányításáért, valamint a megváltozott munkaképességű személyek képzéséért felelős minisztérium képviselőjében,

b) négy főt a felnőttképzés különböző területein elismert szakemberek közül,

c) egy főt a munkavállalók, egy főt a munkaadók érdekképviseleti szervezeteinek képviselői, valamint további egy főt a gazdasági kamarák és egy főt a felnőttképzést folytató intézmények érdekképviseleti szervezeteinek képviselői közül.

A tagok névsorát az Oktatási Minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni.

(2) Az OFkT elnökét — a tagok közül — az oktatási miniszter kéri fel.

(3) Az OFkT ügyrendjét maga állapítja meg.

(4) Az OFkT működéséhez szükséges feltételek biztosításáról az oktatási miniszter gondoskodik.

Nemzeti Felnőttképzési Intézet

7. § Az oktatási miniszter

a) a felnőttképzési tevékenység szakmai, módszertani fejlesztésére,

b) a felnőttképzési fejlesztési feladatok ellátására,

c) a felnőttképzésre vonatkozó szakmai dokumentációk létrehozására és folyamatos fejlesztésére,

d) a felnőttképzési kutatások és felnőttképzési szakmai szolgáltatások országos összehangolására, valamint,

e) a felnőttképzés, a közoktatás, a felsőoktatás, illetve a közművelődés közötti kapcsolat erősítésére,

f) a nemzetközi együttműködés, így az Európai Unió tagországainak felnőttképzési intézményeivel történő együttműködés fejlesztésére,

g) a Felnőttképzési Akkreditáló Testület (a továbbiakban: FAT) titkársági feladatainak ellátására

Nemzeti Felnőttképzési Intézetet (továbbiakban: NFI) hoz létre.

A felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartása

8. § (1) A 3. § (1) bekezdés b) pontjában felsorolt jogalanyok kizárólag akkor jogosultak felnőttképzési tevé-

kenység és a felnőttképzési tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatás megkezdésére, ha a felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartásában szerepelnek.

(2) E törvény alkalmazásában felnőttképzést folytató intézménynek az (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartásban szereplő szervezetek, illetve személyek minősülnek (a továbbiakban: felnőttképzést folytató intézmény).

(3) A felnőttképzési tevékenységet folytató felsőoktatási intézményekre az (1) bekezdésben foglaltakat akkor kell alkalmazni, ha az Ftv. hatálya alá nem tartozó képzési tevékenységet folytatnak

(4) A felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartását az Országos Közoktatási Értékelési és Vizsgaközpont (a továbbiakban: OKÉV) vezeti.

(5) Az OKÉV nyilvántartásba veszi a felnőttképzést folytató intézményt, ha a külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelel. Az OKÉV a nyilvántartásba vételről tanúsítványt ad ki.

(6) A nyilvántartásba vételt megtagadó, illetve a nyilvántartásból törlő határozattal szemben a kérelmező az Oktatási Minisztériumhoz fordulhat fellebbezéssel. A nyilvántartással kapcsolatos eljárásokban az államigazgatási eljárás szabályairól szóló 1957. évi IV. törvényt (a továbbiakban: Áe.) kell alkalmazni.

9. § (1) A felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartása tartalmazza:

a) a felnőttképzést folytató intézmény megnevezését, székhelyét, levelezési címét,

b) közoktatási intézmény esetén az OM azonosító számot,

c) a nyilvántartásba vételi számot,

d) a nyilvántartásba vétel időpontját,

e) a beszámolási kötelezettség teljesítésének határidejét [9. § (5)],

f) a tervezett felnőttképzési tevékenységnek a 3. § (2) bekezdés szerinti célját, illetve a tervezett felnőttképzési tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatás formáját,

g) nyelvi képzés esetén azt, hogy a képzés államilag vagy nemzetközileg elismert nyelvvizsga megszerzésére irányul-e, a nyelvvizsga szintjét, a nyelv(ek) megnevezését,

h) az államilag elismert nyelvvizsga szervezésének jogosultságát, az akkreditációs számot,

i) szakmai célú képzés esetén azt, hogy a képzés államilag vagy nemzetközileg elismert szakképesítés megszerzésére készít-e fel, a szakképesítés megnevezését,

j) államilag elismert szakképesítések esetében a szakmai vizsgáztatás szervezésre való jogosultságot, a jogosultságot megalapozó jogszabály számát, a szakképesítés megnevezését,

k) az akkreditált felnőttképzési program(ok) megnevezését és azonosítási számát,

l) a nyilvántartásból való törlés és a nyilvántartás felfüggesztésének időpontját és okát.

(2) A felnőttképzést folytató intézmény köteles a nyilvántartásba vételi számát a tevékenysége gyakorlása során használt képzési dokumentációban (jelenléti ív, haladási napló, bizonyítvány stb.), valamint a képzéssel kapcsolatos üzleti dokumentumokon folyamatosan használni, arról ügyfeleit tájékoztatni, tevékenységéről közreadott írott tájékoztatójában, programfüzetében szerepeltetni, és az ügyfelek által jól látható módon kifüggeszteni.

(3) A nyilvántartásba vételi eljárásért a felnőttképzést folytató intézmény külön jogszabályban meghatározott igazgatási szolgáltatási díjat köteles fizetni.

(4) A felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartási jegyzéke nyilvános, azt évente az OKÉV megjelenteti. A nyilvántartás adatait és a mellékelt okiratokat a nyilvántartás helyén bárki megtekintheti, azokról feljegyzést készíthet, abból — igazgatási-szolgáltatási díj ellenében — másolatot kérhet.

(5) A felnőttképzési intézmény jogszabályban előírt módon nyilvántartásba vételétől számítva két évenként tevékenységéről beszámolót készít, melyet megküld a nyilvántartást vezető számára.

A felnőttképzési intézmények ellenőrzése

10. § (1) Az OKÉV ellenőrzi, hogy

a) a felnőttképzési tevékenységet folytató intézmény szerepel-e a nyilvántartásban,

b) tevékenysége megfelel-e a jogszabályi, illetve a tanúsítvány kiadása alapjául szolgáló feltételeknek.

(2) A felnőttképzési intézmény köteles az ellenőrzés jogszabályban előírt feltételeit biztosítani.

(3) Az OKÉV hatósági feladatainak ellátása során a szakképesítésért felelős miniszter által meghatalmazott szakértőt vesz igénybe.

(4) Egyebekben az OKÉV ellenőrzési hatáskörére az Áe. hatósági ellenőrzésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A regionális munkaerő-fejlesztő és képző központok

11. § (1) A felnőttképzési feladatok ellátása érdekében az oktatási miniszter regionális munkaerő-fejlesztő és képző központokat (a továbbiakban: képző központ) működtet.

(2) A képző központ központi költségvetési szerv.

(3) Az oktatási miniszter látja el a képző központok felügyeletét és gyakorolja az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvényben meghatározott fenntartói jogokat. A képző központ alapszintű működési költségeit az állami költségvetés biztosítja.

(4) A képző központ alapfeladatként

a) ellátja a központi képzési programokban meghatározott rétegek képzését,

b) közreműködik a foglalkoztatást elősegítő képzések lebonyolításában,

c) ellátja a szakképzési törvényben számára meghatározott feladatokat,

d) részt vesz felnőttképzési nemzetközi programokban,

e) felnőttképzési tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatásokat nyújthat.

III. Rész

A FELNŐTTKÉPZÉS TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

A felnőttképzést folytató intézmények akkreditációja

12. § (1) A 8. §-ban meghatározott nyilvántartásban szereplő felnőttképzést folytató intézmények külön jogszabályban meghatározott feltételek alapján kérhetik akkreditálásukat.

(2) A FAT akkreditációs eljárás lefolytatása alapján kiadja az akkreditációs tanúsítványt.

(3) Az akkreditációs eljárás feltétele, hogy a felnőttképzést folytató intézmény rendelkezzen a 14. §-ban szereplő szakmai tanácsadó testület által jóváhagyott éves képzési tervvel, valamint hogy a képzés mellett felnőttképzési tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatást is nyújtson.

(4) A felnőttképzést folytató intézmény akkreditációja négy év elteltével érvényét veszti.

(5) A felnőttképzést folytató intézménynek az akkreditáció iránti kérelmét a FAT-hez kell benyújtania.

(6) Más törvény felhatalmazása alapján az e törvény szerinti intézmény-akkreditációnak tekinthető eljárásban, az abban meghatározott tevékenység folytatására feljogosított felnőttképzést folytató intézmény esetén, a FAT — külön jogszabály keretei között — az e § szerinti eljárás alóli részbeni vagy teljes mentesítéssel adja ki az intézmény-akkreditációra vonatkozó tanúsítványt.

(7) Az akkreditációs eljárásért a felnőttképzést folytató intézmény külön jogszabályban meghatározott eljárási díjat köteles fizetni.

A Felnőttképzési Akkreditáló Testület

13. § (1) A felnőttképzési tevékenységet végző intézmények és a felnőttképzési programok akkreditációjának elvégzésére az oktatási miniszter létrehozza a FAT-et.

(2) A FAT ellenőrzi az akkreditált felnőttképzést folytató intézmények felnőttképzési tevékenységét, és az ellenőrzés eredményéhez képest dönt az akkreditáció visszavonásáról.

(3) A FAT független szakmai testület.

(4) A FAT-nak legfeljebb 20 tagja lehet. A FAT tagjait az oktatási miniszter kéri fel 3 éves időtartamra az oktatáspolitikáért, a foglalkoztatáspolitikáért és a megváltozott munkaképességűek, valamint a fogyatékossgal élők beilleszkedéséért felelős miniszter által a minisztérium képviselőire kijelölt személyek, valamint az egyházak, a gazdasági kamarák, a munkaadók, a munkavállalók, a helyi önkormányzatok, a felnőttképzést folytató intézmények képviselői, továbbá a felnőttképzés elismert szakértői közül.

(5) A FAT tagjainak névsorát az Oktatási Minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni.

(6) A FAT elnökét — a tagok közül — az oktatási miniszter kéri fel három éves időtartamra.

(7) A FAT működése során figyelembe veszi a Magyar Akkreditációs Bizottság (a továbbiakban: MAB) határozatait és javaslatait, továbbá biztosítja a MAB képviselőjének a testületi üléseken tanácskozási joggal történő részvételét.

(8) Az oktatási miniszter törvényességi felügyeletet gyakorol a FAT működése felett.

Szakmai tanácsadó testület

14. § (1) A felnőttképzést folytató intézmény szakmai munkájának, a képzés színvonalának folyamatos biztosítása, a felhasználók igényeinek megfelelő minőség biztosítása érdekében szakmai tanácsadó testülete(ke)t hozhat létre.

(2) A szakmai tanácsadó testület legalább 5 főből áll. Tagjai az intézmény oktatói, az intézmény fő képzési profiljának megfelelő szakmai testületek, továbbá a munkaadók képviselői. A felnőttképzést folytató intézménnyel munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló tagok aránya nem haladhatja meg az 1/3-ot.

(3) A szakmai tanácsadó testület feladatai:

- a) véleményezi a felnőttképzést folytató intézmény éves képzési tervét, kétéves beszámolóját, arról állást foglal,
- b) közreműködik a felnőttképzést folytató intézmény minőségbiztosítási rendszerének kialakításában,
- c) segíti a felnőttképzést folytató intézmény szakmai nyilvánosságának, valamint közönségkapcsolatainak kialakítását.

(4) A szakmai tanácsadó testület ügyrendjét maga határozza meg.

Az éves képzési terv

15. § (1) Az éves képzési terv tartalmazza a tervezett képzéseket, a képzések célcsoportját, a finanszírozás forrásait, a felnőttképzést folytató intézmény által végzett

képzésekhez szükséges személyi-tárgyi feltételek biztosításának módját.

(2) Az éves képzési tervet a képzésben érdekeltek számára hozzáférhetővé kell tenni.

(3) Szakmai tanácsadó testület működése esetén az éves képzési terv teljesüléséről a felnőttképzést folytató intézmény a szakmai tanácsadó testületnek évente köteles beszámolni.

A képzési program tartalma és akkreditációja

16. § (1) Felnőttképzést csak képzési program alapján lehet folytatni.

(2) A képzési program tartalmazza:

- a) a képzés során megszerezhető kompetenciát,
- b) a képzésbe való bekapcsolódás és részvétel feltételeit,
- c) a tervezett képzési időt,
- d) a képzés módszereit (egyéni felkészülés, csoportos képzés, távoktatás stb.),
- e) a tananyag egységeit (moduljait), azok célját, tartalmát, terjedelmét,
- f) a maximális csoportlétszámot,
- g) a képzésben részt vevő teljesítményét értékelő rendszer leírását,
- h) a képzésről, illetve a képzés egyes egységeinek (moduljainak) elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételeit,
- i) a képzési program végrehajtásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket, ezek biztosításának módját.

(3) A képzési program moduláris felépítésű is lehet.

17. § (1) A képzési programnak igazodnia kell a képzésben részt vevő felnőttek eltérő előképzettségéhez és képességeihez.

(2) A képzésre jelentkező felnőtt kérheti tudásszintjének előzetes felmérését, amelyet a felnőttképzést folytató intézmény köteles értékelni és figyelembe venni.

18. § A felnőttek képzése nyitott képzés, illetve távoktatás formájában is megszervezhető.

19. § (1) A 8. §-ban meghatározott nyilvántartásban szereplő felnőttképzést folytató intézmények külön jogszabályban meghatározott feltételek alapján kérhetik képzési programjaik akkreditálását.

(2) A FAT akkreditációs eljárás lefolytatása alapján külön jogszabály keretei között megállapítja a program-akkreditáció érvényességének határidejét és kiadja a program-akkreditációs tanúsítványt.

(3) Más törvény felhatalmazása alapján akkreditált vagy hatósági jogkörben engedélyezett képzési programok esetén külön jogszabályban meghatározottak szerint a képzési

programot a FAT-hoz be kell jelenteni. A bejelentés alapján a FAT kiadja a program-akkreditációs tanúsítványt.

(4) Az egyházi felnőttképzési intézmények és képzési programjaik akkreditálása során a hittudományokra, illetve kizárólag a hitélet gyakorlására vonatkozó tárgyak, ismeretek tartalma nem vizsgálható.

A felnőttképzési szerződés

20. § (1) A felnőttképzést folytató intézmény és a képzésben részt vevő felnőtt felnőttképzési szerződést köt.

(2) A felnőttképzési szerződés tartalmazza:

- a) a képzéssel megszerezhető képzettséget vagy kompetenciát,
- b) a részt vevő teljesítménye ellenőrzésének, értékelésének módját,
- c) a képzés helyét, időtartamát, ütemezését,
- d) a képzési díj — beleértve a vizsgadíj — mértékét,
- e) a részt vevő felnőtt és a felnőttképzést folytató intézmény szerződészegésének következményeit,
- f) mindazt, amit jogszabály előír.

(3) A felnőttképzési szerződést írásban kell megkötni, és öt évig a felnőttképzést folytató intézmény köteles megőrizni.

(4) A szakképzésről szóló 1993. LXXVI. törvénz 52. §-a (2) bekezdésében meghatározott képzési szerződést felnőttképzési szerződésnek el kell fogadni.

IV. Rész

FELNŐTTKÉPZÉSI TÁMOGATÁSOK

A támogatások általános szabályai

21. § (1) A magyar állampolgárságú felnőtt részére nyújtott felnőttképzést az állam az e törvény IV. részében foglalt rendelkezések szerint támogatja.

(2) A felnőttképzés támogatásának államháztartási forrásai:

- a) a központi költségvetés,
- b) a szakképzési hozzájárulásnak a felnőttképzésre elszámolható része,
- c) a Munkaerőpiaci Alap (a továbbiakban: MPA) foglalkoztatási, fejlesztési és képzési alaprészei,
- d) külön jogszabályban meghatározott adókedvezmények.

Felnőttképzési normatív támogatás

22. § (1) Az állam a költségvetési törvényben meghatározott mértékű felnőttképzési normatív támogatást nyújt

a felnőttképzést folytató intézményben az első, állam által elismert, az Országos Képzési Jegyzékben szereplő szakképesítés megszerzésére irányuló képzésben részt vevő felnőtt, valamint a fogyatékos felnőttek képzéséhez.

(2) Az oktatási miniszter javaslatára a Kormány évente meghatározhatja azon felnőttek további körét, akik képzéséhez az állam a költségvetési törvényben meghatározott felnőttképzési normatív támogatást nyújthat.

(3) Az oktatási miniszter javaslatára a Kormány évente meghatározza az (1)—(2) bekezdés szerint felnőttképzési normatív támogatásban részesíthető felnőttek összlétszámát.

(4) Felnőttképzési normatív támogatásban kizárólag a 12. § szerint akkreditált és — külön jogszabályban meghatározottak szerint — az Oktatási Minisztériummal a felnőttképzés támogatásáról szóló megállapodást megkötött felnőttképzést folytató intézmény részesülhet.

23. § (1) Jogszabályi előírás alapján költségvetési támogatásban részesíthető azon felnőttek képzése, akiknek a továbbképzésére a közfeladatok magasabb szintű ellátása érdekében van szükség.

(2) A támogatás csak a 12. § szerint akkreditált felnőttképzést folytató intézménynek a 19. § szerint akkreditált programjain való részvételre használható fel.

Foglalkoztatást elősegítő képzések támogatása

24. § (1) A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) 14. §-ában meghatározott esetekben és feltételekkel a felnőtt képzése az MPA terhére támogatásban részesíthető.

(2) E paragrafus alapján kizárólag a 12. § szerint akkreditált felnőttképzést folytató intézményben tanuló felnőtt képzése részesíthető támogatásban.

Saját munkavállaló képzésének támogatása

25. § A munkavállaló felnőtt képzését a munkaadó a szakképzési hozzájárulásról és a képzési rendszer fejlesztésének támogatásáról szóló 2001. évi LI. törvényben meghatározott módon és mértékben támogathatja.

A felnőttképzés technikai feltételei fejlesztésének támogatása

26. § A felnőttképzés technikai feltételei fejlesztésének támogatására az oktatási miniszter — az OFKT véleményének kikérésével — a felnőttképzést folytató akkreditált intézmények számára a Munkaerőpiaci Alap fejlesztési és

képzési alaprésze terhére pályázatot írhat ki, és dönt támogatásukról.

Személyi jövedelemadó-kedvezmény

27. § A személyi jövedelemadóról szóló törvény szabályai szerint a felnőttet, illetve a felnőtt hallgatót a képzésben történő részvétele alapján személyi jövedelemadó-kedvezmény illeti meg.

Statisztikai adatnyilvántartás és -szolgáltatás

28. § (1) A felnőttképzést folytató intézmények e törvény mellékletében meghatározott adatokat tartják nyilván, illetve kezelik azokat. Jogszabályban meghatározott kivételtől eltekintve az adatok harmadik személy számára csak az érintett hozzájárulásával adhatók ki.

(2) A felnőttképzést folytató intézmény felnőttképzési tevékenységéről a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény előírásai szerint statisztikai célú adatszolgáltatásra kötelezett.

V. Rész

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

29. § E törvény alkalmazásában:

1. *Intézmény-akkreditáció:* a felnőttképzési intézményben folytatott képzési (tananyagfejlesztés, oktatás/képzés, értékelés) és felnőttképzési szolgáltató tevékenységnek, az intézmény irányítási és döntési folyamatok szabályozottságának vizsgálata és minőség szempontjából történő hitelesítése.

2. *Program-akkreditáció:* a képzési célnak való megfelelés (különös tekintettel a munkaerő-piaci szükségességre, az életminőség javítására), a megvalósíthatóság, továbbá a képzés tartalmi elemeinek és a pedagógiai/andragógiai követelményeknek való megfelelés vizsgálata és minőség szempontjából történő hitelesítése.

3. A nyitott képzés vagy távoktatás formájában szervezett felnőttképzés olyan sajátos információ-technológiai és kommunikációs taneszközök, valamint ismeretátadási-tanulási módszerek használatára épül, amely az oktató és a képzésben részt vevő felnőtt interaktív kapcsolatán és az önálló munkán alapuló képzést tesz lehetővé. Időtartamát, valamint az ismeretátadás és a tanulmányok teljesítése ellenőrzésének formáit a képzésben részt vevő felnőttel kötött felnőttképzési szerződésben a felnőttképzést folytató intézmény határozza meg.

4. *Általános célú képzés:* olyan képzés, amely az általános műveltség növelését célozza, amely hozzájárul a felnőtt személyiségének fejlődéséhez, a társadalmi esélyegyenlőség és az állampolgári kompetencia kialakulásához.

5. *Felnőtt:* felnőttképzésben részt vevő természetes személy, aki külön törvényben meghatározottak szerint tan kötelezettségét teljesítette.

6. *Hátrányos helyzetű felnőtt:* olyan felnőtt, akinek valamely szociális, életviteli vagy egyéb okból a képzési lehetőségekhez való hozzáférése állami támogatás nélkül az átlagosnál nehezebben megvalósítható.

7. Felnőttképzési tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatás formái különösen az előzetes tudásszint felmérés, a pályaorientációs és -korrekciós tanácsadás, a képzési szükségletek felmérése és a képzési tanácsadás, valamint az elhelyezkedési tanácsadás és az álláskereső technikák oktatása.

8. *Fogyatékos felnőtt:* a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. § a) pontjában meghatározott fogyatékos személy, amennyiben e törvény alkalmazásában felnőttnek minősül.

9. *Iskolarendszeren kívüli képzés:* olyan képzés, amelynek résztvevői nem állnak a képző intézménnyel tanulói vagy hallgatói jogviszonyban.

10. *Kompetencia:* a felnőttképzésben részt vett személy ismereteinek, készségeinek, képességeinek, magatartási, viselkedési jegyeinek összessége, amely által a személy képes lesz egy meghatározott feladat eredményes teljesítésére.

11. *Munkanélküli felnőtt:* az Ft. 58. § (5) bekezdés d) pontjában meghatározott természetes személy, amennyiben e törvény alkalmazásában felnőttnek minősül.

12. Rendszeresen végzett képzésnek minősül a folyamatosan nyújtott képzés, illetve az egy éven belül ismétlődően nyújtott képzés, amennyiben a képzés minimális időtartama 15 óra, és legalább 3 nap.

VI. Rész

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

30. § (1) E törvény — a (2) bekezdés kivételével — 2002. január 1-jén lép hatályba.

(2) A 22., 24. §, a 27. §-a és a 28. § (2) bekezdése 2003. január 1-jén, míg a 23. § (2) bekezdése 2004. január 1-jén lép hatályba.

(3) A felnőttképzést folytató intézmények 2002. július 1-je után kérhetik intézmény és program akkreditációjukat.

(4) Az e törvény hatálybalépését megelőzően az iskolarendszeren kívüli szakképzést folytató intézmények nyilvántartásába vett intézmény bejegyzése a nyilvántartásba vételtől számított két évig e törvény 8. §-ában meghatározott nyilvántartásba vétellel egyenértékűnek minősül.

(5) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az Ft. 53. §-a.

(6) A munkaügyi központok a szakképzés megkezdésének és folytatásának feltételeiről szóló 45/1999. (XII. 13.) OM rendelet szerinti nyilvántartást 2002. január 31-ig kötelesek az OKÉV részére átadni.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Melléklet
a 2001. évi CI. törvényhez

1. E törvény alapján kezelt adatok:

a) a felnőtt neve, születési helye és ideje, állampolgársága, lakó- és tartózkodási helyének címe és telefonszáma;

b) a képzési jogviszonnyal összefüggő adatok, így különösen

— iskolai és szakmai végzettséggel kapcsolatos adatok,
— felvétellel kapcsolatos adatok,
— a felnőtt tanulmányainak értékelése és minősítése, vizsgaadatok,

— fegyelmi és kártérítési ügyekkel kapcsolatos adatok,
— a többi adat az érintett hozzájárulásával;

c) a felnőtt részére a különböző juttatások (jövedelemadó kedvezmény, állami támogatás, szociális támogatás, segély stb.) megállapításához jövedelmi és szociális helyzet igazoló adatok.

A mellékletben felsorolt adatok statisztikai célra felhasználhatók, és statisztikai felhasználás céljára személyazonosításra alkalmatlan módon átadhatók. Az állam által finanszírozott felnőttképzésben részt vevő felnőtt nevét, születési helyét és idejét tartalmazó adatokat az Oktatási Minisztérium nyilvántartása számára át kell adni.

2001. évi CII. törvény

**egyes közhatalmi feladatokat ellátó, valamint
közvagyonnal gazdálkodó tisztségeket betöltő személyek
összeférhetlenségéről és vagyonyilatkozat-tételi
kötelezettségéről***

Az Országgyűlés a gazdasági és a társadalmi közélet átláthatóbb működése, a kiemelkedő jelentőségű közmegbízást betöltőkkel szembeni fokozott társadalmi elvárások érvényesítése érdekében a következő törvényt alkotja:

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

A köztársasági elnök vagyonyilatkozata

1. § A köztársasági elnök, a miniszterelnök, az Országgyűlés elnöke, az Alkotmánybíróság elnöke és a Legfelsőbb Bíróság elnöke tiszteletdíjáról és juttatásairól szóló 2000. évi XXXIX. törvény a következő 9/A. §-sal egészül ki:

„9/A. § A köztársasági elnök az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló törvény vonatkozó rendelkezései szerint a megbízatása megkezdésekor, megszűnésekor és félidejében — az esedékességtől számított harminc napon belül — vagyonyilatkozatot tesz.”

Az alkotmánybírák összeférhetlensége és vagyonyilatkozata

2. § (1) Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 9. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„9. § (1) Az alkotmánybírói megbízatással összeegyeztethetetlen minden más állami, önkormányzati, társadalmi és politikai vagy gazdasági tisztség, illetve megbízatás. Az alkotmánybíró a tudományos és oktatói, a művészeti, a szerzői jogi védelemben részesülő, valamint a lektori és a szerkesztői tevékenységen kívül más kereső foglalkozást nem folytathat.

(2) Az Alkotmánybíróság tagja az Alkotmánybíróság hatásköréből adódó feladatokon kívül politikai tevékenységet nem folytathat, politikai nyilatkozatot nem tehet.”

(2) Az Abtv. a következő 9/A. §-sal egészül ki:

„9/A. § (1) Az Alkotmánybíróság tagja a megválasztását követő harminc napon belül, majd ezt követően háromévente, illetőleg ha megbízatása megbízási idejének lejárt előtt megszűnik, megbízatásának megszűnését követő harminc napon belül vagyonyilatkozatot tesz a köztisztviselőkre megállapított adattartalommal és adatkezelési szabályokkal.

(2) A vagyonyilatkozatot az Alkotmánybíróság Hivatala tartja nyilván. A vagyonyilatkozat tartalmát az Alkotmánybíróság teljes ülése ellenőrzi. Az Alkotmánybíróság tagjának vagyonyilatkozata — az azonosító adatok kivételével — nyilvános.”

(3) Az Abtv. 10. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha az Alkotmánybíróság tagjává megválasztott személlyel kapcsolatban a 9. §-ban foglalt összeférhetlenségi ok áll fenn, azt a megválasztását követő tíz napon belül meg kell szüntetnie. Ennek megtörténteig, valamint a 9/A. §-ban meghatározott vagyonyilatkozat elmulasztása esetén annak teljesítéséig az Alkotmánybíróság tagjává megválasztott személy a tisztségéből eredő jogkörét nem gyakorolhatja és tiszteletdíjban nem részesülhet.”

(4) Az Abtv. 15. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Kizárással szűnhet meg a megbízás, ha az Alkotmánybíróság tagja neki felróható okból nem tesz eleget megbízásából eredő feladatainak, a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan elmulasztja vagy a vagyonyilatkozatában szándékosan lényeges adatot, tényt valótlanul közöl, továbbá, ha jogerős ítéletben megállapított büntetést követ el vagy más módon a tiszttségére méltatlanná vált, és ezért az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alkotmánybíróság tagjai közül kizárja. Ki kell zárni az Alkotmánybíróság tagjai közül azt, aki egy évig nem vesz részt az Alkotmánybíróság munkájában, valamint azt, aki a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét egy éven belül nem teljesíti.”

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának vagyonyilatkozata

3. § (1) Az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény (a továbbiakban: Obtv.) a következő 5/A. §-sal és alcímmel egészül ki:

„Vagyonyilatkozat

5/A. § (1) Az országgyűlési biztos a megválasztását követő harminc napon belül, majd ezt követően háromévente vagyonyilatkozatot tesz az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló törvény vonatkozó rendelkezései szerint a (2) bekezdésben foglalt eltérések figyelembevételével.

(2) Az országgyűlési biztos vagyonyilatkozata — az azonosító adatok kivételével — nyilvános. Ha az országgyűlési biztos a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét nem vagy nem megfelelően teljesítette, ezt a tényt — a Mentelmi, összeférhetlenségi és mandátumvizsgáló bizottság elnökének tájékoztatása alapján — az Országgyűlés elnöke nyilvánosságra hozza.”

(2) Az Obtv. 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha az országgyűlési biztosnak megválasztott személlyel kapcsolatban az 5. §-ban meghatározott összeférhetlenségi ok áll fenn, azt a megválasztását követő tíz napon belül meg kell szüntetni. Ennek megtörténteig, valamint az 5/A. §-ban meghatározott vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség teljesítéséig az országgyűlési biztosnak megválasztott személy e tiszttségéből eredő jogkörét nem gyakorolhatja.”

(3) Az Obtv. 15. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Tisztstegtől való megfosztással szűnhet meg a megbízás, ha az országgyűlési biztos neki felróható okból nem tesz eleget megbízásából eredő feladatainak, vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan elmulasztja vagy a vagyonyilatkozatban szándékosan lényeges adatot, tényt valótlanul közöl, továbbá, ha jogerős ítéletben megállapított büntetést követ el vagy más módon a

tiszttségére méltatlanná vált. A tisztstegtől való megfosztást az arra alapot adó okok vizsgálatát követően az Országgyűlés Mentelmi, összeférhetlenségi és mandátumvizsgáló bizottsága indítványozhatja.”

A helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek vagyonyilatkozata

4. § (1) A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 10. §-a a következő új *m*) ponttal egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi *m*) pont jelölése *n*) pontra változik:

(A képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át)

„*m*) a települési képviselő, a polgármester összeférhetlenségi ügyében való döntés; a 33/A. § (2) bekezdésének *b*) pontjában meghatározott hozzájárulással kapcsolatos döntés; a vagyonyilatkozati eljárással kapcsolatos döntés;”

(2) Az Ötv. 12. § (4) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A képviselő-testület)

„*a*) zárt ülést tart választás, kinevezés, felmentés, vezetői megbízás adása, illetőleg visszavonása, fegyelmi eljárás megindítása, fegyelmi büntetés kiszabása és állásfoglalást igénylő személyi ügy tárgyalásakor, ha az érintett a nyilvános tárgyalásba nem egyezik bele; továbbá önkormányzati, hatósági, összeférhetlenségi és kitüntetési ügy, valamint vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárás tárgyalásakor;”

(3) Az Ötv. 22. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A vagyonyilatkozatok vizsgálatát a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott bizottság végzi.”

(4) Az Ötv. 33/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a 33/B. § jelölése 33/C. §-ra változik:

„33/B. § A polgármester megválasztásakor, majd azt követően évente vagyonyilatkozatot köteles tenni a helyi önkormányzati képviselők vagyonyilatkozatára vonatkozó szabályok szerint.”

(5) Az Ötv.-nek a (4) bekezdés szerint megváltozott jelölésű 33/C. §-a (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A polgármester sorozatos törvénysértő tevékenysége, mulasztása miatt, továbbá vagyonyilatkozat-tételi kötelezettsége szándékos elmulasztása vagy a valóságnak nem megfelelő teljesítése esetén a képviselő-testület — minősített többséggel hozott határozata alapján — keresetet nyújthat be a polgármester ellen a helyi önkormányzat székhelye szerint illetékes megyei, fővárosi bírósághoz a polgármester tiszttségének megszüntetése érdekében.”

5. § A helyi önkormányzati képviselők jogállásának egyes kérdéseiről szóló 2000. évi XCVI. törvény (a továbbiakban: Ökjtvt.) a következő 10/A. §-sal, valamint e törvény *mellékletét* képező melléklettel egészül ki:

„10/A. § (1) Az önkormányzati képviselő a megbízólevélnek átvételétől, majd ezt követően minden év január

1-jétől számított 30 napon belül az e törvény melléklete szerinti vagyonyilatkozatot köteles tenni. A képviselő saját vagyonyilatkozatához csatolni köteles a vele közös háztartásban élő ház- vagy élettársának, valamint gyermekének a melléklet szerinti vagyonyilatkozatát.

(2) A vagyonyilatkozat tételének elmulasztása esetén — annak benyújtásáig — az önkormányzati képviselő a képviselői jogait nem gyakorolhatja, és a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 20. §-ában meghatározott juttatásokban nem részesülhet.

(3) A vagyonyilatkozatot a szervezeti és működési szabályzatban erre kijelölt bizottság tartja nyilván és ellenőrzi. A képviselő vagyonyilatkozata — az ellenőrzéshez szolgáltatott azonosító adatok kivételével — nyilvános. A képviselő hozzátartozójának nyilatkozata nem nyilvános, abba csak az ellenőrző bizottság tagjai tekinthetnek be az ellenőrzés céljából.

(4) A vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárást a vagyonyilatkozatot ellenőrző bizottságnál bárki kezdeményezheti. Az eljárás eredményéről az ellenőrző bizottság tájékoztatja a soron következő ülésen a képviselőtestületet.

(5) A vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárás során a vagyonyilatkozatot ellenőrző bizottság felhívására a képviselő köteles saját, illetve a hozzátartozója vagyonyilatkozatában feltüntetett adatokra vonatkozó azonosító adatokat haladéktalanul írásban bejelenteni. Az azonosító adatokat csak a bizottság tagjai ismerhetik meg, azokat az eljárás lezárását követő nyolc napon belül törölni kell.”

A közjegyzők vagyonyilatkozata

6. § (1) A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 7. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A közjegyző kinevezésekor, majd azt követően háromévente — az esedékességtől számított harminc napon belül — vagyonyilatkozatot tesz a köztisztviselőkre vonatkozó adattartalommal és adatkezelési szabályok szerint. A vagyonyilatkozatot a területi kamara elnöksége tartja nyilván és ellenőrzi.”

(2) A Kötv. 17. § (1) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

[Közjegyzővé — a (3) bekezdésben foglalt kivétellel — az nevezhető ki, aki]

„g) vagyonyilatkozatot tett.”

(3) A Kötv. 22. §-a a következő k) ponttal egészül ki:

(A közjegyzői szolgálat megszűnik)

„k) ha a közjegyző a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan elmulasztja vagy a vagyonyilatkozatban szándékosan lényeges adatot, tényt valótlanul közöl, és ezt a közjegyzői fegyelmi bíróság hivatalvesztést kimondó jogerős határozatával kimondja.”

(4) A Kötv. 48. §-a a következő e) ponttal egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi e)—g) pontok jelölése f)—h) pontra változik:

(A területi elnökség kizárólagos feladatkörébe tartozik különösen az, hogy)

„e) nyilvántartja és ellenőrzi a közjegyző vagyonyilatkozatát, illetve hivatalvesztést kimondó eljárást kezdeményez a közjegyzői fegyelmi bíróságnál, ha a közjegyző vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan elmulasztja vagy a vagyonyilatkozatban szándékosan lényeges adatot, tényt valótlanul közöl;”

A közalkalmazottak vagyonyilatkozata

7. § (1) A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 20. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A miniszter meghatározhatja azokat a munkaköröket, ahol csak magyar állampolgárral, büntetlen előéletű, valamint a tizennyolcadik életévét betöltött személlyel létesíthető közalkalmazotti jogviszony, továbbá azokat a munkaköröket, amelyek betöltéséhez a közalkalmazottnak vagyonyilatkozatot kell tennie. A közalkalmazott vagyonyilatkozatát a miniszter által kijelölt szervezet tartja nyilván és ellenőrzi.”

(2) A Kjt. 20. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Vagyonnyilatkozat-tételre azt a közalkalmazottat lehet kötelezni, aki a költségvetési és egyéb pénzeszközökkel, az állami és önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás tekintetében döntési jogosultsággal rendelkezik, valamint azon közalkalmazottat, aki a pénzeszközök felhasználására, a gazdálkodás ellenőrzésére jogosult.”

(3) A Kjt. a következő 41/A. §-sal egészül ki:

„41/A. § (1) A vagyonyilatkozat-tételre kötelezett munkakörben foglalkoztatott közalkalmazott a foglalkoztatás megkezdésekor, majd azt követően háromévente tesz vagyonyilatkozatot.

(2) A közalkalmazott vagyonyilatkozatára a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény vagyonyilatkozatra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

A Magyar Nemzeti Bank elnökének, alelnökeinek és alkalmazottainak, valamint a monetáris tanács tagjainak vagyonyilatkozata

8. § (1) A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: MNBtv.) 49. § (10) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezése lép:

(A megbízatást a köztársasági elnök felmentéssel)

„b) szünteti meg, ha a monetáris tanács tagja neki felrható okból nem felel meg a feladatai ellátásához szükséges feltételeknek, illetve súlyos kötelezettségszegést követ el,

valamint ha vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan elmulasztja vagy a vagyonynyilatkozatban lényeges adatot, tényt szándékosan valótlanul közöl.”

(2) Az MNBtv. a következő 58/A. §-sal és alcímmel egészül ki:

„Vagyonynyilatkozat

58/A. § (1) Az MNB elnöke, alelnökei és a monetáris tanács további tagjai kinevezésükkor, majd azt követően két évente a köztisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint vagyonynyilatkozatot tesznek. A vagyonynyilatkozatot az Országgyűlés Mentelmi, összeférhetetlenségi és mandátumvizsgáló bizottsága tartja nyilván és ellenőrzi. A vagyonynyilatkozat nem nyilvános.

(2) Az MNB alkalmazottja munkaviszonyának létesítésekor, majd azt követően két évente a köztisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint vagyonynyilatkozatot tesz. A vagyonynyilatkozatot az MNB elnöke tartja nyilván és ellenőrzi. A vagyonynyilatkozat nem nyilvános.”

Az Állami Számvevőszék elnökének, elnökhelyetteseinek, vezetőinek és számvevőinek vagyonynyilatkozata

9. § (1) Az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: ÁSZtv.) 10. §-a a következő (5)—(6) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az Állami Számvevőszék elnöke, elnökhelyettesei az országgyűlési képviselőkre vonatkozó szabályok szerint a megválasztásukkor, majd azt követően évente, az Állami Számvevőszék vezetői és számvevői a köztisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint kinevezésükkor, majd azt követően két évente vagyonynyilatkozatot tesznek.

(6) Az Állami Számvevőszék elnökének, elnökhelyetteseinek vagyonynyilatkozatát az Országgyűlés Mentelmi, összeférhetetlenségi és mandátumvizsgáló bizottsága tartja nyilván és ellenőrzi. Az Állami Számvevőszék vezetőinek és számvevőinek vagyonynyilatkozatát az Állami Számvevőszék elnöke tartja nyilván és ellenőrzi. A vezetők és számvevők vagyonynyilatkozata nem nyilvános.”

(2) Az ÁSZtv. 12. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki:

„(10) A (4)—(6) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni abban az esetben is, ha az Állami Számvevőszék elnöke, elnökhelyettesei, vezetői és számvevői vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségüket szándékosan elmulasztják vagy a vagyonynyilatkozatban szándékosan lényeges adatot, tényt valótlanul közölnek.”

(3) Az ÁSZtv. 13. §-ának *h*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az Állami Számvevőszék elnöke)

„*h*) gyakorolja a vezetők, a számvevők, valamint az ügyviteli és a kisegítő alkalmazottak felett a munkáltatói jogokat, nyilvántartja és ellenőrzi a vezetők és a számvevők vagyonynyilatkozatát.”

Az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Részvénytársaság igazgatósági és felügyelő bizottsági elnöke és tagjai, valamint vezető alkalmazottai vagyonynyilatkozata

10. § Az állam tulajdonában levő vállalkozói vagyon értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. törvény a következő 19/A. §-sal egészül ki:

„19/A. § Az ÁPV. Rt. igazgatósági és felügyelő bizottsági elnöke és tagjai kinevezésükkor, majd azt követően évente, vezető alkalmazottai kinevezésükkor, majd azt követően két évente a köztisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint vagyonynyilatkozatot tesznek.”

A Magyar Fejlesztési Bank Rt. elnök-vezérigazgatója, igazgatósági és felügyelő bizottsági elnöke és tagjai, valamint vezető alkalmazottai vagyonynyilatkozata

11. § A Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvény a következő 18/A. §-sal egészül ki:

„18/A. § Az MFB Rt. elnök-vezérigazgatója, igazgatósági és felügyelő bizottsági elnöke és tagjai kinevezésükkor, majd azt követően évente, vezető alkalmazottai kinevezésükkor, majd azt követően két évente a köztisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint vagyonynyilatkozatot tesznek.”

A Gazdasági Versenyhivatal elnökének, és elnökhelyetteseinek, a Versenytanács tagjainak és a vizsgálóknak a vagyonynyilatkozata

12. § (1) A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 35. § (5) bekezdése a következő *d*) ponttal egészül ki:

[Felmentésnek van helye, ha az elnök (elnökhelyettes)]

„*d*) vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan elmulasztotta, a vagyonynyilatkozatban lényeges adatot, tényt szándékosan valótlanul közölt.”

(2) A Tpv. 36. § (1) bekezdésének *d*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A Gazdasági Versenyhivatal elnöke)

„*d*) gyakorolja — a Versenytanács tagjainak kinevezése és felmentése kivételével — a munkáltatói jogokat, nyilvántartja és ellenőrzi a vizsgálók és a vagyonynyilatkozat-tételre kötelezett más köztisztviselők vagyonynyilatkozatát.”

(3) A Tpv. 38. (3) bekezdése a következő *e*) ponttal egészül ki:

(A Versenytanács tagja felmentésének van helye, ha)

„*e*) vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségét nem vagy nem megfelelően teljesítette.”

(4) A Tpv. 40. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A Gazdasági Versenyhivatal elnöke és elnökhelyettesei kinevezésükkor, majd azt követően évente, a

Versenytanács tagjai és a vizsgálók kinevezésükkor, majd azt követően két évente a köztisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint vagyonynyilatkozatot tesznek.”

Egyes közhasznú szervezetek vezető tisztségviselőinek vagyonynyilatkozata

13. § (1) A közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Kht.) a következő 9/A. §-sal egészül ki:

„9/A. § A 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjában meghatározott közhasznú szervezet vezető tisztségviselője — a helyi önkormányzat által alapított közalapítvány vezető tisztségviselője kivételével — a köztisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint két évente vagyonynyilatkozatot tesz. A vagyonynyilatkozatot az Állami Számvevőszék ellenőrzi.”

(2) A Kht. 21. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„21. § A közhasznú szervezetek feletti adóellenőrzést a közhasznú szervezet székhelye szerint illetékes hatóság, a költségvetési támogatás felhasználásának, valamint a 9/A. §-ban meghatározott vezető tisztségviselő vagyonynyilatkozatának az ellenőrzését az Állami Számvevőszék, a törvényességi felügyeletet pedig — a közhasznú működés tekintetében — a reá irányadó szabályok szerint az ügyészség látja el.”

14. § (1) A közbeszerzésekről szóló 1995. évi XL. törvény (a továbbiakban: Kbtv.) 14. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Tanács elnöke a helyettes államtitkárnak járó illetményre, valamint egyéb juttatásokra jogosult, és a helyettes államtitkára vonatkozó szabályok szerint vagyonynyilatkozatot tesz.”

(2) A Kbtv. 23. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A közbeszerzési biztos évente vagyonynyilatkozatot tesz a köztisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint.”

Az egyedi állami, önkormányzati támogatások döntés-előkészítésében vagy döntéshozatalában részt vevő egyes személyek vagyonynyilatkozata

15. § Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény a következő 11/A. §-sal egészül ki:

„11/A. § (1) Az ötszáz ezer forintot meghaladó egyedi állami, illetve önkormányzati támogatások döntés-előkészítésében vagy döntéshozatalában részt vevő — a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) hatálya alá nem tartozó — személyek közül:

a) az elkülönített állami pénzalapok, illetve fejezeti előirányzatok döntés-előkészítésére, a támogatási döntés-

re javaslatvételi jogosultsággal rendelkező, jogszabályban meghatározott bizottságok tagjai,

b) az Országgyűlés és a Kormány által alapított közalapítványoknál pénzeszközátadásról dönteni jogosult tisztségviselők,

c) az állami, önkormányzati támogatások felhasználásával való elszámoltatással megbízott szakértők, könyvvizsgálók, külső szervezetek (az ún. közreműködő szervezetek) önálló döntéshozatalra jogosult ügyintézői

a Ktv. 22/A. § (8) bekezdés g) pontjában említett köztisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint két évente vagyonynyilatkozatot tesznek.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott vagyonynyilatkozattételi kötelezettség akkor is fennáll, ha az ott említett megbízatás időtartama kevesebb, mint két év. A nyilatkozatot az esedékesség évében március 31-ig kell megtenni.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott személyek vagyonynyilatkozatukat, továbbá a vagyonuk időközi gyarapodásáról készített nyilatkozatukat a Közszolgálati Ellenőrzési Hivatalhoz nyújtják be, s csatolják a felhatalmazást arról, hogy a Hivatal a vagyonynyilatkozatban foglaltak valódiságának ellenőrzése céljából személyes és vagyoni adataikat kezelje. A felhatalmazást teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni. A Közszolgálati Ellenőrzési Hivatal nem jogosult a nyilatkozatok nyilvánosságra hozatalára.

(4) Az elkülönített állami pénzalapok, illetve a fejezeti kezelésű előirányzatok kezelői, a közalapítványok, továbbá a helyi önkormányzatok évente március 1. napjáig megküldik a Közszolgálati Ellenőrzési Hivatalnak az (1) bekezdés szerint nyilatkozattételre kötelezett személyek nevét, lakóhelyét.

(5) Ha az (1) bekezdésben meghatározott személy a (2) bekezdés szerinti nyilatkozattételi határidőt elmulasztja, a Közszolgálati Ellenőrzési Hivatal harmincnapos határidő tűzésével felszólítja a kötelezettség teljesítésére. A határidő elmulasztása esetén a Közszolgálati Ellenőrzési Hivatal értesíti a (4) bekezdésben felsorolt szervezeteket, akik kötelesek intézkedni az (1) bekezdésben meghatározott megbízatás, illetve jogkör visszavonásáról.”

Záró rendelkezések

16. § (1) Ez a törvény — a (2) bekezdésben foglaltak kivételével — a kihirdetése napján lép hatályba. A vagyonynyilatkozattételre kötelezetteknek a törvény hatálybalépését követő kilencven napon belül kell első alkalommal vagyonynyilatkozatukat megtenni.

(2) E törvény 4. és 5. §-a a helyi önkormányzati képviselők jogállásának egyes kérdéseiről szóló 2000. évi XCVI. törvény hatálybalépésével egyidejűleg lép hatályba.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Melléklet a 2001. évi CII. törvényhez

[Melléklet a 2000. évi XCVI. törvényhez]

Vagyon-, jövedelem- és gazdasági érdekeltségi nyilatkozat helyi önkormányzati képviselő (polgármester, alpolgármester), valamint a vele közös háztartásban élő házas- vagy élettársa és gyermeke számára

A nyilatkozatot adó személye

1. A nyilatkozatot adó:¹
  - a) helyi önkormányzati képviselő, polgármester, alpolgármester* (a továbbiakban együtt: képviselő)
  - b) a képviselővel közös háztartásban élő házas- vagy élettárs (a továbbiakban: házas-/élettárs)
  - c) a képviselővel közös háztartásban élő gyermek (a továbbiakban: gyermek)
2. A képviselő neve: .....
3. A házas-/élettárs neve: .....
4. A gyermek neve: .....

* A megfelelő szöveg aláhúzendő!

A) Rész

VAGYONI NYILATKOZAT

I.

*Ingatlanok*²

1.
  - a) A település neve, ahol az ingatlan fekszik (Budapesten kerület is): .....
  - b) Az ingatlan területnagysága: .....
  - c) Művelési ága (vagy a művelés alól kivett terület elnevezése): .....
  - d) Az épület fő rendeltetés szerinti jellege (lakóház, üdülő, gazdasági épület stb.), az épület alapterülete: .....
  - e) Az ingatlan jogi jellege (társasház, szövetkezeti ház, műemlék, bányatelek stb.): .....
  - f) A nyilatkozó jogállása (tulajdonos, bérlő stb.): .....
  - g) Közös tulajdon esetén a tulajdoni hányad mértéke: .....
  - h) A szerzés jogcíme, ideje (a jogviszony kezdete): .....
2.
  - a) A település neve, ahol az ingatlan fekszik (Budapesten kerület is): .....
  - b) Az ingatlan területnagysága: .....
  - c) Művelési ága (vagy a művelés alól kivett terület elnevezése): .....
  - d) Az épület fő rendeltetés szerinti jellege (lakóház, üdülő, gazdasági épület stb.), az épület alapterülete: .....
  - e) Az ingatlan jogi jellege (társasház, szövetkezeti ház, műemlék, bányatelek stb.): .....
  - f) A nyilatkozó jogállása (tulajdonos, bérlő stb.): .....
  - g) Közös tulajdon esetén a tulajdoni hányad mértéke: .....
  - h) A szerzés jogcíme, ideje (a jogviszony kezdete): .....
3.
  - a) A település neve, ahol az ingatlan fekszik (Budapesten kerület is): .....
  - b) Az ingatlan területnagysága: .....
  - c) Művelési ága (vagy a művelés alól kivett terület elnevezése): .....

¹ Csak a saját személyére vonatkozó adatokat töltsse ki.

² Az ingatlannyilvántartási adatokkal megegyezően kell kitölteni.

- d) Az épület fő rendeltetés szerinti jellege (lakóház, üdülő, gazdasági épület stb.), az épület alapterülete: .....
- e) Az ingatlan jogi jellege (társasház, szövetkezeti ház, műemlék, bányatelek stb.): .....
- f) A nyilatkozó jogállása (tulajdonos, bérlő stb.): .....
- g) Közös tulajdon esetén a tulajdoni hányad mértéke: .....
- h) A szerzés jogcíme, ideje (a jogviszony kezdete): .....

4.

- a) A település neve, ahol az ingatlan fekszik (Budapesten kerület is): .....
- b) Az ingatlan területnagysága: .....
- c) Művelési ága (vagy a művelés alól kivett terület elnevezése): .....
- d) Az épület fő rendeltetés szerinti jellege (lakóház, üdülő, gazdasági épület stb.), az épület alapterülete: .....
- e) Az ingatlan jogi jellege (társasház, szövetkezeti ház, műemlék, bányatelek stb.): .....
- f) A nyilatkozó jogállása (tulajdonos, bérlő stb.): .....
- g) Közös tulajdon esetén a tulajdoni hányad mértéke: .....
- h) A szerzés jogcíme, ideje (a jogviszony kezdete): .....

II.

Nagy értékű ingóságok

1. Gépjárművek:

- a) személygépkocsi: ..... típus
 a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus
 a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus
 a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus
- b) tehergépjármű, autóbusz: ..... típus
 a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus
 a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus
 a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus
- c) motorkerékpár: ..... típus
 a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus
 a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus
 a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus

2. Vízi vagy légi jármű:

- a) jellege: .....
 típusa: .....
 a szerzés ideje, jogcíme: .....
- b) jellege: .....
 típusa: .....
 a szerzés ideje, jogcíme: .....

3. Védett műalkotás, védett gyűjtemény:

- a) egyedi alkotások:
 ..... megnevezés ..... db
 a szerzés ideje, jogcíme: ..... megnevezés ..... db
 a szerzés ideje, jogcíme: ..... megnevezés ..... db
 a szerzés ideje, jogcíme: .....
- b) gyűjtemény:
 ..... megnevezés ..... db
 a szerzés ideje, jogcíme: ..... megnevezés ..... db
 a szerzés ideje, jogcíme: ..... megnevezés ..... db
 a szerzés ideje, jogcíme: .....

4. Egyéb, darabonként vagy készletenként (gyűjteményenként) a mindenkori képviselői alapidj hathavi összegét meghaladó értékű ingóság:

- a) megnevezés:.....
a szerzés ideje, jogcíme: .....
- b) megnevezés:.....
a szerzés ideje, jogcíme: .....
- c) megnevezés:.....
a szerzés ideje, jogcíme: .....
- d) megnevezés:.....
a szerzés ideje, jogcíme: .....
- e) megnevezés:.....
a szerzés ideje, jogcíme: .....

5. Értékpapírban elhelyezett megtakarítás vagy egyéb befektetés (részvény, kötvény, részjegy, nagy értékű biztosítás stb.):

- megnevezés: .....
- névérték, biztosítási összeg: .....
- megnevezés: .....
- névérték, biztosítási összeg: .....
- megnevezés: .....
- névérték, biztosítási összeg: .....
- megnevezés: .....
- névérték, biztosítási összeg: .....
- megnevezés: .....
- névérték, biztosítási összeg: .....

6. Takarékbetétben elhelyezett megtakarítás: ..... Ft

7. A mindenkori képviselői alapidj hathavi összegét meghaladó készpénz: ..... Ft

8. Az összességében a mindenkori képviselői alapidj hathavi összegét meghaladó pénzügyi számlakövetelés vagy más, szerződés alapján fennálló pénzkövetelés:

- a) pénzügyi számlakövetelés:
forintban: .....
- devizában (forintértéken): .....
- b) más szerződés alapján fennálló pénzkövetelés összege: ..... Ft

9. Más, jelentősebb értékű vagyontárgyak, ha azok együttes értéke a mindenkori képviselői alapidj hathavi összegét meghaladja:

- megnevezés: .....
- megnevezés: .....
- megnevezés: .....
- megnevezés: .....
- megnevezés: .....

III.

Tartozások

Ebben a rovatban kérjük feltüntetni a köztartozás címén, valamint a pénzügyi számlaköveteléssel vagy magánszemélyekkel szemben esetlegesen fennálló tartozásait

1. Köztartozás (adó, vám, illeték, tb-járulék stb.): ..... forint
2. Pénzügyi számlaköveteléssel szembeni tartozás (hitel, kölcsön stb.): ..... forint
3. Magánszemélyekkel szembeni tartozás: ..... forint

IV.

Egyéb közlendők

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*B) Rész³**JÖVEDELEMNYILATKOZAT*

(a képviselői tiszteletdíjon kívüli adóköteles jövedelmek)

1. Foglalkozása: .....

Munkahelye: .....

Szünetelteti-e foglalkozását: igen

nem

Foglalkozásából származó havi adóköteles (bruttó) jövedelme: ..... Ft

2. Az 1. pontban írt foglalkozásán kívüli, valamennyi olyan tevékenysége, amelyből adóköteles jövedelme származik:

a) A tevékenység megnevezése: .....

b) A kifizető személye (kivéve a jogszabályon alapuló titoktartási kötelezettség alá eső tevékenységek): .....

c) A jövedelem rendszeressége (havi, egyéb rendszerességű, eseti vagy időszakos): .....

d) A jövedelem (bruttó) összege: ..... Ft

a) A tevékenység megnevezése: .....

b) A kifizető személye (kivéve a jogszabályon alapuló titoktartási kötelezettség alá eső tevékenységek): .....

c) A jövedelem rendszeressége (havi, egyéb rendszerességű, eseti vagy időszakos): .....

d) A jövedelem (bruttó) összege: ..... Ft

a) A tevékenység megnevezése: .....

b) A kifizető személye (kivéve a jogszabályon alapuló titoktartási kötelezettség alá eső tevékenységek): .....

c) A jövedelem rendszeressége (havi, egyéb rendszerességű, eseti vagy időszakos): .....

d) A jövedelem (bruttó) összege: ..... Ft

³ Csak a képviselő töltse ki.

C) Rész

GAZDASÁGI ÉRDEKELTSÉGI NYILATKOZAT

Gazdasági társaságban fennálló tisztsége vagy érdekeltsége:

I.

1. Gazdasági társaság neve: .....
2. Gazdasági társaság formája: .....
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltag/kültag stb.): .....
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya: .....%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya: .....%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége: .....

II.

1. Gazdasági társaság neve: .....
2. Gazdasági társaság formája: .....
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltag/kültag stb.): .....
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya: .....%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya: .....%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége: .....

III.

1. Gazdasági társaság neve: .....
2. Gazdasági társaság formája: .....
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltag/kültag stb.): .....
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya: .....%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya: .....%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége: .....

IV.

1. Gazdasági társaság neve: .....
2. Gazdasági társaság formája: .....
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltag/kültag stb.): .....
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya: .....%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya: .....%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége: .....

V.

1. Gazdasági társaság neve: .....
2. Gazdasági társaság formája: .....
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltag/kültag stb.): .....
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya: .....%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya: .....%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége: .....

2001. évi CIII. törvény

az országgyűlési képviselők vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségével kapcsolatos egyes jogszabályok módosításáról*

1. § Az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény (a továbbiakban: Já.tv.) 19. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A képviselő a mandátuma érvényességének megállapításától, majd ezt követően minden év január 1-jétől, továbbá — ha nem választották újra — megbízatásának megszűnésétől számított harminc napon belül köteles az Országgyűlés elnökénél e törvény melléklete szerinti vagyon-, jövedelem- és gazdasági érdekeltégi nyilatkozatot (a továbbiakban: vagyonyilatkozat) tenni. A képviselő saját nyilatkozatához csatolni köteles a vele közös háztartásban élő ház- vagy élettársának, valamint gyermekének a melléklet szerinti nyilatkozatát.

(2) Vagyonnyilatkozat elmulasztása esetén — annak benyújtásáig — a képviselő tiszteletdíjban nem részesülhet, képviselői jogait nem gyakorolhatja. Ha a képviselő megbízatása az Országgyűlés működésének befejezésével szűnik meg, akkor a volt képviselő az országgyűlési képviselők tiszteletdíjáról, költségtérítéséről és kedvezményeiről szóló 1990. évi LVI. törvény 9. §-ában meghatározott juttatásra mindaddig nem jogosult, amíg a megbízatásának megszűnését követően esedékes vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségének eleget nem tesz.”

2. § A Já.tv. 22. §-a a következő (5), (6) és (9) bekezdésekkel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (5)—(6) bekezdések számozása (7)—(8) bekezdésre változik:

„(5) A vagyonnyilatkozattal kapcsolatos eljárás lefolytatásának a vagyonnyilatkozat konkrét tartalmára vonatkozó tényállítás esetén van helye. Ha az eljárásra irányuló kezdeményezés nem jelöli meg konkrétan a vagyonnyilatkozat kifogásolt részét és tartalmát, a Mentelmi bizottság elnöke felhívja a kezdeményezőt a hiány pótlására. Ha a kezdeményező tizenöt napon belül nem tesz eleget a felhívásnak vagy ha a kezdeményezés nyilvánvalóan alaptalan, a Mentelmi bizottság elnöke az eljárás lefolytatása nélkül elutasítja a kezdeményezést.

(6) A vagyonnyilatkozattal kapcsolatos eljárás megismétlésének ugyanazon vagyonnyilatkozat esetében csak akkor van helye, ha az erre irányuló kezdeményezés új tényállítást (adatot) tartalmaz. A vagyonnyilatkozattal kapcsolatos eljárásra irányuló — új tényállítás nélküli — ismételt kezdeményezést a Mentelmi bizottság elnöke az eljárás lefolytatása nélkül elutasítja.

(9) A volt képviselő hozzátartozójának vagyonnyilatkozatát a képviselő megbízatásának megszűnését követő egy év elteltével a nyilvántartásból törölni kell.”

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

3. § Az országgyűlési képviselők tiszteletdíjáról, költségtérítéséről és kedvezményeiről szóló 1990. évi LVI. törvény 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a képviselő megbízatása az Országgyűlés működésének befejezésével szűnik meg, a volt képviselő — újraválasztásának esetét kivéve — további hat hónapon keresztül az alapidójának és pótdíjának a megbízatása megszűnését megelőző hat havi átlagának megfelelő összegű ellátásra jogosult. Az erre az időre folyósított díjazás időtartama is munkaviszonyban töltött időnek számít.

(2) A képviselő kérelmére az ellátást egy összegben kell kifizetni.

(3) Annak a képviselőnek, aki az új Országgyűlés alakuló ülését követő harminc napon belül nem tett eleget az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény 19. § (1) bekezdésében előírt vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségének az (1) bekezdésben meghatározott ellátás nem fizethető ki.

(4) Annak a képviselőnek, aki határidőn túl teszi meg a (3) bekezdés szerinti vagyonnyilatkozatot, a leadást követő tizenöt napon belül kell kifizetni a hat havi ellátást.”

4. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba; egyidejűleg a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 22. § e) pontja, továbbá a Magyar Köztársaság Országgyűlésének Házsabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat 131/G. §-ának (4) és (5) bekezdése hatályát veszti.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CIV. törvény

a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről*

I. Fejezet

BÜNTETŐJOGI RENDELKEZÉSEK

Értelmező rendelkezések

1. § (1) E törvény alkalmazásában

1. *jogi személy*: minden szervezet és annak önálló képviselői joggal rendelkező szervezeti egysége, amelyet jogszabály jogi személyként ismer el, valamint az a szervezet, amely a polgári jogi viszonyok önálló jogalanya lehet, és a tagoktól elkülönülő vagyonnal rendelkezik, ideértve a gazdasági társaságokról szóló törvény szerinti előtársaságokat is,

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 11-i ülésnapján fogadta el.

2. *vagyoni előny*: bármely dolog, vagyoni értékű jog, követelés, kedvezmény, függetlenül attól, hogy a számvitelről szóló törvény szerint nyilvántartásba vették-e, úgyszintén az is, ha a jogi személy valamely jogszabályból vagy szerződésből eredő kötelezettség vagy az ésszerű gazdálkodás szabályai szerint szükséges ráfordítás alól mentesül.

(2) E törvény nem alkalmazható a magyar állammal, külföldi állammal, az Alkotmányban felsorolt intézményekkel, az Országgyűlés Hivatalával, a Köztársasági Elnök Hivatalával, az Országgyűlési Biztosok Hivatalával, illetőleg jogszabály alapján közhatalmi, államigazgatási és önkormányzati igazgatási feladatot ellátó szervekkel, valamint nemzetközi szerződéssel létrehozott nemzetközi szervezetekkel szemben.

Az intézkedések alkalmazásának feltételei

2. § (1) Jogi személlyel szemben az e törvényben meghatározott intézkedések a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényben (Btk.) meghatározott szándékos bűncselekmény elkövetése esetén alkalmazhatók, ha a bűncselekmény elkövetése a jogi személy javára vagyoni előny szerzését célozta vagy eredményezte, és a bűncselekményt a jogi személy

a) ügyvezetésre vagy képviselőre feljogosított tagja vagy tisztségviselője, felügyelő bizottságának tagja, illetőleg ezek megbízottja a jogi személy tevékenységi körében követte el,

b) tagja vagy alkalmazottja a jogi személy tevékenységi körében követte el, és azt a vezető tisztségviselő felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettségének teljesítése megakadályozhatta volna.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott eseteken kívül az e törvényben meghatározott intézkedések alkalmazhatók akkor is, ha a bűncselekmény elkövetése a jogi személy javára vagyoni előny szerzését eredményezte, és a jogi személy ügyvezetésre vagy képviselőre feljogosított tagja vagy tisztségviselője a bűncselekmény elkövetéséről tudott.

A jogi személlyel szemben alkalmazható intézkedések

3. § (1) Ha a bíróság a 2. §-ban meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben büntetést szab ki, a jogi személlyel szemben a következő intézkedéseket alkalmazhatja:

- a jogi személy megszüntetése,
- a jogi személy tevékenységének korlátozása,
- pénzbírság.

(2) Az (1) bekezdés szerinti intézkedések alkalmazhatók abban az esetben is, ha a bűncselekmény elkövetése a jogi személy javára vagyoni előny szerzését eredményezte, de az elkövető a halála vagy a kóros elmeállapota miatt nem büntethető.

(3) Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott intézkedés kizárólag önállóan alkalmazható, a b) és c) pontjában meghatározott intézkedések önállóan és egymás mellett alkalmazhatók.

A jogi személy megszüntetése

4. § (1) A bíróság a jogi személyt megszünteti, ha jogszzerű gazdasági tevékenységet nem folytat, és

a) a jogi személyt bűncselekmény elkövetésének leplezése céljából hozták létre, vagy

b) a jogi személy tényleges tevékenysége bűncselekmény elkövetésének leplezését szolgálja.

(2) A bíróság a jogi személyt megszüntetheti az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott esetekben akkor is, ha jogszzerű gazdasági tevékenységet folytat.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott esetben nem lehet megszüntetni a jogi személyt, ha ennek következtében állami vagy önkormányzati feladat ellátása veszélybe kerülne, vagy a jogi személy

a) országos közüzemi szolgáltató,

b) nemzetgazdasági szempontból stratégiai jelentőségűnek minősül,

c) honvédelmi vagy más különleges feladatot valósít meg, illetve célt szolgál.

A jogi személy tevékenységének korlátozása

5. § (1) A bíróság a jogi személy tevékenységét egy évtől három évig terjedő időre a (2) bekezdésben meghatározott körben korlátozhatja; a tartamot években kell megállapítani. A korlátozás kiterjedhet valamennyi felsorolt tevékenység vagy egyes tevékenységek gyakorlására.

(2) Az eltiltás ideje alatt a jogi személy

a) nem végezhet nyilvános felhívás alapján betétgyűjtést,

b) nem vehet részt közbeszerzési eljárásban,

c) nem köthető vele koncessziós szerződés,

d) nem minősíthető közhasznú szervezetté,

e) nem részesülhet központi vagy helyi önkormányzati költségvetés, elkülönített állami pénzalapok, külföldi állam, az Európai Közösségek vagy más nemzetközi szervezet által céljellelleggel nyújtott támogatásban,

f) nem folytathat egyéb olyan tevékenységet, amelynek gyakorlásától a bíróság eltiltotta.

(3) A tevékenység korlátozása esetén az ítélet jogerőre emelkedése napján a bíróság rendelkezésétől függően

a) beállnak a jogi személlyel a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés azonnali hatályú felmondásának jogkövetkezményei,

b) beállnak a jogi személlyel kötött koncessziós szerződés azonnali hatályú felmondásának jogkövetkezményei,

c) a közhasznú szervezetté minősítési eljárást megszüntetettnek, továbbá a jogi személyt a közhasznúsági nyilvántartásból töröltnek kell tekinteni,

d) a (2) bekezdés e) pontja szerinti támogatás odaítélésére irányuló eljárást megszüntetettnek kell tekinteni, továbbá a bűncselekménnyel összefüggésben odaítélt támogatást vissza kell fizetni.

A pénzbírság

6. § (1) A jogi személlyel szemben kiszabható pénzbírság legnagyobb mértéke a bűncselekménnyel elért vagy elérni kívánt vagyoni előny értékének a háromszorosa, de legfeljebb ötszázezer forint.

(2) A vagyoni előny értékét a bíróság becsléssel állapíthatja meg, ha az elért vagy elérni kívánt vagyoni előny értéke nem, vagy csak aránytalanul nagy ráfordítással állapítható meg.

(3) A pénzbírságot — meg nem fizetése esetén — a bíróság végrehajtás szabályai szerint kell behajtani.

II. Fejezet

BÜNTETŐELJÁRÁSI RENDELKEZÉSEK

Általános rendelkezések

7. § (1) Ha a jogi személlyel szemben a büntetőeljárás során intézkedés alkalmazásának lehet helye, az intézkedés alkalmazásáról a terhelt ellen indított büntetőeljárásban kell határozni.

(2) Ha a büntetőeljárás során a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazásának lehet helye, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) rendelkezéseit az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) Ha büntetőeljárás azért nem indult, mert az elkövető meghalt, vagy a kóros elmeállapota miatt nem büntethető, a jogi személlyel szemben az eljárást e törvény rendelkezései szerint kell lefolytatni.

A bíróság hatásköre és illetékessége

8. § Ha az ügyész a vádiratban a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozza, az a bíróság jár el, amelyik a terhelt bűncselekményének elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkezik.

A jogi személy képviselője

9. § (1) Ha a büntetőeljárás során a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazásának lehet helye, a jogi

személy érdekében — annak képviselőjeként — meghatalmazás vagy kirendelés alapján ügyvéd jár el. A bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság ügyvédet rendel ki, ha a jogi személynek nincs meghatalmazott képviselője.

(2) A jogi személy (1) bekezdés szerinti képviselőjére — a (3) bekezdésben foglalt kivétellel — meghatalmazást a jogi személy törvényes képviselője adhat.

(3) A terhelt, a terhelt hozzátartozója, illetőleg védője a jogi személynek az (1) bekezdés szerinti képviselőjére meghatalmazást nem adhat. A terhelt védője nem lehet a jogi személy (1) bekezdés szerinti képviselője.

(4) A jogi személynek az (1) bekezdés szerinti képviselőjére — az (5) bekezdésben meghatározott eltérésekkel — a védőre vonatkozó szabályok irányadók.

(5) A jogi személy (1) bekezdés szerinti képviselője

a) a nyomozási cselekményeknél akkor lehet jelen, ha a tanú kihallgatása, a szakértő meghallgatása, a szemle, a bizonyítási kísérlet vagy a felismerésre bemutatás a jogi személy ügygel összefüggő kapcsolatának a tisztázására irányul, vagy a házkutatást a jogi személy használatában lévő területen foganatosítják,

b) a jogi személyt érintő iratokat a nyomozás elvégzése után tekintheti meg,

c) a tárgyaláson jelen lehet, a jogi személyt érintő körben indítványokat és észrevételeket tehet, a kihallgatottakhoz kérdést intézhet és felszólalhat.

(6) Az (5) bekezdés b)–c) pontjában meghatározott jogokat a jogi személynek a reá irányadó jogszabályok szerinti törvényes képviselője is gyakorolhatja.

(7) A jogi személy az egyéb érdekelt (Be. 55. §) jogait az e törvény alapján folytatott büntetőeljárásban nem gyakorolhatja.

Értesítés a büntetőeljárásról

10. § (1) Abban az ügyben, amelyben jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazásának lehet helye, a nyomozás elrendeléséről, a gyanúsított személyéről, illetőleg arról, hogy nyomozást folytatnak, az ügyész a 12. § (2) bekezdésében írt intézkedésével egyidejűleg értesíti azt a bíróságot, amely a jogi személyt nyilvántartásba vette.

(2) A nyomozás felfüggesztéséről, a nyomozás megszüntetéséről, a vádemelésről, az eljárás felfüggesztéséről, az eljárás megszüntetéséről, valamint az ügydöntő határozat meghozataláról és az eljárás jogerős befejezéséről a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság értesíti a jogi személy felett törvényességi, illetőleg szakmai felügyeletet gyakorló szervet, valamint azt a bíróságot, amely a jogi személyt nyilvántartásba vette.

(3) A nyilvántartást vezető bíróság a (2) bekezdés szerinti értesítést felveszi az általa a jogi személyről vezetett nyilvántartásba.

A zár alá vétel és a biztosítási intézkedés

11. § Ha a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazásának szükségessége merül fel, a zár alá vételt, illetőleg a biztosítási intézkedést a jogi személlyel szemben előreláthatóan alkalmazásra kerülő pénzbírság és a jogi személyt előreláthatóan terhelő bünyügyi költség végrehajtásához szükséges vagyponra kell elrendelni.

A nyomozás

12. § (1) Ha a nyomozás során adat merül fel arra, hogy a büntetőeljárás során jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazásának lehet helye, a nyomozó hatóság erről haladéktalanul tájékoztatja az ügyészt.

(2) Az ügyész rendelkezik arról, hogy a nyomozás kiterjedjen-e az eljárás alapjául szolgáló bűncselekmény és a jogi személy kapcsolatának felderítésére. Az ügyész erről legkésőbb a Be. 193. §-a szerinti eljárási cselekményhatárnapja előtt nyolc nappal értesíti a jogi személyt, egyben felhívja, hogy a 9. § (1) bekezdés szerinti képviselétől gondoskodják. A 9. § (3) bekezdése esetén az ügyész hivatalból rendel ki képviselőt.

(3) A gyanúsított és a védője nem lehet jelen azon a nyomozási cselekményen, amely a jogi személynek az ügyben betöltött szerepével kapcsolatos adatok felderítésére irányul.

(4) A nyomozás elvégzése után lehetővé kell tenni, hogy a jogi személy 9. § (1) bekezdés szerinti képviselője a nyomozás iratait megismerhesse. A nyomozás iratainak megismerésére a Be. 193. §-át kell megfelelően alkalmazni.

Intézkedés az iratok ismertetése után

13. § (1) Ha a nyomozás adatai alapján a jogi személlyel szemben e törvény szerint intézkedés alkalmazásának lehet helye, az ügyész a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását a vádiratban indítványozza.

(2) A vádiratnak tartalmaznia kell

- a) a jogi személynek a bírósági nyilvántartásban történő azonosítására alkalmas adatait,
- b) a jogi személy 9. § (1) bekezdés szerinti, valamint a törvényes képviselőjének adatait,
- c) az indítványt arra, hogy a bíróság a jogi személlyel szemben alkalmazzon az e törvény szerinti intézkedést.

(3) A vádiratot annyi példányban kell benyújtani, hogy a jogi személy 9. § (1) bekezdés szerinti képviselőjének is jusson egy példány.

A pótmagánvádló fellépésének kizárása

14. § Az ügyésznek az e törvényben meghatározott jogait a pótmagánvádló nem gyakorolhatja.

A bírósági eljárás általános szabályai

15. § (1) A bírósági tárgyaláson az ügyész részvétele kötelező.

(2) Az ítélet és az ügydöntő végzés rendelkező része tartalmazza

- a) a jogi személynek a bírósági nyilvántartásban történő azonosítására alkalmas adatait,
- b) a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedést, vagy az erre irányuló indítvány elutasítását.

Az eljárás megszüntetése a tárgyalás előkészítése során

16. § (1) A bíróság az eljárásnak a jogi személlyel kapcsolatos részét a tárgyalás előkészítése során megszünteti, ha

- a) az ügyész az indítványát visszavonta,
- b) a jogi személy megszűnt.

(2) A bíróság az (1) bekezdés szerint jár el akkor is, ha azzal a vádlottal szemben, akire tekintettel az ügyész a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozta, az eljárást megszünteti. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazásának az elkövető büntethetőségétől függetlenül helye van.

Az első fokú bírósági tárgyalás

17. § (1) A bizonyítási eljárás során a jogi személy 9. § (1) bekezdés szerinti, valamint a törvényes képviselője a védőt követően terjeszthet elő indítványokat és észrevételeket, és a kihallgatottakhoz a védőt követően jogosult kérdéseket feltenni.

(2) Ha az ügyész a jogi személlyel szemben az intézkedés alkalmazását a tárgyaláson indítványozza, a bíróság a tárgyalást elnapolja, és a jogi személyt az ügyész indítványáról a tárgyalási jegyzőkönyv másolatával értesíti.

(3) A (2) bekezdés alapján elnapolt tárgyaláson — ha azon csak a jogi személlyel kapcsolatos ügyészi indítványra vesznek fel bizonyítást — a tárgyalás legutóbbi részéről készült jegyzőkönyvet nem kell ismertetni akkor sem, ha a tárgyalás megszakítása óta nyolc napnál hosszabb idő telt el.

(4) Az ügyész a vádbeszédben indokolt indítványt terjeszt elő arra, hogy a bíróság a jogi személlyel szemben milyen intézkedést alkalmazzon, de az intézkedés meghatározott mértékére nem tehet indítványt.

(5) A védőbeszéd után a jogi személy 9. § (1) bekezdés szerinti képviselője felszólalhat, és a jogi személyt érintő körben indítványokat és észrevételeket tehet.

(6) A jogi személy 9. § (1) bekezdés szerinti, valamint a törvényes képviselője a fellebbezési nyilatkozatot a védő nyilatkozata után teheti meg.

(7) Ha az ügydöntő határozat a kihirdetésekor nem emelkedik jogerőre, a zár alá vétel tárgyában határozni kell.

Az első fokú bíróság ügydöntő határozata

18. § (1) Ha az ügyész a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozza, a bíróság ítéletében

- a) a jogi személlyel szemben intézkedést alkalmaz,
- b) az indítványt elutasítja,
- c) az intézkedés alkalmazását mellőzi, ha az a jogi személyre nézve méltánytalan hátrányt jelentene.

(2) Ha a bíróság azt a vádlottat, akire tekintettel az ügyész a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozta, felmenti, vagy vele szemben az eljárást megszünteti, az eljárásnak a jogi személlyel kapcsolatos része megszüntetéséről külön határozatot nem kell hoznia, illetőleg az ítéletben vagy az eljárást megszüntető végzésben erről nem kell rendelkeznie.

(3) Az eljárásnak a jogi személlyel kapcsolatos része a (2) bekezdés alkalmazásával nem szüntethető meg, ha a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazásának az elkövető büntethetőségétől függetlenül helye van.

(4) Az (1) bekezdés c) pontja alkalmazásának nincs helye az e törvény 4. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott esetekben.

A bűnügyi költség viselése

19. § A bíróság a jogi személyt — ha vele szemben intézkedést alkalmazott — a felmerült bűnügyi költség azon részének viselésére kötelezi, amely annak folytán merült fel, hogy az eljárás során a jogi személlyel szemben alkalmazható intézkedés szükségességét kellett vizsgálni.

A másodfokú bírósági eljárás

20. § (1) Az ítéletnek a jogi személyre vonatkozó rendelkezése ellen fellebbezésre az ügyész és a jogi személy 9. § (1) bekezdés szerinti, valamint a törvényes képviselője jogosult, ez utóbbiak csak a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedéssel kapcsolatos ítéleti rendelkezés vagy az ítélet indokolása ellen. A jogi személy terhére az ügyész fellebbezhet.

(2) Ha a fellebbezés kizárólag az ítéletnek a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedésre vonatkozó rendelkezése ellen irányul, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak ezt a részét bírálja felül.

(3) Megalapozatlanság [Be. 351. § (2) bek.] esetén a másodfokú bíróság az első fokú bíróságtól eltérő tényállást állapíthat meg, ha a felvett bizonyítás alapján a jogi sze-

méllyel szemben alkalmazott intézkedés mellőzésének van helye.

(4) A másodfokú bírósági eljárásban a jogi személlyel szemben intézkedést alkalmazni, illetőleg az alkalmazott intézkedést súlyosítani, vagy az első fokú eljárás során alkalmazott intézkedés mellett más intézkedést alkalmazni csak akkor lehet, ha az ügyész a jogi személy terhére fellebbezést jelentett be. A jogi személy terhére bejelentett fellebbezésnek azt kell tekinteni, ami a jogi személlyel szemben intézkedés vagy súlyosabb intézkedés alkalmazására irányul.

A másodfokú bíróság határozatai

21. § (1) Az első fokú bíróság ítéletének a jogi személyre vonatkozó rendelkezése megváltoztatása esetén a másodfokú bíróság a jogi személlyel szemben — ha ilyen rendelkezés nem volt — intézkedést, illetőleg több vagy más intézkedést is alkalmazhat, továbbá az intézkedés alkalmazását mellőzheti.

(2) A másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi,

a) ha az első fokú bíróság a jogi személlyel szemben ügyészi indítvány hiányában alkalmazott intézkedést,

b) és az első fokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a Be. 352. §-a alapján ki nem küszöbölhető megalapozatlanság az ítéletnek a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedésre vonatkozó rendelkezését lényegesen befolyásolta.

(3) Ha a másodfokú bíróság azt a vádlottat, akire tekintettel az első fokú bíróság a jogi személlyel szemben intézkedést alkalmazott, felmenti, vagy az első fokú bíróság ítéletének reá vonatkozó részét hatályon kívül helyezi, és vele szemben az eljárást megszünteti, illetőleg az első fokú bíróságot új eljárásra utasítja, a másodfokú bíróság az ítéletnek a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedésre vonatkozó rendelkezését is hatályon kívül helyezi, és szükség esetén az első fokú bíróságot új eljárásra utasítja.

(4) A (3) bekezdés esetén az ítéletnek a jogi személyre vonatkozó rendelkezését nem kell hatályon kívül helyezni akkor, ha a felmentés oka a vádlott kóros elmeállapota, illetőleg az eljárás megszüntetésére a vádlott halála miatt került sor. Ebben az esetben a másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletének jogi személyre vonatkozó rendelkezését hatályában tarthatja vagy megváltoztathatja.

(5) Az első fokú ítélet jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedésre vonatkozó rendelkezésének hatályon kívül helyezése és az első fokú bíróság új eljárásra utasítása esetén a zár alá vétel elrendeléséről, fenntartásáról vagy megszüntetéséről a másodfokú bíróság határoz. A másodfokú bíróság által elrendelt vagy fenntartott zár alá vétel a megismételt eljárás során hozott ügydöntő határozat kihirdetéséig tart.

A megismételt eljárás

22. § (1) Ha a jogi személy terhére nem jelentettek be fellebbezést, a megismételt eljárásban nem lehet a jogi személlyel szemben intézkedést alkalmazni, ha erre a hatályon kívül helyezett ítéletben sem került sor, illetőleg nem lehet a hatályon kívül helyezett ítéletben alkalmazott intézkedésnél súlyosabb intézkedést, vagy az alkalmazott intézkedés mellett más intézkedést is alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha

a) az első fokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére a 21. § (2) bekezdésében meghatározott okok miatt került sor,

b) a megismételt eljárásban felmerült új bizonyíték alapján a bíróság olyan új tényt állapít meg, amelynek folytán a jogi személlyel szemben intézkedést, súlyosabb intézkedést, vagy az alkalmazott intézkedés mellett más intézkedést is kell alkalmazni, feltéve, hogy az ügyész ezt indítványozza,

c) az ügyész vádkiterjesztése folytán a vádlott bűnöségét más bűncselekményben is meg kell állapítani, és a jogi személlyel szemben ezért kell intézkedést alkalmazni,

d) az első fokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére a felülvizsgálati eljárásban a terhelt terhére bejelentett felülvizsgálati indítvány folytán került sor, és a jogi személlyel szemben ezért kell intézkedést alkalmazni.

A perújítás

23. § (1) Perújításnak az ítélet jogi személyre vonatkozó rendelkezése ellen a Be. 392. §-a (1) bekezdésének *c)–e)* pontjában meghatározott eseteken kívül akkor van helye, ha

a) az alapügyben akár felmerült, akár fel nem merült tényre vonatkozó olyan új bizonyítékot hoznak fel, amely valószínűvé teszi, hogy

1. a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedést mellőzni kell, vagy enyhébb intézkedést kell alkalmazni,

2. a jogi személlyel szemben intézkedést, vagy súlyosabb intézkedést kell alkalmazni,

b) a jogi személlyel szemben ugyanazon terhelt cselekményével összefüggésben több ítélet alkalmazott intézkedést.

(2) Ha a perújítást azon vádlott vonatkozásában rendeltek el, akire tekintettel a jogi személlyel szemben intézkedést alkalmaztak, a perújítás elrendelése az ítélet jogi személyre vonatkozó rendelkezésére is kihat.

(3) Az ítéletnek kizárólag a jogi személyre vonatkozó rendelkezése ellen perújítási indítványt az ügyész és a jogi személy képviselője terjeszthet elő.

A felülvizsgálat

24. § (1) Felülvizsgálatnak az ítélet jogi személyre vonatkozó rendelkezése ellen a Be. 405. §-ának *c)* pontjában

meghatározott eseten kívül akkor van helye, ha a jogi személlyel szemben az intézkedés alkalmazására vagy annak mellőzésére a büntető anyagi jog, vagy e törvény szabályainak megsértése miatt került sor.

(2) Ha a felülvizsgálatnak azon vádlott vonatkozásában van helye, akire tekintettel a jogi személlyel szemben intézkedést alkalmaztak, a felülvizsgálat kiterjed az ítélet jogi személyre vonatkozó rendelkezésére is.

(3) Az ítéletnek kizárólag a jogi személyre vonatkozó rendelkezése ellen felülvizsgálati indítvány benyújtására az ügyész — a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazása érdekében hat hónapon belül — és a jogi személy képviselője jogosult.

(4) A Legfelsőbb Bíróság a megtámadott határozat jogi személyre vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezi, és a korábban eljáró bíróságot új eljárásra utasítja, ha

a) a másodfokú bíróság üggyöntő határozatát az (1) bekezdésben írt jogszabálysértéssel hozta,

b) a (2) bekezdés alapján azon vádlott esetében, akire tekintettel a jogi személlyel szemben intézkedést alkalmaztak, hatályon kívül helyező rendelkezést hozott.

(5) A Legfelsőbb Bíróság maga is hozhat a törvénynek megfelelő határozatot, ha a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedés mellőzésének van helye.

(6) A (4) bekezdés *b)* pontja esetén az ítélet jogi személyre vonatkozó rendelkezését nem kell hatályon kívül helyezni, ha a Be. 426. § (1) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság maga hoz a törvénynek megfelelő határozatot.

Jogorvoslat a törvényesség érdekében, a jogegységi eljárás

25. § (1) Ha a legfőbb ügyész azon vádlott vonatkozásában jelent be a törvényesség érdekében jogorvoslatot, akire tekintettel a jogi személlyel szemben intézkedést alkalmaztak, a jogorvoslati eljárás kiterjed az ítélet jogi személyre vonatkozó rendelkezésére is.

(2) Ha az elvi kérdésben adott iránymutatásból következően a jogegységi határozattal érintett jogerős bírósági határozatnak a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedése törvénysértő, a jogegységi tanács a törvénysértő rendelkezést hatályon kívül helyezi, és a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedést mellőzi.

A bíróság feladatai a határozatok végrehajtása során

26. § (1) A jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedés végrehajtása iránt a bíróság a megszüntetnek nyilvánítás és a tevékenység korlátozása esetén a jogi személyről nyilvántartást vezető bíróságot keresi meg.

(2) A jogi személy megszüntetése esetén a nyilvántartást vezető bíróság az egyes jogi személyekre vonatkozó külön törvényeknek a megszüntetnek nyilvánítás, illetőleg a feloszlás esetén irányadó szabályai szerint jár el, azzal az eltér-

réssel, hogy ha a bíróság a büntetőeljárás során a jogi személy vagyont érintően vagyonekobbzást (Btk. 77/B—77/C. §) alkalmazott, annak bírósági végrehajtása megelőzi a jogi személy vagyonának felosztását és így a végelszámolási, illetőleg felszámolási eljárás megindítását, illetőleg folytatását.

(3) A jogi személlyel szemben végrehajtott vagyonekobbzás esetén is irányadó a Polgári Törvénykönyvnek az állam határozattal, kártalanítás nélküli tulajdonszerzésére vonatkozó felelősségi szabálya.

(4) A nyilvántartást vezető bíróság megszűntnek nyilváníthatás esetén törli a jogi személyt a nyilvántartásból és abban feltünteti, hogy a törlésre hivatalból került sor. A tevékenység korlátozása esetén a nyilvántartást vezető bíróság a nyilvántartásban a határozat szerinti tevékenység korlátozását tünteti fel.

(5) Ha a jogi személlyel szemben alkalmazott pénzbírságot bírósági végrehajtás során kellene behajtani, de a végrehajtási eljárás az ítélet jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül eredménytelen volt, erről a bírósági végrehajtó írásban értesíti az intézkedést alkalmazó bíróságot. A bíróság erről haladéktalanul értesíti a jogi személy nyilvántartását vezető bíróságot.

III. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

27. § (1) A csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Csődtv.) 6. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Azokra az eljárási kérdésekre, amelyeket e törvény külön nem szabályoz, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) rendelkezései — a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel — megfelelően irányadóak azzal, hogy — a 6/A. § esetén kívül — a csődeljárásban és a végelszámolási eljárásban felfüggesztésnek, félbeszakadásnak és szünetelésnek, a felszámolási eljárásban pedig félbeszakadásnak nincs helye.”

(2) A Csődtv. a következő 6/A. §-sal egészül ki:

„6/A. § (1) Csődeljárás, felszámolási eljárás és végelszámolási eljárás nem indítható meg, ha a büntető ügyben eljáró bíróság vagy ügyész a cégbíróságot arról értesítette, hogy folyamatban lévő büntető ügyben a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazásának lehet helye.

(2) A megindult csődeljárást, felszámolási eljárást és végelszámolási eljárást a büntető ügyben eljáró bíróság határozatának jogerőre emelkedéséig, illetőleg a büntető-eljárás során alkalmazott intézkedés végrehajtásának befejezéséig fel kell függeszteni.

(3) Ha az (1)—(2) bekezdés rendelkezései a hitelezők követelésének teljesülését jelentősen késleltetné vagy

veszélyeztetné, a vádirat benyújtásáig az ügyész, azt követően a bíróság engedélyezheti a csődeljárás és a felszámolási eljárás megindítását, illetőleg folytatását.”

28. § Ez a törvény a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépése napján lép hatályba.

29. § Ez a törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulási szerződés létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Unió következő jogforrásaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a Tanács 1997. február 24-i együttes fellépése az emberkereskedelem és a gyermekek szexuális kizsákmányolása elleni küzdelemről [II. cím A pont c) bekezdés],

b) a Tanács 1998. december 21-i együttes fellépése a bünszervezetben való részvétel bűncselekménnyé nyilvánításáról (3. cikk),

c) a Tanács 1998. december 22-i együttes fellépése a magánszektorban tapasztalható korrupcióról (5—6.),

d) a Tanács 2000. május 29-i kerethatározata az Euro bevezetésével kapcsolatos hamisítások elleni fokozott védelemről, büntetések és más szankciók alkalmazásával (8—9. cikk),

e) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló egyezmény második kiegészítő jegyzőkönyve (3—4. cikk).

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CV. törvény

a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról*

1. § (1) A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 117. §-ának (2) bekezdése a következő a) ponttal egészül ki, és a jelenlegi a)—d) pontok jelölése b)—e) jelölésre változik:

(Különösen fel kell tüntetni a jegyzőkönyvben:)

„a) a tárgyalás megkezdésének kitűzött és tényleges időpontját.”

(2) A Pp. 117. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az elhalasztott tárgyalásról külön jegyzőkönyvet kell készíteni. Ha a tárgyalás folytatólagos vagy ismételt, ennek a jegyzőkönyvből ki kell derülnie.”

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

(3) A Pp. 118. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A bírósági tárgyalásról a jegyzőkönyvet egyidejűleg, hangfelvétel esetén pedig legkésőbb nyolc munkanapon belül el kell készíteni. Ha a jegyzőkönyv hangfelvétel alapján készül, fel kell tüntetni a jegyzőkönyv írásba foglalásának napját, és a feleket tájékoztatni kell arról, hogy az elkészült jegyzőkönyvet mikor és hol tekinthetik majd meg, illetve vehetik át. A bíróság a jegyzőkönyvet az írásba foglalást követő további tizenöt napon belül kézbesíti, ha törvény a jegyzőkönyv megküldését írja elő.”

(4) A Pp. 118. §-ának (2) bekezdése a következő mondatral egészül ki:

„A módosítás folytán szükségtelenné vált szövegrészeket úgy kell törölni, hogy a törölt szövegrész olvasható maradjon.”

(5) A Pp. 118. §-a a következő (3)—(5) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha a jegyzőkönyv elkészítésére nem az eljárási cselekménnyel egyidejűleg kerül sor, az eljárási cselekményen jelen lévő felek — amennyiben a jegyzőkönyv részükre kézbesítésre kerül — a kézbesítéstől számított 8 napon belül, ha pedig a jegyzőkönyv a felek részére nem kerül kézbesítésre, akkor az eljárási cselekménytől számított 15 napon belül a jegyzőkönyv kijavítását, kiegészítését kérhetik.

(4) A jegyzőkönyvet és az esetleges módosításokat az eljáró bíró, illetve a tanács elnöke és a jegyzőkönyvvezető írja alá. Ha a bíróság tanácsban jár el, és a tanács elnöke a jegyzőkönyv aláírásában akadályoztatva van, a jegyzőkönyvet helyette — helyettesi minőségének feltüntetésével — a tanács egyik tagja írja alá.

(5) Ha az eljárási cselekményen történtek rögzítése hangfelvétellel történik, a hangfelvétel írásba történő áttétele során a jegyzőkönyvvezető helyett a leírást végző bírósági alkalmazott jár el, és aláírásával igazolja, hogy a leírást a hangfelvételnek megfelelően készítette el.”

2. § A Pp. a 119. §-t követően a következő alcímmel és 119/A. §-sal egészül ki:

„Elveszett (megsemmisült) iratok pótlása

119/A. § (1) Az elveszett (megsemmisült) iratok pótlására az ügyben eljáró tanács elnöke intézkedik. Ennek keretében a szükséghez képest elrendeli az iratok teljes vagy részleges pótlását, meghallgatja az eljárásban részt vett személyeket, kiadmányokat, iratmásolatokat szerez be stb.

(2) Ha az elveszett (megsemmisült) iratok alapján hozott határozat jogerős és végrehajtható, a befejezett ügy iratainak pótlása mellőzhető. A felektől ilyen esetben csak a határozat hiteles kiadmányát (másolatát) kell beszerezni.

(3) Az (1)—(2) bekezdésben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell az eljárási cselekmény anyagának hangfelvétel formájában történő őrzése esetében is.”

3. § A Pp. 191. §-a a következő (4)—(5) bekezdéssel egészül ki és egyben a jelenlegi (4) bekezdése számozása (6) bekezdésre változik:

„(4) Az iratokhoz csatolt okiratok és egyéb melléletek kiadásáról a tanács elnöke — szükség esetén az érdekeltek meghallgatása után — dönt. Ha a bíróság szükségesnek látja, az okirat vagy egyéb melléklet kiadását hiteles másolat csatolásától teheti függővé. A per eldöntése szempontjából lényeges körülmény igazolására szolgáló okiratot vagy egyéb mellékletet (pl. adásvételi szerződés, végrendelet) csak hiteles másolat ellenében lehet kiadni.

(5) Amennyiben az eredeti okiratot a fél a bíróság rendelkezésére bocsátotta, és a fél hiteles másolattal nem rendelkezik, a hiteles másolatot a fél kérelmére és költségére a bíróság készíti, illetve készítteti el.”

4. § A Pp. 202. §-ának (1) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyben a 202. § a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(1) Ha a bizonyítást megkeresés útján foganatosítják, a megkeresett bírósághoz meg kell küldeni azokat az iratokat, amelyek a megkeresés elintézéséhez szükségesek. A megkeresett bírósággal a tanács elnöke közli mindazokat a kérdéseket, amelyeket a bizonyítás során tisztázni kell, illetve mindazokat az adatokat, amelyek a bizonyítás lefolytatásához szükségesek. Így különösen közölni kell az eljárásban résztvevők, továbbá a képviselőik nevét és lakóhelyét, a költségek előlegezésére vonatkozó adatokat, a szükséghez képest az ügy vázlatos leírását és a bizonyítás útján tisztázandó tényállást, valamint a kihallgatandó személyek nevét, lakóhelyét. Ha a megkereső bíróság az eljárásban résztvevők valamelyikének költségmentességet (illetékfeljegyzési jogot) engedélyezett, közölni kell az erre vonatkozó adatokat is.”

„(3) A megkeresett bíróság a megkeresést tizenöt napon belül teljesíti. Ha a megkeresett bíróság a megkeresést tizenöt napon belül nem intézte el, az elintézés akadályát a megkereső bírósággal közli.

(4) A megkeresett bíróság a bizonyításról jegyzőkönyvet vesz fel. A jegyzőkönyvben mind a megkereső, mind a megkeresett bíróságot fel kell tüntetni. A bizonyításról készült jegyzőkönyvet az iratokkal együtt 8 napon belül meg kell küldeni a megkereső bíróságnak. Ha a megkeresés teljesítésére egészben vagy részben más bíróság illetékes, a megkeresett bíróság — a ráháruló bizonyítás felvétele után — az iratokat az illetékes másik bíróságnak küldi meg, és erről a megkereső bíróságot, valamint a feleket értesíti.”

5. § A Pp. 214. §-a (2) bekezdésének harmadik mondata helyébe a következő mondat lép:

„A tanácskozásról készült jegyzőkönyvet és a különvéleményt csak a perorvoslat tárgyában eljáró bíróság, a fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult személy, — fegyelmi eljárás során — a fegyelmi bíróság, valamint a Legfelsőbb Bíróság jogegységi eljárás kezdeményezésére jogosult, illetve a jogegységi eljárást lefolytató tanácsa tekintheti meg.”

6. § (1) A Pp. 218. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (2) bekezdés számozása (3) bekezdésre változik:

„(2) A határozat rendelkező részét a határozat kihirdetése előtt írásba kell foglalni és azt a tanács tagjainak alá kell írniuk.”

(2) A Pp. 219. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (4) bekezdés számozása (5) bekezdésre változik:

„(4) A büntetés-végrehajtási intézetben vagy rendőrségi fogdában fogvatartott részére a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka, illetve a fogda parancsnoka útján kell az iratot kézbesíteni.”

7. § A Pp. 224. §-ának (3) bekezdése a következő mondatokkal egészül ki:

„Ha a határozatot már kézbesítették, a kijavítást feltűntető kiadmányt is kézbesíteni kell.”

8. § A Pp. a 230. §-t követően a következő 230/A. §-sal egészül ki:

„230/A. § (1) Az első fokon eljáró tanács elnöke a határozat eredeti példányára vezetett záradékkal tanúsítja a határozat jogerejét.

(2) Ha a több személy részvételével vagy a több tárgyban folyó eljárásban az első fokon eljáró bíróság határozatának csak egyes személyekre vonatkozó vagy bizonyos tárgyú rendelkezései emelkedtek jogerőre, ezt a záradékban kifejezésre kell juttatni. A záradékban fel kell tüntetni azt a napot, amelyen a határozat részben jogerőre emelkedett, valamint azt, hogy mely részében hajtható végre.

(3) A jogerő megállapításáról a felet értesíteni kell. Az értesítés a jogerőt megállapító végzés, ha pedig a fél részére a határozatot még nem kézbesítették, a záradékolt határozat kiadmányának kézbesítésével történik. A záradékkal ellátott határozat-kiadmányt vagy a jogerőt megállapító végzést — utóbbit a határozat kiadmányával együtt — jogszabályban megjelölt külön szerveknek is meg kell küldeni.

(4) Ha a részjogerő valamely okból csak az iratoknak a másodfokú bírósághoz történő felterjesztése után állapítható meg, a (3) bekezdésben foglalt intézkedés megtétele a másodfokú bíróság feladata.”

9. § A Pp. 270. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„270. § (1) A jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés felülvizsgálatát a Legfelsőbb Bíróságtól a (2) bekezdésben meghatározott feltételek fennállása esetében a fél, a beavatkozó, valamint — a rendelkezés reá vonatkozó része tekintetében — az kérheti, akire a határozat rendelkezést tartalmaz.

(2) A felülvizsgálati kérelem akkor terjeszthető elő, ha a felülvizsgálni kért határozat az ügy érdemi elbírálására kihatóan jogszabálysértő, és

a) a határozat eltér a Legfelsőbb Bíróság jogegységi határozatától, vagy

b) felülvizsgálata a joggyakorlat egysége, továbbfejlesztése érdekében szükséges, mivel

ba) a határozattal kapcsolatban elvi jelentőségű jogkérdés merül fel, és a Legfelsőbb Bíróság a jogkérdést illetően — a Legfelsőbb Bíróság határozatainak hivatalos gyűjteményében közzétett módon — még nem hozott döntést, illetve

bb) a határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést dönt el, amelyre vonatkozóan a Legfelsőbb Bíróság a Legfelsőbb Bíróság határozatainak hivatalos gyűjteményében korábban eltérő tartalmú elvi határozatot tett közzé.

(3) Nem tekinthető az ügy érdemi elbírálására kihatónak különösen az a jogszabálysértés, amely

a) a jogerős határozatnak a kamatfizetésre, a perköltség összegére vagy viselésére vonatkozó, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére kötelező részének meghozatala során történt, továbbá

b) a határozatnak a teljesítési határidővel, a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos rendelkezését vagy az indokolását érinti.”

10. § A Pp. 271. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„271. § A felülvizsgálat kizárásáról csak e törvény rendelkezhet. Nincs helye felülvizsgálatnak

a) az első fokon jogerőre emelkedett határozat ellen, kivéve, ha azt törvény lehetővé teszi;

b) ha a fél a fellebbezési jogával nem élt és a másik fél fellebbezése alapján a másodfokú bíróság az első fokú határozatot helyben hagyta;

c) a házasságot érvénytelenítő vagy felbontó ítélet ellen az érvénytelenítés vagy a felbontás kérdésében;

d) az apaság vélelmét megdőntő ítélet ellen — az apaság vélelmét megdőntő részében — ha az apaság vélelmének megdőntését követően a gyermeket valamely személy teljes hatályú apai elismeréssel a magáénak ismerte el, vagy az apaságot jogerős bírói ítélet állapította meg, illetve, ha a gyermek anyjának utólagos házasságkötése folytán az anya férjét kell a gyermek apjának tekinteni;

e) a helyi önkormányzat ellen indult adósságrendezési eljárásban az adósságrendezés elrendelése tárgyában hozott végzés ellen;

f) a felszámolást elrendelő, illetve a felszámolási eljárás befejezéséről hozott végzés ellen;

g) a cég törlését elrendelő végzés ellen;

h) a gyülekezési jog gyakorlása tárgyában hozott határozat bírósági felülvizsgálata során hozott végzés ellen;

i) a választási eljárásban hozott bírósági határozat ellen;

j) az egyezséget jóváhagyó végzés ellen, továbbá

k) ha a határozatot a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárásban hozta.”

11. § A Pp. 272. §-ának (2) bekezdése a következő mondatokkal egészül ki:

„A felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azokat a tényeket is, amelyek a 270. §-ban meghatározott feltételek

fennállását megalapozzák. A felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni. A kérelem mindaddig visszavonható, amíg a Legfelsőbb Bíróság tanácsa a határozatát nem hozta meg.”

12. § A Pp. 273. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„273. § (1) A felülvizsgálati kérelmet a Legfelsőbb Bíróság hivatásos bírója, mint egyesbíró előzetesen megvizsgálja abból a szempontból, hogy a kérelem megfelel-e a 270. §-ban meghatározott feltételeknek, illetve az egyéb törvényes követelményeknek. Ha a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére előírt jogszabályi feltételek nem állnak fenn, a bíró a felülvizsgálati kérelmet elutasítja.

(2) Az eljáró bíró elutasítja a felülvizsgálati kérelmet akkor is, ha a kérelem előterjesztője

a) a megadott lakóhelyéről (székhelyéről) nem idézhető, illetve onnan ismeretlen helyre költözött, vagy

b) a jogi képviseléről felhívás ellenére nem gondoskodik és pártfogó ügyvéd kirendelését sem kéri, illetve kérheti.

(3) A felülvizsgálati kérelem benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya, de az eljáró bíró a felülvizsgálati kérelem előzetes megvizsgálásának befejezésekor — ha nem kerül sor a kérelem elutasítására — a határozat végrehajtását a fél kérelmére felfüggesztheti, illetve a felülvizsgálati kérelem benyújtásának tényéről — ha a fél a felülvizsgálati kérelemben ezt kérte és annak jogszabályi feltételei fennállnak — értesíti a földhivatalt.

(4) A felülvizsgálati kérelem előzetes megvizsgálásának eredményéről az eljáró bíró a felülvizsgálati kérelemben a Legfelsőbb Bírósághoz való érkezését követő hatvan napon belül határoz, kivéve, ha az ügyben hiánypótlásra volt szükség. Ebben az esetben a határidő a hiánypótlásra engedélyezhető határidővel, de legfeljebb tizenöt nappal meghosszabbodik.

(5) Az eljáró bíró határozatai ellen jogorvoslatnak nincs helye. Az eljáró bíró a felülvizsgálati kérelem megvizsgálásáról — elutasítása esetében indokolással ellátott — végzéssel dönt.

(6) Ha az eljáró bíró a felülvizsgálati eljárás lefolytatását elrendeli, erről a kérelem előterjesztőjét értesíti. A 274. § (1)—(3) bekezdések rendelkezései folytán szükségessé váló intézkedéseket az előzetes vizsgálatot lefolytató bíró teszi meg.

(7) Ha az eljáró bíró a felülvizsgálati eljárás lefolytatását elrendeli, a Legfelsőbb Bíróság a Legfelsőbb Bíróság határozatainak hivatalos gyűjteményében, illetve a világhálón közzéteszi az ügy tárgyát, a felülvizsgálati kérelemben felvetett jogkérdés lényegét és az előterjesztő képviselőjében eljáró jogi képviselő nevét, valamint irodájának székhelyét.

(8) A felülvizsgálati eljárás lefolytatása során a Legfelsőbb Bíróság tanácsban jár el. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárás lefolytatását elrendelő végzés meghozatalától számított hat hónapon belül az ügy érdemében határozattal dönt. Ha a Legfelsőbb Bíróság a 275. § (5) bekezdésében foglaltak szerint jár el, az eljárás felfüggesztésének időtartama a határidő számítása során nem vehető figyelembe.”

13. § A Pp. 274. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Ha a 273. § (2) bekezdésben meghatározott elutasítási ok a felülvizsgálati eljárás lefolytatása során merül fel, a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet az eljárás bármely szakaszában hivatalból elutasítja. A 273. § (3) bekezdésében megjelölt határozatokat a Legfelsőbb Bíróság a fél kérelmére a felülvizsgálati eljárás lefolytatása során is meghozhatja.”

14. § A Pp. 275. §-a a következő (3)—(5) bekezdésekkel egészül ki:

„(3) Ha a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárás lefolytatása alapján azt állapítja meg, hogy a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott felülvizsgálati ok mégsem áll fenn, a jogerős határozatot hatályában fenntartja.

(4) Ha a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárás lefolytatása alapján azt állapítja meg, hogy az előterjesztő alappal hivatkozott a 270. § (2) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati okra, emellett a megfelelő határozat meghozatalához szükséges tények az iratokból megállapíthatóak, a Legfelsőbb Bíróság a jogszabályokkal, illetve a Legfelsőbb Bíróság korábbi döntésével összhangban álló új határozatot hoz. Ha erre nincs lehetőség, a jogerős határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezi és az ügyben eljáró első vagy másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

(5) Ha a Legfelsőbb Bíróság a Legfelsőbb Bíróság határozatainak hivatalos gyűjteményében korábban közzétett elvi határozatától el kíván térni, a felülvizsgálati eljárás felfüggesztése mellett az ügyben jogegységi eljárás lefolytatását kezdeményezi.”

15. § A Pp. 290. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) A házasságot felbontó vagy az érvénytelenséget megállapító rendelkezés részjogerejét az első fokon eljáró tanács elnöke az iratoknak a másodfokú bírósághoz történő felterjesztése előtt köteles megállapítani.”

Módosuló jogszabályok

16. § (1) A bíróságok szervezetről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (Bsz.) 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § (1) Senki sem vonható el törvényes bírójától.

(2) A törvény által rendelt bíró az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend szerint kijelölt bíró.

(3) Az ügyelosztási rendet — a bírói tanács és a kollégiumok véleményének ismeretében — a bíróság elnöke határozza meg, legkésőbb a tárgyév megelőző év december 10. napjáig.

(4) Az ügyelosztási rend tartalmazza, hogy az adott bíróságon milyen összetételű és számú tanácsok működnek,

a bírák, illetve a tanácsok melyik ügycsoportba tartozó ügyeket intézik, akadályoztatásuk esetén ki jár el helyettük, az ügyek elosztására melyik bírósági vezető jogosult, továbbá, hogy az ügyek elosztása milyen módon történik. Az ügyelosztási rendnek a tárgyalási tevékenységet folytató bírósági vezetők által tárgyalott ügyek körét és az ezekre vonatkozó elosztási módot is tartalmaznia kell.

(5) Az ügyelosztási rend kialakítása során figyelembe kell venni az ügyek jelentőségét, munkaigényességét, az ügyérkezés statisztikai adatait, emellett törekedni kell az arányos munkateher megvalósítására is.

(6) Az ügyelosztási rendet az érintettekkel haladéktalanul ismertetni kell és a bíróságon, a felek által is hozzáférhető helyen ki kell függeszteni.

(7) Az ügyelosztási rendtől az eljárási törvényekben szabályozott esetekben, illetőleg igazgatási úton a bíróság működését érintő fontos okból lehet eltérni.”

(2) A Bsz. 23. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ítéletábrán tanácsok, valamint büntető, polgári és közigazgatási kollégiumok működnek. A kollégiumok összevontan is működhetnek.”

(3) A Bsz. melléklete I. Részének 3/2. és 3/3. pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„3/2. Bajai Városi Bíróság

Baja

Bácsalmás

Bácsbokod

Bácsborsod

Bácsszentgyörgy

Bácsszőlős

Bátmonostor

Borota

Csátalja

Csávoly

Csikéria

Dávod

Dunafalva

Érsekcsanád

Érsekhalma

Felsőszentiván

Gara

Hercegszántó

Katymár

Kunbaja

Madaras

Mátételke

Nagybaracska

Nemesnádudvar

Rém

Sükösd

Szeremle

Tataháza

Vaskút

3/3. Kalocsai Városi Bíróság

Bátya

Drágszél

Dunapataj

Dunaszentbenedek

Dunatetétlen

Dusnok

Fajsz

Foktó

Géderlak

Hajós

Harta

Homokmégy

Kalocsa

Miske

Ordas

Öregcsertő

Solt

Szakmár

Újsolt

Újtelek

Uszód”

17. § A választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény 53. §-ának utolsó mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Határozata ellen jogorvoslatnak nincs helye.”

18. § A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény 101. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Fővárosi Bíróság végzése elleni fellebbezés elbírálása során a Pp. 257. §-ában foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.”

19. § A védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény 93. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„93. § A Fővárosi Bíróság végzése elleni fellebbezés elbírálása során a Pp. 257. §-ában foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.”

Átmeneti rendelkezések

20. § (1) E törvény — a (2)—(3) bekezdésben meghatározott kivétellel — 2002. január 1. napján lép hatályba.

(2) E törvény 16. §-ának (3) bekezdése a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba azzal, hogy az új illetékességi szabályt a törvény hatálybalépése után indult ügyekben kell alkalmazni.

(3) E törvénye §-ának (8) bekezdésében foglalt rendelkezés 2003. január 1. napján lép hatályba.

(4) E törvénynek a felülvizsgálati eljárás szabályait megállapító rendelkezéseit a törvény hatálybalépésekor folya-

matban lévő ügyekben akkor lehet alkalmazni, ha az ügyben a bíróság a jogerős határozatot még nem hozta meg.

(5) A Pp. 270. §-ában foglaltak megfelelő alkalmazásával felülvizsgálatnak van helye az ítéletábra működésének megkezdéséig a keresetlevelet (fizetési meghagyást) idézés kibocsátása nélkül elutasító (Pp. 130. §), és a pert megszüntető (Pp. 157. §) jogerős végzés ellen is.

(6) A 12. §-nak a Pp. 273. §-a (4) és (8) bekezdésében meghatározott ügyintézési határidőket 2003. január 1. napjától kell alkalmazni.

(7) E törvény 18. és 19. §-a alapján biztosított fellebbezési jogával a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyben a fellebbezésre jogosult akkor élhet, ha a Fővárosi Bíróság a törvény hatálybalépésekor a határozatát még nem hozta meg.

(8) A Pp. 73/A. §-ának *a*) pontjában „a 270. § (2) bekezdésében meghatározott” szövegrész helyébe „az ügy érdemében hozott” szövegrész lép.

(9) A Bs. hatálybalépése előtt meghozott irányelv, elvi döntés és kollégiumi állásfoglalás — amíg az a Bs. alapján alkalmazható — a Pp. 270. § (2) bekezdésének *b*) pontja tekintetében a Legfelsőbb Bíróság határozatainak hivatalos gyűjteményében közzétett határozattal azonos megítélés alá esik.

(10) Felhatalmazást kap az igazságügy-miniszter, hogy a Pp.-nek a módosításával egységes szerkezetbe foglalt szövegét a Magyar Közlönyben közzétegye.

21. § E törvény 2002. január 1. napján történő hatálybalépésével egyidejűleg a Pp. 275/A. §-ának (1)—(2) bekezdése, a Pp. 340. § (4) bekezdése, a 340/A. § (2) bekezdése és a Pp. 358. §-ának (2) bekezdése,

— a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényben és az ehhez kapcsolódó jogszabályokban a felülvizsgálati eljárás megteremtéséről rendelkező 1992. évi LXVIII. törvény 15. §-a a Pp. 272. §-t és a 275/A—275/B. §-t megállapító rész kivételével,

— a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXXII. törvény 22., 24., 25. §-a, továbbá 32. §-ából a Pp. 358. § (2) bekezdését megállapító rész,

— az igazságszolgáltatással kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 1998. évi LXXI. törvény 5. §-ának (4) bekezdése,

— az Országos Ítéletábra székhelyének és illetékességi területének megállapításáról, valamint az igazságszolgáltatás működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 1999. évi CX. törvény 19. §-a, valamint 46—48. §-ai,

— az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 80. §-a (1) bekezdésének *j*) pontja,

— a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi IL. törvény 6. §-ának (3) bekezdése,

— a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény 57. §-ából az „azonban a jogerős ítélet ellen a jogosult felülvizsgálati kérelemmel élhet” szövegrész,

— a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény 103. §-a és az azt megelőző cím,

— a közbeszerzésekről szóló 1995. évi XL. törvény 93. §-a,

— a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény 3. §-ának (3) bekezdése,

— a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény 94. §-a és az azt megelőző cím,

— a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 89. §-ának (2) bekezdése,

— a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény 54. §-ának (5) bekezdése és 58. §-ának (3) bekezdése,

— a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 34. §-ának (6) bekezdéséből az „azzal, hogy az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye” szövegrész

a hatályát veszti.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CVI. törvény

a társadalmi szervezetek és az alapítványok nyilvántartásba vételére vonatkozó rendelkezések módosításáról*

1. § Az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (a továbbiakban Etv.) 15. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„15. § (1) A nyilvántartásba vételre irányuló kérelmet (a továbbiakban: kérelem) a társadalmi szervezet képviselőjére jogosult személy köteles benyújtani a társadalmi szervezet székhelye szerint illetékes megyei bírósághoz, illetőleg a Fővárosi Bírósághoz (a továbbiakban együtt: bíróság). A kérelemhez csatolni kell az igazságügy-miniszter rendeletében meghatározott okiratokat.

(2) A bíróság a kérelemről nemperes eljárásban határoz, amelyre a Polgári perrendtartás szabályait — ha e törvény másként nem rendelkezik és a nemperes eljárás jellegéből más nem következik — kell megfelelően alkalmazni.

(3) Hiányos kérelem benyújtása esetén a kérelem érkezésétől számított harminc napon belül postára adott, vagy a kérelmezőnek átadott végzésben a bíróság hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt. A hiánypótlásra megfelelő — legfeljebb negyvenöt napos — határidőt kell biztosítani, amely

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

kérelemre, indokolt esetben tizenöt nappal meghosszabbítható. A hiánypótlás késedelmes vagy hiányos teljesítése miatt igazolási kérelemnek nincs helye. Ha a hiánypótlási határidőt elmulasztották, vagy a hiánypótlást hiányosan, illetve hibásan terjesztették elő, a bíróság a kérelmet végzéssel elutasítja.

(4) A bíróság legkésőbb a kérelem érkezésétől számított hatvan napon belül köteles dönteni a nyilvántartásba vételről vagy a kérelem elutasításáról. E határidő számításakor a hiánypótlásra felhívó végzés postára adásától (átadásától) a hiányok pótlásáig, illetőleg a hiánypótlás elmaradása esetén a hiánypótlásra biztosított határidő lejártáig eltelt idő nem vehető figyelembe. A bíróság a nyilvántartásba vételről szóló határozatát az ügyészségnek is kézbesíti, a (6) bekezdésben meghatározott esetben az igazságügy-miniszter rendeletében meghatározott módon. A társadalmi szervezet tevékenységét a nyilvántartásba vételről szóló határozat jogerőre emelkedése napján kezdheti meg.

(5) Ha a bíróság a (4) bekezdés szerinti döntési kötelezettségének határidőn belül nem tesz eleget, a bíróság vezetőjének a határidő lejártát követő nyolc napon belül meg kell tennie a szükséges intézkedéseket a kérelem elbírálása érdekében.

(6) Ha a kérelem elbírálására az (5) bekezdésben foglaltak alapján nem került sor, a nyilvántartásba vétel a (4) bekezdésben meghatározott határidő leteltét követő kilencedik napon a kérelem szerinti tartalommal létrejön.

(7) A nyilvántartásba bejegyzett adatok változását — a változástól számított hatvan napon belül — a bíróságnak be kell jelenteni; a bejelentésre az (1)—(6) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

(8) A nyilvántartás tartalmazza az igazságügy-miniszter rendeletében meghatározott adatokat, köztük a társadalmi szervezet képviselőjének nevét, lakóhelyét. A nyilvántartás fennálló, illetve törölt adatai, valamint a bírósághoz benyújtott iratok — a (9) bekezdésben meghatározott kivétellel — nyilvánosak, ideértve a még el nem bírált kérelmet és mellékleteit is, azokat bárki megtekintheti és azokról feljegyzést készíthet.

(9) A társadalmi szervezet alakuló ülésének jelenléti íve, valamint a társadalmi szervezet tagjairól készült — az alapszabály mellékletét képező — nyilvántartás nem nyilvános.

(10) A bíróság a társadalmi szervezet adatait számítógépen rögzíti.”

2. § (1) A Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 74/A. §-ának (2) bekezdése a következő rendelkezéssel egészül ki:

„Az alapítvány tevékenységét a nyilvántartásba vételről szóló határozat jogerőre emelkedése napján kezdheti meg.”

(2) A Ptk. 74/A. §-a (4) bekezdésének harmadik mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A kérelemhez csatolni kell az igazságügy-miniszter rendeletében meghatározott okiratokat.”

3. § (1) A Ptk. 74/C. §-ának (1) bekezdése a következő rendelkezéssel egészül ki:

„Az alapító az alapító okiratban úgy is rendelkezhet — a (3) bekezdésben foglalt követelmény keretei között — hogy a kezelő szerv (szervezet) vagy annak tagja kijelölése meghatározott időtartamra vagy feltétel bekövetkezéséig áll fenn. E rendelkezés azonban az időtartam lejártáig, illetve a feltétel bekövetkezése esetén is csak az új kezelő szerv (szervezet), illetve az új tag kijelölésének bírósági nyilvántartásba vételével egyidejűleg válik hatályossá.”

(2) A Ptk. 74/C. § (4) bekezdése a következő rendelkezéssel egészül ki:

„Az alapító az alapító okiratban úgy is rendelkezhet, hogy a kezelő szerv (szervezet) az alapítvány alkalmazottjának képviseleti jogot biztosíthat, megjelölve a képviseleti jog gyakorlásának módját, illetőleg terjedelmét.”

(3) A Ptk. 74/C. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Az alapító az alapító okiratban az e törvényben biztosított jogainak gyakorlására — különösen halála, megszűnése esetére — maga helyett más személyt is kijelölhet. E személyre az alapítóra vonatkozó rendelkezések az irányadók. A kijelölést a nyilvántartásba vétel után az alapító nem vonhatja vissza. Alapító vagy a jogainak gyakorlására kijelölt más személy hiányában — a kezelő szerv (szervezet) vagy az ügyészség erre vonatkozó bejelentése alapján — az alapítói jogosultságok a bíróságot illetik meg.”

4. § (1) A Ptk. 74/E. § (3) bekezdése a következő második mondatával egészül ki:

„A bíróság az alapító kérelme alapján az alapítványt megszünteti, ha az alapítvány céljainak megvalósítása lehetetlenné vált.”

(2) A Ptk. 74/E. § (6) bekezdése második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az alapítványok egyesítésére irányuló kérelemhez az új, illetőleg a megfelelően módosított — a megszűnt alapítvány jogutódlásáról is rendelkező — alapító okiratot is csatolni kell, egyebekben a bíróság eljárására az alapítvány nyilvántartásba vételére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.”

5. § (1) A Ptk. 74/G. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közalapítvány olyan alapítvány, amelyet az Országgyűlés, a Kormány, valamint a helyi önkormányzat vagy kisebbségi önkormányzat képviselő-testülete közfeladat ellátásának folyamatos biztosítása céljából hoz létre. Törvény közalapítvány létrehozását kötelezővé teheti.”

(2) A Ptk. 74/G. §-a (2) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az (1) bekezdés alkalmazásában közfeladatnak minősül az az állami vagy helyi önkormányzati, kisebbségi ön-

kormányzati feladat, amelynek ellátásáról — jogszabály alapján — az államnak vagy az önkormányzatnak kell gondoskodnia.”

(3) A Ptk. 74/G. §-a (8) bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A közalapítvány gazdálkodásának törvényességét és célszerűségét — a helyi önkormányzat és a kisebbségi önkormányzat képviselő-testülete által alapított közalapítvány kivételével — az Állami Számvevőszék ellenőrzi.”

6. § A Polgári Törvénykönyv hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1960. évi 11. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Ptk.) a következő 91/A. §-sal egészül ki:

„91/A. § (1) Az alapítvány nyilvántartásba vételére irányuló hiányos kérelem benyújtása esetén a kérelem érkezésétől számított harminc napon belül postára adott, vagy a kérelmezőnek átadott végzésben a bíróság hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt. A hiánypótlásra megfelelő — legfeljebb negyvenöt napos — határidőt kell biztosítani, amely kérelemre, indokolt esetben tizenöt nappal meghosszabbítható. A hiánypótlás késedelmes vagy hiányos teljesítése miatt igazolási kérelemnek nincs helye. Ha a hiánypótlási határidőt elmulasztották, vagy a hiánypótlást hiányosan, illetve hibásan terjesztették elő, a bíróság a kérelmet végzéssel elutasítja.

(2) A bíróság legkésőbb a kérelem érkezésétől számított hatvan napon belül köteles dönten a nyilvántartásba vételről vagy a kérelem elutasításáról. E határidő számításakor a hiánypótlásra felhívó végzés postára adásától (átadásától) a hiányok pótlásáig, illetőleg a hiánypótlás elmaradása esetén a hiánypótlásra biztosított határidő lejártáig eltelt idő nem vehető figyelembe.

(3) Ha a bíróság a (2) bekezdés szerinti döntési kötelezettségének határidőn belül nem tesz eleget, a bíróság vezetőjének a határidő lejártát követő nyolc napon belül meg kell tennie a szükséges intézkedéseket a kérelem elbírálása érdekében.

(4) Ha a kérelem elbírálására a (3) bekezdésben foglaltak alapján nem került sor, a nyilvántartásba vétel a (2) bekezdésben meghatározott határidő leteltét követő kilencedik napon a kérelem szerinti tartalommal létrejön.

(5) A nyilvántartásba bejegyzett adatok változását — a változástól számított hatvan napon belül — a bíróságnak be kell jelenteni, a bejelentésre az (1)—(4) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

(6) A nyilvántartás tartalmazza az igazságügy-miniszter rendeletében meghatározott adatokat, köztük az alapítvány kezelő szerve (szervezete) tagjainak, valamint az alapítvány képviselőjének nevét, lakóhelyét. A nyilvántartás fennálló, illetve törölt adatai, valamint a bírósághoz benyújtott iratok nyilvánosak — ideértve a még el nem bírált kérelmet és mellékleteit is — azokat bárki megtekintheti és azokról feljegyzést készíthet.

(7) A bíróság az alapítvány adatait számítógépen rögzíti.”

7. § (1) A közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Kszt.) 7. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek, egyidejűleg a jelenlegi (2) bekezdés számozása (3) bekezdésre változik:

„(1) A több tagból (személyből) álló legfőbb szerv, valamint a legfőbb szervnek nem minősülő ügyintéző és képviselői szerv (a továbbiakban együtt: vezető szerv) ülései nyilvánosak.

(2) A több tagból (személyből) álló legfőbb szerv esetén a közhasznú szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell a vezető szerv

a) ülésének gyakoriságára — amely az évi egy alkalomnál kevesebb nem lehet — ülései összehívásának rendjére, a napirend közlésének módjára, üléseinek nyilvánosságára, határozatképességére és a határozathozatal módjára,

b) a közhasznú szervezet vezető tisztségviselőinek összeférhetetlenségére,

c) ha a közhasznú szervezet működését és gazdálkodását ellenőrző, a vezető szervtől elkülönült szerv (a továbbiakban: felügyelő szerv) létrehozása vagy kijelölése kötelező, ennek létrehozására, hatáskörére és működésére, valamint

d) a közhasznú szervezet éves beszámolója jóváhagyásának módjára vonatkozó szabályokat.”

(2) A Kszt. 7. §-a a következő (4)—(5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az egy tagból (személyből) álló legfőbb szerv esetén a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény 172. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezést azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a döntéshozatal megelőzően a tag (személy) köteles a felügyelő szerv, valamint a legfőbb szervnek nem minősülő ügyintéző és képviselői szerv véleményének megismerése érdekében ülést összehívni, vagy írásos véleményüket beszerezni. Az írásos vélemények, illetve az ülésről készült jegyzőkönyvek nyilvánosak.

(5) Az egy tagból (személyből) álló legfőbb szerv esetén a létesítő okiratnak rendelkeznie kell

a) a (4) bekezdésben foglalt véleményezési jog gyakorlásának módjáról,

b) abban az esetben, ha a véleményezési jogot ülésen gyakorolják — a határozatképesség kivételével — a (2) bekezdés a) pontjában foglaltakról, valamint

c) a (2) bekezdés b)— d) pontjában és a (3) bekezdésben foglaltakról.”

8. § (1) Ez a törvény — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — 2002. január 1. napján lép hatályba; egyidejűleg a Ptk. 74/A. § (5) bekezdésében a „soron kívül” szövegrész, valamint 74/C. § (6) bekezdésének utolsó mondata hatályát veszti.

(2) Az Etv. e törvény 1. §-ával megállapított 15. § (6) és (10) bekezdése, valamint a Ptk. e törvény 6. §-ával meg-

állapított 91/A. § (4) és (7) bekezdése 2003. január 1. napján lép hatályba.

(3) Az e törvény hatálybalépését megelőzően benyújtott, a társadalmi szervezet vagy alapítvány nyilvántartásba vételére, illetve a változás nyilvántartásba vételére irányuló, az e törvény hatálybalépésekor még el nem bírált kérelemről a bíróságnak — a kérelem benyújtásakor hatályos jogszabályoknak megfelelően — az e törvény hatálybalépését követő kilencven napon belül döntenie kell. Ha a bíróság e döntési kötelezettségének nem tesz eleget, a bíróság vezetőjének a határidő lejártát követő nyolc napon belül meg kell tennie a szükséges intézkedéseket.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CVII. törvény

az egészségügyi közszolgáltatások nyújtásáról, valamint az orvosi tevékenység végzésének formáiról*

Annak érdekében, hogy a többszektorúvá vált egészségügyi ágazatban az egészségügyi közszolgáltatások és az orvosi tevékenység hatékonyan szolgálják az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényben meghatározott célok valóra váltását és ezáltal elősegítsék a lakosság egészségi állapotának javulását, továbbá az egészségügyi dolgozók helyzetének javítását, az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

1. § E törvény hatálya az egészségügyi közszolgáltatásokra, az azokat nyújtó egészségügyi intézményekre, az egészségügyi közszolgáltatás nyújtását szolgáló vagyontárgyakra, továbbá az egészségügyi szolgáltatást nyújtó egészségügyi dolgozóakra terjed ki.

2. § (1) E törvény alkalmazásában

a) egészségügyi közszolgáltatás: a részben vagy egészben az államháztartás terhére finanszírozott egészségügyi szolgáltatás;

b) orvosi tevékenység: minden olyan önállóan, felügyelet nélkül gyakorolható egészségügyi szolgáltató tevékenység, amelynek végzését jogszabály orvosi (fogorvosi) végzettséghez köti;

c) progresszív ellátás: a munkamegosztás és a fokozatoság elvén alapuló egészségügyi intézményrendszerre épülő, a betegek egészségi állapotának összes jellemzője által meghatározott szinten nyújtott ellátás;

d) teljes egészségügyi szakfeladat: a külön jogszabály szerinti egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítéssel ellátható egészségügyi szakterülethez kapcsolódó egészségügyi szolgáltatások összessége;

e) egészségügyi részfeladat: a teljes egészségügyi szakfeladaton belül szakmailag, területileg vagy időben elkülöníthető és önállóan ellátható egy vagy több egészségügyi szolgáltatás.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl e törvény alkalmazásában az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 3. §-ában foglalt fogalom-meghatározásokat kell figyelembe venni.

I. AZ EGÉSZSÉGÜGYI KÖZSZOLGÁLTATÁSRÓL VALÓ GONDOSKODÁS

Az egészségügyi közszolgáltatásról való gondoskodás

3. § (1) Az egészségügyi közszolgáltatásról való gondoskodás magában foglalja különösen

a) a progresszív ellátás adott szintjének megfelelő egészségügyi közszolgáltatás nyújtásának szervezését,

b) a közszolgáltatást nyújtó állami (önkormányzati) egészségügyi intézmények fenntartását; valamint

c) a közszolgáltatás finanszírozását,

(2) Az egészségügyi közszolgáltatás biztosításáról az állam

a) a helyi önkormányzatok,

b) az Egészségügyi Minisztérium,

c) az egészségügyi közintézményt fenntartó minisztériumok (a továbbiakban együtt: ágazati minisztérium), illetve

d) az orvostudományi (egészségtudományi) képzést folytató felsőoktatási intézmények (a továbbiakban *a)–d)* pont alattiak együtt: egészségügyi közszolgáltatásról gondoskodó szerv), valamint

e) az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (a továbbiakban: OEP)

útján gondoskodik.

(3) Az egészségügyi közszolgáltatásról való gondoskodás keretében

a) a helyi önkormányzatok feladatainak az e törvényben meghatározott szakmai szabályok, valamint a külön jogszabályban foglaltak szerint tesznek eleget;

b) az Egészségügyi Minisztérium feladatköre — a külön jogszabályban meghatározott kötelezettségeken túl — azokra az egészségügyi közszolgáltatásokra terjed ki, amelyek a progresszív ellátás felső szintjein elhelyezkedő országos és/vagy regionális feladatot, illetőleg speciális ellátási igényt elégítenek ki;

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

c) az ágazati minisztériumok feladatköre — a külön jogszabályban foglaltak szerint — elsősorban az adott ágazat munkavállalóinak, szolgálati jogviszonyban lévő dolgozóinak, illetve igényjogosultjainak az ágazat jellegéből adódó egészségügyi ellátására terjed ki;

d) az orvostudományi (egészségtudományi) képzést folytató felsőoktatási intézmények feladatkörére a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvényben, valamint a 13—15. §-okban foglaltakat kell alkalmazni;

e) az OEP feladatköréről külön jogszabály rendelkezik.

(4) Bármely egészségügyi szolgáltató — a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően — jogosult egészségügyi közszolgáltatás nyújtására, amennyiben az OEP-pel finanszírozási szerződést köt.

4. § (1) Amennyiben az egészségügyi közszolgáltatásról gondoskodó szerv egészségügyi ellátási kötelezettségeit nem saját tulajdonában vagy fenntartásában lévő egészségügyi intézmény útján látja el, az ellátás megfelelő színvonalú teljesítése, illetve az ellátás biztonsága érdekében az egészségügyi szolgáltatóval a 6—7. § szerinti szerződést köt.

(2) Az az egyház, amely a Magyar Köztársasággal, illetve annak Kormányával egészségügyi feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött vagy köt, a megállapodásban foglalt feltételekkel a 6—7. § szerinti szerződések megkötése nélkül jogosult egészségügyi közszolgáltatás nyújtására.

5. § (1) A 6—7. § szerinti szerződés megkötésére vonatkozó szándékot — a (4) bekezdésben foglalt kivétellel — nyilvános pályázat útján kell meghirdetni. Az újabb szerződés megkötésére vonatkozó pályázatot legkésőbb a szerződés lejártá előtt hat hónappal kell meghirdetni.

(2) A pályázat elbírálása során — érintettségük esetén — ki kell kérni

a) a területileg illetékes megyei (fővárosi) orvosi, illetve gyógyszerész kamarának,

b) az érintett betegek érdekképviselői szervezeteinek,

c) a kórházi felügyelő tanácsnak,

d) az egészségügyi intézmény szakmai vezetőtestületének, valamint

e) az egészségügyi dolgozók országos szakmai szervezete helyi képviselőit, valamint — a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően — érdekképviselői szervezeteinek a véleményét.

(3) A pályázat elbírálása során figyelembe kell venni

a) a pályázó szakmai felkészültségét, illetve — már működő pályázó esetén — tapasztalatait,

b) az ellátás biztonságát szavatoló tényezőket,

c) az ellátás színvonalának emelését szolgáló befektetéseket,

d) az alkalmazottak továbbfoglalkoztatására vonatkozó kötelezettség-vállalást, illetőleg

e) már működő pályázó esetén a pályázó korábbi tevékenységére vonatkozó, a pályázati kiírásban meghatározott szakmai mutatókat.

(4) Nem kell nyilvános pályázatot hirdetni, ha a közszolgáltatás nyújtására a 4. § hatálya alá nem tartozó más közintézmény útján, az egészségügyi alapellátás körében vagy egyházi tulajdon visszaadásával összefüggésben kerül sor.

Feladat-ellátási szerződés

6. § (1) Feladat-ellátási szerződést kell kötni azzal az egészségügyi szolgáltatóval, amely az egészségügyi közszolgáltatást az egészségügyi közszolgáltatásokról gondoskodó szerv tulajdonában levő létesítményben és/vagy eszközökkel nyújtja.

(2) A szerződés kötelezően tartalmazza

a) a területi ellátási kötelezettség pontos megjelölését,

b) az ellátandó feladatok tételes meghatározását,

c) a feladatok ellátásának színvonalát mérő mutatókat,

d) az egészségügyi közszolgáltatásokról gondoskodó szerv által rendelkezésre bocsátott létesítmények és eszközök jegyzékét,

e) a létesítmény-fenntartási (üzemeltetés és rendszeres karbantartás, illetőleg állagmegóvás és felújítás) kötelezettségek tartalmát,

f) a gép-, műszer és egyéb állóeszközök fenntartására, felújítására és pótlására vonatkozó rendelkezéseket, ideértve az értékcsökkenéssel kapcsolatos költségviselés kérdését is,

g) a közszolgáltató által alkalmazott munkavállalók további foglalkoztatásával kapcsolatos kérdéseket, valamint

h) a szerződés felmondásának szabályait, beleértve a felmondási időt és annak garanciáját, hogy a folyamatos ellátás biztosítása nem szenved sérelmet,

i) a feladatot ellátó azon kötelezettségét, hogy évente beterjessze a vele szerződött egészségügyi közszolgáltatásokról gondoskodó szerv részére pénzügyi és vagyonmérlegét,

j) a feladatot ellátó kötelezettségét, miszerint amennyiben tartozása és egyéb kötelezettség vállalása 60 napon belül nem kerültek kiegyenlítésre, erről haladéktalanul értesíti a vele szerződött egészségügyi közszolgáltatásokról gondoskodó szervet.

(3) Eltérő megállapodás hiányában az egészségügyi szakellátás körében a (2) bekezdés e)—f) pontjai szerinti kötelezettségek a közszolgáltatásról gondoskodó szervet terhelik.

Feladat-átvállalási szerződés

7. § (1) Feladat-átvállalási szerződést kell kötni azzal a 6. § (1) bekezdésének hatálya alá nem tartozó egészségügyi szolgáltatóval, amely az egészségügyi közszolgáltatást a

saját tulajdonában vagy használatában levő létesítményben és eszközökkel nyújtja.

(2) A szerződés kötelezően tartalmazza — az egészségügyi közszolgáltatásokról gondoskodó szerv által rendelkezésre bocsátott létesítmények és eszközök jegyzékének kivételével — a 6. § (2) bekezdésében meghatározottakat.

(3) Ha a feladat-átvállalási szerződés keretében, illetve ahhoz kapcsolódóan a közszolgáltatás nyújtására szolgáló ingatlan is értékesítésre kerül, akkor a 10. §-ban foglaltakat is alkalmazni kell.

A szerződéskötés közös szabályai

8. § (1) A 6—7. §-ok szerinti szerződés legalább három, de legfeljebb huszonöt évre; az alapellátás körében kötött szerződés határozatlan időre köthető meg.

(2) Nem köthető a 6—7. §-ok szerinti szerződés azzal a vállalkozással vagy nonprofit szervezettel, amely gyógyszer, illetve orvostechikai eszköz gyártásával, forgalmazásával foglalkozik, valamint amelynek tagjai között közvetlenül vagy más vállalkozáson keresztül közvetetten gyógyszergyártó és -forgalmazó, illetve orvostechikai eszközt gyártó és -forgalmazó vállalkozás van.

(3) Az alapellátás kivételével a 12. § (3) bekezdése szerinti egészségügyi közintézmény, egyház, továbbá közhatalú szervezet köthet feladat-ellátási, illetve feladat-átvállalási szerződést.

(4) A törvény 6—7. §-ai, illetőleg 9. §-a szerinti szerződés megköthető a működési engedéllyel még nem rendelkező jogi személlyel, jogi személyiséggel nem rendelkező társasággal, illetve természetes személlyel is azzal, hogy a szerződés csak a működési engedély jogerőre emelkedésével válik érvényessé.

Alvállalkozói szerződés

9. § (1) A 6—7. §-ok szerinti szerződést megkötő egészségügyi szolgáltató a szerződésben felsorolt egészségügyi közszolgáltatások ellátására további szerződést (a továbbiakban: alvállalkozói szerződés) csak az egészségügyi közszolgáltatásokról gondoskodó szerv előzetes hozzájárulásával köthet. Amennyiben az egészségügyi szolgáltató alvállalkozói szerződést kíván kötni, az erre irányuló ajánlatot az adott szolgáltatást nyújtó egészségügyi dolgozóknak köteles megtenni. Az érintett egészségügyi dolgozók 30 napon belül nyilatkoznak szerződés kötési és egészségügyi szolgáltatóvá válási szándékukról. Az egészségügyi szolgáltató az ajánlattal megegyező feltételekkel más egészségügyi szolgáltatóval akkor kötheti meg az alvállalkozói szerződést, ha az érintett egészségügyi dolgozók nyilatkozata nemleges vagy a szerződés megkötésére irányuló szándéknyilatkozat ellenére sem jött létre alvállalkozói szerződés.

(2) Nem köthető alvállalkozói szerződés

a) az intézeti gyógyszerár működtetésére, továbbá

b) azzal a vállalkozással vagy nonprofit szervezettel, amely gyógyszer, illetve gyógyászati segédeszköz gyártásával, forgalmazásával foglalkozik, valamint amelynek tagjai között közvetlenül vagy más vállalkozáson keresztül közvetetten gyógyszer, illetve gyógyászati segédeszközt gyártó, forgalmazó vállalkozás van.

(3) Az egészségügyi szolgáltató alvállalkozói szerződést — a (4)—(5) bekezdésben foglalt kivétellel — csak teljes egészségügyi szakfeladat ellátására köthet.

(4) A külön jogszabályban foglalt feltételek fennállása esetén részfeladat ellátására is köthető alvállalkozói szerződés, amennyiben az az egészségügyi szolgáltatás egységes színvonalát, folyamatosságát és biztonságát nem veszélyezteti.

(5) A szakellátás körében a területileg vagy időben elkülönülő részfeladat ellátására is köthető alvállalkozói szerződés azzal az egészségügyi szolgáltatóval, melynek tagjai a szerződés megkötésének időpontjában kizárólag az adott szolgáltatást nyújtó egészségügyi dolgozók közül kerülnek ki, ide értve az egyéni egészségügyi vállalkozót is.

(6) Alvállalkozásba adásnak minősül minden olyan szerződés, amelyet az egészségügyi szolgáltató valamely egészségügyi közszolgáltatás ellátása érdekében más egészségügyi szolgáltatóval köt. Az alvállalkozói szerződésben meghatározott egészségügyi közszolgáltatás ellátására további alvállalkozói szerződés nem köthető.

(7) Az (1)—(6) bekezdésekben foglalt rendelkezéseket az egészségügyi közszolgáltatásról gondoskodó szerv tulajdonában álló, illetve az általa fenntartott egészségügyi szolgáltatóra is megfelelően alkalmazni kell.

Az egészségügyi célvagyon

10. § (1) A közszolgáltatásokról gondoskodó szerv által egészségügyi közszolgáltatás nyújtására értékesített ingatlan vagyontárgy egészségügyi célvagyonnak minősül, kivéve ha a vagyontárgy megszerzője egy másik egészségügyi közszolgáltatásról gondoskodó szerv.

(2) Az egészségügyi célvagyon az egészségügyi közszolgáltatás nyújtásán túlmenően a szabad kapacitások kihasználása érdekében kizárólag csak egészségügyi szolgáltatás nyújtására és azzal összefüggő feladatok ellátására használható, illetve hasznosítható.

(3) Az egészségügyi célvagyon tulajdonosa az egészségügyi közszolgáltatásról gondoskodó szervnél kezdeményezheti, hogy az eredeti vagyontárgy helyére új vagyontárgy kerüljön. Az egészségügyi közszolgáltatásról gondoskodó szerv akkor adja ehhez hozzájárulását, ha az új vagyontárgy működtetése legalább változatlan színvonalon biztosítja az adott közszolgáltatás nyújtását, továbbá területi elhelyezkedése a közszolgáltatás igénybevevői számára

nem jelent aránytalan sérelmet. A hozzájárulás megadása esetén és feltéve, hogy az egészségügyi hatóság véleménye szerint az új vagyontárgy megfelel a jogszabályi feltételeknek, az eredeti vagyontárgy célvagyon jellegének törlése mellett az új vagyontárgy minősül egészségügyi célvagyonnak.

(4) Amennyiben azért nem indokolt az egészségügyi célvagyon jelleg fenntartása, mert az adott egészségügyi közszolgáltatási feladat megszűnt vagy más formában kerül ellátásra, és ennek tényét az egészségügyi hatóság igazolja, az egészségügyi szolgáltató kezdeményezi az ingatlan célvagyon jellegének törlését az ingatlan-nyilvántartásból.

(5) Az egészségügyi célvagyon felszámolási eljárás során történő értékesítése esetén az (1) bekezdés szerinti közszolgáltatásokról gondoskodó szervet, illetőleg az általa kijelölt egészségügyi közszolgáltatót elővásárlási jog illeti meg. Ha az elővásárlási jog jogosultjai e jogukkal nem élnek, akkor az ingatlan az egészségügyi célvagyon minősítés törlése mellett értékesíthető.

(6) A vagyontárgy egészségügyi célvagyon jellegét, továbbá az (5) bekezdés szerinti elővásárlási jogot az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyeztetni.

II. AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓK

Az egészségügyi szolgáltatók típusai

11. § Az egészségügyi szolgáltatók egészségügyi intézmény, valamint egészségügyi egyéni vagy — egészségügyi intézménynek nem minősülő — társas vállalkozás formájában látják el tevékenységüket.

Az egészségügyi intézmények

12. § (1) Az egészségügyi intézmény egészségügyi közintézmény, egyházi egészségügyi intézmény vagy egészségügyi magánintézmény lehet.

(2) Azt az egészségügyi intézményt, amelyben az állam vagy a helyi önkormányzat

- a) többségi tulajdonnal rendelkezik, és
- b) közszolgáltatást nyújt,

e törvény alkalmazása szempontjából egészségügyi közintézménynek kell tekinteni.

(3) Szakellátást nyújtó egészségügyi közintézmény — törvényeltérő rendelkezése hiányában — az alábbi szervezeti formákban működhet:

- a) központi költségvetési szerv,
- b) helyi önkormányzati költségvetési szerv, illetőleg
- c) közhasznú társaság.

(4) Egyházi egészségügyi intézménynek minősül a külön törvénynek megfelelően egyházi jogi személyként működő egészségügyi intézmény.

(5) Egészségügyi magánintézménynek minősül az intézmény, amely nem tartozik a (2) vagy (4) bekezdés hatálya alá.

Az egészségügyi közintézmény szakmai fejlesztési programja

13. § (1) Az egészségügyi közintézmény — a külön jogszabályokban meghatározott szakmai és egyéb feltételeknek megfelelően — a szakmai fejlesztési programban (a továbbiakban: fejlesztési program) foglalt keretek között működik. A fejlesztési program ötéves időtartamra szól.

(2) A fejlesztési program tartalmazza:

- a) a gyógyító-megelőző feladatok összetételének változtatásával,
- b) a jelentősebb felújításokkal és fejlesztésekkel,
- c) a humán erőforrások fejlesztésével, valamint
- d) a minőségbiztosítással és minőségfejlesztéssel összefüggő koncepciókat, valamint számszerűen is megalapozott terveket.

(3) A fejlesztési program elkészítéséről az egészségügyi intézmény vezetése gondoskodik. Az elkészítés során ki kell kérni az egészségügyi hatóságnak, valamint a kórházi felügyelő tanácsnak, a területileg illetékes megyei (fővárosi) orvosi, illetve gyógyszerészeti kamarának, a megyei egészségbiztosítási pénztárnak, továbbá az érintett szakmai és betegeket képviselő szervezeteknek a véleményét is.

(4) A fejlesztési programot fel kell terjeszteni

- a) jóváhagyás céljából az illetékes egészségügyi közszolgáltatásról gondoskodó szervhez (3. §), valamint
- b) a jóváhagyást követően tájékoztatás céljából az Egészségügyi Minisztériumhoz.

(5) Nem kell fejlesztési programot készíteni a kizárólag alapellátást nyújtó egészségügyi intézményben.

Egyetemi klinika

14. § (1) Az egyetemi klinika az orvostudományi (egészségtudományi) képzést folytató egyetem (a továbbiakban: egyetem), illetve az egyetem által létrehozott klinikai központ keretében működtetett olyan szervezeti egység, amely a progresszív ellátás felső szintjén és a területi ellátási kötelezettség keretében nyújtott gyógyító-megelőző feladatainak keresztül biztosítja az adott szakterület — elméleti és gyakorlati képzését is magába foglaló — graduális, illetve postgraduális oktatását (tancélú betegellátás).

(2) Az egyetemi klinika szakterületét illetően kapcsolatot tart más egészségügyi intézményekkel, részt vesz az orvostudomány adott ágának elméleti és gyakorlati fejlesztésében, illetve e területen kutatómunkát végez.

(3) Az egészségügyi intézmény a klinika elnevezés használatára csak az (1)—(2) bekezdésekben foglaltak teljesítése esetén jogosult.

Klinikai központ

15. § (1) Az egyetem a hozzá tartozó egyetemi klinikák gyógyító-megelőző feladatainak ellátására — az oktatási miniszter előzetes hozzájárulásával — egyetemi klinikai központot (a továbbiakban: klinikai központ) alapíthat.

(2) A klinikai központ közhasznú társaságként hozható létre. A klinikai központban az egyetemen kívül üzletrészt — az egyetem döntésétől függően — csak a klinikai központ betegellátó tevékenységében érdekelt helyi önkormányzat, minisztérium, valamint az egyetemi klinika betegellátó tevékenységében részt vevő munkavállaló szerezhethet azzal, hogy az államnak a többségi üzletrésszel és a taggyűlésen leadható szavazatok több mint felével kell rendelkeznie.

Oktató kórház és oktató kórházi osztály

16. § (1) Az egészségügyi képzés, szakképzés és továbbképzés gyakorlati szakmai ismereteit — az egyetemmel kötött szerződés alapján — olyan egészségügyi intézmény is nyújthatja, amely nem minősül egyetemi klinikának.

(2) Az (1) bekezdés szerinti egészségügyi intézmény az egyetem döntése alapján használhatja az „oktató kórház” elnevezést.

(3) Amennyiben a képzési feladatokat csak az egészségügyi intézmény egyes szervezeti egységei látják el, az (1)—(2) bekezdésben foglalt szabályok értelemszerű alkalmazásával ezen szervezeti egységek jogosultak az „oktató kórházi osztály” vagy az „oktató kórházi egység” elnevezés használatára.

Az egészségügyi vállalkozás

17. § (1) Az egészségügyi vállalkozások körében egészségügyi szolgáltatás egyéni egészségügyi vállalkozóként vagy társas vállalkozási formában nyújtható.

(2) Az egészségügyi dolgozók működési nyilvántartásában szereplő és a külön jogszabályokban meghatározott szakképzettséggel rendelkező személy jogosult egyéni egészségügyi vállalkozási tevékenység folytatására.

(3) Az egyéni egészségügyi vállalkozó érvényes működési engedély és felelősségbiztosítási szerződés birtokában a saját nevében és saját felelősségére nyújtja a működési engedélyében meghatározott egészségügyi szolgáltatásokat.

(4) Az egyéni egészségügyi vállalkozó a vállalkozási tevékenységéből eredő kötelezettségeiért teljes vagyoniával korlátlanul felel.

(5) Az egyéni egészségügyi vállalkozó nem lehet más vállalkozás korlátlanul felelős tagja.

(6) Társas egészségügyi vállalkozás a hatályos jogszabályoknak megfelelő szervezeti formákban, érvényes működési engedély és felelősségbiztosítási szerződés birtokában folytatható.

(7) A társas egészségügyi vállalkozás jogosult a nevében az „orvosi praxisközösség” elnevezés használatára, feltéve, hogy tagjai között kizárólag csak orvosok (fogorvosok) vannak.

III. AZ ORVOSI TEVÉKENYSÉG VÉGZÉSÉNEK FORMÁI

18. § Orvosi, fogorvosi (a továbbiakban együtt: orvosi) tevékenység

- a) alkalmazott orvosként,
- b) szabadfoglalkozású orvosként, valamint
- c) vállalkozó orvosként

látható el.

Alkalmazott orvos

19. § (1) Az alkalmazott orvos orvosi tevékenységet munkajogviszony, közalkalmazotti jogviszony, köztisztviselői jogviszony vagy szolgálati jogviszony keretében folytathat.

(2) Az alkalmazott orvos jogviszonyára az adott jogviszonyra vonatkozó külön jogszabályok rendelkezései irányadóak.

(3) Az alkalmazott orvos szabadfoglalkozású orvosi tevékenységet nem folytathat. Ez a korlátozás nem vonatkozik arra az orvosra, aki alkalmazotti jogviszonyt nem orvosi tevékenységre létesített.

(4) Az alkalmazott orvos a munkakörébe tartozó feladatok tekintetében az őt alkalmazónál egészségügyi vállalkozóként (további jogviszonyban) nem folytathatja tevékenységét.

Szabadfoglalkozású orvos

20. § (1) Szabadfoglalkozású orvosnak minősül az az orvos, aki szerepel az orvosok működési nyilvántartásában, orvosi szakirányú szakképesítéssel rendelkezik, továbbá a (2) bekezdés szerinti szerződéseket megkötöti.

(2) Orvosi tevékenységet a szabadfoglalkozású orvos akkor folytathat, ha érvényes felelősségbiztosítási szerződése van, és a 21—22. §-ok szerinti orvosi tevékenység ellátásáról szóló szerződést kötött.

(3) A szabadfoglalkozású orvos tevékenységét — az orvosi tevékenység ellátásáról szóló szerződésben meghatározott keretek között — szakmailag önállóan, saját felelősségére végzi.

(4) A szabadfoglalkozású orvos által nyújtott egészségügyi szolgáltatás során vagy azzal összefüggésben a betegnek okozott kárért közvetlen módon az egészségügyi szolgáltató felel.

(5) A szabadfoglalkozású orvos részére a külön jogszabály szerinti működési engedély beszerzésére nincs szükség.

(6) Ha e törvény vagy ennek végrehajtására kibocsátott rendelet, illetve az orvosi tevékenység ellátásáról szóló szerződés másként nem rendelkezik, a szabadfoglalkozású orvos jogaira és kötelezettségeire, továbbá felelősségére a Polgári Törvénykönyv megbízásra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Az orvosi tevékenység ellátásáról szóló szerződés

21. § (1) Az orvosi tevékenység ellátásáról szóló szerződés az egészségügyi szolgáltató és a szabadfoglalkozású orvos, illetve a szabadfoglalkozású orvosi praxisközösség (23. §) között jön létre orvosi és ahhoz kapcsolódó tevékenység ellátására. Ilyen szerződést az egészségügyi szolgáltató egyéni egészségügyi vállalkozó orvossal (17. §) is köthet.

(2) A szabadfoglalkozású orvos kizárólag olyan orvosi tevékenység végzésére kötheti meg a szerződést, amelyre nézve szakirányú szakképesítéssel rendelkezik.

(3) Amennyiben a szabadfoglalkozású orvos szabadfoglalkozású orvosi praxisközösség tagjaként végzi tevékenységét, az orvosi tevékenység ellátásáról szóló szerződést rá is kiterjedő hatállyal a praxisközösség köti meg. A praxisközösség által kötött szerződésre a 22. §-ban foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

22. § (1) Az orvosi tevékenység ellátásáról szóló szerződést írásba kell foglalni.

(2) A szerződés tartalmazza

- a) az egészségügyi szolgáltató, illetve a szabadfoglalkozású orvos nevét és székhelyét (lakóhelyét),
- b) a megbízás tárgyát képező orvosi tevékenység pontos meghatározását,
- c) a megbízás időtartamát,
- d) az orvosi tevékenység végzésének helyét,
- e) az orvosi tevékenység végzésének idejét,
- f) az egy naptári évre kötelezően elrendelhető, illetőleg önként vállalt ügyeleti és készenléti számra, továbbá az ügyeletet követően pihenőidő biztosítására vonatkozó megállapodást,
- g) az orvosi tevékenység végzésének személyi és tárgyi feltételeit,
- h) a szabadfoglalkozású orvos és az intézmény vezetése közötti munkakapcsolatot,
- i) a szabadfoglalkozású orvos és az intézményben foglalkoztatott egészségügyi dolgozók közötti munkakapso-

latot (utasítasadási jog, együttműködési kötelezettség stb.),

j) a megbízási díjat (ide értve az ügyeleti és készenléti számra vonatkozó díjazást is), illetve a díj kifizetésének idejét és módját, valamint

k) a szerződés megszüntetésére, a felmondásra vonatkozó szabályokat, továbbá a felmondási idő tartamát.

(3) Kormányrendelet a szerződés tartalmi elemeire további részletes szabályokat állapíthat meg, amelyektől eltérni csak a felek megállapodása esetén lehet.

(4) Eltérő megállapodás hiányában az orvosi tevékenység ellátásához szükséges egyéb személyi feltételeket, a tárgyi feltételeket, valamint a biztonságos munkavégzés feltételeit az egészségügyi szolgáltató térítésmentesen biztosítja.

(5) Eltérő megállapodás hiányában a szerződés határozatlan időtartamra jön létre.

(6) A szerződés közös megegyezéssel, felmondással vagy azonnali hatályú felmondással szüntethető meg.

(7) A szerződést mind az orvos, mind az egészségügyi szolgáltató felmondással megszüntetheti. A felmondás időtartama — az azonnali hatályú felmondás esetét kivéve — három hónapnál, határozott időre megkötött szerződés esetén hat hónapnál rövidebb nem lehet. Ha a határozott időre megkötött szerződést az egészségügyi szolgáltató mondja fel, az orvos — az azonnali hatályú felmondás esetét kivéve — egyévi, illetőleg amennyiben a szerződésből hátralevő idő ennél rövidebb, a hátralevő időre jutó megbízási díjra jogosult.

(8) A szerződést bármelyik fél írásban, részletes indoklással azonnali hatállyal felmondhatja, ha a másik fél jogszabályból vagy a szerződésből származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi.

(9) Kormányrendeletben foglalt feltételekkel — az OEP bevonásával — olyan szerződés is köthető, amely szerint a szabadfoglalkozású orvos díjazásáról — az egészségügyi szolgáltató teljesítményigazolása alapján — közvetlenül az OEP gondoskodik.

(10) A (6)—(8) bekezdésekben foglalt rendelkezésektől érvényesen eltérni nem lehet.

Szabadfoglalkozású orvosi praxisközösség

23. § (1) Szabadfoglalkozású orvosi praxisközösséget közkereseti társaság formájában két vagy több szabadfoglalkozású orvos alapíthat. Praxisközösség tagja csak szabadfoglalkozású orvos lehet.

(2) A szabadfoglalkozású orvosi praxisközösség tagja köteles a praxisközösség által végzett orvosi tevékenységben — a társasági szerződésben foglaltaknak megfelelő — személyes közreműködésre. A praxisközösség tagjának személyre szóló felelősségbiztosítási szerződéssel kell rendelkeznie.

Szabadfoglalkozású intézeti gyógyszerész

24. § (1) Az egészségügyi intézményben foglalkoztatott gyógyszerész alkalmazott gyógyszerészként vagy szabadfoglalkozású intézeti gyógyszerészként láthatja el tevékenységét.

(2) Két vagy több szabadfoglalkozású intézeti gyógyszerész szabadfoglalkozású intézeti gyógyszerészi munkaközösséget hozhat létre.

(3) A szabadfoglalkozású intézeti gyógyszerészre, illetve a szabadfoglalkozású intézeti gyógyszerészi munkaközösségre az e törvény szabadfoglalkozású orvosra, illetve szabadfoglalkozású orvosi praxisközösségre vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(4) E törvény rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával szabadfoglalkozású intézeti gyógyszerész és szabadfoglalkozású orvos szabadfoglalkozású orvosi-gyógyszerészi praxisközösséget is létrehozhat.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

25. § (1) E törvény — a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel — 2002. március 31. napján lép hatályba, azzal, hogy a 21—22. § szerinti szerződés alapján orvosi (gyógyszerészi) tevékenység csak 2003. január 1. napjától folytatható.

(2) E törvény 9. §-ának (2) bekezdése 2002. január 1. napján lép hatályba.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény, valamint az egyes törvények és törvényerejű rendeletek hatályon kívül helyezéséről szóló 1990. évi XXII. törvény 32—33. §-ai,

b) a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak 2000. évi költségvetéséről szóló 1999. évi CIX. törvény 23. §-a, továbbá 24. §-ának (6) és (10) bekezdése,

c) a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 1998. évi költségvetéséről szóló 1997. évi CLIII. törvény 59. §-a,

d) a Magyar Orvosi Kamaráról szóló 1994. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: MOKtv.) 43. §-a,

e) az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény (a továbbiakban: Öotv.) 1. § (2) bekezdésének a) pontjából az „és külön törvényben meghatározott esetben a kezelőorvos” szövegrész, továbbá a 3. § (5) bekezdése.

(4) Az e törvény hatálybalépése előtt megkötött és a törvény szerint egészségügyi közszolgáltatás alvállalkozásba adására irányuló szerződéseket 2003. június 30-ig felül kell vizsgálni és a 9. § (3)—(4) bekezdéseiben foglalt rendelkezésekkel összhangba kell hozni. 2003. július 1-jétől az e törvény, illetve a végrehajtási rendeleteiben foglalt előírásoknak meg nem felelő szerződések érvényüket veszítik,

illetve az e szerződések alapján nyújtott egészségügyi szolgáltatások tovább nem finanszírozhatók.

(5) A magán-tevékenység végzésére vonatkozó működési engedéllyel rendelkező orvosokra, fogorvosokra, gyógyszerészekre, klinikai szakpszichológusokra, valamint egészségügyi szakdolgozókra 2003. január 1-jétől az egyéni egészségügyi vállalkozóra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(6) A területileg illetékes orvosi kamara az e törvényben számára biztosított véleményezési jogot az erre irányuló megkereséstől számított tizenöt napon belül gyakorolja. E határidő leteltét követően vélelmezni kell a kamara beleegyező véleményét.

(7) A települési önkormányzatok a 26. § *n*) pontban meghatározott rendeleteiket e törvény hatálybalépésétől számított 3 hónapon belül alkotják meg.

26. § E törvény hatálybalépésével egyidejűleg

a) A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szjtv.) 3. §-ának 17. a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[17. Egyéni vállalkozó: az a magánszemély, aki az egyéni vállalkozói igazolványa alapján vállalkozási tevékenységet végez, az igazolványában feltüntetett vállalkozási tevékenységre tekintetében, továbbá ettől függetlenül is]

„a) az a magánszemély, aki külön jogszabály alapján egészségügyi és szociális vállalkozást, egyéni vállalkozó orvosi, klinikai szakpszichológusi, továbbá magánállatorvosi, illetve egyéb egészségügyi, szociális vagy gyógyszerészi magán-tevékenységet folytat;”

b) Az Szjtv. 16. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„16. § (1) Önálló tevékenység minden olyan tevékenység, amelynek eredményeként a magánszemély bevételekhez jut, és amely e törvény szerint nem tartozik a nem önálló tevékenység körébe. Ide tartozik különösen az egyéni vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő, a bérbeadó, a szabadfoglalkozású orvos, a választott könyvvizsgáló tevékenysége, a gazdasági társaság magánszemély tagja által külön szerződés szerint teljesített mellékszolgáltatás, ez utóbbinál feltéve, hogy a tagnak a bevétele érdekében felmerült költségét a társaság a költségei között nem számolja el.”

c) A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 4. § b) pontjának 2. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[b) Egyéni vállalkozó:]

„2. a külön jogszabály alapján egészségügyi és szociális vállalkozást, egyéni vállalkozó orvosi, klinikai szakpszichológusi, továbbá magánállatorvosi, illetve egyéb egészségügyi és szociális, gyógyszerészi magán-tevékenységet folytató természetes személy (a továbbiakban együtt: egészségügyi vállalkozó);”

d) A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 3. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az egészségügyi tudományterületen a (2) bekezdés a) pontja szerinti feltételek teljesülésénél — az egyetem és az egyetemi klinikai központ között létrejött megállapodásnak megfelelően — az egyetemi klinikai központ keretében foglalkoztatottakat is figyelembe kell venni.”

e) Az Ftv. 11. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A nem felsőoktatási intézménnyel történő együttműködés — az egyetemi klinikai központ, az oktató kórház (oktató kórházi osztály), valamint a (4) bekezdésben foglalt eset kivételével — a felsőoktatási intézmény feladatai közé tartozó képzés ellátására nem irányulhat.”

f) Az Ftv. 116. §-ának (2)—(5) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Az egészségügyi felsőoktatási intézmények klinikai központjai — ennek hiányában a felsőoktatási intézmény — az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral kötött finanszírozási szerződésben foglaltak szerint

a) egészségügyi szolgáltatást nyújtanak az ellátási területükhöz tartozó biztosítottak számára;

b) ellátják a jogszabályokból és a progresszív betegellátásból rájuk háruló feladatokat.

(3) Az egészségügyi miniszter ágazata tekintetében koordinálja az egészségügyi felsőoktatási intézmények klinikai központjaiban — ennek hiányában a felsőoktatási intézményben — folytatott

a) betegellátó tevékenységet;

b) a tancélú gyógyító-megelőző tevékenységet;

c) ágazati kutató-fejlesztő tevékenységet, kivéve a 9/E. § (1) bekezdésében foglalt előirányzatot;

d) egészségmegőrző tevékenységet;

e) regionális ellátási tevékenységet.

(4) Az egészségügyi felsőoktatási intézmények klinikai központjai — külön jogszabályban meghatározott esetben a felsőoktatási intézmény — részt vesznek a szakorvos-, a szakfogorvos-, a szakgyógyszerész, klinikai szakpszichológus, népegészségügyi szakember képzésében, beleértve a más felsőfokú végzettséggel rendelkezők egészségügyi szak- és továbbképzését is. E képzéseket az egészségügyi miniszter koordinációval segíti.

(5) A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter ágazata tekintetében koordinálja és — külön jogszabályban meghatározott kivételekkel — finanszírozza az agrár felsőoktatási intézményekben folytatott

a) ágazati kutató-fejlesztő tevékenységet, kivéve a 9/E. § (1) bekezdésében foglalt előirányzatot;

b) a gazdálkodást segítő szaktanácsadási, valamint a gyakorlati képzési tevékenységet és annak fejlesztését, kivéve a 9/B. § (2) bekezdésében foglalt előirányzatot;

c) a növényi és állati járványos betegségeket megelőző tevékenységet és annak fejlesztését;

d) a vidék- és területfejlesztési tevékenységet.”

g) A MOKtv. 2. § (1) bekezdésének f) pontja a következő fh) ponttal egészül ki:

[2. § (1) A MOK f) véleményezési jogot gyakorol]

„fh) a szabadfoglalkozású orvosok, illetve az orvosi praxisközösség és az egészségügyi intézmény között létrejövő orvosi tevékenység ellátásának részletes szabályairól szóló jogszabályról;”

h) A MOKtv. 2. § (1) bekezdésének i) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[2. § (1) A MOK]

„i) ajánlást ad a szabadfoglalkozású orvosi tevékenységért járó díjtételek, valamint az egyes orvosi szolgáltatások egészségügyi szolgáltatók által megállapított díjtételei alsó határait;”

i) A MOKtv. 2. § (1) bekezdése az alábbi új o) ponttal egészül ki:

[2. § (1) A MOK]

„o) a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően a háziorvos részére működtetési jogot állapíthat meg.”

j) A MOKtv. 2. § (1) bekezdése a következő p) ponttal egészül ki

[2. § (1) A MOK]

„p) legkésőbb 2002. október 31. napjáig megállapítja — az orvosnak az alkalmazotti jogviszonyban folytatott tevékenységére is figyelemmel — a szabadfoglalkozású orvos és a vállalkozó orvos által teljesíthető munkavégzési, ügyeleti és készenléti időre vonatkozó felső határokat.”

k) A MOKtv. 2. § (1) bekezdése a következő q) ponttal egészül ki:

[2. § (1) A MOK]

„q) egyeztetést folytat a kormányzati szervekkel a szabadfoglalkozású orvosok közfinanszírozás körébe eső díjtételeinek tárgyában, valamint a szabadfoglalkozású orvos (szabadfoglalkozású orvosi praxisközösség) és az egészségügyi intézmény közötti orvosi tevékenység ellátásáról szóló szerződés általános szerződési feltételeinek kialakításában.”

l) Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inytv.) 17. §-ának (1) bekezdése az alábbi v) ponttal egészül ki:

„v) az ingatlan egészségügyi célvagyon jellege.”

m) Az Inytv. 17. §-ának (2) bekezdés második mondata helyébe az alábbi szövegrész lép:

„(2) Az l)—v) pontokban meghatározott tények feljegyzésének elmaradása esetén a jogosult azokat nem érvényesítheti a jóhiszemű harmadik jogszerzővel szemben.”

n) Az Öotv. 2. § (1)—(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § (1) A háziorvos önálló orvosi tevékenységet — akadályoztatásának jogszabályban meghatározott eseteit kivéve — csak személyesen folytathat az önkormányzat által meghatározott háziorvosi körzetben, a működtetési jogot engedélyező határozat jogerőre emelkedésétől.

(2) A működtetési jog alapján végezhető önálló orvosi tevékenység — törvényben meghatározott kivétellel — csak a települési önkormányzat rendeletében meghatározott háziorvosi körzetben folytatható.”

27. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg

a) a feladat-ellátási szerződések és a feladat-átvállalási szerződések pályáztatásával és a pályázatok elbírálásával kapcsolatos részletes szabályokat,

b) az egyetemi klinikai központ alapításával, megszűnésével, működésével, valamint az egyetem és az egyetemi klinikai központ együttműködésével kapcsolatos speciális részletszabályokat,

c) az egyéni egészségügyi vállalkozóként végezhető egészségügyi szakfeladatok és egészségügyi részfeladatok körét, valamint

d) az orvosi tevékenység ellátásáról szóló szerződés részletes szabályait.

28. § Felhatalmazást kap az egészségügyi miniszter, hogy rendeletben határozza meg

a) az egészségügyi közintézmények vezetőjének és vezetőhelyetteseinek képesítési követelményrendszerét, illetve a vezetői megbízatás betöltése érdekében kiírt pályázat részletes eljárási szabályait,

b) az egészségügyi közszolgáltatások alvállalkozásba adásának szakmai feltételeit,

c) az országos és/vagy regionális feladatkört jelentő egészségügyi közszolgáltatások körét, illetve regionális feladatkör esetében ezek földrajzi lehatárolását,

d) az egészségügyi közintézmények szakmai fejlesztési programjára vonatkozó szakmai szabályokat, valamint

e) az egészségügyi közintézmények működési rendjére, szakmai vezetőtestületére vonatkozó szabályokat.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CVIII. törvény

az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről*

Az Országgyűlés az elektronikus kereskedelem fejlődése és ez által a gazdasági fejlődés előmozdítása, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások révén a magyar gazdaság nemzetközi versenyképességének javítása, továbbá az elektronikus kereskedelmi kapcsolatokban a fogyasztók jogainak védelme érdekében az európai uniós jogszabályokkal összhangban az alábbi törvényt alkotja:

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

A törvény hatálya

1. § (1) E törvény rendelkezéseit kell alkalmazni:

a) a Magyar Köztársaság területéről nyújtott, valamint a Magyar Köztársaság területére irányuló információs társadalommal összefüggő szolgáltatásra;

b) az a) pontban meghatározott szolgáltatás tekintetében igénybevevőnek, illetve szolgáltatónak minősülő természetes, illetve jogi személyre vagy jogi személyiség nélküli szervezetre.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjának második fordulata nem terjed ki az Európai Unió tagállamainak területéről nyújtott információs társadalommal összefüggő szolgáltatásra.

(3) E törvény hatálya nem terjed ki a bírósági, illetőleg egyéb hatósági eljárásban nyújtott és felhasznált információs társadalommal összefüggő szolgáltatásra és nem érinti a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályok alkalmazását.

(4) E törvény hatálya nem terjed ki az elektronikus levélcím fenntartására és az elektronikus magánlevelezésre.

Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában:

a) *Elektronikus kereskedelmi szolgáltatás*: olyan információs társadalommal összefüggő szolgáltatás, amelynek célja áruk, illetőleg szolgáltatások üzletszerű értékesítése, beszerzése, cseréje;

b) *Elektronikus út*: elektronikus adatfeldolgozást, -tárolást, illetőleg -továbbítást végző vezeték, rádiótechnikai, optikai vagy más elektromágneses eszközök alkalmazása;

c) *Európai Unió tagállamainak területéről nyújtott szolgáltatás*: az Európai Unió bármely tagállamának területén lévő székhelyén, telephelyén vagy lakóhelyén az adott információs társadalommal összefüggő szolgáltatással kapcsolatos tényleges tevékenységet végző szolgáltató által nyújtott információs társadalommal összefüggő szolgáltatás;

d) *Igénybevevő*: az a természetes, illetve jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet, aki/amely információs társadalommal összefüggő szolgáltatást vesz igénybe;

e) *Információ*: bármely, elektronikus úton feldolgozható, tárolható, továbbítható adat, jel, kép tekintet nélkül arra, hogy annak tartalma jogi védelemben részesül-e;

f) *Információs társadalommal összefüggő szolgáltatás*: elektronikus úton, távollevők részére, ellenszolgáltatás fejében nyújtott szolgáltatás, amelynek igénybevételét a szolgáltatás igénybevevője egyedileg kezdeményezi, továbbá mindazon ellenszolgáltatás nélkül, elektronikus úton, távollevők részére, az igénybevevő egyedi kezdeményezésére nyújtott szolgáltatások, amelyek a szolgáltató, illetve az

igénybevevő részéről nem az Alkotmány által biztosított véleményszabadság gyakorlásának körébe tartoznak;

g) *Magyar Köztársaság területére irányuló szolgáltatás:* minden olyan szolgáltatás, melyről a használt nyelv, a pénznem és egyéb körülmények alapján valószínűsíthető, hogy magyarországi igénybevevők számára kívánják elérhetővé tenni;

h) *Magyar Köztársaság területéről nyújtott szolgáltatás:* a Magyar Köztársaság területén lévő székhelyén, telephelyén vagy lakóhelyén az adott információs társadalommal összefüggő szolgáltatással kapcsolatos tényleges tevékenységet végző szolgáltató által nyújtott információs társadalommal összefüggő szolgáltatás;

i) *Szolgáltató:* az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó természetes, illetve jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet.

Az előzetes engedélyezést kizáró elv

3. § (1) Információs társadalommal összefüggő szolgáltatást bármely természetes, illetve jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet végezhet.

(2) Az (1) bekezdés nem érinti az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást képező tevékenységre egyébként jogszabály által előírt minősítési, képesítési, engedélyezési vagy bejelentési kötelezettséget.

Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatással kapcsolatos adatszolgáltatás

4. § (1) A szolgáltató köteles elektronikus úton közvetlenül és folyamatosan, könnyen hozzáférhető módon magyar nyelven közzétenni legalább az alábbi adatokat:

a) a szolgáltató nevét, amennyiben a szolgáltató nem természetes személy, a képviselőjének nevét is;

b) a szolgáltató lakcímét, székhelyét, telephelyét;

c) a szolgáltató elérhetőségeit, különösen az igénybevevőkkel való kapcsolattartásra szolgáló, rendszeresen használt elektronikus levelezési címét;

d) amennyiben a szolgáltató tevékenységének végzéséhez jogszabály nyilvántartásba vételi kötelezettséget ír elő, a szolgáltatót nyilvántartásba vevő hatóság megnevezését és a szolgáltató nyilvántartásba vételi számát;

e) amennyiben a szolgáltató tevékenysége jogszabály alapján engedélyköteles, ezt a tényt a jogszabály megjelölésével, a felügyeleti hatóság megnevezésével és elérhetőségével; valamint a felügyeleti hatóság engedélyének számával;

f) amennyiben tevékenységére szakmai vagy etikai előírások irányadóak, az azokra való hivatkozást elérhetőségük megjelölésével;

g) a szolgáltató adószámát;

h) amennyiben a szolgáltató valamely — az adott szolgáltatással összefüggő — szakmai kamara tagja, annak megnevezését;

i) amennyiben természetes személy szolgáltató vagy a szolgáltató szervezet tagja vagy vezetője — az adott szolgáltatással összefüggően — ilyennel rendelkezik, tudományos vagy szakmai fokozatát és megszerzésének helyét;

j) amennyiben a szolgáltató minősítését vagy akkreditációját törvény írja elő, a minősítő, illetve akkreditáló okirat adatait, elérhetőségét;

k) az adott szolgáltatáshoz kapcsolódóan a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 8. §-nak megfelelő tájékoztatást.

(2) Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás ellenértékhez kötését és ellenértékét, valamint az ellenérték teljesítésének módját a szolgáltató köteles elektronikus úton közvetlenül és folyamatosan hozzáférhetővé tenni oly módon, hogy a tájékoztatás tartalma egyértelmű és közérthető legyen. Különösen tájékoztatni kell az igénybevevőt arról, hogy az ellenérték tartalmazza-e a szolgáltatást terhelő közterheket, illetve az igénybevevőhöz történő eljuttatás minden költségét.

(3) A szolgáltató köteles általános tájékoztatást adni az alkalmazott információs rendszerek biztonsági fokáról, a felhasználó számára kockázatot jelentő tényezőkről és az általa megteendő óvintézkedésekről.

Az elektronikus úton kötött szerződésekre vonatkozó szabályok

5. § (1) Az elektronikus úton történő szerződéskötésre vonatkozó ajánlat elküldését megelőzően a szolgáltató köteles az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásra vonatkozó általános szerződési feltételeket oly módon hozzáférhetővé tenni, amely lehetővé teszi az igénybevevő számára, hogy tárolja és előhívja azokat.

(2) A szolgáltató az (1) bekezdésben, a 4. §-ban, valamint egyéb jogszabályban előírt tájékoztatási kötelezettségén túlmenően az igénybevevő ajánlatának elküldését megelőzően köteles egyértelműen tájékoztatni az igénybevevőt:

a) azokról a technikai lépésekről, amelyeket a szerződés elektronikus úton való megkötéséhez meg kell tenni;

b) arról, hogy a megkötendő szerződés írásba foglalt szerződésnek minősül-e, a szolgáltató iktatja-e a szerződést, illetve, hogy az iktatott szerződés utóbb hozzáférhető lesz-e;

c) az adatbeviteli hibáknak a szerződéses nyilatkozat elküldését megelőzően történő azonosításához és kijavításához biztosított eszközökről;

d) a szerződés megkötésének, valamint a szerződésnek a nyelvről;

e) arról a — szolgáltatási tevékenységére vonatkozó — magatartási kódexről, amelynek az adott szolgáltatás te-

kintetében aláveti magát, amennyiben van ilyen; továbbá arról, hogy ez a magatartási kódex elektronikus úton hol hozzáférhető.

(3) A szolgáltató és a fogyasztónak nem minősülő igénybevevő közötti szerződéskötés során a felek kölcsönös megállapodással eltérhetnek a (2) bekezdés rendelkezéseitől.

6. § (1) A szolgáltató köteles megfelelő, hatékony és hozzáférhető technikai eszközökkel biztosítani, hogy az igénybevevő az adatbeviteli hibák azonosítását és kijavítását ajánlatának elektronikus úton való elküldése előtt el tudja végezni. Ilyen eszköz hiányában az igénybevevő nyilatkozata nem minősül ajánlatnak.

(2) A szolgáltató köteles az igénybevevő ajánlatának megérkezését az igénybevevő felé elektronikus úton haladéktalanul visszaigazolni. Amennyiben e visszaigazolás az igénybevevő ajánlatának elküldésétől számított 48 órán belül nem érkezik meg az igénybevevőhöz, az igénybevevő ajánlati kötöttsége megszűnik.

(3) Az ajánlat és annak visszaigazolása akkor tekintendő a másik szerződő félhez megérkezettnek, amikor az számára hozzáférhetővé válik.

(4) A szolgáltató és a fogyasztónak nem minősülő igénybevevő közötti szerződéskötés során a felek eltérhetnek az (1)—(2) bekezdés rendelkezéseitől, ha erről megállapodtak.

(5) Az (1)—(2) bekezdések rendelkezéseit, valamint az 5. § (1) és (2) bekezdéseit nem kell alkalmazni a kizárólag elektronikus levelezés vagy azzal egyenértékű kommunikációs eszközzel tett címzett nyilatkozatok útján létrejött szerződések esetén.

A szolgáltató felelőssége

7. § (1) A szolgáltató a polgári jog általános szabályai szerint felel az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás során továbbított, tárolt vagy hozzáférhetővé tett, jogszabályba ütköző tartalmú információval okozott jogsérelemért, illetve kárért.

(2) Nem felel a szolgáltató az (1) bekezdés szerinti jogsérelemért, illetve kárért, amennyiben eleget tesz a 8—11. §-okban meghatározott feltételeknek, és a 13. § (1) bekezdése szerinti jogsértés esetében a 9—11. § szerinti szolgáltató lefolytatja a 13. § szerinti eljárást, valamint úgy jár el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

(3) A szolgáltatónak a (2) bekezdés alapján történő mentesülése nem zárja ki azt, hogy a jogszabályba ütköző tartalmú információval jogaiban megsértett jogosult a jogsértésből fakadó igényei közül a jogsértés megelőzésével, illetve abbahagyásával kapcsolatos követeléseit a szolgáltatóval szemben is érvényesítse. E perben a szolgáltató a

pernyertes jogosult perrel kapcsolatos költségeinek megfizetésére nem kötelezhető.

(4) A szolgáltató 8—11. §-okban meghatározott szolgáltatás tekintetében nem köteles előzetesen és rendszeresen ellenőrizni az általa csak továbbított, tárolt, hozzáférhetővé tett információ tartalmát, továbbá nem köteles olyan tényeket vagy körülményeket keresni, melyek jogellenes tevékenység folytatására utalnak.

(5) A szolgáltató polgári jogi felelősségének 8—11. § szerinti korlátozása nem érinti az egyéb jogszabályban meghatározott jogkövetkezmények alkalmazását.

8. § (1) Az olyan információs társadalommal összefüggő szolgáltatás esetén, amely abból áll, hogy a szolgáltató az igénybevevő által biztosított információt távközlő hálózaton továbbítja vagy a távközlő hálózathoz hozzáférést biztosít (egyszerű adatátvitel), a szolgáltató akkor nem felel a továbbított információ tartalmával okozott kárért, ha:

a) nem a szolgáltató kezdeményezi az információ továbbítását;

b) nem a szolgáltató választja meg a továbbítás címzettjét; és

c) nem a szolgáltató választja ki, illetőleg nem változtatja meg azt az információt, amely továbbításra kerül.

(2) Az információtovábbítás és a hozzáférés (1) bekezdés szerinti lehetővé tétele magában foglalja a továbbított információ közbenső és átmeneti jellegű automatikus tárolását is, amennyiben ez kizárólag az információtovábbítás lebonyolítására szolgál és az információt nem tárolják hosszabb ideig, mint az a továbbításhoz szükséges.

9. § Az olyan információs társadalommal összefüggő szolgáltatás esetén, amely abból áll, hogy a szolgáltató az igénybevevő által biztosított információt távközlő hálózaton továbbítja és az alapvetően a más igénybevevők kezdeményezésére történő információtovábbítás hatékonyabbá tételét szolgálja, a szolgáltató akkor nem felel az információ közbenső és átmeneti jellegű automatikus tárolásával okozott kárért, ha:

a) a szolgáltató nem változtatja meg az információt;

b) a tárolt információhoz való hozzáférés megfelel az információ hozzáféréssel kapcsolatban támasztott feltételeknek;

c) a közbenső tárolóban az információ frissítése megfelel a széles körben elismert és alkalmazott információfrissítési gyakorlatnak;

d) a közbenső tárolás nem zavarja meg az információ felhasználásával kapcsolatos adatok kinyerésére szolgáló, széles körben elismert és alkalmazott technológia jogszerű használatát; és

e) a szolgáltató haladéktalanul eltávolítja az általa tárolt információt vagy nem biztosítja az ahhoz való hozzáférést, amint tudomást szerzett arról, hogy az információt az adatátvitel eredeti kiindulási pontján a hálózatról eltávolították vagy az ahhoz való hozzáférés biztosítását meg-

szüntették, illetve, hogy a bíróság vagy más hatóság az eltávolítást vagy a hozzáférés megtiltását elrendelte.

10. § Az olyan információs társadalommal összefüggő szolgáltatás esetén, amely abból áll, hogy a szolgáltató az igénybevevő által biztosított információt tárolja, a szolgáltató akkor nem felel az igénybevevő által biztosított információ tartalmával okozott kárért, ha

a) nincs tudomása bármely, az információval kapcsolatos jogellenes magatartásról vagy arról, hogy az információ bárkinek a jogát vagy jogos érdekét sérti;

b) nincs tudomása olyan tényről vagy körülményről, amely valószínűsítene, hogy az információval kapcsolatos magatartás jogellenes vagy arról, hogy az információ bárkinek a jogát vagy jogos érdekét sérti;

c) amint az a) és b) pontban foglaltakról tudomást szerzett, haladéktalanul intézkedik az információ eltávolításáról vagy a hozzáférést nem biztosítja.

11. § Az olyan információs társadalommal összefüggő szolgáltatás esetén, amely abból áll, hogy a szolgáltató információk megtalálását elősegítő segédeszközöket biztosít az igénybevevő számára, a szolgáltató akkor nem felel az információ ilyen módon történő hozzáférhetővé tételével okozott kárért, ha

a) nincs tudomása bármely, az információval kapcsolatos jogellenes magatartásról vagy arról, hogy az információ bárkinek a jogát vagy jogos érdekét sérti;

b) nincs tudomása olyan tényről vagy körülményről, amely valószínűsítene, hogy az információval kapcsolatos magatartás jogellenes vagy arról, hogy az információ bárkinek a jogát vagy jogos érdekét sérti;

c) amint az a) és b) pontban foglaltakról tudomást szerzett, haladéktalanul intézkedik az elérési információ eltávolításáról vagy a hozzáférés megtiltásáról.

12. § A 10—11. §-ok rendelkezései alapján a szolgáltató nem mentesül a felelősség alól, ha az igénybevevő a szolgáltató megbízásából vagy utasításai alapján cselekszik.

Értesítés a jogsértő információs társadalommal összefüggő szolgáltatásról

13. § (1) Az a jogosult, akinek a szerzői jogi törvény által védett szerzői művén, előadásán, hangfelvételén, műsorán, audiovizuális művén, adatbázisán fennálló jogát a szolgáltató által hozzáférhetővé tett információ sérti (a továbbiakban: jogosult), teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt értesítésével felhívhatja a 9—11. §-okban meghatározott szolgáltatót a jogát sértő tartalmú információ eltávolítására.

(2) Az értesítésnek tartalmaznia kell:

a) a sérelem tárgyát és a jogsértést valószínűsítő tények megjelölését;

b) a jogsértő tartalmú információ azonosításához szükséges adatokat;

c) a jogosult nevét, lakcímét, illetve székhelyét, telefonszámát, valamint elektronikus levelezési címét.

(3) Amennyiben a jogosult meghatalmazottja útján jár el, az (1)—(2) bekezdés szerinti értesítéshez az értesítési-eltávolítási eljárásban való képviselőlet ellátására feljogosító teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt meghatalmazást is csatolni kell.

(4) Az (1)—(2) bekezdés szerinti értesítés átvételétől számított 12 órán belül a szolgáltató — a jogosult jogát sértő információt biztosító igénybevevő (a továbbiakban: érintett igénybevevő) 3 munkanapon belül történő írásbeli tájékoztatása mellett — köteles intézkedni az értesítésben megjelölt információhoz való hozzáférés nem biztosítása vagy az információ eltávolítása iránt, és feltüntetni, hogy az eltávolítás milyen jogosult jogsértést állító értesítése alapján történt.

(5) Köteles megtagadni a szolgáltató az (1)—(2) bekezdés szerinti értesítés alapján az információhoz való hozzáférés nem biztosítását vagy az információ eltávolítását, ha ugyanazon információ vonatkozásában ugyanazon jogosult vagy a jogosult (3) bekezdés szerinti meghatalmazottja értesítése alapján már eljár a (4) bekezdés szerint, kivéve, ha az eltávolítást vagy a hozzáférés megtiltását bíróság vagy hatóság rendelte el.

(6) Az érintett igénybevevő a (4) bekezdésben meghatározott tájékoztatás átvételétől számított 8 napon belül teljes bizonyító erejű magánokiratban vagy közokiratban a szolgáltatónál kifogással élhet az érintett információ eltávolításával szemben. A kifogásnak tartalmaznia kell:

a) az eltávolított, illetőleg hozzáférhetetlenné tett információ azonosítását, ideértve azt a hálózati címet, ahol az korábban hozzáférhető volt, továbbá az érintett igénybevevőt azonosító, a törvény 4. § (1) bekezdés a)—e) és g) pontjaiban meghatározott adatokat;

b) indokolt nyilatkozatot arról, hogy az igénybevevő által biztosított információ nem sérti a jogosult (2) bekezdés szerinti értesítésében megjelölt jogát.

(7) A (6) bekezdés szerinti kifogás átvételekor a szolgáltató haladéktalanul köteles az érintett információt újra hozzáférhetővé tenni, és erről a jogosultat a kifogás megküldésével értesíteni, kivéve, ha az eltávolítást vagy a hozzáférés megtiltását bíróság vagy hatóság rendelte el.

(8) Ha az érintett igénybevevő a jogsértést elismeri vagy a (6) bekezdés szerinti határidőben nem terjeszt elő kifogást vagy az nem tartalmazza a (6) bekezdésben előírt adatokat, és nyilatkozatot, a szolgáltató az információhoz való hozzáférés nem biztosításának, illetve az információ eltávolításának hatályát köteles fenntartani.

(9) Ha a jogosult a (7) bekezdés szerinti értesítés átvételétől számított 10 munkanapon belül az értesítés szerinti jogsértéssel kapcsolatos igényét abbahagyás és eltiltás

írási ideiglenes intézkedés iránti kérelmet is tartalmazó kereset vagy fizetési meghagyás iránti kérelem benyújtása útján érvényesíti vagy büntető feljelentést tesz és az eljárás megkezdését kezdeményező beadványának másolatát annak benyújtásától számított 3 munkanapon belül megküldi a szolgáltatónak, a szolgáltató a beadvány másolatának átvételétől számított 12 órán belül a (4) bekezdésben foglaltak megfelelő alkalmazásával a (2) bekezdés szerinti értesítésben megjelölt információhoz való hozzáférést ismételten nem biztosítja, illetve az információt ismételten eltávolítja. A szolgáltató intézkedéséről a jogosult beadványa másolatának megküldésével az érintett igénybevevőt az intézkedés megtételétől számított 3 munkanapon belül értesíti.

(10) A jogosult köteles a (9) bekezdés szerinti eljárásban hozott jogerős érdemi határozatokról — ideértve az ideiglenes intézkedés elrendelését vagy a kérelem elutasítását is — a szolgáltatót haladéktalanul értesíteni. Ha az érdemi határozat az érintett igénybevevő javára rendelkezik, a szolgáltató haladéktalanul köteles az érintett információt ismételten hozzáférhetővé tenni, egyébként a (8) bekezdés szerinti szolgáltatói intézkedés hatálya fennmarad.

(11) A jogosult és a szolgáltató szerződést köthet az (1)–(10) bekezdésekben meghatározott eljárás alkalmazásáról. A szerződésben a felek a törvénytől nem térhetnek el, de a törvényben nem rendezett kérdésekben megállapodhatnak. A felek szerződésükben hatályos írásbeli közlésnek tekinthetik a nekik vagy általuk harmadik személyhez címzett írásbeli magánokirat hű másolatát, továbbá az elektronikus úton tett közlést is, ha annak megérkezését a címzett elektronikus úton igazolja. Ebben az esetben a felek kötelesek az egymástól származó elektronikus küldemények megérkezését visszaigazolni.

(12) A szolgáltató nem felelős az érintett információ eltávolításának vagy az ahhoz való hozzáférés nem biztosításának eredményes végrehajtásáért, amennyiben az eltávolítás vagy a hozzáférés nem biztosítása során a (4) és (9) bekezdésben meghatározottaknak megfelelően és jóhiszeműen járt el.

Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás felhasználásával küldött reklámokra vonatkozó különös szabályok

14. § (1) Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás felhasználásával küldött reklámnak világosan és egyértelműen azonosíthatónak kell lennie, amint az hozzáférhetővé válik az igénybevevő számára. Kizárólag az igénybevevő egyértelmű, előzetes hozzájárulásával küldhető elektronikus úton, levelezés során reklám.

(2) Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás felhasználásával küldött reklámhoz kapcsolódóan tájékoztatni kell a címzettet arról az elektronikus levelezési címről és egyéb elérhetőségről, ahol a reklámok információs társadalommal összefüggő szolgáltatás felhasználásával történő küldésének megtiltása iránti igényét bejelentheti.

(3) A reklámozó, a reklámszolgáltató és a reklám közzevője köteles nyilvántartást vezetni azokról, akik részükre írásban bejelentették, hogy kívánnak információs társadalommal összefüggő szolgáltatás felhasználásával reklámot kapni. A nyilvántartás harmadik fél számára kizárólag az igénybevevő előzetes hozzájárulásával adható át.

(4) A reklámozó, a reklámszolgáltató és a reklám közzevője nem küldhet információs társadalommal összefüggő szolgáltatás felhasználásával reklámot azoknak, akik a (3) bekezdésben meghatározott nyilvántartásban nem szerepelnek. A küldés tilalma a reklámozó, a reklámszolgáltató, illetve a reklám közzevője által küldendő összes reklámra vonatkozik.

Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokra vonatkozó különös fogyasztóvédelmi szabályok

15. § (1) Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatást is nyújtó közüzemi, pénzügyi és nyugdíjpénztári, valamint a biztosítási tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetek a fogyasztói bejelentések intézésére, panaszok kivizsgálására és orvoslására, valamint a fogyasztók tájékoztatására kötelesek az ügyfelek részére elektronikus úton is ügyfélszolgálatot működtetni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti szervezetek — amennyiben szolgáltatásaikat az igénybevevők számára kizárólag elektronikus úton nyújtják — továbbá a kizárólag információs társadalommal összefüggő szolgáltatási tevékenységet végző szervezetek jogosultak az ügyfélszolgálatot kizárólag elektronikus úton biztosítani. A fenti szervezetek üzemzavar esetén kötelesek telefonos ügyfélszolgálatot működtetni.

(3) A (2) bekezdés szerint biztosított ügyfélszolgálat a panasz elutasítását köteles indokolással ellátva írásba foglalni és annak egy példányát az ügyfélnek elektronikus úton haladéktalanul megküldeni.

Vegyes és záró rendelkezések

16. § (1) E törvény — a (3) bekezdésben foglalt kivétellel — a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2) E törvényt kell alkalmazni a hatálybalépését követően nyújtott információs társadalommal összefüggő szol-

gáltatásokra azzal, hogy a szolgáltatók e törvény hatálybalépését követő 90 napon belül kötelesek biztosítani, hogy információs társadalommal összefüggő szolgáltatásaik megfeleljenek e törvény előírásainak.

(3) E törvény 1. §-ának (2) bekezdése az Európai Unióhoz történő csatlakozásról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

(4) Ha törvény iratnak vagy okiratnak a megőrzését, illetve eredeti példány megőrzését írja elő, a megőrzési kötelezettség a digitális archiválásról szóló külön jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén elektronikus úton is teljesíthető.

(5) A Hírközlési Felügyelet jogosult ellenőrizni, hogy a szolgáltató tevékenysége megfelel-e az e törvényben foglalt rendelkezéseknek.

(6) A Hírközlési Felügyelet bírságot szabhat ki azzal a szolgáltatóval szemben, aki az e törvényben foglalt kötelezettségeinek nem tesz eleget. A bírság összege 500 000 forintig terjedhet.

(7) Ahol e törvény hatálybalépését megelőzően hatályba lépett törvény, törvényerejű rendelet vagy ezekkel kihirdetett nemzetközi egyezmény Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztériumot, illetőleg közlekedési, hírközlési és vízügyi minisztert említ, ott a hírközlési feladatok (frekvenciagazdálkodás, távközlés, postaügy, informatika) tekintetében a Miniszterelnöki Hivatalt, illetőleg a Miniszterelnöki Hivatalt vezető minisztert, az egyéb feladatok tekintetében a Közlekedési és Vízügyi Minisztériumot, illetőleg a közlekedési és vízügyi minisztert kell érteni.

17. § Felhatalmazást kap a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter, hogy az érintett miniszterekkel egyetértésben rendeletben szabályozza

- a) az informatikai biztonság követelményeit,
- b) az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokkal kapcsolatos elektronikus iratkezelés és a digitális archiválás szabályait,
- c) az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás alapját képező tevékenység elektronikus úton való végzése miatt szükséges egyéb előírásokat.

18. § Ez a törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban összeegyeztethető szabályozást tartalmaz az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem egyes jogi kérdéseiről szóló 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel, kivéve annak 2. cikké) pontját, 3. cikké 2., 4. és 5. bekezdését, 8. cikkét, 16. cikkét, 17. cikké 2—3. bekezdését és 19. cikkét.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CIX. törvény

a közlekedéssel összefüggő egyes törvények módosításáról*

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény, a vasútról szóló 1993. évi XCV. törvény és a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény módosításáról az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény módosítása

1. § A közúti közlekedésről szóló — módosított — 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 9/B. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az állam a kizárólagos tulajdonát képező, az országos közúthálózatba tartozó autópályák, autóutak — illetőleg azok egyes szakaszai — és a műtárgyaik üzemeltetése és karbantartása (a továbbiakban együtt: működtetés) céljából költségvetési szervet alapíthat, vagy e célra olyan gazdálkodó szervezetet hozhat létre, amelyben többségi részesedéssel, szavazati joggal vagy tartós kisebbségi állami tulajdoni részesedés esetén szavazatsöbbségi részvénnyel rendelkezik, vagy a működtetést koncesszióba adhatja.”

2. § A Kkt. 33. §-a (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) A közút kezelői:]

„b) az a) pontban nem említett országos közút vonatkozásában a közlekedési és vízügyi miniszter által a fenntartásra, a fejlesztésre és a fejlesztéssel összefüggő üzemeltetésre alapított közhasznú társaság (a továbbiakban: közútkezelő közhasznú társaság), költségvetési szerv, illetve olyan gazdálkodó szervezet, amelyben az állam többségi részesedéssel, szavazati joggal vagy tartós kisebbségi állami tulajdoni részesedés esetén szavazatsöbbségi részvénnyel rendelkezik;”

3. § A Kkt. 33. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdés b) pontjában megjelölt kezelő szervek az autópályák használatáért úthasználati díjat szedhetnek, amelyet az autópályák és az autóutak üzemeltetésére, fenntartására és felújítására kell fordítani. A díjfizetéssel érintett autópályákat vagy azok egyes szakaszait, a díj, valamint megfizetésének elmaradása esetén a pótdíj mértékét, a fizetés módját és feltételeit — a Kormány által jóváhagyott elvek alapján — a közlekedési és vízügyi mi-

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

niszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben, rendeletben állapítja meg.”

4. § A Kkt. 46/A. §-ának a helyébe a következő rendelkezés lép:

„46/A. § A közlekedési hatóság jogosult:

a) a közúti közlekedési szakemberek és a közúti járművezetők vizsgáztatásával összefüggésben a vizsgázó,

b) a járművezetők utánképzésével, szakirányú továbbképzésével és pályaalakmassági vizsgálatával összefüggésben a járművezető,

c) a közúti áru- és személyszállítás végzésével összefüggésben a vállalkozás ügyvezetését, szakmai irányítását ellátó személy és közreműködő járművezető,

d) a közlekedési hatóság tevékenységével összefüggésben — jogszabály alapján vezetett — névjegyzékbe felvett közúti közlekedési szakember

személyes és egészségi állapotra, kóros szenvedélyre, büntetett előéletre vonatkozó különleges adatait kezelni, továbbá a vizsgaeredményeket, alkalmassági minősítéseket, képesítéseket — ezek hitelességének utólagos igazolása céljából — nyilvántartani.”

II. Fejezet

A vasútról szóló 1993. évi XCV. törvény módosítása

5. § (1) A vasútról szóló — a 2000. évi CXXVII. törvénnyel módosított — 1993. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 2. §-a (4) bekezdésének bevezető szövege és b) pontja helyébe a következő rendelkezések lép:

„(4) Az országos közforgalmú vasút szervezete tevékenysége szerint”

„b) vállalkozó vasút, amely vasúti járművekkel személyszállítást (személyszállító vállalkozó vasút), illetve árutovábbítást (árutovábbító vállalkozó vasút) végez.”

(2) A Vtv. 2. §-ának (5) és (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A pályavasút, a személyszállító vállalkozó vasút, illetve az árutovábbító vállalkozó vasút tevékenysége — megfelelő számviteli elkülönítéssel — ellátható ugyanabban a szervezetben is (a továbbiakban: vasúti társaság). A számviteli elkülönítés szabályait a közlekedési és vízügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter) a pénzügyminiszterrel együtt állapítja meg.

(6) A pályavasút, illetve a vasúti társaság köteles — a miniszter rendeletében előírt szakmai feltételekkel és pályahasználati díj ellenében — a vasúti pálya és tartozékai igénybevitelét lehetővé tenni

a) a belföldi székhelyű vasút vagy az általa alapított nemzetközi csoportosulás részére;

b) nemzetközi szerződés vagy viszonyosság esetén külföldi székhelyű vasút részére;

c) az országos közforgalmú vasúti pálya és tartozékai tekintetében

ca) nemzetközi kombinált áru fuvarozás céljára bármely olyan külföldi vasút részére, amelynek székhelye az Európai Unió valamely tagállamában van,

cb) a vasúti tranzitforgalom céljára bármely olyan nemzetközi csoportosulás részére, amelyet az Európai Unió valamely tagállamában bejegyzett vasútvállalat alapított;

d) a külön jogszabályban meghatározott országos vasúti törzshálózatba (a továbbiakban: törzshálózat) tartozó vasúti pálya és tartozékai tekintetében nemzetközi áru fuvarozásra bármely olyan külföldi vasút részére, amelynek székhelye az Európai Unió valamely tagállamában van. Az igénybevitel lehetőségét a törzshálózathoz kapcsolódó vasútvonalakon is biztosítani kell legfeljebb 50 km távolságig.”

(3) A Vtv. 2. §-a a következő (7)—(9) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (7) bekezdés számozása (10) bekezdésre változik:

„(7) Az országos közforgalmú vasúti pálya kapacitásának az elosztásáról, valamint a pályahasználati díj megállapításáról a személyszállító és árutovábbító vállalkozó vasúttól számviteli elkülönítéssel elválasztott, a pályavasútnál létrehozott önálló egység határoz. A pályakapacitás elosztásának részletes szabályait a miniszter, a pályahasználati díj képzésének elveit a miniszter a pénzügyminiszterrel együttesen rendeletben határozza meg.

(8) Közforgalmú vasút csak részvénytársasági formában működhet.

(9) A Magyar Államvasutak Rt. (a továbbiakban: MÁV Rt.), valamint a Győr-Sopron-Ebenfurt Vasút Rt. (a továbbiakban: GySEV Rt.) és a Fertővidéki helyi érdekű Vasút Rt. (a továbbiakban: FhÉV Rt.) országos közforgalmú vasút.”

6. § A Vtv. 3. §-a a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az országos közforgalmú vasúti pályát és tartozékait a pályavasút, illetve a pályavasúti tevékenységet is folytató vasúti társaság részére kell vagyonkezelői szerződéssel használatba adni.

(4) A GySEV Rt. vasúti pályáinak és tartozékainak a tulajdonjogára és használatára az 1872. évi XXVII. törvényben, a FhÉV Rt. vasúti pályáinak és tartozékainak a tulajdonjogára és használatára az 1896. évi XXIX. törvényben meghatározott — meghosszabbított — koncesszió lejártaig az abban foglaltak az irányadók.”

7. § (1) A Vtv. 4. §-a (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) *Állami feladatok:*]

„c) a vasúti közlekedés hatósági feladatainak ellátása, valamint az országos közforgalmú vasúti pályakapacitás elosztásával és a pályahasználati díjjal kapcsolatos vitás kérdések eldöntése;”

(2) A Vtv. 4. §-a (1) bekezdésének h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) *Állami feladatok:*]

„h) országos közforgalmú vasút alapítása és működtetése;”

(3) A Vtv. 4. §-a (1) bekezdésének *l)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) *Állami feladatok:*]

„*l)* a közszolgáltatási tevékenységből származó bevételek kiegészítése a központi költségvetésből;”

8. § (1) A Vtv. 6. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A miniszter

a) az állam tulajdonába tartozó vasúti pálya és tartozékai működtetése érdekében a pályavasúttal, illetve pályavasúti tevékenységet is folytató vasúti társasággal,

b) a közszolgáltatásnak minősülő helyközi személyszállítás ellátása érdekében a személyszállító vállalkozó vasúttal, illetve személyszállító tevékenységet is folytató vasúti társasággal szerződést köt.”

(2) A Vtv. 6. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A szerződésnek tartalmaznia kell:

a) a vasúti pályára [(1) bekezdés *a)* pont] vonatkozóan a vasúti pálya és tartozékai fejlesztésének és felújításának fő irányait és pénzügyi forrásait,

b) a személyszállításra [(1) bekezdés *b)* pont] vonatkozóan a közszolgáltatási kötelezettség teljesítésének módját és feltételeit, valamint az ahhoz szükséges pénzügyi forrásokat,

c) egyéb, a szerződő felek által lényegesnek minősített rendelkezéseket.”

9. § (1) A Vtv. 10. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A vasúti közlekedésnek a 4. § (1) bekezdése *c)* és *d)* pontjában említett feladatait — az egészségügyi alkalmasság feltételeinek megállapítása kivételével — a miniszter irányítása és felügyelete alatt működő egységes államigazgatási szerv (a továbbiakban: hatóság) látja el.

(2) A hatóság adja ki a vállalkozó vasút, illetve a vasúti társaság részére a közforgalmú vasúti pályák és tartozékaik igénybevételéhez szükséges biztonsági tanúsítványt.”

(2) A Vtv. 10. §-a (3) bekezdésének bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép és a bekezdés a következő *b)* ponttal egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi *b)*—*e)* pontok megjelölése *c)*—*f)* pontokra változik:

„(3) Hatósági engedély szükséges”

„*b)* a vállalkozó vasút, a vasúti társaság, illetve az országos közforgalmú vasúti pályát igénybe vevő egyéb vasút működéséhez;”

(3) A Vtv. 10. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességét a Kormány, a biztonsági tanúsítványra, a 4. § (1) bekezdésének *c)* pontjában foglalt feladatokra, valamint a hatósági engedélyezési eljárásra vonatkozó részletes szabályokat a miniszter rendeletben állapítja meg.”

10. § A Vtv. 15. §-a a következő *i)* és *j)* ponttal egészül ki:

„*i)* *biztonsági tanúsítvány:* igazolás, amely tanúsítja, hogy a vállalkozó vasút, illetve a vasúti társaság, valamint a külföldi székhelyű vasúti társaság járművei és személyzete alkalmas a biztonságos vonatközlekedtetésre,

j) *országos közforgalmú vasúti pálya:* az a pálya, amelyen az országos közforgalmú vasutak forgalma lebonyolódik.”

11. § A Vtv. 16. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvényt a következő kiegészítésekkel, illetve eltérésekkel kell alkalmazni:

a) A koncessziós társaság — a koncessziós tevékenységén kívül — a következő tevékenységek gyakorlására jogosult:

aa) vasúti árutovábbítás, szállítmányozás;

ab) kereskedelmi, vendéglátó, egyéb utaskiszolgáló létesítmények építése és üzemeltetése;

ac) idegenforgalmi tevékenység folytatása.

b) Nem minősül koncesszióköteles tevékenységnek a múzeumvasút, a sikló, a függőpálya — ideértve a sífelvonókat is — működtetése, valamint az azokkal (azokon), illetve a saját használatú vasúton végzett személyszállítás.”

12. § A Vtv. 17. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A 2. § (6) bekezdése *c)* és *d)* pontjának hatálybalépéséről a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény rendelkezik.

(3) A 2. § (7) bekezdésben megjelölt pályakapacitás elosztó és pályahasználati díj megállapító egységnek a személyszállító és árutovábbító vállalkozó vasúttól történő szervezeti elválasztását 2004. január 1-jéig kell elvégezni. Ettől az időponttól kezdve a pályakapacitás elosztó és a pályahasználati díj megállapító egység jogi formájában, szervezetében és döntéshozatali rendjében független valamennyi személyszállítást vagy árutovábbítást végző vasúttól.

(4) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy

a) a vasutak kölcsönös átjárhatóságának,

b) a vasútvállalatok engedélyezésének,

c) a vasúti építmények engedélyezésének és üzemeltetésük ellenőrzésének,

d) az országos közforgalmú vasutaknál dolgozók, illetőleg jogviszony alapján munkavégzésre irányuló tevékenységet végző személyek munkaköri és szakmai alkalmassága vizsgálatának, továbbá véleményezésének szabályait rendeletben állapítsa meg.”

13. § A Vtv. a következő 18. §-sal egészül ki:

„18. § Ez a törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16. napján aláírt Euró-

pai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

— a Tanács 91/440/EGK irányelve a Közösség vasútjainak fejlesztéséről, valamint az azt módosító, a Parlament és a Tanács 2001/12/EK irányelve,

— a Tanács 95/18/EK irányelve a vasútvállalatok engedélyezéséről, valamint az azt módosító, a Parlament és a Tanács 2001/13/EK irányelve és

— a Parlament és a Tanács 2001/14/EK irányelve a vasúti infrastruktúra kapacitás elosztásáról, a vasúti infrastruktúra használatának díjáról és a biztonsági tanúsítványról.”

III. Fejezet

A légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény módosítása

14. § A légiközlekedésről szóló — a 2000. évi CXXVII. törvénnyel módosított — 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.) az 1. §-t követően a következő alcímmel és 1/A. §-sal egészül ki:

„Légi szabadságjog

1/A. § A légifuvarozó — nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése vagy eltérő viszonyossági gyakorlat hiányában — jogosult utas, poggyász, áru vagy postai küldemény légi úton történő szállítására.”

15. § Az Lt. a következő 3/A. §-sal egészül ki:

„3/A. § (1) A légiközlekedési hatóság jogosult

a) a légiközlekedési szakszemélyzet szakszolgálati engedélyével összefüggésben a kérelmező,

b) a légiközlekedési szakszemélyzet vizsgáztatásával összefüggésben a vizsgázó,

c) a szakszemélyzet repülőegészségügyi alkalmasság megállapításával és minősítésével összefüggésben a vizsgált személy,

d) légi jármű üzemben tartási, légiközlekedési és légiközlekedéssel összefüggő tevékenység végzésével összefüggésben a tevékenységet végző szervezet szakmai irányítást ellátó személyek és közreműködő szakszemélyzet személyes és egészségi állapotra, kóros szenvedélyre, büntetett előéletre vonatkozó különleges adatait kezelni, továbbá a vizsgaeredményeket, alkalmassági minősítéseket, képesítéseket — ezek hitelességének utólagos igazolása céljából — nyilvántartani.

(2) A légiközlekedési hatóság nyilvántartja az a)–c) pontokhoz kapcsolódó vizsgaeredményeket, alkalmassági minősítéseket, képesítéseket, jogosításokat, valamint a d) ponthoz kapcsolódó jogosultságokat.”

16. § (1) Az Lt. 23. §-a (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) Engedélyt a Magyar Köztársaság területén székhellyel rendelkező magyar vagy külföldi vállalkozó kaphat, ha]

„c) a biztonságos és szabályszerű üzemeltetéshez az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott feltételeket kielégítő szervezettel, személyzettel, saját tulajdonú vagy tartósan bérelt eszközökkel (pl. lajstromozott légi járművel), továbbá gazdasági célú légiközlekedési tevékenység végzése esetén a külön jogszabályban meghatározott működési engedéllyel (Air Operator's Certificate) rendelkezik;”

(2) Az Lt. 23. §-ának (1) bekezdése a következő e) és f) ponttal egészül ki:

[(1) Engedélyt a Magyar Köztársaság területén székhellyel rendelkező magyar vagy külföldi vállalkozó kaphat, ha]

„e) gazdasági célú légiközlekedési tevékenység végzése esetén a tevékenység első két évére vonatkozó üzleti tervvel rendelkezik, és eleget tesz a pénzügyi adatszolgáltatás külön jogszabályban meghatározott kötelezettségének (pénzügyi teljesítőképesség);

f) gazdasági célú légiközlekedési tevékenység végzése esetén a jó hírnévre vonatkozó, külön jogszabályban meghatározott követelményeket teljesíti.”

17. § Az Lt. 24. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A postai küldemények légi úton való továbbításának postaszakmai szabályait a postáról szóló jogszabályok állapítják meg.”

18. § (1) Az Lt. 37. §-a (1) bekezdése a) pontjának ac) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg az a) pont a következő ad) alponttal egészül ki:

[37. § (1) A repülőtér lehet

a) nyilvános repülőtér: amelyet azonos feltételekkel bárki igénybe vehet:]

„ac) közös felhasználású polgári és katonai repülőtér;

ad) közös felhasználású katonai és polgári repülőtér;”

(2) Az Lt. 37. §-ának (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A nyilvános repülőtér — a Ptk. 172. §-ának d) pontjában megjelölt nemzetközi kereskedelmi repülőtér (Budapest Ferihegy Nemzetközi Repülőtér), valamint a közös felhasználású katonai és polgári repülőtér kivételével — és a polgári célú nem nyilvános repülőtér létesítésére, fejlesztésére és megszüntetésére a Kormány előzetes egyetértése alapján a miniszter a belügyminiszterrel, a honvédelmi miniszterrel, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszterrel, a környezetvédelmi miniszterrel, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat felügyelő tárca nélküli miniszterrel, valamint a területileg illetékes települési önkormányzattal (önkormányzatokkal) egyetértésben ad engedélyt.

(3) Az (1) bekezdés ad) és bb) alpontjaiban említett repülőtér létesítésére, fejlesztésére és megszüntetésére

— a területileg illetékes települési önkormányzat (önkormányzatok) véleménye és a Kormány előzetes egyetértése alapján — a honvédelmi miniszter a miniszterrel, a belügyminiszterrel, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszterrel, valamint a környezetvédelmi miniszterrel egyetértésben ad engedélyt.”

(3) Az Lt. 37. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az (1) bekezdés *ab*) és *ac*) pontjában megjelölt repülőteret a légiközlekedési hatóság, az *ad*) pontjában megjelölt repülőteret a katonai légügyi hatóság a légiközlekedési hatósággal együttesen kereskedelmi repülőtérré nyilváníthatja.”

19. § (1) Az Lt. 45. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az állam a Budapest Ferihegy Nemzetközi Repülőtér fejlesztésére, felújítására, karbantartására, a leszállási, repülőtér-használati díjak beszedésére, az utasforgalmat szolgáló létesítmények, valamint a poggyász, az üzemszolgálati anyag, az áruk és postai küldemények kezelésére szolgáló létesítmények üzemeltetésére (a továbbiakban együtt: működtetés)

a) az állam többségi részesedésével vagy kisebbségi részesedése esetén szavazatszám többségi részvényével működő gazdálkodó szervezetet [Ptk. 685. § *c*) pontja] vagy költségvetési szervet alapít; vagy

b) a működtetés gyakorlásának időleges jogát koncessziós szerződésben engedi át.”

(2) Az Lt. 45. §-a (3) bekezdésének *c*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*(3) A pályázati kiírásnak — a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 8. §-ában foglaltakon túlmenően tartalmaznia kell:*

„*c*) az alkalmazható leszállási, repülőtér-használati díjak megállapításának módját és feltételeit;”

(3) Az Lt. 45. §-a a következő (5)—(7) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A működtetés körébe tartozó tevékenységek gyakorlását a működtető harmadik személy részére nem engedheti át.

(6) A repülőtér üzemeltetésével összefüggő, az (1) bekezdésben meg nem jelölt egyéb tevékenységek (pl. földi kiszolgálás) — amennyiben nem járnak együtt a létesítmények fejlesztésével, felújításával, karbantartásával — folytatására a szerződésekre vonatkozó egyéb előírások az irányadók, azok nem minősülnek koncesszióköteles tevékenységnek.

(7) A repülőtér üzemben tartóját az általa üzemeltetett földi kiszolgáló létesítmények és berendezések használatára irányuló szerződés kötelezettség terheli.”

20. § Az Lt. 53. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A szakszolgálati engedélyt az igazolja, hogy a légi jármű vezetője, illetve a szakszemélyzet tagja az adott te-

vékenység ellátására szakmailag, továbbá egészségügyi és közbiztonsági szempontból alkalmas.”

21. § Az Lt. — az egyes közlekedési törvények módosításáról szóló 2000. évi CXXXVII. törvény 21. §-ával megállapított — 65. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az illetékes kivizsgáló szerv jogosult a légiközlekedési baleset és repülőesemény szakmai vizsgálatával összefüggésben a balesettel, illetve eseménnyel érintett személyek személyes és egészségi állapotra, kóros szenvedélyre, büntetett előéletre vonatkozó különleges adatait kezelni.”

22. § Az Lt. 67. §-a a következő (5) és (6) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az ellenőrzés alá tartozó munkavállaló nem foglalkoztatható, ha

a) szándékos bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítélték, és nem mentesült a büntetett előlethez fűződő jogkövetkezmények alól;

b) állam elleni, az emberiség elleni, a közbiztonság elleni bűncselekmény, valamint szándékos emberölés, emberrablás, államtitoksértés, szolgálati titoksértés, közveszéllyel fenyegetés, visszaélés kábítószerrel, pénzhamisítás, csempészet és vámorgazdaság bűncselekmény elkövetése miatt a büntetettek nyilvántartásában szerepel;

c) lopás, sikkasztás, csalás, hűtlen kezelés, rablás, kifosztás, zsarolás, rongálás, orgazdaság bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen szabadságvesztésre ítélték és a büntetettek nyilvántartásában szerepel;

d) büntetett, illetve öt évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztés büntetéssel büntetendő vétség elkövetésének alapos gyanúja miatt büntetőeljárás alatt áll.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott alkalmazási feltételeknek való megfelelés ellenőrzésére a büntetettek nyilvántartásának és a büntetőeljárás alatt állók nyilvántartásának adatai alapján az illetékes hatóság — szakszolgálati engedéllyel kapcsolatban az illetékes légiközlekedési hatóság — jogosult a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítését, továbbá a szakszolgálati engedély kiadását, illetve meghosszabbítását megelőzően, valamint a foglalkoztatás ideje alatt.”

23. § (1) Az Lt. 71. §-ának 12. pontja a következő *f*) ponttal egészül ki:

[*71. § A törvény alkalmazásában*

12. légiközlekedéssel összefüggő tevékenység:

„*f*) a légi jármű földi kiszolgálása”

(2) Az Lt. 71. §-a a következő 23—27. pontokkal egészül ki:

[*71. § A törvény alkalmazásában*

„*23. földi kiszolgálás:* a repülőtérén a repülőtér-használóknak nyújtott, külön jogszabályban meghatározott tevékenység;

24. légi fuvarozó: az, aki a gazdasági célú légiközlekedési tevékenység végzésére jogosult;

25. menetrend alapján végzett gazdasági célú légiközlekedési tevékenység: repüléssorozat, amely

a) személyszállítás, áru fuvarozás, illetőleg a postai küldemények légijárművel történő továbbítása olyan módon, hogy az egyes repülések alkalmával a férőhelyeket bárki megvásárolhatja,

b) ugyanazon repülőterek közötti forgalmat szolgál ki, akár közzétett menetrendnek megfelelően vagy olyan rendszeres vagy gyakori repülésekkel, hogy azok felismerhetően rendszeres járatsort képviselnek;

26. üzleti terv: a tervezett gazdasági tevékenység részletes leírása meghatározott időszakra, különös tekintettel a piacfejlesztésre és a megvalósítandó beruházásokra, a tevékenység folytatásának pénzügyi, gazdasági vonzataira;

27. gazdasági célú légiközlekedési tevékenység: személyek, áruk és postai küldemények ellenérték fejében légi úton történő továbbítása.”

24. § Az Lt. 74. §-a a következő o)–q) ponttal egészül ki:

(E törvény alapján rendeletben állapítja meg)

„o) a miniszter a földi kiszolgálás feltételeit és engedélyezésének rendjét;

p) a miniszter az egyes légiközlekedési tevékenységek végzésének feltételeit;

q) a belügyminiszter a miniszterrel egyetértésben a légiközlekedés védelme érdekében ellenőrzés alá vonható munkavállalók körét.”

25. § Az Lt. 74/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép.

„74/A. § Ez a törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Községek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16. napján aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban a Tanács a Község légifuvarozóinak a Községek közötti légi útvonalakhoz való hozzájárulásáról szóló 2408/92/EGK rendeletével részben összeegyeztethető, illetőleg az Európai Községek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

— a légiközlekedési balesetek és repülőesemények szakmai vizsgálatának szabályairól szóló 13/2000. (V. 31.) KHVM—HM—EüM együttes rendelettel együtt a Tanács 94/56/EK irányelvvel a polgári légiközlekedési balesetek és repülőesemények kivizsgálását szolgáló alapelvek megállapításáról;

— a légijárművel végzett gazdasági célú légiközlekedési tevékenységek engedélyezésének rendjéről szóló miniszteri rendeletben foglaltakkal együtt a Tanács 2407/92/EGK rendeletével a légifuvarozók engedélyezéséről;

— a földi kiszolgálásról szóló miniszteri rendeletben foglaltakkal együtt a Tanács 96/67/EK irányelvvel a közösségi repülőterek földi kiszolgálási piacához való hozzáférésről.”

IV. Fejezet

Záró rendelkezések

26. § (1) Ez a törvény — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — 2002. január 1. napján lép hatályba; egyidejűleg hatályát veszti a Vtv. 6. §-ának (2) bekezdése, 7. §-a, V. Fejezete, 12. §-ának (2) bekezdése, valamint 16. §-ának (1) bekezdése, továbbá a Kkt. 9/B. §-ának (3) bekezdése.

(2) E törvény 19. §-ának (3) bekezdésével módosított Lt. 45. §-ának (6) és (7) bekezdése 2003. július 1-jén lép hatályba.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Kkt. 24. §-ának (3) bekezdésében a „közlekedési hatóság” szövegrész helyébe „közlekedési igazgatási hatóság” szövegrész lép, továbbá a Vtv.

a) 5. §-a (1) bekezdés d) pontjában a „helyi közforgalmú vasúti társaság” szövegrész helyébe „helyi közforgalmú vasút”;

b) 9. §-a (1) bekezdésében, valamint a 13. § (1) és (2) bekezdésében „a pályavasút, a vállalkozó vasút, illetve a vasúti társaság” szövegrész helyébe „a pályavasút, a vállalkozó vasút, a vasúti társaság, illetve a helyi közforgalmú vasút”;

c) 11. §-a (1) bekezdésében „A vasúti társaság által végzett szolgáltatásra” szövegrész helyébe „A vállalkozó vasút, a vasúti társaság, illetve a helyi közforgalmú vasút által végzett szolgáltatásra”;

d) 12. § (1) bekezdésének első mondatában „A vállalkozó vasutat, illetve a vasúti társaságot” szövegrész helyébe „A vállalkozó vasutat, a vasúti társaságot, illetve a helyi közforgalmú vasutat”;

e) 12. §-ának (4) bekezdésében „A helyi vasút menetrendjét” szövegrész helyébe „A helyi közforgalmú vasút menetrendjét”;

szövegrész lép.

27. § (1) A koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 1. §-a (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) Ez a törvény állapítja meg]

„a) az országos közutak és műtárgyaik, a kizárólagos állami tulajdonba tartozó országos közforgalmú vasúti pályák, a helyi közforgalmú vasúti pályák, a csatornák, a nemzetközi kereskedelmi repülőter (Budapest Ferihegy Nemzetközi Repülőtér), valamint a regionális közműrendszerek,”

(koncessziós szerződés keretében történő átengedésének alapvető szabályait.)

(2) A koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 1. §-a (1) bekezdésének l) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) Ez a törvény állapítja meg]

„l) a közforgalmú vasúti személyszállítás,”

(koncessziós szerződés keretében történő átengedésének alapvető szabályait.)

28. § (1) A bűnügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény 19. §-ának *k*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A 10. § (1) bekezdésben meghatározott adatokból, törvényben meghatározottak szerint adatszolgáltatás igénylésére jogosult]

„*k*) a tevékenység végzését engedélyező hatóság, amennyiben a tevékenység végzésének, illetőleg engedélyezésének jogszabályban meghatározott feltétele a büntetlen előélet; továbbá a foglalkoztatás feltételeként jogszabályban meghatározott büntetlenség ellenőrzésére jogszabály alapján jogosult hatóság, illetve szerv.”

(2) A bűnügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény 29. §-a a következő *f*) ponttal egészül ki:

(A büntetőeljárás alatt állók nyilvántartásából — jogszabályban meghatározott feladataik ellátásához — adatigénylésre jogosultak)

„*f*) a tevékenység végzését engedélyező hatóságok, amennyiben a tevékenység végzését, illetőleg engedélyezését jogszabály nem teszi lehetővé abban az esetben, ha az érintett büntetőeljárás alatt áll; továbbá — amennyiben jogszabály a foglalkoztatást nem teszi lehetővé akkor, ha az érintett büntetőeljárás alatt áll — az ennek ellenőrzésére jogszabály alapján jogosult hatóság, illetve szerv.”

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CX. törvény

a villamos energiáról*

Az Országgyűlés a fogyasztók biztonságos, megfelelő minőségű és alacsony költségű villamosenergia-ellátása céljából, az objektív, átlátható és hátrányos megkülönböztetéstől mentes szabályozás kialakítása, a villamosenergia-versenypiac kialakulásának elősegítése, a villamosenergia-hálózatokhoz való szabályozott hozzáférés megteremtése, valamint az Európai Közösségek jogszabályaihoz való közelítés érdekében, az energiahatékonyság, az energiatakarékosság, és a környezetvédelem követelményeire figyelemmel a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

1. § (1) E törvény hatálya kiterjed

a) a villamos energia termelésére, átvitelére, elosztására, kereskedelmére, fogyasztására,

b) a villamosenergia-rendszer irányítására, rendszer-szintű szolgáltatásaira,

c) a villamosmű, az összekötő és fogyasztói berendezés, valamint közvetlen vezeték létesítésére, üzemeltetésére és megszüntetésére,

d) az engedélyhez kötött villamosenergia-ipari tevékenységek jogosultjaira (a továbbiakban: engedélyesek), a villamos energia fogyasztóira, az engedélyesek és a kiserőművek üzemeltetői egymás közötti, valamint a fogyasztókkal fennálló jogviszonyára.

(2) Az atomerőműre e törvény rendelkezéseit az atomenergiáról szóló törvény különös szabályaival összhangban kell alkalmazni.

(3) A hőenergiával kapcsolt villamosenergia-termelésre e törvény rendelkezéseit a távhőszolgáltatásról szóló törvény különös szabályaival összhangban kell alkalmazni.

Általános követelmények

2. § A villamos energia termelését, átvitelét, elosztását, kereskedelmét, felhasználását, a villamosenergia-rendszer irányítását az élet, az egészség, a környezet és a természet védelmének, a fogyasztóvédelem, valamint a vagyon- és üzembiztonság érvényesítésével, az energiatakarékossági érdekeknek, továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló törvényben (a továbbiakban: Ptk.) és a műszaki-biztonsági előírásokban meghatározott követelményeknek megfelelően kell végezni.

Értelmező rendelkezések

3. § E törvény alkalmazásában

1. *átállási költség*: e törvényben foglalt rendelkezések hatálybalépése és végrehajtása miatt a közüzemi nagykereskedelmi engedélyesnél a 23. pont szerinti hosszú távú szerződések külön jogszabályban meghatározott módon lefolytatott újratárgyalását követően fennmaradó, továbbá szén felhasználásával a hőszolgáltatási kötelezettség mértékéig kapcsoltan termelt villamos energia 2003. december 31-ig történő átvételéből keletkező, a villamos energia árában nem érvényesíthető, jogszabályban elismert pénzügyi követelések. Egyéb címen átállási költség nem érvényesíthető;

2. *átvitel*: villamos energiának az átviteli hálózati engedélyes által, az átviteli hálózaton keresztül történő továbbítása;

3. *átviteli hálózat*: közcélú hálózatnak minősülő, a villamos energia átvitelére szolgáló vezetékrendszer — beleértve a tartószerkezeteket is —, a hozzá tartozó átalakító és kapcsoló-berendezésekkel együtt, amelyet egy egységként kell kezelni;

* A törvényt az Országgyűlés 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

4. *csatlakozó-berendezés*: az a vezetérendszer — a hozzá tartozó átalakító- és kapcsoló-berendezéssel együtt —, amely az átviteli vagy elosztó hálózatot a csatlakozási ponttal köti össze. A fogyasztásmérő berendezés a csatlakozó-berendezés tartozéka;

5. *csatlakozási pont*: a villamosművek, a villamosmű és a fogyasztói berendezések, továbbá a villamosmű és a közvetlen vezeték tulajdoni határa;

6. *elosztás*: villamos energiának az elosztó hálózati engedélyes (a továbbiakban: elosztó) által, az elosztó hálózatokon történő továbbítása, a fogyasztókhoz történő eljuttatása;

7. *elosztó hálózat*: közcélú hálózatnak minősülő, a villamos energia elosztására és a fogyasztói csatlakozó berendezésekhez való eljuttatás céljára szolgáló vezetérendszer — beleértve a tartószerkezeteket is —, a hozzá tartozó átalakító és kapcsoló-berendezésekkel együtt;

8. *elszámolás*: a kereskedelmi megállapodások teljesítésének, a közüzemi villamosenergia-ellátás tényleges energiaforgalmának, továbbá a közcélú hálózat, valamint a rendszerszintű szolgáltatás igénybevételének az üzemi, a kereskedelmi, és az elosztói szabályzatban (a továbbiakban együtt: villamosenergia-ellátási szabályzatok) foglaltak szerint történő dokumentálása;

9. *elszámolási mérés*: a villamosenergia-ellátási szabályzatok szerint kialakított, az átviteli, illetőleg az elosztó hálózati engedélyes (a továbbiakban együtt: hálózati engedélyesek), illetőleg a rendszerirányítási engedélyes felügyelete alatt álló mérőrendszer az energiaforgalom hiteles mérésére;

10. *erőmű*: olyan energia-átalakító létesítmény, amely energiahordozó, így különösen szén, szénhidrogén, hasadó anyag, megújuló energia, hulladékból nyert energia felhasználásával villamos energiát termel;

11. *erőművi teljesítmény*: a beépített villamosenergia-termelő egységek generátorkapcsoló, tervezési körülmények között mért névleges aktív (wattos) teljesítményeinek összege;

12. *erőművi teljesítőképesség*: az erőmű csatlakozási pontján átadható, illetve átvehető hatásos teljesítmény;

13. *feljogosított fogyasztó*: az a fogyasztó, aki (amely) a külön jogszabályban megállapított felhatalmazás szerint, saját döntése alapján villamosenergia-termelői engedélyestől vagy villamosenergia-kereskedelmi engedélyestől nem közüzemi szerződés keretében vásárol villamos energiát, illetve, az általa igénybe vett hőenergiával kapcsolatosan termelt villamos energiát vásárolja meg;

14. *fogyasztási hely*: egy vagy több csatlakozási ponton keresztül ellátott, összefüggő terület, ahol a fogyasztó a villamos energiát felhasználja; külön jogszabály össze nem függő területeket egy fogyasztási helynek, összefüggő területeket több fogyasztási helynek minősíthet;

15. *fogyasztó*: villamos energiát saját felhasználás céljára vételező természetes vagy jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság; külön jogszabály több fogyasztási helyen villamos energiát vételező termé-

zetes vagy jogi személyeket, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságokat egy fogyasztónak minősíthet;

16. *fogyasztói berendezés*: a fogyasztó használatában lévő, villamos energiát termelő, átalakító és kapcsoló berendezés, vezetékhálózat és villamos energiát felhasználó berendezés a tartozékaival (készülékeivel) együtt;

17. *hulladékból nyert energia*: hulladéknak — a környezetvédelmi előírások betartása mellett — fűtőanyagként vagy más módon történő felhasználása során nyert energia;

18. *integrált villamosenergia-ipari vállalkozás*: olyan vállalkozás, amely e törvény előírásai szerint engedélyköteles tevékenységek közül

— legalább két különböző villamosenergia-ipari tevékenységre engedéllyel rendelkezik (vertikálisan integrált), vagy

— legalább egy villamosenergia-ipari tevékenységre rendelkezik engedéllyel és más, nem villamosenergia-ipari tevékenységet is folytat (horizontálisan integrált);

19. *kapcsolatlan termelt energia*: közös technológiai berendezésben, azonos tüzelőanyagokkal, legalább 65%-os energetikai hatásfokú energiaátalakítási folyamattal előállított villamos- és hőenergia;

20. *kereskedelem*: a villamos energia rendszeres és üzletszerű, a villamosenergia-kereskedelmi engedélyes (a továbbiakban: villamosenergia-kereskedő) által végzett, nem saját felhasználási célra történő vásárlása és értékesítése;

21. *kis erőmű*: az 50 megawatt (a továbbiakban: MW) teljesítmény alatti erőmű;

22. *közélcélú hálózat*: olyan átviteli vagy elosztó hálózat, amelyet a rendszerirányítási engedélyes javaslatára a Magyar Energia Hivatal a villamosenergia-rendszer biztonságos és hatékony működéséhez szükségesnek minősít;

23. *közüzemi célra lekötött villamos energia*: azon villamos energia, amelynek értékesítésére a villamosenergia-termelői engedélyes (jogelődje), vagy a villamos energia határon keresztül történő beszállítására jogosult (jogelődje) 1999. augusztus 18. előtt megkötött hosszú távú szerződéssel, ilyen szerződés jelen törvény kihirdetésének napját megelőző módosításával rendelkezik, illetve ilyen szerződés megkötésére az erőmű-létesítési pályázat alapján vált jogosulttá, a szerződésben foglalt garantált átvételig;

24. *közüzemi fogyasztó*: az a fogyasztó, aki (amely) a közüzemi szolgáltatási engedélyestől, közüzemi szerződés alapján vételez villamos energiát;

25. *közüzemi nagykereskedelem*: olyan kereskedelem, amelyben a közüzemi nagykereskedelmi engedélyes (a továbbiakban: közüzemi nagykereskedő) köteles a közüzemi szolgáltatási engedélyes igénye szerinti villamosenergia-ellátásra;

26. *közüzemi szolgáltatás*: a közüzemi szolgáltatási engedélyes (a továbbiakban: közüzemi szolgáltató) által közüzemi szerződés alapján a közüzemi fogyasztó számára folyamatosan és biztonságosan, a fogyasztó igénye szerint nyújtott villamosenergia-szolgáltatás;

27. *közvetlen vezeték*: közcélú hálózat részének nem műsülő, a villamosműhöz kapcsolódó, egy fogyasztónak vagy fogyasztók meghatározott csoportjának ellátására szolgáló vezeték vagy hálózati elem;

28. *legkisebb költség*: az engedélyezett tevékenység gyakorlásához szükséges és indokoltan felmerült ráfordítás;

29. *megújuló energia*: a geotermikus, a nap-, a szél-, a bio- és a vízenergia;

30. *összekapcsolt villamosenergia-rendszer*: legalább két, átviteli vezetékkel összekapcsolt villamosenergia-rendszer, melyből az egyik a Magyar Köztársaság (a továbbiakban: ország) területén működik;

31. *összekötő berendezés*: több fogyasztó által használt ingatlan belső vezetékhalózatának nem az elosztó tulajdonában álló méretlen szakasza, amely az elosztó hálózat ingatlanlál lévő csatlakozási pontját a fogyasztók fogyasztásmérőjénél lévő csatlakozási ponttal köti össze;

32. *rendszerhasználó*: bármely olyan természetes vagy jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, aki (amely) a közcélú hálózathoz villamos energia betáplálása, illetve abból villamos energia vételezése céljából kapcsolódik;

33. *rendszerirányítás*: a rendszerirányítási engedélyes (a továbbiakban: rendszerirányító) által folytatott, a villamosenergia-rendszer üzemvitelének, karbantartásának, fejlesztésének — beleértve a hálózatok egységes kezelését —, a rendszerszintű szolgáltatások, nemzetközi összeköttetések rendelkezésre állásának, erőművek működtetésének biztonságát, szabályosságát, minőségét, környezetkímélő voltát szolgáló célirányos tevékenységek összessége;

34. *rendszerszintű szolgáltatás*: a villamosenergia-szolgáltatáson túlmenő, a villamosenergia-rendszer biztonságos és megfelelő minőségű működéséhez szükséges, a rendszerirányító által minden rendszerhasználó számára egységesen biztosított szolgáltatás;

35. *szervezett villamosenergia-piac*: a szervezett villamosenergia-piac engedélyese által működtetett, a villamosenergia-keresletet és -kínálatot nyilvánosan meghirdetett, előre meghatározott módon, helyen és időben koncentrált kereskedelmi forma;

36. *termelés*: villamos energiának villamosenergia-termelői engedélyes (a továbbiakban: termelő), illetve kiserőmű által történő előállítása;

37. *tranzit*: a külön jogszabályban meghatározott átviteli hálózaton végzett átvitel, amely legalább egy, az Európai Unió tagállamai közötti határt átlép, és kezdő- vagy végpontja az Európai Unió határain kívül van;

38. *villamos energia*: a villamosenergia-ellátásban értékesített termék, amely adott villamos teljesítőképességből, és az azzal meghatározott időtartam alatt termelt és igénybe vett energia mennyiségből áll;

39. *villamosenergia-rendszer*: a rendszerirányító által — az elosztó törvényben meghatározott körben történő közreműködésével — a villamosenergia-ellátási szabályzatokban rögzített elvek szerint irányított erőművek, átviteli és elosztó hálózatok összessége;

40. *villamosmű*: az erőmű, az átviteli és az elosztó hálózat, valamint a csatlakozó berendezés;

41. *zöld bizonyítvány*: a termelő, illetőleg a kiserőmű üzemeltetője által kibocsátott, a megújuló vagy a hulladékból nyert energiával előállított villamos energia mennyiségét vagy annak egy részét igazoló okirat.

II. Fejezet

KÖZIGAZGATÁSI HATÁSKÖRÖK

Állami feladatok

4. § A Kormány megállapítja

a) a Magyar Energia Hivatal által kiszabható bírság felső határát,

b) a villamosenergia-ellátási szabályzatokra vonatkozó részletes szabályokat,

c) a szociális villamosenergia-ellátás igénybevételének rendjét, valamint a jogosultak körét,

d) a fogyasztók feljogosításának feltételeit és időpontját,

e) az engedélyezés részletes szabályait, az engedélyköteles tevékenységek folytatásának, valamint a működési engedély módosításának feltételeit,

f) az erőművek létesítésének energiapolitikai követelményeit,

g) a villamosenergia határon keresztül történő szállítására vonatkozó szabályokat,

h) a szervezett villamosenergia-piac működésére vonatkozó szabályokat,

i) az idegen ingatlanra vonatkozó jogok alapításával, tartalmával, engedélyezésével, megszüntetésével és a kártalanítással kapcsolatos részletes szabályokat,

j) a közüzemi szolgáltató és a közüzemi fogyasztó közötti jogviszony részletes szabályait, a közüzemi fogyasztó és a közüzemi szolgáltató közötti közüzemi szerződés minimális tartalmi elemeit,

k) a hálózati engedélyesek és a rendszerhasználók közötti jogviszony részletes szabályait, valamint a hálózati szolgáltatás igénybevételére kötött szerződés minimális tartalmi elemeit,

l) az átállási költségek meghatározásának, kezelésének részletes szabályait,

m) a villamosenergia-ellátási válsághelyzet és a villamosenergia-rendszer jelentős zavarának részletes szabályait, a válsághelyzet és a jelentős zavar esetén alkalmazandó korlátozás szabályait, elveit, valamint a rendszerhasználók jogait és kötelezettségeit,

n) a zöld bizonyítványrendszer bevezetésének időpontját.

5. § A gazdasági miniszter (a továbbiakban: miniszter)

a) meghatározza

1. a Magyar Energia Hivatal közérdekű határozatainak közzétételére vonatkozó szabályokat,

2. a közcélú hálózathoz való csatlakozás pénzügyi és műszaki feltételeit,
  3. a statisztikai elemzéssel készült fogyasztói villamos teljesítmény-igény görbe alapján mért fogyasztók körét,
  4. az 50 MW, és annál nagyobb teljesítményű erőművek energiahordozó-készletének legkisebb mértékét,
  5. az engedélyesek és a rendszerhasználók adatszolgáltatásának szabályait, valamint az ország nemzetközi kötelezettségvállalásán alapuló, és a Magyar Energia Hivatal által a fogyasztói érdekek képviseletét ellátó társadalmi szervezetek, illetőleg más szervezetek részére nyújtott adatszolgáltatás rendjét, továbbá az üzleti titoknak minősülő adatok védelmére vonatkozó szabályokat,
  6. az előmunkálati jogot és vezetékjogot engedélyező hatóságot,
  7. a villamosmű műszaki-biztonsági követelményeit,
  8. a villamosművet körülvevő biztonsági övezetre vonatkozó szabályokat,
  9. a csatlakozó, összekötő, és fogyasztói berendezések műszaki-biztonsági minősítésének és forgalombahozatalának, valamint üzembe helyezésének szabályait,
  10. a műszaki biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képesítést és gyakorlatot,
  11. a villamos energia tranzit részletes szabályait,
- b) megállapítja a megújuló, a hulladékból nyert energiával, kapcsolatosan, illetve a jogszabályban meghatározott egyéb módon termelt villamos energia kötelező átvételének szabályait, valamint a pénzügyminiszterrel egyetértésben kialakítja az így termelt villamos energia támogatásának rendjét,
- c) a belügyminiszterrel, valamint a közlekedési és vízügyi miniszterrel egyetértésben meghatározza a közvilágítási célra történő villamosenergia-ellátással kapcsolatos szabályokat,
- d) a pénzügyminiszterrel egyetértésben megállapítja a Magyar Energia Hivatal részére fizetendő igazgatási-szolgáltatási díjak mértékét, és a fizetésére vonatkozó részletes szabályokat,
- e) a pénzügyminiszterrel egyetértésben megállapítja az árak megállapításáról szóló törvényben meghatározott, a villamosenergia-ellátásban alkalmazott hatósági árakat (díjakat), valamint az áralkalmazási feltételeket, beleértve a pótdíj mértékének, továbbá a rendszerirányítás díjával együtt beszédett, az átállási költségek térítésére szolgáló pénzeszközöknek, és a kifizetésre kerülő átállási költségeknek a meghatározását is,
- f) a pénzügyminiszterrel egyetértésben — az igénybevétele részletes szabályainak meghatározásával — a villamosenergia-ipari vállalkozások munkavállalói és nyugdíjasai részére külön díjszabást állapíthat meg,

g) a közlekedési és vízügyi miniszterrel, valamint a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszterrel egyetértésben meghatározza a nyomvonalas létesítmény, folyó, vízfolyás, tó, csatorna és építmény hálózati engedélyesek által, a vezetékjog alapján történő megközelítésének, keresztezésének szabályait,

h) kijelöli a műszaki-biztonsági felügyeletet ellátó szervezetet,

i) megállapítja a Magyar Energia Hivatal által a megújuló vagy hulladékból nyert energiát felhasználó erőművekről kiadott igazolásra, a zöld bizonyítványt értékesítő termelők és kiserőművek üzemeltetői beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségére, valamint a zöld bizonyítvány értékesítésére és átvételére vonatkozó részletes szabályokat,

j) a villamosenergia-ipari tevékenységet folytató vállalkozásokkal, valamint az ilyen tevékenységet folytató vállalkozások munkavállalói érdekképviseleti szervezeteivel való együttműködés érdekében energetikai tanácsadó testületet működtet. Az együttműködés részletes feltételeit a három fél, illetve a felek képviselői közösen állapítják meg.

A Magyar Energia Hivatal (a továbbiakban: Hivatal)

6. § (1) A Hivatal önálló feladattal és hatáskörrel rendelkező, országos hatáskörű közigazgatási szerv, amelynek irányítását a Kormány, felügyeletét a miniszter látja el. A Hivatal jogi személy, amely önállóan gazdálkodó központi költségvetési szervként működik.

(2) A Hivatal működését saját bevételeiből fedezi. A Hivatal részére felügyeleti tevékenységéért az engedélyesek felügyeleti díjat kötelesek fizetni, amelynek mértéke az engedélyes tevékenysége előző évi nettó árbevételének 0,05%-a. A Hivatal eljárásáért igazgatási-szolgáltatási díjat kell fizetni. A díjak körét, az igazgatási-szolgáltatási díj mértékét, és a díjak fizetésére vonatkozó egyéb rendelkezéseket a miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben rendeletben állapítja meg.

7. § (1) A Hivatal elnökét és elnökhelyettesét — a miniszter javaslatára — a miniszterelnök nevezi ki, és menti fel. A kinevezés időtartama hat év. Az elnök és az elnökhelyettes tekintetében a munkáltatói jogokat — a kinevezés és a felmentés kivételével — a miniszter gyakorolja. Az elnököt a közigazgatási államtitkár havi illetményével azonos díjazás, illetőleg azonos juttatások, az elnökhelyettes a helyettes államtitkár havi illetményével azonos díjazás, illetőleg azonos juttatások illetik meg.

(2) A Hivatal elnökének és elnökhelyettesének megbízatása megszűnik, ha

- a) a kinevezés időtartama lejár,
- b) tisztségéről lemond,
- c) tisztségéből felmentik,
- d) meghal.

(3) Felmentéssel szűnik meg a Hivatal elnökének és elnökhelyettesének megbízatása, ha

a) jogerős bírói ítélet megállapítása szerint bűncselekményt követett el, vagy más módon a tisztségre méltatlanná vált,

b) tisztségének ellátására tartósan alkalmatlanná vált,

c) tisztségével való összeférhetetlenségét három hónapon belül nem szüntette meg,

d) tevékenységével a Hivatal működését veszélyezteti.

(4) A Hivatal elnöke

a) vezeti a Hivatalt,

b) megállapítja a Hivatal szervezeti és működési szabályzatát,

c) gyakorolja a Hivatal köztisztviselői felett a munkáltatói jogokat,

d) irányítja a Hivatal gazdálkodását,

e) képviseli a Hivatalt,

f) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket jogszabály vagy a Hivatal szervezeti és működési szabályzata a hatáskörébe utal,

g) tanácskozási joggal részt vesz a Kormány ülésén a Hivatal feladatkörét érintő előterjesztések tárgyalásakor.

8. § (1) A Hivatal köztisztviselője a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény (a továbbiakban: Ktv.) szerinti összeférhetetlenségi és kizárási szabályokban foglaltakon túl nem létesíthet munkaviszonyt vagy munkavégzéssel járó egyéb jogviszonyt a Hivatal hatáskörébe tartozó engedélyköteles energiaipari társaságokkal.

(2) A Hivatal köztisztviselője az öröklés kivételével a Hivatal hatáskörébe tartozó engedélyköteles energiaipari társaságokban tulajdoni részesedést nem szerezhet.

(3) A Hivatal köztisztviselője kinevezésekor nyilatkozik a munkáltatói jogkör gyakorlójának a (2) bekezdésben foglalt rendelkezések teljesüléséről. A Hivatal köztisztviselője kinevezése előtt vagy öröklés útján szerzett tulajdoni részesedését a kinevezésétől, illetve a szerzéstől számított három hónapon belül köteles elidegeníteni.

(4) A (3) bekezdésben foglalt kötelezettsége teljesítéséig a Hivatal köztisztviselője nem vehet részt olyan döntés előkészítésében és meghozatalában, amely az összeférhetetlenségi okkal érintett társaságra vonatkozik.

(5) A Hivatal köztisztviselőire a Ktv. rendelkezései az irányadók, azzal az eltéréssel, hogy a Ktv. 30/A. § (1) bekezdésében megállapított arány harmincöt százalék, továbbá a Ktv. 44. § (1) bekezdésében megállapított illetménykiegészítés mértéke a középiskolai végzettségű köztisztviselő esetében az alapilletményének harmincöt százaléka.

9. § (1) A Hivatal tevékenységéről a Hivatal elnöke évente beszámol az Országgyűlésnek, továbbá közlést tesz éves tájékoztatóját.

(2) A Hivatal külföldi energetikai szabályozó szervezetekkel — a hatályos jogszabályok előírásainak figyelembevételével — együttműködési megállapodást köthet, információkat cserélhet és tagként ilyen szervezetekbe beléphet.

(3) A Hivatal eljárására az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló törvény rendelkezései az irányadók azzal az eltéréssel, hogy az ügyintézés határideje 90 nap. A Hivatal határozata ellen kizárólag bírói úton van jogorvoslatnak helye. A bíróság a Hivatal határozatát jogosult megváltoztatni.

(4) A Hivatal a külön jogszabályban meghatározott közérdekű határozatainak rendelkező részét és indokolását, valamint a jogerős engedélyeket a Gazdasági Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) hivatalos lapjában közzéteszi.

10. § A Hivatal villamosenergia-ellátással kapcsolatos feladatai körében

a) kiadja, jogszabályban meghatározott esetekben módosítja, illetve visszavonja az e törvény szerint engedélyköteles tevékenységek gyakorlásához szükséges engedélyeket,

b) jóváhagyja az engedélyesek által kidolgozott üzletszabályzatokat, továbbá ellenőrzi az üzletszabályzatban foglaltak betartását és megszegésük esetén a külön jogszabályban meghatározott mértékű bírságot szabhat ki,

c) ellenőrzi az e törvényben a Hivatal hatáskörébe utalt és az engedélyben foglalt előírások megtartását,

d) jóváhagyja a villamosenergia-rendszer minden résztvevőjére kötelező villamosenergia-ellátási szabályzatokat,

e) meghatározza a feljogosított fogyasztók közcélú hálózathoz való hozzáféréseinek általános szabályait,

f) előkészíti a villamosenergia-ellátásban alkalmazott hatósági árakat (díjakat), valamint az áralkalmazási feltételeket,

g) a rendszerirányító javaslata alapján dönt a vezetékek átviteli, elosztó vezetékké, illetve közcélúvá történő minősítéséről, átminősítéséről,

h) a 106. § (3) bekezdésének rendelkezései szerint erőmű létesítési pályázatot írhat ki,

i) az engedélyesek tevékenysége folytatásának minimális minőségi követelményeit, valamint elvárt színvonalát az egyes engedélyesekre határozatban állapítja meg,

j) felülvizsgálja a közüzemi nagykereskedő átállási költség kifizetésére vonatkozó kérelmét, és javaslatot tesz a miniszternek a kifizethető átállási költség mértékére,

k) megállapítja és igazolja a termelő vagy kiserőmű üzemeltetője által megújuló vagy hulladékból nyert energiával előállított villamos energia termeléséhez felhasznált erőforrást, valamint az azzal előállítható villamos energia mennyiségét,

l) az engedélyes vállalkozásokban történő részese-désszerzések korlátozása vonatkozásában a IX. Fejezetben meghatározott eljárásokat folytat le,

m) jogosult az engedélyhez kötött tevékenységgel — beleértve a horizontálisan integrált villamosenergia-ipari vállalkozások tüzelőanyag-ellátáshoz kapcsolódó tevékenységét is — kapcsolatos iratokba betekinteni, ideértve az üzleti titkot tartalmazó iratokat is,

n) jogosult az iratokról másolatot, kivonatot készíteni, feladatai ellátásához az engedélyestől eseti és rendszeres információt kérni,

o) három napra felfüggesztheti a villamos energia szervezett piacán az ügyletkötést, amennyiben a biztonságos és átlátható kereskedés a piaci folyamatok kedvezőtlen alakulása miatt nem biztosítható,

p) a folyamatos és biztonságos villamosenergia-ellátás fenntartása érdekében vizsgálja az erőművek teljesítményében, illetve teljesítőképességében beálló jelentősebb változások indokoltságát.

11. § A Hivatal a fogyasztók érdekeinek érvényesítése érdekében — a fogyasztóvédelemről szóló törvényben foglaltak figyelembevételével — a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőséggel és a területi felügyelőségekkel (a továbbiakban: fogyasztóvédelmi felügyelőségek) együttműködve a villamosenergia-ellátás területén az alábbi fogyasztóvédelmi feladatokat látja el:

a) vizsgálja az elszámolással, számlázással, díjfizetéssel, méréssel, valamint a villamosenergia-ellátás zavaraival kapcsolatos fogyasztói panaszokat,

b) ellenőrzi a fogyasztók által a közcélú hálózathoz való csatlakozás érdekében befizetett csatlakozási költség felhasználását,

c) együttműködik a fogyasztói érdekek képviselőit el látó társadalmi szervezetekkel,

d) szervezi és működteti a fogyasztói érdekek képviselőit ellátó társadalmi szervezetek és a szolgáltatók közötti érdekegyeztetést, dönt az érdekegyeztetés után fennmaradt vitás ügyekben,

e) átadja a fogyasztói érdekek képviselőit ellátó társadalmi szervezeteknek és a fogyasztóvédelmi felügyelőségeknek a külön jogszabályban meghatározott mindazon adatokat és információkat, melyek az engedélyes engedélyhez kötött tevékenységével és a fogyasztói érdek érvényesítésével egyaránt kapcsolatosak,

f) a fogyasztók biztonságos ellátása érdekében ellenőrzi a szolgáltatás színvonalát és a villamos energia minőségi jellemzőit, továbbá a fogyasztói igény kielégítését.

III. Fejezet

VILLAMOSENERGIA-ELLÁTÁS

Általános szabályok

12. § A villamosenergia-ellátás történet

a) a feljogosított fogyasztókkal kötött szabad megállapodás alapján,

b) közüzemi szerződés keretében, vagy

c) közüzemi szerződés és ezzel egyidejűleg kötött szabad megállapodás alapján, ha a hőfogyasztó szabad megállapodással az általa vásárolt hőenergiához tartozó, a hőszolgáltató erőművi egységgel előállított villamos energiát közvetlenül a termelőtől vásárolja meg.

13. § (1) Az engedélyesek, valamint a villamosenergia-rendszerhez kapcsolódó kiserőművek üzemeltetői e törvény és annak végrehajtási rendelete, valamint a Hivatal által jóváhagyott villamosenergia-ellátási szabályzatok rendelkezései szerint kötelesek együttműködni.

(2) Az engedélyesek tevékenységük ellátása, a közcélú hálózatok zavartalan, megbízható működtetése, a villamosenergia-igények folyamatos kielégítése, az üzembazavarok gyors, biztonságos elhárítása, valamint mérési adatok továbbítása érdekében külön célú távközlési rendszert létesíthetnek, tarthatnak fenn.

14. § (1) A rendszerirányító köteles az engedélyesekkel egyeztetve kidolgozni

a) a villamosenergia-rendszer működésére vonatkozó szabályokat, eljárásokat és módszereket tartalmazó üzemi szabályzatot,

b) a kereskedelmi, elszámolási-mérési, és adatforgalmi megállapodások minimális tartalmi elemeit, a nemzetközi kereskedelmi feltételeket, továbbá a rendszerszintű szolgáltatásokra és a szervezett villamosenergia-piac működésére vonatkozó főbb szabályokat tartalmazó kereskedelmi szabályzatot.

(2) Az elosztók kötelesek a többi engedéllyessel egyeztetve kidolgozni az elosztó hálózat működésére vonatkozó közös elosztói szabályzatot.

(3) A villamosenergia-ellátási szabályzatokat az ellátás biztonságának és minőségi követelményeinek, a versenysemlegesség, a közcélú hálózathoz való szabad hozzáférés, valamint a legkisebb költség elvének figyelembevételével kell kidolgozni.

(4) A villamosenergia-ellátási szabályzatokat és azok módosításait a Hivatal hagyja jóvá, annak tényét a minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni. Az elosztói szabályzat jóváhagyásakor a Hivatal köteles a rendszerirányító véleményét figyelembe venni.

(5) A villamosenergia-ellátási szabályzatokat és azok módosításait az érdekeltek részére hozzáférhetővé kell tenni.

(6) A villamosenergia-ellátási szabályzatok tartalmára vonatkozó részletes szabályokat, valamint a szabályzatok kidolgozási és egyeztetési rendjét külön jogszabály határozza meg.

15. § (1) A termelő, az elosztó, a villamosenergia-kereskedő, a rendszerirányító, a közüzemi szolgáltató, a közüzemi nagykereskedő, az átviteli, és a szervezett villamos-

energia-piac engedélyese köteles üzletszabályzatot kidolgozni.

(2) Az üzletszabályzat tartalmazza az engedélyesek által nyújtott szolgáltatások általános műszaki, kereskedelmi, elszámolási és fizetési szerződési feltételeit.

(3) Az üzletszabályzatot a Hivatal hagyja jóvá. A jóváhagyott üzletszabályzatot az engedélyes köteles az érdekeltek részére hozzáférhetővé tenni.

Szociális villamosenergia-ellátás

16. § (1) Természetes személy fogyasztó rászorultsága esetén, az általa lakott lakáscélú ingatlan fenntartása érdekében és mértékig szociális villamosenergia-ellátásban részesülhet.

(2) A szociális villamosenergia-ellátás formája közvetlen pénzbeli juttatás nem lehet. A szociális villamosenergia-ellátás formáját, mértékét, forrását, az ellátásra való jogosultság feltételeit, a jogosultak körét, valamint az igénybevételenek feltételeit a Kormány határozza meg.

(3) A szociális villamosenergia-ellátás finanszírozására állami költségvetési, és helyi önkormányzati források, valamint egyéb, e célra nyújtott önkéntes hozzájárulások is felhasználhatók.

Termelő

17. § (1) A termelő köteles közüzemi célra lekötött villamos energia mennyiségét a közüzemi nagykereskedőnek felajánlani.

(2) A termelő a 18. §-sal összhangban a közüzemi célra lekötött mennyiségen felüli villamos energiát szabadon értékesítheti. A kapcsolt villamos energiát előállító termelő a hőfogyasztó által vásárolt hőenergiához tartozó, a hőt szolgáltató erőművi egységgel előállított villamos energiát a hőenergia vásárlójának közvetlenül értékesítheti, ha az nem minősül a 3. § 23. pontjában meghatározott közüzemi célra lekötött villamos energiának.

18. § A szerződéssel lekötött erőművi teljesítőképesség igénybevételeéről a villamos energia vásárlója dönt. Ha a villamos energia vásárlója a kereskedelmi szabályzatban meghatározott módon és időpontig nem jelenti be az általa lekötött villamos energia igénybevételeit, azt a termelő szabadon értékesítheti. Értékesítés esetén a villamos teljesítmény lekötésére megállapított díjat a termelő köteles utólag a vásárlóval elszámolni. A teljesítőképesség igénybevételenek műszaki szabályozásával a vásárló a rendszerirányítót is megbízhatja.

A megújuló energiaforrásból és a hulladékból nyert energiával termelt villamos energia

19. § A környezetvédelmi követelmények érvényesítése, valamint a felhasznált energiaforrások bővítése érdekében elő kell segíteni a megújuló energiaforrás és a hulladék, mint energiaforrás felhasználását. A támogatás szabályait az alábbi elvekkel összhangban kell kialakítani:

a) a megújuló és a hulladékból nyert energiát felhasználó erőművek létesítésének elősegítése érdekében hosszú távú, hatékony és átlátható támogatási rendszert kell kialakítani, amely összhangban van az energiapolitikai elvekkel,

b) a termelők, illetőleg kiserőművek piaci versenyét fenntartva csökkenteni kell a megújuló vagy a hulladékból nyert energiával termelt villamos energia értékesítése során jelentkező versenyhátrányt,

c) figyelembe kell venni a megújuló energiaforrás és a hulladék, mint energiaforrás technológiai sajátosságait,

d) a villamos energia termelése során felhasznált energiaforrás környezetkímélő jellegéről a fogyasztókat megfelelően tájékoztatni kell,

e) a támogatási rendszer működésének költségei a fogyasztókat közvetve vagy közvetlenül egységesen terhelik,

f) a támogatás megállapításakor figyelembe kell venni az egyes energiaforrások felhasználásának az ország természeti adottságaival összefüggő hatékonyságát.

20. § (1) A termelő, illetve a kiserőmű üzemeltetőjének kérelmére a Hivatal igazolja a megújuló, vagy hulladékból nyert energiát felhasználó erőmű teljesítőképességét, és a villamos energia termeléséhez felhasznált erőforrást.

(2) A Hivatal (1) bekezdésben meghatározott igazolása alapján a termelő, illetve a kiserőmű jogosult a megújuló vagy a hulladékból nyert energiával termelt villamos energia mennyiségéről zöld bizonyítványt kiállítani és azt értékesíteni.

(3) A termelő és a kiserőmű üzemeltetője köteles a külön jogszabályban meghatározott időszakonként az értékesített zöld bizonyítványokról, valamint a megújuló és a hulladékból nyert energiával előállított villamos energia mennyiségéről kimutatást készíteni, és azt jóváhagyásra a Hivatalnak benyújtani.

(4) Ha a zöld bizonyítványokban meghatározott, és a termelő vagy kiserőmű üzemeltetője által megújuló vagy hulladékból nyert energiával előállított villamos energia mennyisége a külön jogszabályban meghatározott időszakban nem egyezik meg, a Hivatal

a) a termelővel szemben a 67. §-ban meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazhatja,

b) a kiserőmű üzemeltetőjével szemben a 67. § a) és b) pontjában meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazhatja. A Hivatal kezdeményezheti a kiserőmű üzemeltetője közcélú hálózathoz való hozzáféréseinek megtagadást.

sát, ha a kiserőmű üzemeltetője írásbeli felszólítás és bírság kiszabása ellenére nem tesz vagy nem képes eleget tenni a jogszabályban meghatározott kötelezettségének.

21. § A villamosenergia-kereskedő, a közüzemi nagykereskedő, a közüzemi szolgáltató és a feljogosított fogyasztónak közvetlenül értékesítő termelő köteles a külön jogszabályban meghatározott mértékű villamosenergia-termelésnek megfelelő zöld bizonyítványt beszerezni.

A hálózatok üzemeltetése

22. § (1) A hálózati engedélyesek a villamosenergia-rendszer együttműködése és a közcélú hálózathoz való hozzáférés biztosítása érdekében kötelesek

a) az általuk üzemeltetett közcélú hálózatot biztonságosan, hatékonyan és a környezetvédelmi követelmények figyelembevételével üzemeltetni, fenntartani,

b) a karbantartási, javítási, felújítási munkákat, fejlesztéseket időben elvégezni, valamint gondoskodni a szükséges készletekről és tartalékokról,

c) a közcélú hálózat üzemeltetéséhez szükséges műszaki feltételeket biztosítani.

(2) A hálózati engedélyesek kötelesek biztosítani az üzleti titoknak minősülő információk bizalmas kezelését.

(3) Az átviteli hálózat üzemét nem befolyásoló, villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott elosztó hálózat, illetőleg hálózatrészek üzemének irányítását — a rendszerirányítóval együttműködve — az elosztó végzi.

23. § (1) A szerződések teljesítésének hiteles számlázása érdekében a kereskedelmi szabályzatban meghatározott mérések elvégzéséről

a) az engedélyesek egymás közötti, valamint a kiserőművek üzemeltetőivel kötött szerződéseik esetén a rendszerirányító gondoskodik, az általa üzemeltetett elszámolási mérőrendszerbe integrált mérőberendezés alapján, illetőleg a hálózati engedélyeseknek a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott módon történő bevonásával,

b) a fogyasztók és az engedélyesek közötti szerződések esetén a hálózati engedélyesek gondoskodnak a teljesítménymutató és tároló fogyasztásmérő készülék által mért adatok, — vagy külön jogszabályban szabályozott villamosenergia fogyasztási szint alatt a kereskedelmi szabályzatban meghatározott, statisztikai elemzéssel készült fogyasztói villamos teljesítmény-igény görbe — alapján.

(2) A hálózati engedélyesek kötelesek elvégezni a mérőberendezések leolvasását, a mérési adatok kereskedelmi szabályzatban meghatározott módon történő összesítését és a rendszerirányítóhoz történő továbbítását.

(3) A hálózati engedélyesek kötelesek gondoskodni a fogyasztók, a kiserőművek és az erőművek közcélú hálózathoz történő kapcsolódásához szükséges, a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott csatlakozó, kapcsoló, átalakító és — az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott kivétellel — az elszámolási mérésre alkalmas mérőberendezés felszereléséről, hitelesítéséről, valamint karbantartásáról. Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott mérőberendezés felszereléséről, hitelesítéséről, valamint karbantartásáról a rendszerirányító köteles gondoskodni.

(4) A berendezések felszerelésének, hitelesítésének és karbantartásának költségei erőművek, kiserőművek esetén a termelőket, illetve a kiserőművek üzemeltetőit, fogyasztók esetén — az (5) bekezdésben meghatározott kivétellel — a hálózati engedélyeseket terhelik.

(5) A teljesítménymutató és tároló fogyasztásmérő készülék felszerelésének költsége feljogosításkor a fogyasztót terheli, amennyiben nem rendelkezik a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott készülékkel.

24. § Az összekötő berendezéssel csatlakoztatott fogyasztók ellátásának biztonsága érdekében az összekötő berendezés üzemeltetésére és az üzemzavar elhárítására a hálózati engedélyesek az összekötő berendezés üzemeltetőjének kezdeményezésére kötelesek az üzletszabályzatban meghatározott feltételek szerint szerződést kötni.

25. § A hálózati engedélyesek kötelesek egymásnak és a rendszerirányítóknak az üzemi szabályzatban meghatározott adatokat és információt szolgáltatni a villamosenergia-rendszer biztonságos és hatékony üzemeltetése érdekében.

26. § (1) A települési önkormányzat jogosult közvilágítás céljait szolgáló fényforrásokat és lámpatesteket, valamint azok tartozékait a közcélú hálózat tartószerkezetén elhelyezni és üzemben tartani. A hálózati engedélyesek kötelesek ezt túrni és a települési önkormányzattal együttműködni. A települési önkormányzat köteles megtéríteni a hálózati engedélyeseknek ezzel kapcsolatban keletkezett — máshonnan meg nem térülő — költségét és kárát. A közvilágítás céljait szolgáló fényforrásoknak, lámpatesteknek, valamint azok tartozékainak a közcélú hálózat tartószerkezetén történő elhelyezésével, és üzemeltetésével összefüggő kérdéseket a hálózati engedélyesek és az önkormányzat között létrejött szerződésben kell rendezni.

(2) A miniszter a belügyminiszterrel, valamint a közlekedési és vízügyi miniszterrel egyetértésben rendeletben határozza meg a közvilágítási célra történő villamosenergia-ellátás, valamint a közvilágítás létesítésének, fenntartásának és üzemben tartásának részletes szabályait.

Hálózatok fejlesztése

27. § (1) A rendszerirányító a hálózati engedélyesek által készített fejlesztési tervek, illetve ajánlatok figyelembevételével legalább kétévente köteles elkészíteni a villamosenergia-rendszer hálózatfejlesztési tervét. A fejlesztési tervben, illetve ajánlatban nem szereplő, a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott vezetékek létesítését a rendszerirányítónak be kell jelenteni.

(2) A Hivatal a rendszerirányító javaslata alapján dönt a vezetékek átviteli, elosztó vezetékké, illetve közcélúvá minősítéséről.

28. § A rendszerirányító a 27. § (1) bekezdésének figyelembevételével köteles megfelelő időben kezdeményezni a villamosenergia-rendszer biztonságos és hatékony működéséhez szükséges átviteli, valamint az átviteli hálózat üzemét befolyásoló, a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott elosztó hálózati fejlesztéseket. A rendszerirányító a villamosenergia-rendszer átviteli, valamint az átviteli hálózat üzemét befolyásoló, a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott elosztó hálózatának fejlesztésére — a Hivatal egyetértésével — pályázatot írhat ki, ha a rendszerirányító felhívására az engedélyes nem végzi el a szükséges hálózatfejlesztést. A pályázatot a rendszerirányító bírálja el. A pályázat eredményét kihirdetés előtt jóváhagyásra meg kell küldeni a Hivatalnak. Sikertelen pályázat esetén a szükséges hálózatfejlesztés végrehajtásáról a Hivatal kezdeményezésére a rendszerirányító gondoskodik.

29. § Saját üzleti kockázatára bárki létesíthet közvetlen vezetéket, illetve új hálózati elemet, azonban köteles a létesítéshez előzetesen a Hivatal — rendszerirányítóval, és a területileg illetékes hálózati engedélyesekkel egyeztetett — hozzájárulását megszerezni, és a létesítést a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott módon a rendszerirányítónak bejelenteni.

30. § (1) A hálózati engedélyesek kötelesek a velük csatlakozási ponton összekapcsolt fogyasztók villamosenergia-ellátásának műszaki feltételeit a rendszerirányítóval egyeztetett módon biztosítani.

(2) Az átviteli engedélyes és területileg illetékes elosztó, illetve közüzemi szolgáltató köteles a fogyasztói igény kielégítésének műszaki, gazdasági feltételeiről tájékoztatást adni, és a legkedvezőbb vételezési mód meghatározásában a fogyasztóval együttműködni.

(3) A külön jogszabályban előírt pénzügyi, műszaki feltételek szerint megvalósuló csatlakozás esetén a hálózati engedélyesek a jogszabályban meghatározott csatlakozási költség megfizetését kérhetik.

A közcélú hálózathoz való hozzáférés

31. § (1) A hálózati engedélyesek üzemeltetésében álló közcélú hálózatot a 95. § szerint megállapított hatósági ár ellenében kell villamos energia továbbítás céljából a termelők, a kiserőművek üzemeltetői, a villamosenergia-kereskedők, a feljogosított fogyasztók, valamint a közüzemi nagykereskedő és a közüzemi szolgáltatók részére rendelkezésre bocsátani.

(2) A közcélú hálózathoz való hozzáférés feltételei nem lehetnek diszkriminatívak, nem adhatnak alapot visszaélésre, nem tartalmazhatnak indokolatlan korlátozásokat, valamint nem veszélyeztethetik az ellátás biztonságát és a szolgáltatás minőségét.

(3) A szabad hozzáférés részletes technikai és műszaki szabályairól, valamint a rendelkezésre álló szabad közcélú hálózat közzétételének rendjéről a villamosenergia-ellátási szabályzatok rendelkeznek.

32. § (1) Az engedélyesek és a rendszerhasználók kötelesek a villamosenergia-értékesítési szerződéseikből a külön jogszabályban meghatározott rendszerirányításhoz szükséges adatokat a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott módon és időpontig a rendszerirányítónak megküldeni.

(2) A rendszerirányító a 33. § (1) bekezdésével összhangban dönt a közcélú hálózathoz való hozzáférésekről, és a szerződésben foglalt villamos energia mennyiségnek a közcélú hálózatokon történő elszállításáról. A rendszerirányító köteles a döntéséről az engedélyeseket a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott módon és időpontig tájékoztatni.

(3) A villamosenergia-értékesítési szerződéseket a rendszerirányító (2) bekezdésben meghatározott döntésének megfelelően lehet teljesíteni. Az engedélyes köteles a rendszerirányító (2) bekezdésben meghatározott döntéséről, és a szerződés teljesíthetőségéről a fogyasztót a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott módon és időpontig tájékoztatni.

A villamosenergia-átvitel és -elosztás korlátozása és szüneteltetése

33. § (1) A rendszerirányító az átviteli hálózathoz való hozzáférést objektív, átlátható módon, hátrányos megkülönböztetés alkalmazása nélkül megtagadhatja, illetve a már lekötött szállításokat korlátozhatja, csökkentheti, szüneteltetheti

a) rendkívüli hálózati állapotok,

b) a közcélú hálózatok, az erőművi teljesítmények, illetőleg a határon keresztül szállított villamos energia hiánya,

c) az összekapcsolt villamosenergia-rendszer, illetve a villamosenergia-rendszer üzemzavara,

d) a feljogosított fogyasztók ellátására kötött szerződések teljesítésének felfüggesztése esetén.

(2) A közcélú hálózathoz való hozzáférés megtagadását indokolni kell.

(3) A Hivatal a rendszerhasználó kérelmére 8 napon belül felülvizsgálja, hogy a megtagadás feltételei fennálltak-e. A Hivatal határozatát azonnal végrehajthatóvá nyilváníthatja. A Hivatal a megtagadás feltételeinek fennállása hiányában a rendszerirányítót utasítja a közcélú hálózathoz való hozzáférés biztosítására.

34. § (1) A hálózati engedélyesek a szükséges legkisebb fogyasztói körben és időtartamban az átvitelt, illetve elosztást korlátozhatják, szüneteltethetik

- a) az élet- és vagyonbiztonság veszélyeztetése,
- b) a villamosművek üzemzavarai esetén,
- c) más módon el nem végezhető munkák és kapcsolások érdekében.

(2) A hálózati engedélyesek az átvitel, és az átviteli hálózat üzemét befolyásoló, a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott elosztás korlátozására, szüneteltetésére a rendszerirányító utasítása, illetve előzetes hozzájárulása alapján jogosultak.

(3) A hálózati engedélyesek kötelesek az előre tervezhető karbantartási, felújítási munkálatok miatti szüneteltetés időpontjáról és várható időtartamáról a villamosenergia-ellátási szabályzatokban, illetve a szerződésben rögzített módon a feljogosított fogyasztókat, továbbá az érintett engedélyeseket előre értesíteni.

(4) A közcélú hálózathoz való hozzáférés megtagadásának, illetve az átvitel és elosztás korlátozásának, szüneteltetésének részletes szabályait a villamosenergia-ellátási szabályzatok határozzák meg.

35. § A hálózati engedélyesek az igazolt károk mértékéig kártérítést kötelesek fizetni az érintett engedélyeseknek és feljogosított fogyasztóknak, ha

- a) a villamosenergia-elosztás tervszerű munkák miatti szüneteltetéséről az érintett engedélyeseket és feljogosított fogyasztókat időben nem értesítik,
- b) felróható magatartásuk folytán a villamosenergia-elosztás megszakad, vagy azt a 34. § (1) bekezdésében foglaltakon túlmenően korlátozzák, illetve szüneteltetik.

A rendszerirányító

36. § A rendszerirányító felelős a villamosenergia-rendszer — beleértve a nemzetközi kapcsolatokat is — irányításáért és üzemvitelének biztonságáért.

37. § A rendszerirányító feladata a villamosenergia-ellátás biztonságával kapcsolatosan különösen

a) a villamosenergia-rendszer működéséhez, valamint a folyamatos és biztonságos villamosenergia-ellátáshoz szükséges információk összegyűjtése és szolgáltatása,

b) az árak átláthatósága, valamint az ország nemzetközi kötelezettségvállalásainak teljesítése érdekében a fogyasztói árakra vonatkozó adatok külön jogszabályban, valamint a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott módon történő gyűjtése és szolgáltatása,

c) a rendszerszintű mérleg elkészítése, továbbá az általa gyűjtött adatok alapján a miniszter és a Hivatal tájékoztatása a mérleg, az erőművi teljesítmény, a közcélú hálózatok, valamint a fogyasztás várható jövőbeli alakulásáról,

d) a villamosenergia-értékesítési szerződések integrálása,

e) az átviteli, valamint az átviteli hálózat üzemét befolyásoló, a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott elosztó hálózat fejlesztésére a 28. § szerinti esetben pályázat kiírása,

f) a villamosenergia-értékesítések végrehajtásának összehangolása,

g) a rendszerszintű szolgáltatások tervezése, biztosítása, igénybevétele — a Hivatallal egyeztetett — szabályozása, elszámolása,

h) a szervezett villamosenergia-piacon megkötött ügyletek végrehajtásában történő közreműködés,

i) a villamosenergia-rendszer együttműködő képességének megőrzése érdekében szükséges intézkedések megtervezése, elrendelése, beleértve a villamosenergia-rendszer jelentős zavara, valamint az átvitel, az elosztás, és a fogyasztók ellátásának korlátozása, illetve szüneteltetése esetén szükséges intézkedéseket is,

j) a villamosenergia-rendszer képviselője az összekapcsolt villamosenergia-rendszer nemzetközi szervezetiben.

38. § (1) A rendszerirányító köteles elvégezni a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott méréseket

- a) az átviteli és elosztó hálózat határain átmenő villamosenergia-forgalom,
- b) a villamosenergia-termelés,
- c) a villamosenergia határon keresztül történő szállításának, valamint a tranzit villamosenergia-forgalom hiteles számlázása érdekében.

(2) A rendszerirányító köteles elvégezni a villamosenergia közcélú hálózatokon keresztül történő továbbításának az üzemi szabályzatban meghatározott mennyiségi elszámolásait

- a) az (1) bekezdésben meghatározott forgalom,
- b) a közüzemi villamosenergia-nagykereskedelem,
- c) az engedélyesek, kiserőművek üzemeltetői és a feljogosított fogyasztók közötti szerződések teljesítésének hiteles számlázása érdekében.

39. § (1) A rendszerhasználók kötelesek a rendszerirányítótól igénybe venni és megtéríteni a villamos energia

vásárlásához kapcsolódó, a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott rendszerszintű szolgáltatásokat.

(2) A rendszerirányító köteles a rendszerszintű szolgáltatásokat bármely engedélyes, és kiserőművet üzemeltető számára hozzáférhető módon, nyilvánosan, illetőleg a szervezett villamosenergia-piacon beszerezni. A rendszerszintű szolgáltatások beszerzésének feltételeit nyilvánosságra kell hozni.

40. § A rendszerirányító feladata a közcélú hálózattal kapcsolatosan különösen

a) javaslattétel a Hivatal részére a vezetékek átviteli, elosztó vezetékké, illetve közcélúvá történő minősítése, és átminősítése vonatkozásában,

b) az átviteli és az átviteli hálózat üzemét befolyásoló, a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott elosztó hálózatok, valamint a rendszerösszekötő vezetékek üzemének tervezése,

c) az átviteli hálózat és a rendszerösszekötő vezetékek igénybevétele, egységes kezelése és üzemének irányítása,

d) az átviteli hálózat üzemét befolyásoló, a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott elosztó hálózatok üzemének irányítása a kereslet és a kínálat közötti egyensúly folyamatos fenntartása mellett,

e) a rendszer együttműködéséből eredő feladatok összehangolása, a szabad átviteli hálózatok meghatározása, erről az engedélyeseknek, a szomszédos, valamint az érintett országok rendszerirányítóinak a tájékoztatása,

f) a tranzit forgalom végrehajtásához szükséges feltételek biztosítása,

g) a rendszerszintű szolgáltatások piaca szervezésének irányítása.

41. § (1) A rendszerirányító köteles biztosítani az üzleti titoknak minősülő információk bizalmas kezelését.

(2) A rendszerirányító további feladatainak részletes szabályait a villamosenergia-ellátási szabályzatok határozzák meg.

A villamosenergia-kereskedő

42. § (1) A villamosenergia-kereskedő engedélye alapján jogosult villamos energiát

a) a termelőtől, más villamosenergia-kereskedőtől, vagy a közüzemi nagykereskedőtől a 44. § (2) bekezdésében meghatározott mértékig vásárolni, illetve

b) a feljogosított fogyasztó más villamosenergia-kereskedő vagy a 44. § (1) bekezdésében meghatározott mértékig közüzemi nagykereskedő részére értékesíteni.

(2) A villamosenergia-kereskedő tagsága esetén jogosult a szervezett villamosenergia-piacon folytatott kereskedelemre.

A közüzemi nagykereskedő

43. § (1) A közüzemi nagykereskedő köteles a közüzemi célra lekötött villamos energia igénybevételét a kereskedelmi szabályzatban meghatározott módon és időpontig a rendszerirányítónak bejelenteni.

(2) A közüzemi nagykereskedőt a közüzemi szolgáltatóval szemben ellátási kötelezettség terheli, a közüzemi szolgáltató és a közüzemi fogyasztók között létrejött közüzemi szerződések teljesítésének mértékéig. A közüzemi fogyasztók ellátásához szükséges villamos energia lekötésére és átvételére a közüzemi nagykereskedő és a közüzemi szolgáltató köteles szerződést kötni.

(3) A közüzemi nagykereskedő az ellátási kötelezettséget a legkisebb költség elvének figyelembevételével köteles teljesíteni, továbbá nem alkalmazhat hátrányos megkülönböztetést.

(4) A közüzemi nagykereskedő és a közüzemi szolgáltató együttműködésének feltételeit szerződésben kell rögzíteni.

44. § (1) Ha a közüzemi célra lekötött villamos energia mennyisége nem éri el az ellátási kötelezettségének mértékét, a közüzemi nagykereskedő szabad erőművi teljesítménnyel rendelkező termelőktől, a szervezett villamosenergia-piacon vagy villamosenergia-kereskedőktől vásárolhat, illetve határon keresztül beszállíthat villamos energiát.

(2) A közüzemi nagykereskedő a szervezett villamosenergia-piac keretei között, illetve más, bármely villamosenergia-kereskedő számára elérhető módon — beleértve a határon keresztül történő kiszállítást is — értékesítheti az ellátási kötelezettségét meghaladó közüzemi célra lekötött villamos energiát.

(3) A közüzemi nagykereskedő nem minősül a 42. § szerinti villamosenergia-kereskedőnek.

A közüzemi szolgáltató

45. § (1) A közüzemi szolgáltatót az engedélyben meghatározott működési területen a közüzemi fogyasztókkal szemben közüzemi szolgáltatási kötelezettség terheli.

(2) A közüzemi szolgáltató köteles a működési területén villamos energiát vételező közüzemi fogyasztók ellátásához szükséges villamos energiát a közüzemi nagykereskedőnél, a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott módon és időpontig lekötni, és azt a közüzemi nagykereskedőtől a 95. §-ban meghatározott hatósági áron átvenni. A lekötött mennyiségén felüli villamos energia átvételére, illetőleg megfizetésére a közüzemi szolgáltató nem kötelezhető.

(3) A közüzemi szolgáltató jogosult a 65. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott villamos energiát — a Hivatal előzetes jóváhagyásával — megvásárolni.

A feljogosított fogyasztó

46. § (1) A külön jogszabályban meghatározott fogyasztót a közüzemi szerződésének felmondásával, a felmondási idő elteltéig a közüzemi fogyasztó, ezt követően a feljogosított fogyasztó jogállása illeti meg. A fogyasztó feljogosított fogyasztóvá válása érdekében a közüzemi szerződést a (2) bekezdésben meghatározott módon mondhatja fel.

(2) A külön jogszabályban meghatározott fogyasztó saját döntése alapján feljogosított fogyasztóvá válhat

a) a külön jogszabályban meghatározott feltételekkel és időponttól, és

b) a közüzemi szerződésnek a naptári hónap első napjára történő felmondásával, a hat hónapos felmondási idő elteltét követően.

(3) Külön jogszabály a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott felmondási időnél esetenként rövidebb felmondási időt állapíthat meg.

(4) A feljogosított fogyasztó az üzletszabályzatban meghatározott feltételekkel, szabad megállapodás alapján vásárolhat villamos energiát.

(5) A feljogosított fogyasztók kötelesek legalább az éves fogyasztásuk felét hazai termelésből beszerezni.

(6) A feljogosított fogyasztó a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott berendezésektől való eltérése esetén, az ellátásához szükséges elszámolási mérésre alkalmas mérő berendezés felszereléséről és a hálózati engedélyesekhez történő csatlakoztatásáról saját költségén gondoskodik.

(7) A feljogosított fogyasztók villamosenergia-vételezésének elszámolási mérését a hálózati engedélyesek végzik.

(8) A feljogosított fogyasztó az üzletszabályzatban meghatározott feltételek mellett kezdeményezheti a közüzemi fogyasztói körbe történő visszatérését, közüzemi szerződés kötését. A szerződést az adott területen engedéllyel rendelkező közüzemi szolgáltató a bejelentést követő hat hónapon belül köteles megkötni.

A villamos energia határon keresztül történő szállítása

47. § (1) Határon keresztül történő villamosenergia-szállítást a tevékenység folytatására kiadott tevékenységi engedély alapján

a) villamosenergia-kereskedő,

b) saját fogyasztási céljára a feljogosított fogyasztó,

c) a 37. § g) pontjában meghatározott feladatainak elvégzése érdekében a rendszerirányító végezhet.

(2) A közüzemi nagykereskedő a tevékenységi engedély alapján a 44. § (1) és (2) bekezdése szerint végezhet határon keresztül történő villamosenergia-szállítást.

(3) A rendszerirányító a rendszerszintű szolgáltatások beszerzése érdekében és mértékéig végezhet határon keresztül történő villamosenergia-szállítást.

48. § (1) A villamos energia határon keresztül történő ki-, illetve beszállítását a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott módon és időpontban a rendszerirányítónak be kell jelenteni.

(2) A rendszerirányító a külön jogszabály rendelkezései szerint, a 33. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések figyelembevételével a közcélú hálózathoz való hozzáférést, a villamos energia határon keresztül történő ki-, illetve beszállítását megtagadhatja, illetve mennyiségét csökkentheti, ha a szállítás a villamosenergia-rendszer működését, illetőleg szabályozhatóságát közvetlenül veszélyezteti.

(3) A rendszerirányító a külön jogszabály rendelkezései szerint, a 33. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések figyelembevételével a közcélú hálózathoz való hozzáférést, a villamos energia határon keresztül történő beszállítását megtagadhatja, illetve mennyiségét csökkentheti, ha

a) a beszállításra olyan létesítményekből kerül sor, amelyek üzemeltetése az ország területén tartózkodó személyekre, vagyontárgyaikra, a természetre vagy a környezetre közvetett vagy közvetlen veszéllyel jár, illetve ilyen veszéllyel járhat,

b) a beszállított villamos energia a jogszabályi rendelkezéseknek és az üzemi szabályzat előírásainak nem felel meg,

c) a villamos energia beszállítása olyan országból történik, amelyben nem minősülne feljogosítottnak a magyar jogszabályok szerint feljogosított fogyasztó,

d) a villamos energia beszállítása a hőenergiával kapcsolt villamosenergia-termelést, a megújuló erőforrások, illetőleg a hulladékból nyert energia felhasználását hátrányosan érinti.

(4) A rendszerirányító (2) és (3) bekezdésben meghatározott döntésével szemben a Hivatalhoz lehet fordulni. A Hivatal a rendszerirányító döntését a 33. § (3) bekezdésének szabályai szerint vizsgálja felül.

(5) A villamos energia határon keresztül történő szállításának részletes szabályait külön jogszabály, valamint a villamosenergia-ellátási szabályzatok határozzák meg.

IV. Fejezet

ENGEDÉLYEZÉS

Az engedélyezés általános szabályai

49. § A 51. § (1) bekezdésében meghatározott tevékenységeket a Hivatal által kiadott engedélyek alapján lehet gyakorolni.

50. § (1) A Hivatal az engedélyt köteles kiadni, ha az engedély iránti kérelem a jogszabályokban meghatározott követelményeknek megfelel.

(2) Az engedélyezési eljárást hátrányos megkülönböztéstől mentesen kell lefolytatni.

(3) A Hivatal az engedély kiadását megtagadja, ha

a) a jogszabályi feltételek hiányoznak, illetőleg a kérelmező nem rendelkezik a külön jogszabályokban meghatározott engedélyekkel,

b) a kérelemben foglaltak nem állnak összhangban a külön jogszabályban szabályozott, az erőművek létesítésére vonatkozó energiapolitikai követelményekkel, illetőleg a legkisebb költség elvével,

c) a kérelemben szereplő tevékenység folyamatos, hosszú távú ellátásához a kérelmező nem rendelkezik a külön jogszabályban meghatározott pénzügyi-gazdasági, műszaki feltételekkel és eszközökkel, szakszemélyzettel, kereskedelmi lehetőségekkel, illetőleg nem felel meg az energiahatékonysági követelményeknek,

d) a kérelmező csőd- vagy felszámolási eljárás alatt áll,

e) a kérelmező (51. § (1) bekezdése szerinti bármely) engedélyt tíz éven belül visszavonták.

(4) A működési engedély meghosszabbítására az adott engedélyre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

51. § (1) E törvény szerint engedélyköteles tevékenység

a) az 50 MW és ezt meghaladó teljesítményű erőmű létesítése, működtetése, valamint az erőmű külön jogszabályban meghatározott módon történő vagy mértékű bővítése, teljesítményének növelése, tüzelőanyag választása, megváltoztatása, továbbá a villamosenergia-termelés és az erőmű megszüntetése,

b) a villamos energia átvitele,

c) a villamos energia elosztása,

d) a rendszerirányítás,

e) a bármely formában folytatott villamosenergia-kereskedelem,

f) a közüzemi villamosenergia-nagykereskedelem,

g) a közüzemi villamosenergia-szolgáltatás,

h) a szervezett villamosenergia-piac működtetése,

i) a villamos energia határon keresztül történő szállítása.

(2) A kiserőmű, valamint a közvetlen vezeték létesítése nem engedélyköteles tevékenység.

(3) Az 1 MW-nál nagyobb teljesítményű kiserőmű tervezett üzembe helyezése előtt legalább három hónappal az üzemeltető köteles az üzembe helyezésről a Hivatalt, valamint a villamosenergia-rendszerhez történő kapcsolódása esetén az átviteli engedélyest, illetve területileg illetékes elosztót és a rendszerirányítót tájékoztatni.

(4) A vezetékek létesítését a miniszter által rendeletben kijelölt hatóság engedélyezi.

52. § (1) A Kormány az engedélyezés részletes szabályai körében meghatározza

a) az engedélyezési eljárás szabályait,

b) az engedély kiadásának feltételeit, beleértve a köz-meghallgatást is,

c) a kérelem, az engedély, valamint az erőmű létesítéséhez szükséges megvalósíthatósági tanulmány tartalmi elemeit,

d) a villamosenergia-kereskedelem, közüzemi nagykereskedelem, valamint közüzemi szolgáltatás végzéséhez szükséges pénzügyi biztosíték mértékét és módját.

(2) Az e törvény által szabályozott engedélyek nem érintik a más jogszabályokban meghatározott engedélyeket és engedélyezési eljárásokat.

50 MW, és ezt meghaladó teljesítményű erőmű létesítésére vonatkozó engedély

53. § (1) Az 50 MW, és ezt meghaladó teljesítményű erőmű létesítéséhez a Hivataltól engedélyt kell kérni.

(2) Az engedély iránti kérelemhez mellékelni kell

a) a megvalósíthatósági tanulmányt,

b) az erőmű helye szerint illetékes szakhatóságok állásfoglalásait.

(3) Az engedélyt a minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni.

(4) Az erőmű létesítési engedély határozott ideig érvényes. A Hivatal az engedélyt — kérelemre — egyszer, a létesítési engedéllyel azonos időtartamra, de legfeljebb további két évre meghosszabbíthatja.

(5) Ha az engedélyes a létesítés megkezdésével vagy folytatásával neki felróható okból késlekedik és emiatt az eredeti vagy a meghosszabbított határidő nem tartható, az engedély kártalanítás nélkül visszavonható.

(6) Az engedély visszavonását a minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni.

(7) A Hivatal az erőmű létesítési engedélyt — kérelemre — módosíthatja.

Az erőmű bővítésére, teljesítményének növelésére, tüzelőanyagának választására, megváltoztatására, valamint a villamosenergia-termelés és az erőmű megszüntetésére vonatkozó engedély

54. § (1) Erőmű külön jogszabályban meghatározott módon történő, vagy mértékű bővítésére, teljesítményének növelésére, tüzelőanyagának választására, megváltoztatására, valamint a villamosenergia-termelés és az erőmű megszüntetésére az erőmű létesítésére vonatkozó előírásokat a külön jogszabály rendelkezései szerint kell alkalmazni.

(2) Ha a kiserőmű bővítése, teljesítményének növelése esetén az erőművi teljesítmény a bővítést, illetve a teljesítménynövelést követően eléri, vagy meghaladja az 50 MW teljesítményt, a bővítésre, a teljesítménynövelésre, illetve a működésre az üzemeltető köteles a Hivataltól engedélyt kérni.

55. § A létesítési engedély alapján üzembe helyezett vagy működési engedély alapján működtetett erőmű villamosenergia-termelésének megszüntetése előtt legalább 180 nappal az engedélyes a Hivataltól megszüntető engedélyt köteles kérni.

A villamos energia termelésére vonatkozó működési engedély

56. § (1) A termelő a működési engedély alapján jogosult villamos energiát termelni, felhasználni és értékesíteni.

(2) Az a termelő, amelynek működési engedélye közüzemi termelési kötelezettséget ír elő, a közüzemi célra lekötött villamos energiát köteles a közüzemi nagykereskedő számára felajánlani.

(3) A működési engedélyt a minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni.

(4) A villamos energia termeléséhez szükséges működési engedély határozott időre szól és meghosszabbítható.

A villamos energia átvitelére, illetve elosztására vonatkozó működési engedély

57. § (1) A villamos energia átvitelére, illetve elosztására vonatkozó működési engedély huszonöt évre szól és meghosszabbítható.

(2) Az engedélynek tartalmaznia kell az engedély alapján üzemeltetett közcélú hálózat leírását, az átviteli vezetékek, valamint a hozzá tartozó átalakító- és kapcsoló-bevezetések felsorolását.

(3) Közcélú vezeték létesítése, átalakítása, megszüntetése esetén az engedélyes köteles a Hivatal 27. § (2) bekezdésében meghatározott határozata alapján, a külön jogszabályban meghatározott módon és esetben kezdeményezni a villamos energia átvitelére, illetve elosztására vonatkozó működési engedély módosítását.

A villamosenergia-rendszer irányítására vonatkozó működési engedély

58. § (1) A rendszerirányító részvénytársasági formában működő gazdasági társaság.

(2) A villamosenergia-rendszer irányítására vonatkozó működési engedély huszonöt évre szól és meghosszabbítható.

(3) Az engedélyben fel kell sorolni a rendszerirányító jogait és kötelezettségeit.

A villamosenergia-kereskedelemre, a közüzemi nagykereskedelemre, és a közüzemi szolgáltatásra vonatkozó működési engedély

59. § A villamosenergia-kereskedelemre vonatkozó engedély tíz évre szól és meghosszabbítható.

60. § A villamos energia közüzemi nagykereskedelmére, illetve közüzemi szolgáltatására vonatkozó engedély hét évre szól és meghosszabbítható.

61. § A villamosenergia-kereskedőnek, a közüzemi nagykereskedőnek, valamint a közüzemi szolgáltatónak megfelelő pénzügyi biztosítékkal kell rendelkeznie.

A szervezett villamosenergia-piac működtetésére vonatkozó engedély

62. § (1) A szervezett villamosenergia-piac részvénytársasági formában működő gazdasági társaság. A szervezett villamosenergia-piac keretei között a szabad erőművi teljesítménnyel rendelkező termelő, a villamosenergia-kereskedő, a rendszerirányító és a feljogosított fogyasztó kereskedhet. A szervezett villamosenergia-piacon szabványosított szerződések útján történik a kereskedés.

(2) A közüzemi nagykereskedő a 44. § (1) bekezdésében meghatározott mértékig beszerezhet, illetve a 44. § (2) bekezdésében meghatározott mértékig értékesíthet villamos energiát a szervezett villamosenergia-piac keretei között.

(3) A rendszerirányító a rendszerszintű szolgáltatások beszerzése érdekében és mértékéig kereskedhet a szervezett villamosenergia-piac keretei között.

(4) A szervezett villamosenergia-piac működtetésére vonatkozó engedély öt évre szól, és meghosszabbítható.

63. § (1) A Hivatal a szervezett villamosenergia-piacon három kereskedési napra felfüggesztheti a kereskedést, ha a biztonságos és átlátható kereskedés a piaci folyamatok kedvezőtlen alakulása miatt nem biztosítható.

(2) A Hivatal a szervezett villamosenergia-piac engedélyezése és felügyelete körében tett intézkedései során köteles a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének véleményét kikérni.

(3) A szervezett villamosenergia-piacra vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály állapítja meg.

A villamos energia határon keresztül történő szállítására vonatkozó tevékenységi engedély

64. § (1) A villamos energia határon keresztül történő szállítását a 47. §-ban meghatározott engedélyesek és a feljogosított fogyasztók végezhetik.

(2) A villamos energia határon keresztül történő szállítására vonatkozó engedély

a) a feljogosított fogyasztók esetében öt évre szól és meghosszabbítható,

b) engedélyesek esetében határozott időre szól és meghosszabbítható.

(3) Az engedély alapján

a) a rendszerirányító, a villamosenergia-kereskedő és a közüzemi nagykereskedő a határon keresztül ki- és beszálíthat villamos energiát,

b) a feljogosított fogyasztó saját fogyasztási célra beszálíthat villamos energiát.

(4) A villamos energia határon keresztül történő ki- és beszállításának részletes szabályait külön jogszabály és a villamosenergia-ellátási szabályzatok határozzák meg.

Kizárólagossági jog és kötelezettség

65. § (1) A működési engedély kizárólagos jogot biztosít és kötelezettséget jelent

a) a közüzemi nagykereskedő részére

1. az erőművek közüzemi célra lekötött villamosenergia-mennyiségének átvételére,

2. a villamos energia közüzemi célú nagykereskedelmére,

3. a közüzemi szolgáltatók közüzemi villamosenergia-igényének biztosítására,

b) a közüzemi szolgáltatónak a villamos energia közüzemi célú szolgáltatására az engedélyben meghatározott területen,

c) a rendszerirányítónak a villamosenergia-rendszer villamosenergia-ellátási szabályzatok szerinti rendszerirányítására.

(2) A közüzemi szolgáltató kizárólagossági jogáról — a Hivatal előzetes jóváhagyásával — más közüzemi szolgáltató javára egészben vagy részben lemondhat.

(3) A közüzemi nagykereskedő az erőművek kötelezően felajánlott villamosenergia-mennyiségének átvételéhez kapcsolódó kizárólagossági jogáról — a Hivatal előzetes jóváhagyásával — bármely közüzemi szolgáltató javára egészben vagy részben lemondhat.

A működési engedély módosítása

66. § (1) A működési engedélyben foglaltakat — a körülmények jelentős megváltozása esetén — az engedélyes kérelmére módosítani lehet.

(2) A külön jogszabályban rögzített esetekben a Hivatal a működési engedély módosítását kezdeményezheti, illetve rendelheti el.

(3) Ha az engedélyes a kizárólagossági jogáról részben vagy egészben lemondott, a Hivatal előzetes jóváhagyása után az érdekeltek közösen kötelesek a meglévő működési engedély módosítását, illetve új működési engedélyt kérni.

(4) Az engedély módosítása nem befolyásolhatja hátrányosan a közüzemi ellátás biztonságát, minőségét és árát.

A működési engedély megszegése

67. § A Hivatal a működési engedély, valamint az engedélyes jogszabályban, illetőleg a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott kötelezettségeinek megszegése esetén

a) írásban felszólítja az engedélyest — a jogkövetkezményekre való utalás mellett — a jogszabályokban, a villamosenergia-ellátási szabályzatokban és a működési engedélyben foglalt kötelezettségek betartására,

b) a külön jogszabályban meghatározott bírságot szabhat ki,

c) az engedélyt módosíthatja vagy visszavonhatja, ha az engedélyes írásbeli felszólítás és bírság kiszabása ellenére az ellátás biztonságát, az élet-, egészség-, üzem- és vagyonszabadságot, illetve a környezetet súlyosan veszélyeztető módon üzemelteti a villamosművet,

d) köteles visszavonni az engedélyt, ha az engedélyes jogszabályban, villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott kötelezettségeinek, illetve az engedélyben foglaltaknak nem képes eleget tenni.

68. § (1) A folyamatos és biztonságos ellátás érdekében, a 67. §-ban foglalt eljárás, illetve a felszámolás vagy a végelszámolás befejezéséig a működési engedélyben foglalt tevékenységet folyamatosan fenn kell tartani.

(2) A Hivatal a folyamatos ellátásra más engedélyest is kijelölhet, ha az engedélyben foglalt tevékenységet nem az (1) bekezdésben meghatározott módon folytatják és ez közvetlenül a villamosenergia-rendszer jelentős zavarát idézheti elő.

(3) A Hivatal más engedélyes kijelölése esetén a felszámolás vagy végelszámolás alatt álló engedélyest kötelezheti arra, hogy a Hivatal által meghatározott, a folyamatos és biztonságos villamosenergia-termeléshez, átvitelhez, elosztáshoz, szolgáltatáshoz, kereskedelemhez, rendszerirányításhoz szükséges eszközeit a kijelölt engedélyesnek üzemeltetésre adja át, és a tevékenység gyakorlásához szükséges nyilvántartásokat, adatokat bocsássa rendelkezésre.

(4) A Hivatal az (1)—(3) bekezdések alapján hozott határozatait azonnal végrehajthatóvá nyilváníthatja.

V. Fejezet

**AZ IDEGEN INGATLANOK
TULAJDON- ÉS HASZNÁLATI JOGÁNAK
KORLÁTOZÁSA**

69. § (1) A villamosmű engedélyese idegen ingatlan használatára

- a) előmunkálati jogot,
- b) vezetékjogot,
- c) használati jogot,
- d) szolgalmi jogot,
- e) kisajátítást

kérhet.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott jogok gyakorlása során

- a) a jelek elhelyezésével, mérésekkel, vizsgálatokkal,
- b) a létesítmények elhelyezésével, illetőleg azok megközelítésével, azokon való munkavégzéssel,
- c) az ingatlan használatának akadályozásával (korlátozásával) okozott kárt,

valamint az ingatlan értékcsökkenését az engedélyes az ingatlan tulajdonosának, használójának (a továbbiakban együtt: tulajdonos) köteles megtéríteni.

(3) Természetvédelem alatt álló területen az (1) bekezdésben felsorolt jogok az illetékes természetvédelmi hatóság, illetve nemzeti park igazgatóság előzetes hozzájárulásával engedélyezhetők. Helyi védettségű területen az illetékes települési önkormányzat előzetes hozzájárulása szükséges.

(4) Az (1) bekezdés szerinti jogok megszűnése esetén az engedélyes köteles az ingatlan eredeti állapotát helyreállítani, vagy ha ez nem lehetséges, a 4. § *i*) pontjában meghatározott kártalanítást nyújtani.

Előmunkálati jog

70. § (1) A villamosmű létesítésével kapcsolatban a kérelmező előmunkálati jog engedélyezését kérheti.

(2) Az előmunkálati jog alapján az ingatlan tulajdonosa köteles tőrni, hogy ingatlanán a szükséges jeleket elhelyezék, a méréseket és a talajvizsgálatot elvégezzék. A munkálatok megkezdése előtt az ingatlan tulajdonosát értesíteni kell.

Vezetékjog

71. § (1) A közcélú hálózat, illetőleg csatlakozó berendezés idegen ingatlanon történő elhelyezésére és üzemeltetésére — a (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével — az engedélyes javára vezetékjog engedélyezhető, ha az ingatlan használatát az lényegesen nem akadályozza.

(2) Az 1000 voltnál nem nagyobb névleges feszültségű vezetékek és tartozékaik az ingatlan tulajdonosának hozzájárulásával is elhelyezhetők és üzemeltethetők. A tulajdonosi hozzájárulás a vezetékjoggal azonos, az e törvényben megállapított jogosultságokat és kötelezettségeket keletkeztet.

72. § A hálózati engedélyesek a vezetékjog alapján az idegen ingatlanon

- a) föld alatti és feletti vezetéket, valamint távközlési összeköttetést létesíthetnek, illetőleg helyezhetnek el,
- b) tartószerkezetet és azon elhelyezett átalakító- és kapcsoló-berendezést létesíthetnek,
- c) az *a*)—*b*) pont szerint elhelyezett létesítményeket üzemeltethetik, karbantarthatják, kijavíthatják, átalakíthatják és eltávolíthatják,

- d) a vezetékek mentén lévő, a biztonsági övezetet sértő fákat, bokrokat, azok ágait, gyökereit eltávolíthatják,
- e) a miniszter — a közlekedési és vízügyi miniszterrel, valamint a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszterrel együttesen kiadott — rendeletében meghatározott módon nyomvonalas létesítményt, folyót, vízfolyást, tavat, csatornát és építményt megközelíthetnek, keresztezhetnek.

73. § A vezetékjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az engedélyes köteles kérni. A vezetékjog a mindenkori engedélyest illeti meg és az ingatlan mindenkori tulajdonosát terheli. A vezetékjog a jogerős államigazgatási határozat, illetve a tulajdonos hozzájárulása alapján a bejegyzés előtt is gyakorolható.

74. § (1) A vezetékjog megszűnik, ha az engedélyes a 72. § *a*)—*b*) pontjaiban meghatározott létesítményeket az engedélyezéstől számított öt éven belül nem építi meg vagy véglegesen eltávolítja.

(2) A vezetékjog megszűnése esetén az ingatlan-nyilvántartásból való törlést az engedélyes köteles, annak elmulasztása esetén az ingatlan tulajdonosa jogosult kérni.

Használati jog

75. § (1) A villamosműhöz tartozó, nem tartószerkezeten elhelyezett, a 72. § *b*) pontjában nem említett átalakító- és kapcsoló berendezést idegen ingatlanon használati jog alapján lehet létesíteni, üzemeltetni és karbantartani.

(2) A használati jog az ingatlantulajdonossal kötött megállapodás alapján keletkezik.

(3) A használati jogért az engedélyes az ingatlan tulajdonosának térítést köteles fizetni.

(4) Abban az esetben, ha megállapodás hiányában használati jogot létesíteni nem lehet, az engedélyes az ingatlan használatára vonatkozó használati jog megállapítását az illetékes építési hatóságtól kérheti.

76. § A használati jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az engedélyes köteles kérni. A használati jog a mindenkori engedélyest illeti meg és az ingatlan mindenkori tulajdonosát terheli. A bejegyzés késedelme a jog gyakorlását nem érinti.

77. § (1) Megszűnik a használati jog, ha az engedélyes a használati joggal terhelt ingatlanon az átalakító- és kapcsoló berendezést a jog keletkezésétől számított öt éven belül nem építi meg vagy azt véglegesen eltávolítja. Megszűnik a használati jog a felek megállapodásával is.

(2) A használati jog megszűnése esetén az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett használati jog törlését az engedélyes köteles, annak elmulasztása esetén az ingatlan tulajdonosa jogosult kérni.

Szolgalmi jog

78. § A külön törvényben meghatározottak szerint az engedélyes szolgalmi jog alapítását kérheti a villamosmű céljára szolgáló függőpálya (függősín, sodronykötélpálya) és tartószerkezeteinek idegen ingatlanon történő elhelyezéséhez és üzemeltetéséhez.

Kisajátítás

79. § (1) Erőmű létesítése céljából az engedélyes külön jogszabályban meghatározottak szerint idegen ingatlan kisajátítását kezdeményezheti.

(2) Az átviteli, illetve elosztó vezetékek, valamint azok tartószerkezeteinek elhelyezése és üzemeltetése céljából kisajátítási eljárás kezdeményezésének csak akkor lehet helye, ha a 71. § (1) bekezdése szerinti vezetékjog az ingatlan rendeltetésszerű használatát lényegesen akadályozza vagy megszünteti.

(3) A villamosműhöz tartozó, nem tartószerkezeten elhelyezett átalakító- és kapcsoló-berendezés elhelyezése és üzemeltetése céljából kisajátítási eljárás kezdeményezésének csak akkor lehet helye, ha a 75. § szerinti használati jogra vonatkozóan a felek nem tudtak megegyezni, illetőleg azt az illetékes építési hatóság nem engedélyezte.

(4) Az (1)—(3) bekezdés alapján kisajátított ingatlant az állam tulajdonába és az engedélyes ingyenes használatába kell adni.

Közvetlen vezetékkel kapcsolatos jogok

80. § A közvetlen vezeték létesítésével és üzemeltetésével kapcsolatos idegen ingatlant terhelő jogok alapítása, fennállása, megszüntetése tekintetében a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni.

Biztonsági övezet

81. § (1) A villamosmű és az azt körülvevő környezet kölcsönös védelme érdekében biztonsági övezetet kell kijelölni. A biztonsági övezet terjedelmét, továbbá a biztonsági övezetben érvényesítendő tilalmakat és korlátozásokat külön jogszabály vagy szabvány állapítja meg.

(2) A biztonsági övezeten belül tilos, illetőleg korlátozás alá esik olyan épületet vagy létesítményt elhelyezni, olyan növényzetet (fát) ültetni, illetőleg olyan tevékenységet folytatni, amely a villamosmű biztonságát, zavartalan működését, az életet, a testi épséget vagy a vagyónbiztonságot veszélyezteti.

(3) A biztonsági övezetre vonatkozó előírásokat a vezetékjog és a használati jog engedélyezése és gyakorlása során figyelembe kell venni.

(4) Az újonnan létesített villamosmű biztonsági övezetének kijelölésével az ott már korábban meglévő, használt ingatlanok tulajdonosainak okozott károkat a villamosmű engedélyese köteles megtéríteni.

VI. Fejezet

A KÖZÜZEMI SZOLGÁLTATÁS

A közüzemi szerződés

82. § (1) Közüzemi fogyasztó részére történő villamos energia szolgáltatására a közüzemi szolgáltatót közüzemi szerződéskötési kötelezettség terheli. A közüzemi szolgáltató a közüzemi fogyasztó közcélú hálózathoz való hozzáféréseinek biztosítása érdekében a hálózati engedélyesekkel szerződést köt. A közüzemi szerződést

a) az — üzletszabályzatban meghatározott — általánostól eltérő fogyasztói igények, vagy szolgáltatási feltételek esetén egyedi megállapodás alapján, egyedi feltételekkel lehet, illetve

b) egyedi megállapodás hiányában az üzletszabályzatban meghatározott általános feltételekkel kell megkötni.

(2) A közüzemi szolgáltató köteles a közüzemi fogyasztót egyedi megállapodás megkötése esetén is tájékoztatni az üzletszabályzatában meghatározott általános feltételekről.

(3) A közüzemi szerződés határozatlan idejű.

83. § (1) A közüzemi fogyasztó a közüzemi szerződést harminc napos felmondási idővel felmondhatja. A közüzemi szerződésben a felek a fogyasztóra nézve kedvezőbb felmondási feltételekben is megállapodhatnak.

(2) A közüzemi szolgáltató a közüzemi szerződést a következő esetekben mondhatja fel:

a) a 92. §-ban meghatározott szerződésszegés esetén;

b) ha a vele szerződéses viszonyban álló fogyasztó a villamosenergia-vételezését a szerződésben meghatározott fogyasztási helyen megszüntette.

A villamos energia továbbadása

84. § (1) A közüzemi fogyasztó a vételezett villamos energiát a fogyasztási helyen kívüli területre csak a közüzemi szolgáltató hozzájárulásával viheti át vagy adhatja tovább a fogyasztói helyen kívüli más felhasználó részére.

(2) A villamos energia továbbadója és a felhasználó közötti jogviszonyt a továbbadó csak akkor szüntetheti meg, ha a felhasználó a szerződésben vállalt kötelezettségét megszegi, vagy ha közte és a közüzemi szolgáltató közötti közüzemi jogviszony megszűnik.

Mérés, elszámolás, díjfizetés

85. § A közüzemi szolgáltató — ha jogszabály ettől eltérően nem rendelkezik — a szerződésben meghatározott időszakban az elosztó tulajdonában lévő hiteles fogyasztásmérő berendezés adatai alapján állapítja meg és számolja el a közüzemi szerződés alapján szolgáltatott villamosenergia-mennyiséget.

86. § (1) A közüzemi fogyasztót a közüzemi szerződésben meghatározott fizetési kötelezettség terheli.

(2) A közüzemi fogyasztó a számlát bemutatáskor, illetőleg a szerződésben meghatározottak szerint köteles kiegyenlíteni.

A közüzemi szerződés megszegése

87. § A közüzemi szolgáltató részéről szerződésszegésnek minősül különösen, ha

a) a villamosenergia-szolgáltatást a szerződés szerinti időpontban nem kezdi meg,

b) a villamos energiát nem a közüzemi szerződésben meghatározott, illetve nem a tőle elvárható módon szolgáltatja,

c) a szolgáltatás minőségi követelményeit megsérti,

d) a villamosenergia-szolgáltatás felfüggesztése után a fogyasztónak a felfüggesztési ok megszüntetésére vonatkozó írásbeli értesítése kézhezvételét követő munkanapon a villamosenergia-szolgáltatást nem kezdi meg,

e) nem értesíti előre a közüzemi fogyasztót az üzletszabályzatban, illetve a szerződésben meghatározott módon a hálózati engedélyesek által végzett előre tervezhető karbantartási, felújítási munkálatok miatti szünetelés időpontjáról és várható időtartamáról.

88. § A közüzemi fogyasztó részéről szerződésszegésnek minősül különösen, ha

a) a szerződésben meghatározott villamos teljesítményt túllépi,

b) a villamos energia vételezésénél olyan terhelési, illetőleg feszültségviszonyokat vagy zavart idéz elő, amelyek következtében a villamosenergia-szolgáltatás megszakad,

c) a villamos energia folyamatos és biztonságos szolgáltatását, illetőleg más fogyasztó szerződésszerű vételezését veszélyezteti, zavarja vagy akadályozza,

d) a fogyasztói berendezések létesítésére, üzemeltetésére, a villamosművel való összekapcsolására vonatkozó előírásokat nem tartja be,

e) a csatlakozó berendezést, a fogyasztásmérő berendezést szándékosan vagy gondatlanságból megrongálja, a zárópecsétet eltávolítja, illetőleg azok sérülését a szolgáltatónak nem jelenti be,

f) a fogyasztásmérő berendezés befolyásolásával vagy megkerülésével vételez,

g) a villamosenergia-szolgáltatás felfüggesztése után a közüzemi szolgáltató beleegyezése nélkül villamos energiát vételez,

h) villamos energia díját késedelmesen, nem a közüzemi szerződésben meghatározott időben fizeti,

i) a villamos energiát a közüzemi szolgáltató hozzájárulása nélkül viszi át a fogyasztási helyen kívüli területre, illetőleg adja tovább a fogyasztási helyen kívüli más felhasználó részére,

j) fogyasztásmérés nélküli fogyasztás esetén a szerződéstől eltérő módon vételez,

k) a korlátozási rendelkezéseknek nem tesz eleget.

A közüzemi szerződés megszegésének következményei

89. § (1) A közüzemi szerződés megszegésének következményei:

a) díjvisszatérítés, illetőleg pótdíjfizetés;

b) kötbér;

c) kártérítés;

d) a villamosenergia-szolgáltatás felfüggesztése;

e) kikapcsolás a villamosenergia-szolgáltatásból.

(2) Az (1) bekezdésben említett következmények a 90—93. §-ban meghatározott módon és esetekben együttesen is alkalmazhatók.

(3) A pótdíj mértékét külön jogszabály tartalmazza.

(4) A kötbér a szerződésszegéssel érintett szolgáltatás díja után jár. A kötbér mértékét az üzletszabályzatban kell meghatározni.

(5) A díjvisszatérítés, a pótdíj és a kötbér megfizetése nem mentesít az okozott kár megtérítése alól.

90. § (1) A közüzemi szolgáltató köteles a közüzemi fogyasztó részére

a) kötbért fizetni a 87. § a) és c)—e) pontjában,

b) az arányos díjat visszafizetni a 87. § b) pontjában meghatározott szerződésszegés esetén.

(2) A közüzemi fogyasztó köteles a közüzemi szolgáltató részére

- a) pótdíjat fizetni a 88. § a) pontjában,
- b) kötbért fizetni a 88. § b)—g) pontjaiban,

meghatározott szerződésszegés esetén.

91. § (1) A közüzemi szolgáltató a villamosenergia-szolgáltatást felfüggesztheti a 88. § b)—f), valamint i)—k) pontjaiban meghatározott szerződésszegés esetén.

(2) A közüzemi fogyasztó a felfüggesztés okának megszüntetéséről köteles a közüzemi szolgáltatót írásban értesíteni. A közüzemi szolgáltató köteles a szolgáltatást az értesítés kézhezvételét követő munkanapon megkezdeni.

92. § A 88. § h) pontjában meghatározott esetben a közüzemi szolgáltató a közüzemi fogyasztót a villamosenergia-szolgáltatásból kikapcsolhatja és a fogyasztóval kötött közüzemi szerződést felmondhatja, vagy a további szolgáltatást előre fizető mérő felszereléséhez kötheti, ha a fogyasztó fizetési kötelezettségének az esedékességtől számított hatvan napon belül írásbeli felszólítás ellenére nem tesz eleget, illetve ha a 88. § g) pontja szerint vételezi a villamos energiát.

93. § A közüzemi szolgáltató és a közüzemi fogyasztó a szerződésszegéssel okozott, kötbérrel nem fedezett, igazolt kárt köteles a másik félnek megtéríteni.

A villamos energia szabálytalan vételezése

94. § (1) A szerződés nélküli vételezés a villamos energia szabálytalan vételezésének minősül.

(2) A villamos energia szabálytalan vételezése esetén

- a) a vételező a már vételezett villamos energiáért köteles a villamos energia díját és pótdíjat fizetni a hálózati engedélyesek részére, valamint köteles megtéríteni a hálózati engedélyesek pótdíjjal nem fedezett, igazolt kárát,
- b) a hálózati engedélyesek a közüzemi szolgáltatóval történt egyeztetés alapján a szabálytalan vételezőt a villamosenergia-szolgáltatásból kikapcsolhatják.

VII. Fejezet

ÁRMEGÁLLAPÍTÁS, ÁRSZABÁLYOZÁS

95. § (1) A villamos energia átvitele, elosztása, a rendszerirányítás, a termelők közüzemi célra lekötött villamos energia értékesítése, a közüzemi nagykereskedő és a közüzemi szolgáltató közötti kereskedelem, valamint a közüzemi fogyasztó részére értékesített villamos energia az árak

megállapításáról szóló törvényben meghatározott hatósági árszabályozás körébe tartozik.

(2) Nem tartozik a hatósági ármegállapítás körébe a termelő és a villamosenergia-kereskedő közötti, és a villamosenergia-kereskedők egymás közötti kereskedelme, valamint a feljogosított fogyasztó részére értékesített villamos energia.

96. § Az árképzés és az áralkalmazás részletes szabályait a legkisebb költség elvének figyelembevételével a Hivatal alakítja ki. Az árakat a miniszter állapítja meg és rendelettel hirdeti ki. A Hivatal az árszínvonalat és az árat bármelyik érdekelt fél kezdeményezésére köteles felülvizsgálni, és az eljárás eredményét nyilvánosságra hozni.

97. § A hatósági ármegállapítás körébe tartozó tevékenységet folytató engedélyes, illetve kiserőmű üzemeltetője köteles

- a) a legkisebb költség elvét betartani, és az ezt igazoló adatokat a Hivatal számára hozzáférhetővé tenni,
- b) a Hivatalnak megadni minden olyan tájékoztatást, amely az árfelügyeleti és hatósági árelőkészítő tevékenységhez szükséges,
- c) a költség és árbevétel struktúra átláthatóságát nyilvántartási és elszámolási rendszerében biztosítani.

98. § (1) Az átállási költségeket kizárólag a rendszerirányító elkülönített számláján kezelt, a villamosenergia-rendszerirányításának díjával együtt beszedett pénzeszközből lehet téríteni. A rendszerirányítás díjával együtt beszedett pénzeszköz nem minősül a rendszerirányító bevételeinek. A rendszerirányító a rendszerirányítás díjával együtt beszedett pénzeszközt, és annak hozadékát más célra nem fordíthatja, köteles az egyéb pénzeszközöitől elkülönítetten kezelni. A rendszerirányító köteles az elkülönített számlán beszedett, de a közüzemi nagykereskedő részére tovább nem adott pénzeszközt, és annak hozamát kötelezettségként kimutatni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott pénzeszközt — a rendszerirányítási díj részeként — a Hivatal javaslata alapján a miniszter évente állapítja meg. A rendszerirányítás díjával együtt beszedett pénzeszköz megállapításakor figyelembe kell venni az előző időszakban a rendszerirányítónál ilyen címen kimutatott kötelezettséget és annak hozamát, illetve a jogszabályban elismert, de ki nem fizetett átállási költséget, és annak a közüzemi nagykereskedőnél felmerült pénzügyi ráfordításait.

99. § A kifizetésre kerülő átállási költséget a közüzemi nagykereskedő kérelmére, a Hivatal javaslata alapján, az egyes időszakok végén a miniszter állapítja meg. A rendszerirányító elkülönített számlájáról történő kifizetések elvégzéséhez a Hivatal előzetes jóváhagyása szükséges.

100. § (1) Az engedélyesek kötelesek tevékenységük során az átállási költségek csökkentése érdekében eljárni. A termelő 18. § szerinti villamos energia értékesítése átállási költséget közvetve vagy közvetlenül nem keletkeztethet.

(2) A közüzemi nagykereskedő köteles a termelőkkel a 3. § 23. pontjában meghatározott szerződések módosítására irányuló tárgyalások megkezdéséről a Hivatalt tájékoztatni, valamint a módosított szerződéseket a Hivatalnak megküldeni.

VIII. Fejezet

A TEVÉKENYSÉGEK SZÉTVÁLASZTÁSA

101. § (1) A horizontálisan, illetve vertikálisan integrált villamosenergia-ipari vállalkozás köteles eszközeit és forrásait, bevételeit és ráfordításait villamosenergia-ipari tevékenységenként, illetve nem villamosenergia-ipari tevékenységei vonatkozásában belső számvitelében elkülöníteni, valamint azokat az éves beszámolója kiegészítő mellékletében, a tevékenységenként készített mérlegben és eredménykimutatásban bemutatni, olyan módon, mintha az egyes tevékenységeket önálló gazdálkodó szervezetek végznék.

(2) A beszámolási és könyvvezetési kötelezettségre, a beszámoló összeállítására, a könyvek vezetésére, valamint a nyilvánosságra hozatalra és a közzétételre vonatkozó szabályokat a számvitelről szóló törvény állapítja meg.

102. § (1) A rendszerirányító, a hálózati engedélyesek, a szervezett villamosenergia-piac engedélyese, valamint a közüzemi nagykereskedő és a közüzemi szolgáltató a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel e törvény szerint engedélyköteles más villamosenergia-ipari tevékenységet nem folytathatnak.

(2) A 101. §-ban foglalt rendelkezések figyelembevételével az átviteli hálózati engedélyes közüzemi nagykereskedelmi, az elosztó közüzemi szolgáltatási tevékenységet folytathat.

(3) Az alapító az (1) bekezdés végrehajtása érdekében alapított saját tulajdonú gazdasági társaságok számára a tevékenységük folytatásához szükséges eszközöket és vagyoni értékű jogokat ellenérték nélkül köteles átadni.

IX. Fejezet

AZ ENGEDÉLYES VÁLLALKOZÁSOKBAN TÖRTÉNŐ RÉSZESEDÉSSZERZÉSEK KORLÁTOZÁSA

103. § (1) Az engedélyes vállalkozás szétválásához, más társasági formába történő átalakulásához, más gazdasági

társasággal való egyesüléséhez vagy alaptőkéjének, illetve törzstőkéjének legalább egynegyed résszel történő leszállításához a Hivatal végrehajtható, jóváhagyó határozata szükséges, a cégjegyzékbe való bejegyzésre irányuló kérelmet a cégbírósághoz a Hivatal határozatával együtt lehet benyújtani. A Hivatal nem tagadhatja meg az alaptőke, illetve törzstőke leszállításához való hozzájárulást, ha azt az engedélyes számára külön jogszabály kötelezővé teszi.

(2) Bármely engedélyes vállalkozásban történő jelentős befolyás, többségi vagy közvetlen irányítást biztosító befolyás szerzéséhez és az ehhez fűződő jogok gyakorlásához a Hivatal végrehajtható, jóváhagyó határozata szükséges.

(3) A Hivatal a jóváhagyást megtagadhatja, illetőleg feltételhez kötheti, ha az (1), illetve (2) bekezdés szerinti gazdasági társasági események végrehajtása a villamosenergia-ellátás biztonságát, illetőleg a gazdasági versenyt veszélyeztetné.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott határozat hiányában a részvényes, illetve tag a részvénykönyvbe nem jegyezhető be, a tagjegyzékben nem tüntethető fel és a társasággal szemben jogot nem gyakorolhat.

(5) Az (1) bekezdésben meghatározott egyesüléssel járó, valamint a (2) bekezdésben meghatározott tőkekoncentráció, illetve befolyásszerzés jóváhagyásához a Hivatal köteles kikérni a Gazdasági Versenyhivatal véleményét.

104. § (1) A Hivatal nem hagyhatja jóvá a többségi, illetve közvetlen irányítást biztosító befolyásszerzést, ha

a) az ellenőrzött engedélyes vállalkozások együttes teljesítménye meghaladná az összes erőmű névleges teljesítményének 30 százalékát,

b) a befolyásszerzés háromnál több elosztó, illetve közüzemi szolgáltató vállalkozásban a szavazatok több mint 50 százalékának megszerzését eredményezné,

c) az ellenőrzött elosztó, illetve közüzemi szolgáltató vállalkozások piaci részesedése együttesen meghaladná az 50 százalékot.

(2) A Hivatal nem hagyhatja jóvá a befolyásszerzést, ha

a) az engedélyes, illetőleg a felette többségi vagy közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkező az átviteli, vagy a közüzemi nagykereskedő vállalkozásban a szavazatok több mint 10 százalékát megszerezné,

b) az engedélyesek külön-külön, vagy együttesen az átviteli vagy a közüzemi nagykereskedő vállalkozásban a szavazatok több mint 50 százalékát megszereznék.

(3) A Hivatal az alábbi feltételek együttes fennállása esetén nem hagyhatja jóvá termelő vállalkozásban a többségi vagy közvetlen irányítást biztosító befolyásszerzést, ha

a) a befolyást szerző által ellenőrzött termelő vállalkozás, illetőleg vállalkozások piaci részesedése meghaladná a 15 százalékot,

b) a befolyást szerző elosztó vállalkozásban, illetőleg vállalkozásokban többségi vagy közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkezik,

c) az ellenőrzött elosztó vállalkozás, illetőleg vállalkozások piaci részesedése meghaladja a 15 százalékot.

(4) A (3) bekezdést a termelő vállalkozásban többségi vagy közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkezőnek az elosztó vállalkozásban történő befolyás szerzésére is megfelelően alkalmazni kell.

(5) Az (1)—(4) bekezdésben foglalt korlátozások megsértése esetén a korlátozásba ütköző mértéket meghaladóan a részvényes, illetve tag a részvénykönyvbe nem jegyvezhető be, tagjegyzékben nem tüntethető fel és az engedéllyessel szemben — az osztalékra való jogosultságot kivéve — jogot nem gyakorolhat.

105. § (1) A 103. § (2) és a 104. § (1)—(3) bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazása során mind a közvetlenül fennálló, mind a közvetett befolyást figyelembe kell venni.

(2) Közvetett befolyásnak minősül a más gazdálkodó szervezetten keresztül megvalósuló befolyásszerzés. A közvetett tulajdon számításánál a befolyással rendelkezőnek a köztes gazdálkodó szervezetben fennálló szavazati jogát vagy tulajdoni hányadát meg kell szorozni a köztes gazdálkodó szervezetnek a befolyás alatt álló gazdálkodó szervezetben fennálló szavazati vagy tulajdoni hányada közül azzal, amelyik nagyobb. A Ptk. 685. § b) pontja szerinti közeli hozzátartozók közvetlen vagy közvetett tulajdoni részesedését vagy szavazati jogát egybe kell számítani. Ha a köztes gazdálkodó szervezetben fennálló szavazati jog vagy tulajdoni hányad az 50%-ot meghaladja, akkor azt egy egészként kell figyelembe venni.

(3) A 103. § (2) és a 104. § (1)—(3) bekezdésében meghatározott rendelkezések alkalmazása során befolyásszerzésnek minősül a befolyással rendelkező és az engedélyes vállalkozásban tulajdoni hányaddal rendelkező vagy szavazati jogot gyakorló között létrejött olyan megállapodás, amely alapján

a) a befolyással rendelkező jogosult a vezető tisztségviselők, illetve a felügyelő bizottság tagjai többségének megválasztására, illetőleg

b) az engedélyes vállalkozás egységes szempontok szerint történő irányítása valósul meg, vagy ennek elérése érdekében a felek közösen lépnek fel.

(4) A Hivatal a befolyásszerzés mértékének ellenőrzése érdekében jogosult az engedélyesek mögöttes tulajdonosi szerkezetére vonatkozó adatokat kérni.

(5) A 103—105. §-okban foglalt rendelkezések nem érintik a Gazdasági Versenyhivatalnak a tisztességtelen piaci magatartásról és a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény alapján lefolytatott eljárásait.

X. Fejezet

A VILLAMOSENERGIA-ELLÁTÁS ZAVARA

106. § (1) A rendszerirányító köteles figyelemmel kíséreni a rendszerszintű mérleg, az erőművi teljesítmény, a közcélú hálózatok, valamint a fogyasztás alakulását.

(2) A rendszerirányító az átviteli, valamint az átviteli hálózat üzemét befolyásoló, a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott elosztó hálózatok fejlesztésére a 28. § szerint pályázatot írhat ki, amennyiben a közcélú hálózaton továbbítható villamos energia mennyisége nem egyeztethető össze a rendszerhasználók jövőbeli várható igényével, a hálózati engedélyesek által benyújtott hálózatfejlesztési tervek, a rendszerszintű mérleg, valamint a közcélú hálózatok terhelésének figyelembevételével.

(3) A Hivatal — a külön jogszabályban meghatározott módon és feltételek szerint — erőmű létesítési pályázatot írhat ki, amennyiben az országban rendelkezésre álló villamos energia mennyisége hosszú távon nem képes kielégíteni a fogyasztók várható villamosenergia-igényét. A Hivatal a pályázat kiírásakor köteles figyelembe venni a rendszerirányító által a 37. § c) pontja alapján szolgáltatott adatokat, valamint a benyújtott erőmű létesítésére, teljesítményének növelésére, bővítésére vonatkozó engedély, illetőleg villamosenergia-termelésre vonatkozó működési engedély iránti kérelmeket. A pályázat alapján létesített erőművek üzemeltetői által megkötött szerződések átállási költségtérítés alapját nem képezhetik.

107. § (1) A villamosenergia-rendszer jelentős zavarának minősül a 108. §-ban meghatározott villamosenergia-ellátási válsághelyzetet el nem érő mértékű üzemi hiba, amelynek során a villamosenergia-rendszer erőműveiben vagy közcélú hálózatain olyan, a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott esemény következik be, amely a villamos energia termelését, termelési készségét, elosztását, szolgáltatását vagy felhasználását korlátozza vagy megszünteti, illetőleg az energiarendszer üzembiztonságát, együttműködő képességét súlyosan veszélyezteti.

(2) A rendszerhasználók az általuk megkötött szerződésekben foglalt jogoktól és kötelezettségeiktől függetlenül a villamosenergia-rendszer jelentős zavara esetén kötelesek a rendszerirányító utasításait végrehajtani és az ebből fakadó terheket a külön jogszabályban meghatározott módon viselni.

108. § (1) Villamosenergia-ellátási válsághelyzetnek (a továbbiakban: válsághelyzet) minősül a külön törvényben meghatározott szükséghelyzetet, illetve veszélyhelyzetet el nem érő mértékű, a személyeket, vagyontárgyaikat, a természetet, a környezetet, illetőleg a fogyasztók jelentős részének ellátását közvetlenül veszélyeztető villamosenergia-ellátási zavar. Válsághelyzetet különösen a következő események válhatnak ki:

a) tartós erőművi, illetőleg a határon keresztül beszálított villamos energia hiánya,

b) tartós tüzelőanyag hiány,

c) az ország, vagy országrész villamosenergia-ellátásában több napon át hiányt okozó környezetszennyezés, illetőleg vezetékek üzemszünete,

d) a feljogosított fogyasztók ellátásának zavara.

(2) Válsághelyzet esetén, annak fennállásáig a Kormány rendeletben szabályozza

- a) a feljogosított fogyasztók ellátására kötött szerződések teljesítése felfüggesztésének rendjét,
- b) a fogyasztók villamosenergia-ellátásának korlátozását,
- c) az engedélyesek kötelezettségeit és jogait,
- d) a villamosenergia-ellátáshoz kapcsolódó, a hatósági és nem hatósági árak körébe tartozó valamennyi termék és szolgáltatás legmagasabb árát.

(3) A (2) bekezdés szerinti intézkedésekből származó károkért az engedélyeseket — a tőlük elvárható magatartás tanúsítása esetén — kártalanítási kötelezettség nem terheli.

(4) A (2) bekezdés szerinti intézkedéseket a piac működésének lehető legkisebb mértékű zavarásával, a lehető legrövidebb időtartam alatt kell megvalósítani.

XI. Fejezet

MŰSZAKI-BIZTONSÁGI RENDELKEZÉSEK

109. § (1) A fogyasztó a fogyasztói berendezések üzemeltetése során

- a) nem veszélyeztetheti az életet, az egészséget, az üzem- és vagyónbiztonságot,
- b) nem veszélyeztetheti és nem zavarhatja a villamosmű üzemét és más fogyasztók villamosenergia-vételezését.

(2) A fogyasztó a villamosenergia-termelő berendezését (készülékét) csak a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott feltételekkel kapcsolhatja össze a villamosművel.

110. § (1) A műszaki-biztonsági felügyeletet ellátó szervezetet a miniszter jelöli ki.

(2) Műszaki-biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltését szakmai képzéshez és gyakorlathoz kell kötni. Az egyes munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képzést és gyakorlatot külön jogszabály határozza meg.

(3) A villamosmű, a csatlakozó, összekötő és fogyasztói berendezés létesítésére, üzemeltetésére és megszüntetésére vonatkozó részletes műszaki-biztonsági szabályokat külön jogszabály állapítja meg.

111. § (1) A csatlakozó és összekötő berendezés tervezésére, létesítésére, átalakítására, felújítására, üzemeltetésére és az üzemeltetés megszüntetésére a 110. § (1) bekezdésében meghatározott szervezet minőségbiztosítási rendszert köteles kidolgozni és azt a Hivatalnak benyújtani.

(2) A csatlakozó, az összekötő és a fogyasztói berendezés létesítésére, felülvizsgálatára, le- és felszerelésére jogosult villanyszerelő vállalkozásának nyilvántartásba vételéhez szükséges feltételeket, eljárási rendet, és a nyilvántar-

tást vezető szakmai szervezetet a miniszter rendeletben állapítja meg, illetve jelöli ki.

XII. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Vegyes és felhatalmazó rendelkezések

112. § (1) E törvény — a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivételekkel — 2003. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 115—116. §-a, 119. §-a és 122. §-a, valamint 121. § (1), 121. § (4), és 127. § (2) bekezdése 2002. február 1-jén lép hatályba.

(3) E törvény 3. § 37. pontja a Magyar Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

113. § E törvény

- a) 4. §-ában, 14. § (6), 16. § (2), 46. § (1)—(3), 48. § (2), 48. § (3), 48. § (5), 52. § (1), 54. § (1), 57. § (3), 63. § (3), 64. § (4), 66. § (2), 106. § (3), 107. § (2), 108. § (2) és 125. § (1) bekezdéseiben, valamint az 50. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezések végrehajtásáról a Kormány,
- b) 5. §-ában, 21. §-ában, 96. §-ában, 99. §-ában, 110. §-ában, 6. § (2), 9. § (4), 20. § (3), 20. § (4), 26. § (2), 30. § (3), 32. § (1), 51. § (4), 81. § (1), 89. § (3), 98. § (2), 111. § (2) és 125. § (2), 125. § (3) bekezdéseiben, valamint a 23. § (1) bekezdés b), 37. § b), és 72. § e) pontjában foglalt rendelkezések végrehajtásáról a miniszter — az érintett miniszterek egyetértésével — gondoskodik.

114. § (1) A törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a villamos energia termeléséről, szállításáról és szolgáltatásáról szóló 1994. évi XLVIII. törvény.

(2) E törvény 46. § (5) bekezdése, és 104—105. §-a a Magyar Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján hatályát veszti.

Módosuló jogszabályok

115. § (1) A villamos energia termeléséről, szállításáról és szolgáltatásáról szóló 1994. évi XLVIII. törvény 24. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„24. § (1) Az engedélyes vállalkozás szétválásához, más társasági formába történő átalakulásához, más gazdasági társasággal való egyesüléséhez, vagy alaptőkéjének, illetve tőzrstőkéjének legalább egynegyed résszel történő leszállításához a Hivatal végrehajtható, jóváhagyó határozata szükséges, a cégjegyzékbe való bejegyzésre irányuló kérelmet a cégbíróshoz a Hivatal határozatával együtt lehet

benyújtani. A Hivatal nem tagadhatja meg az alaptőke, illetve tőzstőke leszállításához való hozzájárulást, ha azt az engedélyes számára külön jogszabály kötelezővé teszi.

(2) Bármely engedélyes vállalkozásban történő jelentős befolyás, többségi vagy közvetlen irányítást biztosító befolyás szerzéséhez és az ehhez fűződő jogok gyakorlásához a Hivatal végrehajtható, jóváhagyó határozata szükséges.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott határozat hiányában a részvényes, illetve tag a részvénykönyvbe nem jegyezhető be, a tagjegyzékben nem tüntethető fel és a társasággal szemben jogot nem gyakorolhat.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott egyesüléssel járó, valamint a (2) bekezdésben meghatározott tőkekoncentráció, illetve befolyásszerzés jóváhagyásához a Hivatal köteles kikérni a Gazdasági Versenyhivatal véleményét.”

(2) A villamos energia termeléséről, szállításáról és szolgáltatásáról szóló 1994. évi XLVIII. törvény a következő 24/A. §-sal egészül ki:

„24/A. § (1) A Hivatal nem hagyhatja jóvá a többségi, illetve közvetlen irányítást biztosító befolyásszerzést, ha

a) az ellenőrzött engedélyes vállalkozások együttes teljesítménye meghaladná az összes erőmű névleges teljesítményének 30 százalékát,

b) a befolyásszerzés háromnál több villamosenergia-szolgáltató vállalkozásban a szavazatok több mint 50 százalékának megszerzését eredményezné,

c) az ellenőrzött villamosenergia-szolgáltató vállalkozások piaci részesedése együttesen meghaladná az 50 százalékot.

(2) A Hivatal az alábbi feltételek együttes fennállása esetén nem hagyhatja jóvá termelő vállalkozásban a többségi vagy közvetlen irányítást biztosító befolyásszerzést, ha

a) a befolyást szerző által ellenőrzött termelő vállalkozás vagy vállalkozások piaci részesedése meghaladná a 15 százalékot,

b) a befolyást szerző villamosenergia-szolgáltató vállalkozásban vagy vállalkozásokban többségi vagy közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkezik,

c) az ellenőrzött villamosenergia-szolgáltató vállalkozásban vagy vállalkozásokban a piaci részesedése meghaladja a 15 százalékot.

(3) A (2) bekezdést a termelő vállalkozásban többségi vagy közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkezőnek a villamosenergia-szolgáltató vállalkozásban történő befolyás szerzésére is megfelelően alkalmazni kell.

(4) Az (1)—(3) bekezdésben foglalt korlátozások megsértése esetén a korlátozásba ütköző mértéket meghaladóan a részvényes, illetve tag a részvénykönyvbe nem jegyezhető be, tagjegyzékben nem tüntethető fel és az engedéllyel szemben — az osztalékra való jogosultságot kivéve — jogot nem gyakorolhat.

(5) A 24. § (2) és a 24/A. § (1)—(3) bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazása során mind a közvetlenül fennálló, mind a közvetett befolyást figyelembe kell venni.

(6) Közvetett befolyásnak minősül a más gazdálkodó szervezeten keresztül megvalósuló befolyásszerzés. A köz-

vetett tulajdon számításánál a befolyással rendelkezőnek a köztes gazdálkodó szervezetben fennálló szavazati jogát vagy tulajdoni hányadát meg kell szorozni a köztes gazdálkodó szervezetnek a befolyás alatt álló gazdálkodó szervezetben fennálló szavazati vagy tulajdoni hányada közül azzal, amelyik nagyobb. A Ptk. 685. § b) pontja szerinti közeli hozzátartozók közvetlen vagy közvetett tulajdoni részesedését vagy szavazati jogát egybe kell számítani. Ha a köztes gazdálkodó szervezetben fennálló szavazati jog vagy tulajdoni hányad az 50%-ot meghaladja, akkor azt egy egészként kell figyelembe venni.

(7) A 24. § (2) és a 24/A. § (1)—(3) bekezdésében meghatározott rendelkezések alkalmazása során befolyásszerzésnek minősül a befolyással rendelkező és az engedélyes vállalkozásban tulajdoni hányaddal rendelkező vagy szavazati jogot gyakorló között létrejött olyan megállapodás, amely alapján

a) a befolyással rendelkező jogosult a vezető tisztségviselő, illetve a felügyelő bizottság tagjai többségének megválasztására, illetőleg

b) az engedélyes vállalkozás egységes szempontok szerint történő irányítása valósul meg, vagy ennek elérése érdekében a felek közösen lépnek fel.

(8) A Hivatal a befolyásszerzés mértékének ellenőrzése érdekében jogosult az engedélyesek mögöttes tulajdonosi szerkezetére vonatkozó adatokat kérni.

(9) A 24. és a 24/A. §-okban foglalt rendelkezések nem érintik a Gazdasági Versenyhivatalnak a tisztességtelen piaci magatartásról és a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény alapján lefolytatott eljárásait.”

(3) A villamos energia termeléséről, szállításáról és szolgáltatásáról szóló 1994. évi XLVIII. törvény az alábbi új fejezettel egészül ki:

„X. Fejezet

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

58. § A villamosenergia-versenypiac bevezetésének, és az Európai Közösségek jogszabályaihoz való közelítés elősegítése érdekében az e törvényben foglalt rendelkezéseket, továbbá az e törvény végrehajtására kiadott 34/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 2—4. számú mellékleteit az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni.

Az erőmű létesítésének és üzembe helyezésének, valamint a villamos energia termelésének engedélyezése

59. § (1) Az erőmű létesítésének előzetes engedélyezése során a kérelmező nem köteles a villamos energia vásárlójának a 13. § (1) bekezdésében, valamint a Vhr. 2. számú mellékletének 6. pontjában meghatározott nyilatkozatát benyújtani, ha a kérelemhez a beruházás megvalósítására és tervezett megtérülési időtartamára vonatkozó ellenőrzött üzleti tervet mellékelten benyújt, továbbá mentesül a 4. § a), illetve b) pontjában meghatározott eljárás lefolytatásának kötelezettsége alól. Az ellenőrzött üzleti tervvel benyújtott kérelem esetén a Hivatal a Vhr. 2. § (2) bekez-

désében foglalt erőmű létesítési tervnek való megfelelést nem vizsgálhatja.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseinek figyelembevételével kiadott előzetes létesítési engedéllyel rendelkező kérelmező nem köteles benyújtani ez erőmű létesítési, illetve működési engedély iránti kérelme során a Vhr. 3. számú mellékletének 6. pontjában, illetve a Vhr. 4. számú mellékletének 11. pontjában meghatározott előszerződést, illetve szerződést.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott esetekben

a) az előzetes engedély a 13. § (2) bekezdés e) pontjában meghatározott megnevezés helyett a beruházás megvalósítására és tervezett megtérülési időtartamára vonatkozó ellenőrzött üzleti tervet,

b) a működési engedély a 17. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott megnevezés helyett az erőmű működésének első 3 gazdasági évére vonatkozó ellenőrzött üzleti tervét tartalmazza.

(4) A (3) bekezdés b) pontjában meghatározott működési engedéllyel rendelkező termelő a működési engedély alapján mentesül

a) az erőműben termelt villamos energia 17. §-ban meghatározott közcélra történő átadásának kötelezettsége alól,

b) a 22. § b) pontjában meghatározott kötelezettség alól,

c) a 41. § (1) bekezdése szerinti felajánlási és szerződéskötési kötelezettség alól.

(5) A Hivatal az üzleti tervek ellenőrzésére jogosultakat a minisztérium hivatalos lapjában közzéteszi.

(6) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott rendelkezések szerint létesített erőmű a létesítésével, működtetésével, vagy a termelt villamos energia versenypiacon történő értékesítésével kapcsolatban keletkező kár vagy elmaradt haszon megtérítése érdekében az engedélyes a villamosenergia-versenypiac kialakítása, vagy az Európai Közösségek jogszabályaihoz való közelítés módja miatt állami támogatást, vagy egyéb kompenzációt nem igényelhet.”

116. § (1) A gázszolgáltatásról szóló 1994. évi XLI. törvény 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. § (1) A Hivatal önálló feladattal és hatáskörrel rendelkező, országos hatáskörű közigazgatási szerv, amelynek irányítását a Kormány, felügyeletét a miniszter látja el. A Hivatal jogi személy, amely önállóan gazdálkodó központi költségvetési szervként működik.

(2) A Hivatal működését saját bevételeiből fedezi. A Hivatal részére felügyeleti tevékenységéért az engedélyesek felügyeleti díjat kötelesek fizetni, amelynek mértéke az engedélyes tevékenysége előző évi nettó árbevételének 0,05%-a. A Hivatal eljárásáért igazgatási-szolgáltatási díjat kell fizetni. A díjak körét, az igazgatási-szolgáltatási díj mértékét, és a díjak fizetésére vonatkozó egyéb rendelkezéseket a miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben rendeletben állapítja meg.

(3) A Hivatal elnökét és elnökhelyettesét — a miniszter javaslatára — a miniszterelnök nevezi ki, és menti fel. A kinevezés időtartama hat év. Az elnök és az elnökhelyettes tekintetében a munkáltatói jogokat — a kinevezés és a felmentés kivételével — a miniszter gyakorolja. Az elnököt a közigazgatási államtitkár havi illetményével azonos díjazás, illetőleg azonos juttatások, az elnökhelyettes a helyettes államtitkár havi illetményével azonos díjazás, illetőleg azonos juttatások illetik meg.

(4) A Hivatal elnökének és elnökhelyettesének megbízatása megszűnik, ha

a) a kinevezési időtartam lejár,

b) tisztségéről lemond,

c) tisztségéből felmentik,

d) meghal.

(5) Felmentéssel szűnik meg a Hivatal elnökének és elnökhelyettesének megbízatása, ha

a) jogerős bírói ítélet megállapítása szerint bűncselekményt követett el, vagy más módon a tisztségre méltatlanná vált,

b) tisztségének ellátására tartósan alkalmatlanná vált,

c) tisztségével való összeférhetetlenségét három hónapon belül nem szüntette meg,

d) tevékenységével a Hivatal működését veszélyezteti.

(6) A Hivatal elnöke

a) vezeti a Hivatalt,

b) megállapítja a Hivatal szervezeti és működési szabályzatát,

c) gyakorolja a Hivatal köztisztviselői felett a munkáltatói jogokat,

d) irányítja a Hivatal gazdálkodását,

e) képviseli a Hivatalt,

f) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket jogszabály vagy a Hivatal szervezeti és működési szabályzata a hatáskörébe utal,

g) tanácskozási joggal részt vesz a Kormány ülésén a Hivatal feladatkörét érintő előterjesztések tárgyalásakor.”

(2) A gázszolgáltatásról szóló 1994. évi XLI. törvény 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § (1) A Hivatal köztisztviselője a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény (a továbbiakban: Ktv.) szerinti összeférhetlenségi és kizárási szabályokban foglaltakon túl nem létesíthet munkaviszonyt vagy munkavégzéssel járó egyéb jogviszonyt a Hivatal hatáskörébe tartozó engedélyköteles energia-ipari társaságokkal.

(2) A Hivatal köztisztviselője az öröklés kivételével a Hivatal hatáskörébe tartozó engedélyköteles energia-ipari társaságokban tulajdoni részesedést nem szerezhet.

(3) A Hivatal köztisztviselője kinevezésekor nyilatkozik a munkáltatói jogkör gyakorlójának a (2) bekezdésben foglalt rendelkezések teljesüléséről. A Hivatal köztisztviselője kinevezése előtt vagy öröklés útján szerzett tulajdoni részesedését a kinevezésétől, illetve a szerzéstől számított három hónapon belül köteles elidegeníteni.

(4) A (3) bekezdésben foglalt kötelezettsége teljesítéséig a Hivatal köztisztviselője nem vehet részt olyan döntés

előkészítésében és meghozatalában, amely az összeférhetlenségi okkal érintett társaságra vonatkozik.

(5) A Hivatal köztisztviselőire a Ktv. rendelkezései az irányadók, azzal az eltéréssel, hogy a Ktv. 30/A. § (1) bekezdésében megállapított arány harmincöt százalék, továbbá a Ktv. 44. § (1) bekezdésében megállapított illetménykiegészítés mértéke a középiskolai végzettségű köztisztviselő esetében az alapilletményének harmincöt százaléka.”

(3) A gázszolgáltatásról szóló 1994. évi XLI. törvény 6. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § (3) A Hivatal tevékenységéről a Hivatal elnöke évente beszámol az Országgyűlésnek, továbbá közzéteszi éves tájékoztatóját.”

(4) A gázszolgáltatásról szóló 1994. évi XLI. törvény a következő 6/A. §-sal egészül ki:

„6/A. § (1) A Hivatal külföldi energetikai szabályozó szervezetekkel — a hatályos jogszabályok előírásainak figyelembevételével — együttműködési megállapodást köthet, információkat cserélhet és tagként ilyen szervezetekbe beléphet.

(2) A Hivatal eljárására az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló törvény rendelkezései az irányadók azzal az eltéréssel, hogy az ügyintézés határideje 90 nap. A Hivatal határozata ellen kizárólag bírói úton van jogorvoslatnak helye. A bíróság a Hivatal határozatát jogosult megváltoztatni.

(3) A Hivatal a külön jogszabályban meghatározott közérdekű határozatainak rendelkező részét és indoklását, valamint a jogerős engedélyeket a Gazdasági Minisztérium hivatalos lapjában közzéteszi.”

(5) A gázszolgáltatásról szóló 1994. évi XLI. törvény 34. §-a a következő bekezdéssel egészül ki:

„(7) E törvény 4—5. §-a, 6. § (3) bekezdése, valamint 6/A. §-a 2003. január 1-jén hatályát veszti.”

117. § (1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény Mellékletében

a) a hatósági áras termékek felsorolása körében a 14—2, illetve 14—3 ITJ számmal megnevezett termékek, illetőleg a hatósági ár megállapítására jogosultak helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(I. Legmagasabb ár)

[(A) Termékek]

Termékszám (BTO)	Megnevezés	A hatósági ár megállapítója
------------------	------------	-----------------------------

„403010-ből	a villamosenergia-termelői engedélyes által közvetlenül vagy közvetve távhőszolgáltatási célra értékesített gőz ára	gazdasági miniszter
-------------	---	---------------------

Termékszám (BTO)	Megnevezés	A hatósági ár megállapítója
403010-ből	a villamosenergia-termelői engedélyes által közvetlenül vagy közvetve távhőszolgáltatási célra értékesített melegített víz ára	gazdasági miniszter
403010-ből	villamosenergia-termelői engedéllyel nem rendelkező villamosmű által közvetlenül vagy közvetve távhőszolgáltatási célra értékesített melegített víz ára	települési önkormányzat — fővárosban a Fővárosi Önkormányzat — képviselő-testülete
403010-ből	villamosenergia-termelői engedéllyel nem rendelkező villamosmű által közvetlenül vagy közvetve távhőszolgáltatási célra értékesített gőz ára	települési önkormányzat — fővárosban a Fővárosi Önkormányzat — képviselő-testülete”

b) a hatósági áras termékek, illetőleg a hatósági ár megállapítására jogosultak felsorolása kiegészül a következőkkel:

(I. Legmagasabb ár)

[(A) Termékek]

Termékszám (BTO)	Megnevezés	A hatósági ár megállapítója
„401010-ből	A villamosenergia-termelők által értékesített közüzemi célra lekötött villamos energia ára	gazdasági miniszter
401010-ből	A közüzemi villamos energia nagykereskedő által közüzemi célra értékesített villamos energia ára	gazdasági miniszter
401010-ből	A közüzemi szolgáltató által értékesített villamos energia ára	gazdasági miniszter”

c) A hatósági áras szolgáltatások, illetőleg a hatósági ár megállapítására jogosultak felsorolása kiegészül a következőkkel:

[(B) Szolgáltatások]

Termékszám (BTO)	Megnevezés	A hatósági ár megállapítója
„40.10.92-ből	A villamos energia átvitelének díja	gazdasági miniszter
40.10.92-ből	A villamos energia elosztásának díja	gazdasági miniszter
40.10.92-ből	A villamos energia rendszerirányításának díja	gazdasági miniszter
40.10.92-ből	A villamos energiához kapcsolódó rendszerszintű szolgáltatások díja	gazdasági miniszter”

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény 22. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) E törvény Mellékletében a hatósági áras termékek, illetve a hatósági ár megállapítására jogosultak felsorolásából a következő szövegrész 2004. január 1-jén hatályát veszti:

401010-ből A villamosenergia-termelők gazdasági közüzemi célra lekötött villamos energia értékesítésének ára miniszter.”

118. § E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a csőd-eljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi IL. törvény 2. § (3) bekezdése az alábbi új c) ponttal egészül ki, és egyidejűleg a (3) bekezdés b) pontja az alábbiak szerint módosul:

[(3) E törvénynek]

„b) a felszámolási eljárásra és a végelszámolási eljárásra vonatkozó rendelkezéseit a biztosító részvénytársaságokra és a biztosító szövetkezetekre a biztosítóintézetekről és a biztosítási tevékenységről szóló törvényben, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárakra az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárakról szóló törvényben, a magánnyugdíjpénztárakra pedig a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló törvényben;

c) a felszámolási eljárásra és a végelszámolási eljárásra vonatkozó rendelkezéseit az engedélyhez kötött villamosenergia-ipari tevékenységek jogosultjaira a villamos energiáról szóló törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”

119. § Az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyon értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. törvény mellékletében a tartós állami tulajdonú társasági részesedéssel működő társaságok felsorolása kiegészül a Magyar Villamosenergia-ipari Rendszerirányító Részvénytársasággal, amely tekintetében a tulajdonosi jogokat gyakorló szerv a gazdasági miniszter, a tartós állami részesedés legalacsonyabb mértéke 100%.

120. § E törvény hatálybalépésével egyidejűleg az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 64. §-a a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(2) Az Alap az értékállóságának biztosítása érdekében az előző évi átlagos pénzállományra vetített, a jegybanki alapkamat előző évi átlagával számított összegű központi költségvetési támogatásban részesül.

(3) A (2) bekezdésben foglalt összeget 2003-tól kezdve évente, január 31-ig kell az Alap rendelkezésére bocsátani.”

Átmeneti rendelkezések

121. § (1) A villamos energia termeléséről, szállításáról és szolgáltatásáról szóló 1994. évi XLVIII. törvény alapján engedéllyel rendelkezők, engedélyköteles tevékenységet

follyatató más gazdasági társaságok, illetve jogutódjaik (a termelő termelési működésre, a szállító átvitelre és közüzemi nagykereskedelemre, az együttműködő villamosenergia-rendszer üzemének irányítója rendszerirányításra, a szolgáltató elosztásra és közüzemi szolgáltatásra vonatkozó) e törvény előírásainak megfelelő működési engedély iránti kérelmet kötelesek legkésőbb 2002. szeptember 1-jéig a Hivatalhoz benyújtani. Azok a termelők, amelyek e törvény kihirdetése előtt hosszú távú áramvásárlási szerződést kötöttek, kötelesek engedélykérelmükben ilyen szerződéseiknek megfelelő közüzemi célra lekötött villamosenergia-termelési kötelezettséget feltüntetni.

(2) Az e törvény hatálybalépését megelőzően indult engedélyezési eljárásokat e törvény rendelkezései szerint kell lefolytatni, azzal, hogy a Hivatal nem kérheti a már rendelkezésre álló iratok ismételt benyújtását.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a 20 MW vagy azt meghaladó, de az 50 MW-ot el nem érő teljesítményű erőművek működési engedélyei érvényüket veszítik.

(4) E törvény hatálybalépésekor a Hivatallal közszolgálati jogviszonyban álló köztisztviselő a törvény hatálybalépésétől számított 15 napon belül köteles nyilatkozni a munkáltatói jogkör gyakorlójának az engedélyköteles energia-ipari társaságokban meglévő részesedéséről és köteles azt a törvény hatálybalépésétől számított három hónapon belül elidegeníteni.

122. § E törvény VIII. Fejezetének végrehajtása érdekében a villamos energia termeléséről, szállításáról és szolgáltatásáról szóló 1994. évi XLVIII. törvény alapján működési engedéllyel rendelkező gazdasági társaságok által e törvény hatálybalépéséig létesített rendszerirányítási, hálózati, termelői, és villamosenergia-kereskedelmi engedélyes társaságok alapításakor illetékfizetési kötelezettség nem keletkezik, kivéve a cégbírósági illetéket.

123. § (1) A 3. § 1. pontjában meghatározott átállási költségeket a 2010-ig terjedő átmeneti időszakban lehet téríteni.

(2) Az átállási költségek (1) bekezdésben meghatározott térítési időszakában a közüzemi nagykereskedő a 44. § (2) bekezdés rendelkezéseitől eltérően részben vagy egészben bármely kereskedő számára közvetlenül is értékesítheti az ellátási kötelezettségét meghaladó közüzemi célra lekötött villamos energia mennyiséget, ha nem keletkezik a 3. § 1. pontjában meghatározott átállási költség.

124. § (1) E törvény 95. §-a helyébe 2004. január 1-jén az alábbi rendelkezés lép:

„95. § (1) A villamos energia átvitele, elosztása, a rendszerirányítás, a közüzemi nagykereskedő és a közüzemi szolgáltató közötti kereskedelem, valamint a közüzemi fogyasztó részére értékesített villamos energia az árak megállapításáról szóló törvényben meghatározott hatósági árszabályozás körébe tartozik.

(2) Nem tartozik a hatósági ármegállapítás körébe a termelő és a villamosenergia-kereskedő közötti, és a villa-

mosenergia-kereskedők egymás közötti kereskedelme, a termelők közüzemi célra lekötött villamos energia értékesítése, valamint a feljogosított fogyasztó részére értékesített villamos energia.’’

(2) A Magyar Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjáig tranzitnak minősül az ország területén keresztül történő olyan átvitel, amelynek kezdő- és végpontja az ország területén kívül van.

125. § (1) A 20. § (2) bekezdésében meghatározott zöld bizonyítvány rendszer bevezetésének időpontját a Kormány állapítja meg. A bevezetés időpontjának megállapításakor figyelembe kell venni, hogy a megújuló és a hulladékból nyert energiát felhasználó erőművek összteljesítménye és az általuk kibocsátott zöld bizonyítványok megfelelő kínálatot biztosítsanak a villamosenergia-vásárlók részére. A bevezetés időpontjának megállapításakor figyelembe kell venni a zöld bizonyítvány rendszer nemzetközi tapasztalatait és sikerességét.

(2) A Kormány (1) bekezdésben meghatározott döntéséig a villamosenergia-ellátás biztonságát, valamint a fogyasztók fokozatos terhelését figyelembe véve az árak normatív támogatásán keresztül — a rendszerirányítás díjába épített elemmel — elő kell segíteni a megújuló és a hulladékból nyert energiát felhasználó erőművek létesítését. A villamosenergia-árak támogatásának mértékét és módját a Hivatal javaslata alapján a miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben állapítja meg. Az ártámogatás mértéke és módja az egyes energiaforrások esetén eltérő, figyelembe véve az egyes energiaforrásokhoz kapcsolódó technológiák eltérő megtérülési idejét.

(3) A Kormány (1) bekezdésben meghatározott döntéséig a megújuló vagy hulladékból nyert energiával, illetve a külön jogszabályban meghatározott erőműben termelt villamos energia átvétele nem tagadható meg, ha annak átadási teljesítménye 0,1 MW-nál nagyobb, a hálózatra adás műszaki feltételeit teljesíti, és az átvételi ár a hatóság által megállapított értéket nem haladja meg. Az átvételi árat az árhatóság állapítja meg.

(4) Az átvételi árrendszert az árhatóságnak úgy kell kialakítania, hogy a megújuló energiaforrásokat és a hulladékból nyert energiát felhasználó erőművek villamos energia eladásból származó bevételei tervezhetőek legyenek.

(5) A megújuló energiaforrások támogatási rendszerén keresztül nem támogatható

a) a hulladékból termikus módon történő energiatermelés, ha nem felel meg a külön jogszabályban meghatározott hulladékgyűjtési, illetőleg hulladékválogatási feltételeknek, illetve ha nem biológiailag lebomló szerves hulladékból történik, valamint

b) az 5 MW-nál nagyobb teljesítményű vízerőmű.

(6) Az 1 MW-ot meghaladó napenergiát hasznosító erőművek, valamint 50 MW-ot meghaladó egyéb megújuló energiaforrásokat hasznosító erőművek támogatási rend-

szert az említetteknel kisebb erőművektől elkülönítetten kell meghatározni.

126. § A 45. §-ban foglalt rendelkezéseket az e törvény hatálybalépése előtt a közüzemi nagykereskedő (jogelődje) és a közüzemi szolgáltatók (jogelődek) által megkötött szerződésekre is alkalmazni kell.

127. § (1) A 103. § (2) és a 104. § (1)—(4) bekezdésében meghatározott rendelkezések

a) az e törvény kihirdetése előtti befolyásszerzések érvényességét nem érintik,

b) az e törvény hatálybalépése előtt működési engedéllyel rendelkező, a befolyásszerző többségi, illetve közvetlen irányítása alatt álló atomerőműveket a befolyásszerzésének a 104. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a 104. § (3) bekezdése szerinti elbírálásakor figyelmen kívül kell hagyni.

(2) A villamos energia termeléséről, szállításáról és szolgáltatásáról szóló 1994. évi XLVIII. törvény 24. § (2), és 24/A. § (1)—(3) bekezdésében meghatározott rendelkezések

a) az e törvény kihirdetése előtti befolyásszerzések érvényességét nem érintik,

b) az e törvény hatálybalépése előtt működési engedéllyel rendelkező, a befolyásszerző többségi, illetve közvetlen irányítása alatt álló atomerőműveket a befolyásszerzésének a villamos energia termeléséről, szállításáról és szolgáltatásáról szóló 1994. évi XLVIII. törvény 24/A. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 24/A. § (2) bekezdése szerinti elbírálásakor figyelmen kívül kell hagyni.

128. § A Kormány megállapítja a 3. § 1. pontjában meghatározott hosszú távú szerződések újratárgyalásával összefüggésben csökkenő villamosenergia-, illetőleg szénbányászati termeléssel kapcsolatban felmerülő szociális problémák kezelésének rendjét.

Az Európai Közösségek jogszabályaihoz való közelítés

129. § E törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) az Európai Parlament és a Tanács 96/92/EK irányelve a villamos energia belső piacának közös szabályairól,

b) a Tanács 90/547/EGK irányelve a szállítóhálózaton keresztüli villamosenergia-tranzitról,

c) a Tanács 90/377/EGK irányelve az ipari végfelhasználók felé felszámított gáz és villamosenergia-díjak átláthatóságának javítását célzó közösségi eljárásokról.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CXI. törvény

a behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 1993. évi IL. törvény módosításáról*

Az Országgyűlés a behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 1993. évi IL. törvény (a továbbiakban: Kt.) módosításáról a következő törvényt alkotja:

1. § A Kt. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § (1) A kőolaj és kőolajtermék behozatala után az e törvényben meghatározott módon és mértékben biztonsági készletet kell létrehozni és fenntartani.

(2) A biztonsági készlet mértékének meg kell felelnie folyamatosan minden naptári év április 1-jétől a következő naptári év március 31-ig a következő három kőolajtermék-csoport mindegyikéből legalább 90 napi átlagos napi belföldi fogyasztásnak:

1. benzín típusú üzemanyagok (2710 00 26 00, 2710 00 27 00, 2710 00 29 00, 2710 00 32 00, 2710 00 34 00, 2710 00 36 00, 2710 00 37 00);

2. kerozin (2710 00 51 00), gázolaj típusú üzemanyagok (2710 00 66 01, 2710 00 67 01, 2710 00 68 01) és tüzelőolajok (2710 00 66 02, 2710 00 67 02, 2710 00 68 02);

3. fűtőolajok (2710 00 74 00, 2710 00 76 00, 2710 00 77 00, 2710 00 78 00).

(3) A biztonsági készletet kőolaj és a (2) bekezdés 1—3. pontjaiban felsorolt kőolaj termékek, valamint ezen termékek előállítására használt félkész termékek formájában lehet készletezni. A késztermékeket a tényleges tömegük alapján, a kőolajat (2709 00 90 00) és a félkész termékeket az alábbi módok egyike alapján kell figyelembe venni:

a) az egyes termékcsoportok azon tömeg aránya szerint, amelyben azokat az ország finomítói az előző naptári évben előállították,

b) a finomítók folyó évi termelési programja szerint, vagy

c) az előző naptári évben előállított összes készletezési kötelezettség alá eső termék és a felhasznált kőolaj tömegének aránya szerint.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott első két termékcsoportban a teljes készletezési kötelezettség legfeljebb 40%-áig, a harmadik termékcsoportban pedig legfeljebb 50%-áig helyettesíthető kőolajjal vagy félkész termékkel. A harmadik termékcsoportban meghatározott fűtőolajokat a készletezési kötelezettség legfeljebb 50%-áig erőművi gázturbina üzemanyaggal is lehet helyettesíteni.

(5) A készletezési kötelezettség az előző naptári év belföldi fogyasztásán alapul. A belföldi fogyasztásnak azt a részét, amelyet a belföldi kőolaj kitermeléséből származó termékekkel fedeznek, a készletezési kötelezettség számítása során a belföldi fogyasztás legfeljebb 25%-a erejéig le lehet vonni. A készletezési kötelezettség mértékét minden naptári év március 31-ig újra kell számítani, és a készletet az új számítás szerinti mértékre július 31-ig kell kiegészíteni. Amennyiben a tényleges készlet szint a 90 napi előírt mértéket meghaladja, a 99 napi átlagos belföldi fogyasztást meghaladó mennyiséget az adott év során értékesíteni lehet, figyelemmel a készletezési kötelezettség várható alakulására. Az értékesítés nem zavarhatja meg a piac működését.

(6) A belföldi fogyasztás számítása — figyelemmel az (5) bekezdés második mondatára — a (2) bekezdésben meghatározott kőolajtermék és a (3) bekezdésben meghatározott kőolaj és kőolaj félkész termék belföldi forgalomba hozott, illetve külföldön értékesített mennyiségének egyenlegén alapul.

(7) A belföldi forgalomba hozott mennyiség e törvény értelmében

a) az Európai Unió tagállamaiból (a továbbiakban: tagállam) belföldi felhasználásra, forgalmazásra vagy raktározásra behozott mennyiség,

b) a nem tagállamból belföldi forgalom számára vámkezelt mennyiség,

c) a biztonsági készletből belföldi felhasználásra, illetve értékesítésre felszabadított mennyiség.

(8) Külföldön értékesített az a kőolaj vagy kőolajtermék mennyiség,

a) amely a külön jogszabály rendelkezései szerint igazoltan tagállamba került kiszállításra,

b) amelyet a vámhatóság igazoltan végleges rendelkezéssel nem tagállamba kiléptetett.

(9) Behozatalnak minősül a (7) bekezdés a)—b) pontjai szerint belföldre került kőolaj vagy kőolajtermék mennyiség.

(10) E törvény értelmében nem minősül behozatalnak, illetve kivitelnek a közúti, vízi- vagy légi jármű üzemanyag-tartályába töltött üzemanyag mennyiség behozatala, illetve kivitele.”

2. § A Kt. 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. § (1) Nem kell biztonsági készletet képezni és a 37. § (1) bekezdés alapján tagi hozzájárulást fizetni, illetve a 38. § (3) bekezdése szerint visszaigényelhető a tagi hozzájárulás azon kőolaj és kőolajtermék mennyiség után,

a) amelyet a Magyar Honvédség használ fel vagy saját felhasználásra tartalékol,

b) azon mennyiség után, amelyet az e törvényben előírt készletezési kötelezettség teljesítése céljából hoznak be,

c) amelyet más állam készletezési céllal a Magyar Köztársaság területén tárol,

d) amelyet az Észak-atlanti Szerződés tagállamai és az 1995. évi CII. törvényben kihirdetett Béképartneriség más

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

részt vevő államai Magyarországon tartózkodó fegyveres erői és polgári állománya által a szolgálati járművek, légi járművek és hajók üzemanyagaként használnak fel vagy saját felhasználásra tartalékolnak,

e) továbbá azon kőolajtermék mennyiség után, amelyet vegyipari, kenéstechnikai, korrózióvédelmi célra hoztak be kiskereskedelmi forgalom számára kiszerveelve, 200 kg-ot nem meghaladó egyedi tömegben.

(2) Nem kell biztonsági készletet képezni és a tagi hozzájárulás a 38. § (3) bekezdése alapján visszaigényelhető azon kőolajtermék mennyiség után,

a) amelyet nem energetikai célra, hanem vegyipari alapanyagként vagy ipari segédanyagként, illetve

b) amelyet kenéstechnikai, korrózióvédelmi célra ömlesztett áru formájában vagy 200 kg-ot meghaladó egyedi tömegben kiszerveelve

hoztak be, közvetlenül a végső felhasználó számára, továbbá

c) amelyet kőolaj belföldi feldolgozásával gyártottak és nem energetikai célra, hanem vegyipari alapanyagként vagy ipari segédanyagként értékesítettek,

és az említett célokra igazoltan használtak fel.

(3) Visszaigényelhető a tagi hozzájárulás a 38. § (3) bekezdése alapján az után a kőolajtermék mennyiség után, amelyet a nemzetközi forgalomban közlekedő — külföldi és belföldi lajstromjelű — légi jármű üzemeltetésére használnak fel, vagy ilyen célra értékesítenek vagy a légitársaság saját felhasználásra tartalékol.”

3. § A Kt. 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § A biztonsági készlet összetételét — a 3. § (2)—(5) bekezdéseiben, valamint a 4. §-ban foglaltakra tekintettel — a Szövetség határozza meg a hazai fogyasztási mutatók figyelembevételével.”

4. § A Kt. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § (1) A készletezési kötelezettség nem teljesíthető olyan kőolaj, illetve kőolajtermék mennyiséggel, amely

a) hajóban, csővezetékben, vasúti vagy közúti tartálykocsiban, üzemanyagtöltő állomások tartályaiban van, valamint a tranzit-szállítmányok készleteivel, az elosztóállomások tárolótartályaiban lévő készletekkel és a végfelhasználók által fenntartott készletekkel;

b) a tárolókból a szokásos technológiával nem vehető ki (immobil vagy ún. fenékkészlet);

c) a Magyar Honvédség (MH) tulajdonában van, valamint az MH részére fenntartott készletekkel;

d) mobil technológiai és kereskedelmi készlet, amelynek szintje műszaki, illetve jogi eszközökkel nem biztosított.

(2) A készletezési kötelezettség csak abban az esetben teljesíthető nem szabványos félkész (közbenső) termékekkel, illetve keverő komponensekkel, ha ezek a késztermékre jellemző mennyiségi arányban állnak rendelkezésre és csak olyan mértékig vehetők figyelembe a készlet részeként, amilyen mennyiségű készletezendő késztermék belőlük előállítható.”

5. § A Kt. 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. § (1) A biztonsági készletet működésre engedélyezett, műszakilag ellenőrzött, a biztonságtechnikai és környezetvédelmi jogszabályok előírásainak megfelelő, olyan tárolótérben kell raktározni, amely alkalmas arra, hogy a készletezett kőolaj, illetve kőolajtermék minőségét megőrizze.

(2) A Szövetség kormányközi megállapodás alapján biztonsági készletet tárolhat más tagállam területén, illetve más állam szervezetei biztonsági készletet tárolhatnak a Magyar Köztársaság területén.

(3) A Magyar Köztársaság területén más állam által tárolt biztonsági készletek felett az adott állam készletező szervezeteinek rendelkezési joga érvényesül.”

6. § A Kt. 8. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A miniszter a biztonsági készletből történő felhasználás engedélyezése esetén haladéktalanul tájékoztatja az Európai Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság)

a) azon időpontról, amikor a biztonsági készlet a kötelező szint alá csökken,

b) a felhasználás indokairól,

c) a felhasznált készletek visszapótlása érdekében tett intézkedésekről,

d) a készletek előre látható alakulásáról a visszapótlás végrehajtásáig.”

7. § A Kt. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. § (1) E törvény alapján kötelezően a Szövetség tagjává válnak azok, akik (amelyek) készletezési kötelezettség alá eső kőolajat, illetve kőolajterméket hoznak be belföldi feldolgozás, értékesítés, felhasználás céljából.

(2) A szövetségi tagság az (1) bekezdésben meghatározott feltétel bekövetkeztének időpontjában jön létre. A szövetségi tagság megszűnik, ha a tag a készletezési kötelezettséggel járó tevékenységet legalább egy évig nem folytatja.”

8. § A Kt. 14. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. § A Szövetség az e törvényben előírt biztonsági készletezési tevékenységen kívül csak az azzal összefüggő — az alapszabályban meghatározott — tevékenységek gyakorlására jogosult. A bevételeit a készletezési költségek fedezésére, az ezt meghaladó bevételeit különösen a tároló parkokban való tulajdonszerzésre és a készletfinanszírozó hitelek törlesztésére fordítja.”

9. § A Kt. 16. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„16. § A Szövetség szervei a közgyűlés, az igazgatótanács, a felügyelő bizottság és az igazgatóság.”

10. § A Kt. 19. §-ának b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A közgyűlés feladata)

„b) az igazgatótanács és a felügyelő bizottság megválasztása, illetve felmentése, valamint a felügyelő bizottság létszámának meghatározása, tagjai díjazásának megállapítása; továbbá az igazgatóság megválasztása, illetve felmentése.”

11. § A Kt. a következő új alcímmel és 26/A. §-sal egészül ki:

„Felügyelő Bizottság

26/A. § (1) A felügyelő bizottság két tagját a miniszter, egy tagját a pénzügyminiszter jelöli ki, további tagjait a közgyűlés választja három évre. A felügyelő bizottság 3—5 tagból áll, a tagok maguk közül elnököt választanak. A felügyelő bizottság határozatképes, ha legalább három tagja jelen van; határozatát egyszerű többséggel hozza. A felügyelő bizottság ügyrendjét maga alakítja ki és a közgyűlés hagyja jóvá.

(2) A felügyelő bizottság ellenőrzési jogköre a Szövetség működésének, tevékenységének jogszerűségi szempontból történő vizsgálatára terjed ki.

Ennek körében köteles megvizsgálni:

- a) a közgyűlés napirendjén szereplő minden üzletpolitikai előterjesztést,
- b) minden olyan előterjesztést, amely a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozó ügyre vonatkozik,
- c) a számviteli törvény szerinti éves beszámolót.

A közgyűlés csak a felügyelő bizottság írásbeli jelentésének birtokában határozhat az a) és a c) pontban foglaltak esetén.

(3) A felügyelő bizottság a közgyűlés felügyelete alá tartozik és tevékenységéről köteles a közgyűlésnek beszámolni. A felügyelő bizottság tagjai a közgyűlésen tanácskozási joggal vesznek részt. A felügyelő bizottság tagjai a közgyűlés által megállapított tiszteletdíjban részesülhetnek. A felügyelő bizottság tagjainak összeférhetetlenségére a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény 23. § (1)—(2) bekezdésében és a 25. §-ában foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

(4) A felügyelő bizottság tagjai személyesen kötelesek eljárni. A Szövetség vezetőitől felvilágosítást, jelentést kérhetnek, a Szövetség könyveit és iratait megvizsgálhatják.

Amennyiben a Szövetség tevékenysége jogszabályba, a Szövetség Alapszabályába, illetve határozataiba ütközik, úgy a felügyelő bizottság jogosult rendkívüli közgyűlést összehívni és annak napirendjére javaslatot tenni.

(5) Ha a felügyelő bizottság tagjának megbízatása az (1) bekezdésben meghatározott időtartam letelte előtt megszűnik, a hátralévő időre új tagot kell választani. Az új tagot a legközelebbi közgyűlésen választják meg.

(6) A felügyelő bizottság köteles a tevékenységéről szükségképpen, de legalább félévente a miniszternek beszámolni.”

12. § (1) A Kt. 38. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A tag minden hó 15-éig köteles a Szövetségnek nyilatkozni arról, hogy a megelőző hónapban milyen mennyiségű kőolajat, kőolajterméket hozott be, illetve helyezett belföldi forgalomba. A Szövetség felhívására a tag köteles minden olyan adatot, dokumentációt haladéktalanul benyújtani, mely a tagi hozzájárulás teljesítésének ellenőrzéséhez szükséges.”

(2) A Kt. 38. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A tagi hozzájárulás befizetésétől számított 90 napon belül a Szövetségtől visszaigényelhető a hozzájárulásnak az a része, amelyet a tag a törvény 4. § (1) bekezdésének a)—d) pontjaiban és a (2)—(3) bekezdéseiben meghatározott célra értékesített kőolaj és kőolajtermék mennyisége után fizetett be. A behozott kőolaj feldolgozásából származó — e törvény hatálya alá tartozó — kőolajtermék értékesítése esetén a visszaigényelhető tagi hozzájárulást a kőolajtermékre megállapított tagi hozzájárulás alapján kell elszámolni. A Szövetség a visszautalást az igénylésnek és a felhasználás könyvelésen alapuló igazolásának a Szövetséghez történő beérkezésétől számított 15 napon belül köteles teljesíteni.

(4) A tag az esedékessé vált tagi hozzájárulásból a kivittől számított 90 napon belül levonhatja az olyan behozott kőolaj és kőolajtermék mennyiség utáni befizetését, amelyet külföldön értékesített. A behozott kőolaj feldolgozásából származó — e törvény hatálya alá tartozó — kőolajtermék külföldön történt értékesítése esetén a levonható tagi hozzájárulást a kőolajtermékre megállapított tagi hozzájárulás alapján kell elszámolni.”

13. § A Kt. 40. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Szövetség a tagok részére igazolást állít ki a Szövetség felé fennálló nyilatkozattételi, valamint tagi hozzájárulás-fizetési kötelezettség teljesítéséről. Kizárólag ezen igazolás alapján lehet

- a) nem tagállamból behozott kőolajat és kőolajterméket a belföldi forgalom számára vámkezeltetni,
- b) a tagállamból behozott kőolaj és kőolajtermék tagállamok közötti szállításának során a külön jogszabály szerint alkalmazandó árukísérő okmányt az illetékes vámhatóságnak záradékkal ellátnia.”

14. § A Kt. a következő új alcímmel és 40/A. §-sal egészül ki:

„Együttműködés az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatallal és a Vám és Pénzügyőrség Országos Parancsnokságával

40/A. § A Szövetség megkeresésére az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal és a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága a rendelkezésére álló adatok alapján tájékoztatást ad

- a) a készletezési kötelezettség ellenőrzéséhez,
- b) a Szövetség adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítéséhez

az e törvény személyi hatálya alá tartozó személyek által beszerzett és értékesített — a törvény hatálya alá tartozó termékkörbe tartozó — termékek mennyiségéről és értékéről.”

15. § A Kt. 41. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, továbbá a Kt. 41. §-a új (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A (2) bekezdés c) pontjában foglalt rendelkezés alkalmazásában energiaellátási válsághelyzet akkor áll be, ha a behozatal belföldi fogyasztáshoz mért csökkenése eléri a 7%-ot, és a belföldi felhasználási igény csak a biztonsági készlet terhére elégíthető ki, továbbá, ha az Európai Unió, illetőleg a Nemzetközi Energia Ügynökség válsághelyzeti intézkedéseket rendel el.

(4) A 31. § (1) bekezdés szerinti költségvetés közgyűlés elé terjesztéséhez a miniszter és a pénzügyminiszter igazgató tanácsbeli képviselőjének hozzájárulása szükséges.

(5) A miniszter válsághelyzet esetén az 1999. évi XXXIX. törvényben foglaltakkal összhangban jár el, valamint

a) szakértőt küld a Bizottság mellett működő szakértői csoportba,

b) értesíti a Bizottságot a foganatosított intézkedésekről.”

16. § A Kt. 43. §-a következő (2) bekezdéssel egészül ki és ezzel egyidejűleg a jelenlegi (2) bekezdés számozása (3) bekezdésre változik:

„(2) Az (1) bekezdésben meghatározott ellenőrzés során az ellenőrzött személy köteles megadni minden adatot, információt és dokumentációt, amely a tevékenység gyakorlásához, illetve a tagsági viszony ellenőrzéséhez szükségesek.”

17. § A Kt. a következő új alcímmel és 43/A. §-sal egészül ki:

„Adatszolgáltatás

43/A. § Az adatszolgáltatás során a miniszter, illetve az általa kijelölt szervezet tájékoztatja a Bizottságot, illetőleg a Nemzetközi Energia Ügynökséget a biztonsági készletekről, valamint a készletezéssel összefüggő adatokról a külön jogszabályban foglaltak szerint.”

18. § A Kt. a következő új alcímmel és 43/B. §-sal egészül ki:

„Tagi és egyéb kötelezettség megszegése, jogkövetkezmények

43/B. § (1) A 42. §-ban meghatározott ellenőrzés során feltárt hiányosságok, illetve jogellenes működés esetén az ellenőr jelentése alapján a Szövetség felszólítja — határidő kitűzésével — a tagot a jogszerű állapot helyreállítására. A Szövetség a felszólítás eredménytelensége esetén a miniszter eljárását kezdeményezi.

(2) Ha a 43. § (1) bekezdésében meghatározott ellenőrzés során feltárt tények alapján alaposan feltételezhető, hogy az ellenőrzött személy jogosulatlanul végez tagsági viszonyt eredményező tevékenységet, a Szövetség — az ügy

jelentőségére tekintettel — eljárást kezdeményezhet az illetékes hatóságnál.

(3) Mulasztást követ el az a tag, aki (amely) a 38. § (1) bekezdésében meghatározott adatszolgáltatási, bejelentési kötelezettségének nem vagy nem megfelelően tesz eleget.”

19. § A Kt. a következő új alcímmel és 48. §-sal egészül ki:

„Felhatalmazó rendelkezések

48. § (1) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a 8. § (1) bekezdés értelmében a fogyasztást korlátozó intézkedéseket rendeletben szabályozza.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy az adatszolgáltatásra vonatkozó részletes szabályokat az e törvényben foglaltak szerint és a nemzetközi kötelezettségvállalásoknak megfelelően rendeletben szabályozza.”

Záró rendelkezések

20. § (1) E törvény — a (2) bekezdésben foglaltak kivételével — a Magyar Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

(2) E törvény 2. §-a, 4—5., 8—11. §-ai és a 12. § (2) bekezdése a kihirdetést követő 90. napon lépnek hatályba és ezzel egyidejűleg a Kt. 31. § (2) bekezdése, valamint a 37. § (3) bekezdése hatályát veszti.

Az Európai Közösségek jogszabályaihoz való közelítés

21. § E törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) A Tanács 98/93/EK irányelvvel módosított 68/414/EGK irányelve az EGK tagállamainak minimális kőolaj és kőolajtermék készletezési kötelezettségeinek előírásairól,

b) A Tanács 68/416/EGK határozata a minimális kőolaj és/vagy kőolajtermék készletek tartási kötelezettségével kapcsolatos kormányközi megállapodások megkötéséről és végrehajtásáról,

c) A Tanács 73/238/EGK irányelve a kőolaj és kőolajtermékek ellátási nehézségek kihatásainak enyhítése érdekében hozott intézkedésekről,

d) A Tanács 77/706/EGK határozata a kőolaj és kőolajtermékek beszerzésében felmerülő nehézségek esetén, a primer energiahordozók fogyasztásának csökkentésére szolgáló közösségi célkitűzés meghatározásáról,

e) A Bizottság 79/639/EGK határozata a Tanács 77/706/EGK határozata végrehajtásának részletes szabályairól,

f) A Tanács 1999/280/EK határozata a kőolaj és kőolaj-termékek áraival kapcsolatos közösségi adatszolgáltatási eljárásról,

g) A Bizottság 1999/566/EK határozata az 1999/280/EK határozat végrehajtásáról,

h) A Tanács 2964/95 EK rendelete az Európai Közösségbe történő kőolaj import és beszállítások nyilvántartásáról.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CXII. törvény

a mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény és a nemzeti szabványosításról szóló 1995. évi XXVIII. törvény módosításáról*

Az Országgyűlés az európai közösségi szabályozással való összhang megteremtése érdekében a mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvényt és a nemzeti szabványosításról szóló 1995. évi XXVIII. törvényt a következők szerint módosítja:

A mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény módosítása

1. § A mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Mtv.) 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § (1) Minden olyan mennyiség értékének kifejezésére, melyre jogszabály törvényes mértékegységet állapít meg, ezt a mértékegységet kell használni. Az egyes fontosabb törvényes mértékegységeket e törvény végrehajtására kiadott kormányrendelet határozza meg.

(2) Törvényes mértékegységek:

a) a Nemzetközi Mértékegység-rendszer (SI) mértékegységei,

b) az (1) bekezdés szerinti külön jogszabályban meghatározott, az SI-n kívüli mértékegységek,

c) az SI mértékegységeiből és az SI-n kívüli törvényes mértékegységekből képzett mértékegységek,

d) az a), b), c) pont alatti mértékegységeknek az (1) bekezdés szerinti külön jogszabályban meghatározott módon képzett többszörösei és törtrészei.

(3) A törvényes mértékegységeken kívül más mértékegységek is használhatók:

a) a külkereskedelmi kapcsolatokban,

b) nemzetközi megállapodások alapján,
c) a tudományos kutatásban.”

2. § Az Mtv. 10. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A hitelesítés tényét a mérőeszközön elhelyezett törvényes tanúsító jel és/vagy hitelesítési bizonyítvány tanúsítja. A mérésügyi szervek által használt törvényes tanúsító jeleket és alkalmazásuk módját az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendelet tartalmazza.”

3. § Az Mtv. V. fejezete helyébe a következő rendelkezés lép:

„V. fejezet

Akkreditálás

11. § Az OMH a Nemzeti Akkreditáló Testülettel együttműködve — a nemzeti akkreditálásról szóló jogszabályok rendelkezéseivel összhangban — részt vesz a kalibráló és a vizsgáló laboratóriumok akkreditálásában.”

A nemzeti szabványosításról szóló 1995. évi XXVIII. törvény módosítása

4. § (1) A nemzeti szabványosításról szóló 1995. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 6. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A nemzeti szabvány alkalmazása önkéntes.”

(2) Az Sztv. 6. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Műszaki tartalmú jogszabály hivatkozhat olyan nemzeti szabványra, amelynek alkalmazását úgy kell tekinteni, hogy az adott jogszabály vonatkozó követelményei is teljesülnek.”

5. § (1) Az Sztv. 8. §-a (1) bekezdésének b) pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

[(1) Az MSZT feladatai:]

„b) az európai szabványok nemzeti szabványként való közzététele, összhangban a kapcsolódó jogharmonizációs feladatok teljesítésével, illetve az európai szabványügyi szervezetek tagszervezetei számára előírt határidőkkel,”

(2) Az Sztv. 8. §-a (1) bekezdésének c) pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép, és ezzel egyidejűleg a jelenlegi c)–l) pont d)–m) pontra változik:

[(1) Az MSZT feladatai:]

„c) a nemzetközi szabványok nemzeti szabványként való közzététele,”

(3) Az Sztv. 8. §-ának (1) bekezdése a következő n) ponttal egészül ki, és ezzel egyidejűleg a jelenlegi m) pont megjelölése o) pontra változik:

[(1) Az MSZT feladatai:]

„n) a nemzeti szabványosítási programról a kijelölt miniszter útján folyamatos tájékoztatás a Kormány részére,”

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

6. § Az Sztv. 12. § (1) bekezdésének *c*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) Az MSZT nyilvántartást vezet:]

„*c*) a 6. § (2) bekezdése szerinti szabványokról,”

7. § (1) Az Sztv. 13. §-ának *d*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(13. § Az MSZT az alapszabályában biztosítja:)

„*d*) a jogszabály kiadására feljogosított szervek bevonását a 6. § (2) bekezdése szerinti nemzeti szabványok kidolgozásába,”

(2) Az Sztv. 13. §-a a következő *j*) ponttal egészül ki:

(13. § Az MSZT az alapszabályában biztosítja:)

„*j*) a nemzetközi és az európai szabványügyi szervezetek előírásainak betartását.”

8. § Az Sztv. 14. §-a (1) bekezdésének felvezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. § (1) Az MSZT-nek a nemzeti szabványok megalkotására, valamint jóváhagyására vonatkozó eljárási rendben az 1998. évi IX. törvénnyel kihirdetett, a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrakesh-i Egyezmény Jó Gyakorlat Kódexére tekintettel különösen az alábbiakat kell szabályoznia:”

Záró rendelkezések

9. § (1) Ez a törvény 2002. január 1. napján lép hatályba.

(2) Az e törvény hatálybalépéséig alkalmazott, kötelező hitelesítés alá tartozó, korlátlan hitelesítési idejű mérőeszközök hitelességét tanúsító jelek érvényességét e törvény nem érinti, az időszakos hitelesítésű mérőeszközök hitelességét tanúsító jelek a hitelesítés érvényességi időtartamának lejártáig hatályosak.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az Mtv. 1. és 2. számú melléklete, valamint az Sztv. 1. §-ának *h*) pontja és 5. §-ának (6) bekezdése.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CXIII. törvény

a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény módosításáról*

1. § A munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Met.) 1. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

„(2) E törvény hatálya kiterjed a Munka Törvénykönyve Harmadik része XI. fejezetében meghatározott munkaerő-kölcsönzés esetén a kölcsönbeadóra és a kölcsönvevőre, továbbá a hátrányos megkülönböztetés tilalma megtartásának ellenőrzése (3. § (1) bekezdés *d*) pont) szempontjából a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítését előkészítő munkáltatói eljárásra, különösen a pályáztatásra, kiválasztásra is.”

2. § A Met. 3. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A munkaügyi ellenőrzést a felügyelő hivatalból, az (1) bekezdés *d*) és *l*)—*n*) pontjaiban foglalt esetekben, valamint a *g*) pontban a munkabérnek a kollektív szerződésben rögzített mértéke tekintetében annak a félnek a bejelentésére folytatja le, akinek (amelynek) a jogát vagy jogos érdekét az ügy érinti.”

3. § Ez a törvény 2002. március 1-jén lép hatályba.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CXIV. törvény

a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény módosításáról*

1. § A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Szftv.) 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § (1) Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (a továbbiakban: APEH) a magánszemély adóbevallásához (adóbevallást helyettesítő munkáltatói elszámolásához) fűzött érvényes rendelkező nyilatkozat és az adóbevallásban (adóbevallást helyettesítő munkáltatói elszámolásában) szereplő adatok alapján utalja át a 4. §-ban említett kedvezményezettek javára az 1. § rendelkezései szerint meghatározott összeget.

(2) A 4/A. § (1) bekezdés *a*) pontja szerinti egyházi kedvezményezetteket megillető támogatást a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, míg a 4/A. § (1) bekezdés *b*) pontja szerint rendelt összeget az Országgyűlés által meghatározott cél megvalósulásában illetékes költségvetési fejezet felügyeletét ellátó szerv a 6. § (9) bekezdésében előírtak szerint eljárva utalja át.”

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

2. § Az Szftv. 4. § (1)—(3) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) E törvény alkalmazásában kedvezményezett

a) azon — az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény szerinti — társadalmi szervezet (kivéve a pártot, munkaadói és munkavállalói érdekképviselői szervezetet), amelyet a bíróság a magánszemély rendelkező nyilatkozata évének első napja előtt legalább két évvel, és

b) azon alapítvány, amelyet a bíróság a magánszemély rendelkező nyilatkozata évének első napja előtt legalább két évvel, továbbá

c) azon kiemelkedően közhasznú alapítvány, társadalmi szervezet és közalapítvány, amelyet a bíróság a rendelkező nyilatkozat évének első napja előtt legalább egy évvel kiemelkedő közhasznú szervezatként, illetve közalapítványként

nyilvántartásba vett és az alapszabálya, illetőleg az alapító okirata szerint a rendelkező nyilatkozat évének első napja előtt legalább egy évvel — a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 26. § *c)* pontjában meghatározott — közhasznú tevékenységgel ténylegesen foglalkozik;

d) a Magyar Tudományos Akadémia;

e) az Országos Tudományos Kutatási Alapprogram (OTKA);

f) a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 2. és 3. számú mellékletében szereplő országos közgyűjtemény és a következőkben felsorolt egyéb kulturális intézmény:

1. Magyar Állami Operaház,
2. Magyar Országos Levéltár,
3. Országos Széchényi Könyvtár,
4. Magyar Filmarchívum,
5. Neumann János Multimédia Központ és Digitális Könyvtár;

g) az országos gyűjtőkörű szakmúzeumok;

h) az a könyvtári, levéltári, múzeumi, egyéb kulturális, illetve egyéb szórakoztatási tevékenységet folytató szervezet, amely a rendelkező nyilatkozat évének első napja előtti három év valamelyikében a helyi önkormányzattól, az országos, illetve a helyi kisebbségi önkormányzattól vagy a központi költségvetéstől egyedi támogatásban részesült és nem tartozik az előző kategóriákba.

(2) Az (1) bekezdés *a)*, *b)* és *c)* pontjában megjelöltek közül kizárólag az a szervezet lehet kedvezményezett, amely

a) belföldi székhelyű, és

b) a hazai lakosság, illetőleg a határon túli magyarság érdekében működik, és

c) nyilatkozik arról, hogy megfelel a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 4. § (1) bekezdésének *d)* pontja — ezzel összefüggésben a 26. §-ának *d)* pontja — szerinti feltételnek, ennek megfelelően módosította alapszabályát, alapító okiratát, és

d) nyilatkozik arról, hogy esedékes köztartozása nincs, és

e) nyilatkozik arról, hogy az alapszabálya, alapító okirata szerinti közhasznú tevékenységét a rendelkező nyilatkozat(ok) évét megelőző egy év óta megszakítás nélkül ténylegesen folytatja, eleget téve minden rá vonatkozó jogszabályi rendelkezésnek.

f) a 4. § (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott kiemelkedően közhasznú alapítvány, társadalmi szervezet szerződés másolatának az adóhatósághoz történő becsatolásával igazolja, hogy tevékenységét állami szervvel vagy önkormányzattal a rendelkező nyilatkozat évének első napja előtt legalább egy évvel kötött szerződés alapján végzi.

(3) A (2) bekezdés *d)* pontjában foglaltaktól függetlenül, az (1) bekezdés *a)*, *b)* és *c)* pontjában, valamint a (4) bekezdésben megjelölt szervezetek közül az is lehet kedvezményezett, amely — ha a (2) bekezdés rendelkezéseinek egyébként megfelel — hozzájárul az őt e törvény szerint megillető összegből a köztartozásainak kiegyenlítéséhez; pontosan megjelölve az összeg címzettjeit és a kiegyenlítés sorrendjét. Ebben az esetben az adóhatóság az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. évi törvény (a továbbiakban: Art.) 32. § (4) bekezdése szerint a köztartozás kiegyenlítéséről levélben tájékoztatja a kedvezményezettet.

(5) Kedvezményezett lehet az (1) bekezdés *c)* pontjában említett kiemelkedően közhasznú alapítvány, társadalmi szervezet is, amely az (1) bekezdés *a)*—*b)* pontjában foglalt feltételeknek megfelel, de a kiemelkedően közhasznú szervezatként történő bírósági nyilvántartásba vételtől számítva az egy év még nem telt el.”

3. § Az Szftv. 6. § (5)—(8) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek, kiegészülve az alábbi (9) bekezdéssel:

„(5) Az APEH internetes honlapján tájékoztatást ad az 1%-os rendelkezések kedvezményezettjeinek nevről, székhelyéről, az adott évi állampolgári rendelkezések együttes összegéről. A jogszabályi feltételeknek megfelelő, ténylegesen támogatásban részesült kedvezményezettekéről a tájékoztatást az APEH honlapja a rendelkezési év december 31-ét követően tartalmazza.

(6) A 4/A. § (1) bekezdésének *a)* pontjában említett kedvezményezetteknek — a 6. § (8) bekezdése szerint a korábbi időszak pótlisajta alapján megnövelt — összeget a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma a rendelkező nyilatkozat évét követő év január 10-ig utalja át.

(7) Ha az adóbevallás, illetőleg a munkáltatói elszámolás az átutaláshoz szükséges adatfeldolgozásra — az 5. § (4) bekezdésére is figyelemmel lefolytatott ellenőrzés megállapítása alapján — alkalmatlan, úgy az utalást akkor kell teljesíteni, amikor a rendelkező nyilatkozat éve utolsó napját követő egy éven belül az említett iratok helyesbítése alapján az lehetséges, vagy abban az esetben, ha a rendelkező magánszemélynek az adóhatóság havi részletfizetést, illetve fizetési halasztást engedélyezett és — figyelemmel

az 1. § (1) bekezdésben foglaltakra — az utalás már jogszerűen lehetővé válik.

(8) A 4/A. § (1) bekezdése alapján kedvezményezetteket a rendelkező év utáni időszakban a jogvitákat lezáró határozatok alapján megillető összegekről az APEH a tárgy évi augusztus 31-i tájékoztatójához kapcsolt pótlistán közli.

(9) A 4/A. § (1) bekezdésének *b)* pontjában meghatározott kiemelt előirányzat javára rendelt összeget a rendelkezést követő évben a felhasználásában érintett fejezet költségvetése tartalmazza, felhasználása pedig pályázati kiírással, a felhasználást követő egy éven belüli elszámolási és közzétételi kötelezettség (az Országgyűlés illetékes bizottságának tájékoztatása) mellett történik.”

4. § (1) Az Szftv. 7. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha az adóhatóság az adóév november 30-ig a rendelkező magánszemélyt a saját érdekkörébe tartozó érvénytelenségről nem értesíti, és az általa megjelölt kedvezményezett a 6. § (5) bekezdésében foglaltak szerint az APEH internetes honlapján közzé tett tájékoztatóban szerepel, a kérelmet teljesítettnek kell tekinteni.”

(2) Az Szftv. 7. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A 4. §-ban említett kedvezményezettnek átutalt összeg olyan költségvetési támogatásnak minősül, amelynek az e törvény szerinti közcélú tevékenységeknek megfelelő felhasználását az adóhatóság az Art. megfelelő szabályai alkalmazásával jogosult ellenőrizni. A közcélú tevékenységnek nem megfelelő felhasználás megállapítása esetén az adóhatóság erről határozatot hoz, és ennek alapján ezt az összeget — az Art. 95. §-a szerinti elévülési időn belül — visszafizeteti.”

(3) Az Szftv. 7. § az alábbi (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Munkáltatói adómegállapítás esetén a magánszemélynek az adóbevallást helyettesítő munkáltatói elszámoláshoz fűzött nyilatkozatának feldolgozását, valamint a nyilatkozat alapján a rendelkező személlyel kapcsolatos eljárást a munkáltató székhelye, telephelye szerint illetékes adóhatósága folytatja le.”

5. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba azzal, hogy e törvény első alkalommal a 2001. évről szóló személyi jövedelemadó bevalláshoz, munkáltatói elszámoláshoz fűzött rendelkező nyilatkozatoknál kell alkalmazni.

(2) A pénzügyminiszter felhatalmazást kap, hogy a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény szövegét a módosításokkal egységes szerkezetben a Magyar Közlönyben közzétegye a jelen törvény kihirdetésétől számított 30 napon belül.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CXV. törvény

a területszervezési eljárásról szóló 1999. évi XLI. törvény módosításáról*

1. § A területszervezési eljárásról szóló 1999. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Te.tv.) 7. § (1) bekezdése a következőkkel egészül ki:

„Erről és a törvényben előírt feltételek teljesítéséről írásos tájékoztatást készít a választópolgárok számára. A kezdeményezés különösen az alábbi területeken várható előnyöket mutassa be:

- a) közigazgatási szolgáltatások,
- b) állami, rendészeti szolgáltatások,
- c) alapellátást meghaladó közszolgáltatások,
- d) egyéb lakossági szolgáltatások,
- e) munkaerő mozgás irányai, ezen belül a legjelentősebb foglalkoztatók,
- f) kistérségi kapcsolatok, társulások, a megye, a régió területfejlesztési programjához való kapcsolódás.”

2. § A Te.tv 7. §-a a következő új (4) bekezdéssel egészül ki és egyidejűleg a jelenlegi (4) bekezdés jelölése (5) bekezdésre változik:

„(4) A kezdeményezésről megtartott helyi népszavazás eredményét a települési képviselő-testület határozatba foglalja, melyet a kezdeményezés felterjesztéséhez mellékel.”

3. § A Te.tv. 7. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A kezdeményezésről véleményt kell kérni az alábbi szervektől, amelyek arról a települési képviselő-testület kezdeményezésének megérkezését követő 60 napon belül állást foglalnak:

- a) az illetékességi terület változásában érintett állami, rendészeti, közigazgatási szervek,
- b) kistérségi területfejlesztési társulás(ok),
- c) azon települések önkormányzatai, amelyek — a tervek szerint — az alapellátást meghaladó közszolgáltatásokat biztosítják a kezdeményező önkormányzat lakossága számára.”

4. § A Te.tv. 13. §-ában a „képviselő-testület” szövegrész helyébe az „önkormányzat” szövegrész lép.

5. § E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 46. § (1) bekezdése a következő új *a)* ponttal egészül ki és egyidejűleg a jelenlegi *a)* pont és a további pontok jelölése értelemszerűen megváltozik:

(A képviselő-testület helyi népszavazást köteles kiírni a következő kérdésekben:)

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

„a) a településnek a területével határos másik megyéhez történő átcsatolására irányuló kezdeményezése,”

6. § E törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CXVI. törvény

a Nemzeti Földalapról*

Az Országgyűlés az állami tulajdonban lévő termőföld-vagyonnal való ésszerű gazdálkodás, a termőföldnek a mezőgazdasági termelés ökológiai feltételeire, valamint a gazdaságosság és a jövedelmezőség szempontjaira figyelemmel történő hasznosításának elősegítése, továbbá a családi gazdaságokon alapuló korszerű birtokszerkezet kialakításának előmozdítása érdekében Nemzeti Földalapot hoz létre. A Nemzeti Földalap a birtokába kerülő, állami tulajdonban lévő termőföldvagyonot a birtokpolitikai céloknak megfelelően a lehető legrövidebb időn belül hasznosítja.

Általános rendelkezések

1. § (1) A Nemzeti Földalap mint a kincstári vagyon része az állam tulajdonában lévő, folyamatosan változó mennyiségű és elhelyezkedésű termőföldek és — kivételesen — azon művelés alól kivett földek összessége, amelyet az állam részben mező- és erdőgazdasági céllal vagyonkezelés útján, valamint más jogcímen történő használatba adással hasznosít, részben pedig a földbirtokpolitikai irányelveknek megfelelően, illetve valamely közcél érvényesítése érdekében értékesít.

(2) A Nemzeti Földalap tekintetében a tulajdonosi jogokat a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter (a továbbiakban: miniszter) gyakorolja.

(3) A miniszter a Nemzeti Földalap helyzetéről és a vagyonkezelő szervezet tevékenységéről évente beszámol az Országgyűlésnek.

2. § (1) A Nemzeti Földalapba tartozó állami termőföld-vagyon rendeltetése:

a) működőképes családi gazdaságok kialakításának elősegítése, a szakirányú végzettséggel rendelkező agrár-vállalkozók földhözjutásának támogatása;

b) a földárak és -haszonberek alakulásának befolyásolása;

c) a termőföld magánosítása során létrejött, a hatékony mezőgazdasági hasznosításra alkalmatlan birtokszerkezet vidékfejlesztési célokkal összehangolt javításának, a gazdaságos birtokszerkezet kialakításának támogatása;

d) birtokösszevonási célú önkéntes földcseréhez, valamint a Kincstári Vagyoni Igazgatóság vagyonkezelésébe tartozó termőföldek cseréjéhez termőföld biztosítása;

e) a megműveletlen termőföld hasznosítása;

f) az értékes termőhelyen lévő ültetvényterületek megtartásának elősegítése;

g) különleges természetési célok megvalósításához tartalékterületek biztosítása;

h) a magántulajdonba került, természetvédelmi oltalom alatt álló területek cseréjéhez, illetve kisajátítás esetén cserével történő kártalanításához földalap biztosítása;

i) a gyenge termőképességű területek más célú hasznosítása, helyi jelentőségű természetvédelmi területek kialakítása;

j) a hullámtéri területek, valamint a mentett oldali vízjárta területek földcseréje;

k) tározók, záportározók kialakítása;

l) szociálisan hátrányos helyzetű rétegek megélhetésének elősegítése érdekében szervezett mezőgazdasági munkavégzést szolgáló szociális földalap biztosítása;

m) törvényben meghatározott feladatokhoz földkészlet biztosítása;

n) az oktatás és a tudományos kutatás céljainak szolgálata.

(2) A Nemzeti Földalap rendeltetésszerű vagyonkezelése és hasznosítása a birtokpolitikai elvek szerint történik. A birtokpolitika elveit — ideértve a szociális földprogram szempontjait — a miniszter javaslata alapján a Kormány határozza meg.

A Nemzeti Földalap vagyonkezelője

3. § (1) A miniszter a Nemzeti Földalap felett a Magyar Állam nevében őt megillető tulajdonosi jogok gyakorlását a Magyar Nemzeti Földalap Közhasznú Társaság (a továbbiakban: MNFA Kht.) útján látja el.

(2) Az MNFA Kht. alapítására, működésére — az e törvényben meghatározott eltérésekkel — a közhasznú társaságra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(3) Az MNFA Kht. megszüntetéséről az Országgyűlés törvényben dönthet, aminek alapján a miniszter az MNFA Kht. nyilvántartásból való törlése iránt intézkedik.

4. § (1) Az MNFA Kht.-ben az alapítói jogokat a miniszter gyakorolja.

(2) Az MNFA Kht. ügyeinek intézését és a társaság képviselőtét ellátó ügyvezetőt a miniszterelnök nevezi ki a miniszter véleményének kikérésével.

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

(3) Az MNFA Kht. működését három tagú felügyelőbizottság ellenőrzi. A felügyelőbizottság elnökét és tagjait a miniszter javaslatára a miniszterelnök nevezi ki.

(4) Az MNFA Kht. a helyben adódó feladatokat a megyei (fővárosi) földművelésügyi hivatalok és a földhivatali szervezet közreműködésével látja el.

(5) Az MNFA Kht. szervezeti és működési szabályzatát a miniszter hagyja jóvá.

5. § (1) Az MNFA Kht. százezer forint összegű törzstőkével alakul meg, amit a központi költségvetés Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium fejezetében erre a célra meghatározott előirányzatból kell biztosítani.

(2) Az MNFA Kht. saját vagyonával való gazdálkodásától el kell különíteni a vagyonkezelésbe adott vagyont s az e körbe tartozó vagyonelemek értékesítésével és hasznosításával összefüggő bevételeket és kiadásokat. A gazdálkodására vonatkozó szabályzatot a miniszter hagyja jóvá.

(3) Az MNFA Kht. kizárólag egyszemélyes társaságként működhet, amelynek üzletrésze az állam kizárólagos tulajdonában van, és a kincstári vagyon részét képezi. Az MNFA Kht. gazdasági társaságot nem alapíthat, gazdasági társaságban részesedést nem szerezhet.

A Nemzeti Földalapba tartozó földrésztelkek

6. § (1) E törvényhatálybalépésével a Nemzeti Földalap vagyoni körébe kerül a tartós állami tulajdonú erdőgazdasági részvénytársaságok vagyonkezelésébe adott erdők, továbbá a védett és védelemre tervezett természeti területek kivételével minden állami tulajdonú termőföld, amelynek vagyonkezelője addig a Kincstári Vagyoni Igazgatóság (KVI) vagy az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Részvénytársaság (ÁPV Rt.) volt, minden állami tulajdonú termőföld, amelynek nincs vagyonkezelője, vagy annak kiléte nem állapítható meg, valamint azok a földek, amelyek a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 6. § (4) bekezdése szerinti eljárás (aranykorona hiány pótlása) követően megmaradtak, illetve nem tartoznak egyik földalapba sem, továbbá az a termőföld, amelynek tulajdonosa nem állapítható meg.

(2) Az (1) bekezdés szerinti termőföld vagyonkezelésére, hasznabérletére, vagy bármely más jogcímen történő használatára kötött szerződésekben a KVI, illetőleg az ÁPV Rt. helyébe jogutódként az MNFA Kht. lép.

7. § (1) E törvény rendelkezéseinél fogva a Nemzeti Földalapba kerül az állam által örökölt, valamint jogszabály alapján kártalanítás nélkül állami tulajdonba vett, hasznosítatlan állapotú termőföld.

(2) Az e törvényben meghatározott jogügyletekkel kerülnek a Nemzeti Földalapba:

a) az állam elővásárlási jogának gyakorlásával vásárolt földrésztelkek;

b) a piacbefolyásolási szándékkal, illetőleg rossz minőségű vagy kedvezőtlen adottságú, revitalizációs céllal vásárolt földrésztelkek;

c) adásvétel vagy csere által állami tulajdonba kerülő, hasznosítatlan állapotú földrésztelkek;

d) a részére ingyenesen vagy vételre felajánlott földrésztelkek.

8. § (1) Az államot a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény szerinti sorrendben elővásárlási jog illeti meg minden termőföldre, kivéve azt, ami a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény hatálybalépése előtt zártkerti földrésztelnek minősült (a továbbiakban: zártkerti föld). Az elővásárlási jogot az állam képviselőjében az MNFA Kht. gyakorolja.

(2) A tulajdonos a vételi ajánlatot az MNFA Kht.-nek köteles megküldeni.

(3) A helyben lakók termőföldigényének kielégítése, gazdálkodási alapjának megteremtése, a földszpekulációs törekvések visszaszorítása, a települések népességmegtartó képességének megőrzése, illetve elősegítése céljából — 2002. január 1. után vásárolt föld esetén — a Magyar Állam javára kisajátításnak van helye. E címen nem sajátható ki az a termőföld, amely a termőföldről szóló törvényben meghatározott elővásárlásra jogosult tulajdonába került. A kisajátítás iránti kérelmet — az erre irányadó szabályok szerint — a tulajdonszerzést követő három éven belül az érintett földrésztel fekvése szerinti települési önkormányzat véleményének beszerzése után az MNFA Kht. terjesztheti elő.

(4) Az (1) bekezdés szerinti, államot megillető elővásárlási jog — a hozzátartozó (Ptk. 685. § b) pont) javára történő tulajdon-átruházás kivételével — termőföld, illetve tanya tulajdonának részben, vagy egészben ingyenes átruházása esetén is gyakorolható. Ebben az esetben az ingyenesen, vagy részben ingyenesen szerző fél kötelezettsége helyébe az MNFA Kht. — kisajátítási kártalanításra irányadó szabályok szerinti — fizetési kötelezettsége lép. A fizetési kötelezettség mértékének megállapítása és a kötelezettség teljesítése tekintetében egyebekben a kisajátítási eljárásra vonatkozó szabályok az irányadók.

9. § (1) A termőföld tulajdonosa az MNFA Kht.-hoz intézett írásbeli nyilatkozattal ingyenesen vagy ellenérték megjelölésével felajánlhatja termőföldjét a Nemzeti Földalap részére.

(2) A felajánlást vissza kell utasítani, ha az zártkerti földre vonatkozik.

(3) Nem lehet megvásárolni a felajánlott termőföldet, ha a tulajdonos által közölt eladási ár a települési önkormányzat jegyzője által kiállított adó- és értékbecslőnyilatkozat

ban meghatározott összeget, illetőleg — ha az magasabb — a helyben kialakult piaci árat meghaladja.

10. § (1) A Nemzeti Földalapba tartozó földrészeletről az MNFA Kht. vagyon-nyilvántartást vezet, ami tartalmazza a hasznosítás módjára vonatkozó javaslatot is.

(2) A vagyon-nyilvántartáson kívül külön nyilvántartást kell vezetni az MNFA Kht. tudomására jutott olyan, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan (belvizes, szikes stb.) földrészeletről, amelyeknek a Nemzeti Földalap javára történő megvásárlása, és természetvédelmi vagy vízkárelhárítási célú vagyongazdálkodása indokolt.

11. § Az MNFA Kht. a székhelyén, az internetes honlapján, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítőben, valamint a földrészlet fekvése szerinti települési (fővárosban a kerületi) önkormányzat polgármesteri hivatalánál történő kifüggesztés útján rendszeresen közzéteszi a nemzeti termőföldvagyonhoz tartozó, értékesítésre, vagyongazdálkodásra vagy hasznóbéradásra szánt földrészelek jegyzékét.

12. § Az MNFA Kht. a Nemzeti Földalapba került három hektárnál kisebb területű földrészelek összevonására tervet készít, s ennek alapján kezdeményezi az illetékes körzeti földhivatalnál új, legalább három hektár területű földrészelek kialakítását.

A Nemzeti Földalapba tartozó földrészelek hasznosítása

13. § (1) A Nemzeti Földalapba tartozó termőföldvagyon az MNFA Kht. a termőföldek eladásával, cseréjével, illetve hasznóbéradásával hasznosítja. Az MNFA Kht. a megyei FM hivatal határozata alapján termőföld részarány-tulajdonával rendelkező magánszemélynek — az AK érték erejéig — termőföldet ajánlhat fel.

(2) Az eladás első sorban az elővásárlási jogosultak részvételével és a sorrendjük szerint lebonyolított versenytárgyalás eredménye alapján történik. Ha a versenytárgyalás eredménytelen, az MNFA Kht. a termőföldet nyilvános árverésen értékesítheti.

(3) Vonalas infrastrukturális létesítmények megvalósítása céljára történő eladás esetén nem kell versenytárgyalást, illetve árverést tartani.

(4) A termőföld hasznóbéradása az előhasznóbéradásra jogosultak részvételével és a sorrendjük szerint lebonyolított versenytárgyalás eredménye alapján történik. Ha a versenytárgyalás eredménytelen az MNFA Kht. nyilvános pályázatot hirdethet. Nem kell versenytárgyalást tartani, illetve pályázatot hirdetni, ha a hasznóbéradás állami feladat ellátása vagy közhasznú cél megvalósítása érdekében történik.

(5) Az MNFA Kht. a szociális földprogram megvalósítása céljára a települési önkormányzat által kijelölt hasznóbérlőnek kedvezményes feltételekkel adhat termőföldet hasznóbéradásra.

(6) Az MNFA Kht. a Nemzeti Földalapba tartozó földrészeletet birtokösszevonási célú önkéntes földcserében résztvevő magánszemély tulajdonában álló földrészeletre cserélheti. Az MNFA Kht. és a KVI a vagyongazdálkodásukba tartozó földrészeleket megállapodás alapján elcserélhetik. Az MNFA Kht. és a KVI közötti csereszerződés érvényességéhez a tulajdonosi jogokat gyakorló miniszterek előzetes hozzájárulása szükséges.

(7) Addig, amíg az MNFA Kht. az (1)–(6) bekezdésekben meghatározott módon nem tudja a termőföldet hasznosítani, a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény 36. §-ában foglaltaknak megfelelően gondoskodik a termőföld termőképességének fenntartásáról.

14. § (1) A termőföld értékesítésére irányuló versenytárgyalást az MNFA Kht. hirdeti meg. A versenytárgyalásra kerülő földrészeletről az MNFA Kht.-nál, valamint a földrészlet fekvése szerinti települési (fővárosban a kerületi) önkormányzatnál a versenytárgyalás időpontját legalább harminc nappal megelőzően hirdetményt kell közzétenni.

(2) A versenytárgyalást az MNFA Kht. által megbízott személy vezeti.

(3) A versenytárgyalást a termőföld fekvése szerinti településen kell megtartani.

15. § (1) Az árverésre a 14. §-ban meghatározottakat kell megfelelően alkalmazni.

(2) A versenytárgyalás és az árverés lefolytatásának részletes szabályait az MNFA Kht. által kiadott és a miniszter által jóváhagyott szabályzat határozza meg. A szabályzatot az MNFA Kht.-nak az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségében közzé kell tenni.

16. § (1) A hasznóbérlőre vonatkozó pályázati felhívást az MNFA Kht. hirdeti meg. A pályázati feltételeket a 15. § (1) bekezdése szerinti módon kell közzétenni.

(2) A pályázati eredmény alapján a hasznóbérlői szerződést az MNFA Kht. köti meg a pályázat nyertesével.

17. § A Nemzeti Földalapba tartozó termőföld értékesítése során azonos ajánlatok esetén — törvényben megjelölt elővásárlási jogosultakat követően — előnyben kell részesíteni a termőföld-tulajdonnal, illetőleg hasznóbérlővel rendelkező, élethivatásszerűen mezőgazdasági termelést folytató és ekként nyilvántartásba vett más természetes személyeket.

18. § Termőföld hasznóbéradásakor azonos feltételek esetén — törvényben megjelölt előhasznóbérlői joga-

sultakat követően — előnyben kell részesíteni a 17. §-ban meghatározott személyt.

Záró rendelkezések

19. § E törvény alkalmazása során termőföld fogalmán a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény 3. §-ának a) pontjában meghatározott fogalmat kell érteni.

20. § (1) Az MNFA Kht. alapító okiratát a miniszter e törvény hatálybalépése napján adja ki.

(2) Az MNFA Kht.-nek e törvény hatálybalépését követő 60 napon belül kell elkészítenie és jóváhagyásra a miniszterhez felterjesznie a szervezeti és működési szabályzatát, valamint a gazdálkodására vonatkozó szabályzatot.

(3) Az MNFA Kht. a cégbíróság bejegyzését követő 90 napon belül köteles elkészíteni és a miniszterhez jóváhagyásra felterjeszteni a termőföld versenytárgyalásra és árverésre vonatkozó szabályzatot.

21. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a Nemzeti Földalap vagyonyilvántartásának, vagyonkezelésének és hasznosításának részletes szabályait rendeletben állapítsa meg.

22. § (1) Ez a törvény 2002. év január 1. napján lép hatályba.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg

a) a vagyoni kárpótlási eljárások lezárásával összefüggő egyes kérdésekről szóló 1997. évi XXXIII. tv. 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § (1) A tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Kpt. I.) 19. §-a szerint kijelölt állami tulajdonú föld (a továbbiakban: II. földalap) árverésen nem értékesített része tekintetében az állam tulajdonosi jogait a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter gyakorolja.”

b) az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 106. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„106. § (1) A kincstári vagyon tekintetében — törvényben meghatározott kivétellel — a tulajdonosi jogokat a kincstári vagyonért felelős miniszter gyakorolja.

(2) A Nemzeti Földalap tekintetében a tulajdonosi jogokat a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter gyakorolja a Magyar Nemzeti Földalap Közhasznú Társaság útján.

(3) A Nemzeti Földalaphoz tartozó termőföldvagyon vagyonkezelésére, hasznosítására, értékesítésére és nyilvántartására a külön törvényben foglalt eltérésekkel e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.”

c) az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyon értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. törvény 6. §-ának (2) bekezdése és 28. §-a (2) bekezdésének i) pontja hatályát veszti.

d) a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendelet 4. §-ának (1) bekezdése a következő p) ponttal egészül ki:

(*Ingtalant kisajátítani az alábbi célokra lehet:*)

„p) a Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény 8. §-a alapján a helyben lakók és a családi gazdaságok termőfölddel kapcsolatos igényeinek kielégítése, valamint a spekulációs törekvések visszaszorítása érdekében.”

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CXVII. törvény

a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény módosításáról*

1. § (1) A termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény (a továbbiakban: Tft.) 3. §-ának a) és b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„a) *termőföld*: az a földrészlet, amelyet a település külterületén az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas, erdő, fásított terület művelési ágban vagy halastóként tartanak nyilván;

b) *tanya*: a település külterületén lévő mezőgazdasági termelés (növénytermesztés és állattenyésztés, továbbá az ezekkel kapcsolatos termékfeldolgozás és terméktárolás) céljára létesített lakó- és gazdasági épület, épületcsoport és az azonos helyrajzi szám alatt hozzá tartozó, legfeljebb 6000 m² területű föld együttese;”

(2) A Tft. 3. §-a a következő h)—n) pontokkal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

„h) *családi gazdaság*: legfeljebb 300 hektár nagyságú termőföld (ideértve a mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földet is) tulajdonával, illetőleg haszonbérletével, használatával rendelkező gazdálkodó család valamennyi termőföldje, az ahhoz tartozó leltárban megjelölt ingatlan és ingó vagyontárgyak (épület, építmény, mezőgazdasági berendezés, felszerelés, gép, állatállomány, készlet stb.) hasznosításával, legalább egy családtag teljes foglalkoztatásán és a többi családtag közreműködésén alapuló gazdálkodási forma;

i) *a családi gazdálkodó*: a családi gazdaságot a családi gazdaság központja szerint illetékes megyei (fővárosi) földművelésügyi hivatal nyilvántartásába bejegyeztető személy, aki

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

1. a családi gazdaság vezetőjeként annak tevékenységi körében jogokat szerezhethet és kötelezettségeket vállalhat,
2. élethivatásszerűen mezőgazdasági, illetve mezőgazdasági és kiegészítő tevékenységet folytat,
3. mezőgazdasági vagy erdészeti szakirányú képzettséggel rendelkezik vagy ennek hiányában igazolja, hogy legalább 3 éve folytatja a mezőgazdasági, illetve mezőgazdasági és kiegészítő tevékenységét és ebből árbevétele származott,
4. legalább 3 év óta a bejelentett állandó lakhelye a családi gazdaság központjaként megjelölt településen van;

j) *a gazdálkodó család tagjai*: a családi gazdálkodó, annak házastársa, élettársa, kiskorú gyermeke, unokája, valamint a gazdálkodó család tagjaként bejelentkezett nagykorú gyermeke, szülője; gyermekeken az örökbe fogadott, a mostoha és a nevelt gyermeket is érteni kell;

k) *mezőgazdasági tevékenység*: növénytermesztés, kertészet, állattenyésztés, halászat, haltenyésztés, szaporító anyag termesztés, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás, vegyes gazdálkodás;

l) *kiegészítő tevékenység*: falusi- és agroturizmus, kézművesipari tevékenység, fűrészáru feldolgozás, elsődleges élelmiszer feldolgozás, a mezőgazdasági tevékenység során keletkezett melléktermékek, növényi és állati eredetű hulladék hasznosítása, nem élelmiszer célú feldolgozása, valamint az ezekből a termékekből keletkezett termékek közvetlen termelői értékesítése;

m) *helyben lakó*: az a magánszemély, akinek bejelentett lakóhelye legalább 3 éve azon a településen van, amelynek közigazgatási területén a termőföld vagy tanya fekszik; továbbá helyben lakónak minősül az is, akinek legalább 3 éve a bejelentett lakóhelye olyan településen van, amelynek közigazgatási határa a termőföld vagy tanya fekvése szerinti település közigazgatási határától közúton vagy közforgalom elől el nem zárt magánúton legfeljebb 15 km távolságra van;

n) *helyben lakó szomszéd*: az a helyben lakó, akinek a tulajdonában vagy használatában lévő termőföld közvetlenül szomszédos az adásvétel, illetve a haszonbérlet tárgyát képező termőfölddel vagy tanyával.”

2. § A Tft. 6. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Belföldi jogi személy és jogi személyiség nélküli más szervezet termőföld tulajdonjogát — a Magyar Állam, az önkormányzat és a közalapítvány kivételével — nem szerezhetheti meg.”

3. § A Tft. 9. §-a a következő (3)—(4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A szerző félnek a tulajdonjog bejegyzése iránti kérelemben nyilatkoznia kell arról, hogy tulajdonszerzése nem ütközik szerzési korlátozásba. A nyilatkozat valóság-

tartalmát a körzeti földhivatal az ingatlan-nyilvántartás alapján ellenőrizheti.

(4) A (2) bekezdés szerinti szerződés vagy szerződési kikötés esetén az egész szerződés érvénytelen. Ezt a szabályt akkor is alkalmazni kell, ha a felek az említett szerződéssel vagy szerződési kikötéssel a tulajdonjog megszerzésének hatályát kötötték valamely feltétel, illetve jövőbeli időpont bekövetkezéséhez vagy egyikük, illetve harmadik személy jognyilatkozatához.”

4. § A Tft. 10. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Termőföld vagy tanya eladása esetén — ha törvény másként nem rendelkezik — az alábbi sorrendben elővásárlási jog illeti meg:

a) a családi gazdálkodót, a gazdálkodó család tagjait — ebben a sorrendben —, ha az eladásra kerülő termőföld vagy tanya a családi gazdasághoz tartozó termőfölddel vagy tanyával közvetlenül szomszédos;

b) a közös háztartásban élő családtagot;

c) a helyben lakó szomszédot;

d) a helyben lakót;

e) a magyar államot a Nemzeti Földalapról szóló törvényben foglaltak szerint;

f) a haszonbérlet, felesbérlet és részesművelőt, ha tulajdonszerzését törvény nem zárja ki;

g) a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. törvény 93. § (17) bekezdése alapján az ÁPV Rt. hozzárendelt vagyonából kivett, a dolgozók részére már magánosított vagy magánosításra kerülő mezőgazdasági társaságok közvetlen vagy közvetett magánszemély tulajdonosait azon földterületek vonatkozásában, amelyeket az eladás időpontjában a mezőgazdasági társaság jogszerűen használ; közvetett tulajdonos az, aki egy vállalkozás tulajdoni hányadát, illetőleg szavazatait ebben a vállalkozásban tulajdoni részesedéssel, illetőleg szavazatokkal rendelkező más vállalkozás tulajdoni hányadain, illetőleg szavazatain keresztül birtokolja vagy gyakorolja.

(2) Az (1) bekezdés szerinti sorrend az elővásárlásra jogosultak között egymással szemben is érvényes.”

5. § A Tft. 11. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A haszonélvezeti jog és a használat jogának szerződéssel való alapítására a II. fejezet tulajdonszerzést korlátozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Ennek során a szerző fél tulajdonában lévő és haszonélvezetébe (használatába) kerülő földrészleteket össze kell számítani.”

6. § (1) A Tft. 13. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Belföldi magán- és jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet — a Magyar Állam és az önkormányzat kivételével — a termőföldre vonatkozó haszonbérleti szerződést legfeljebb (2)—(5) bekezdések szerinti határozott időre kötheti meg.”

(2) A Tft. 13. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
 „(5) A Magyar Nemzeti Földalap Kht. mint haszonbérbe adó által kötött haszonbérleti szerződés leghosszabb időtartama legfeljebb 50 év lehet.”

7. § A Tft. 21. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(1) A termőföldre és a tanyára az alábbi sorrendben előhaszonbérleti jog illeti meg:

a) a családi gazdálkodót, a gazdálkodó család tagjait — ebben a sorrendben —, ha a haszonbérbe adásra kerülő termőföld vagy tanya a családi gazdasághoz tartozó termőfölddel vagy tanyával közvetlenül szomszédos;

b) a közös háztartásában élő családtagot;

c) a helyben lakó szomszédot;

d) a helyben lakót;

e) a Magyar Nemzeti Földalap Kht. által kijelölt személyt;
 f) a volt haszonbérletet, ha a haszonbérleti szerződés nem a haszonbérbe adó azonnali hatályú felmondása következtében szűnt meg;

g) a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. törvény 93. § (17) bekezdése alapján az ÁPV Rt. hozzárendelt vagyonából kivett, a dolgozók részére már magánosított vagy magánosításra kerülő mezőgazdasági társaságot, amely az előhaszonbérleti jog megnyíltát megelőzően az adott terület haszonbérletje volt.

(2) Az (1) bekezdés szerinti sorrend az előhaszonbérletre jogosultak között egymással szemben is érvényes.”

8. § A Tft. 22. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Gazdasági társaság és szövetkezet legfeljebb 2500 hektár nagyságú vagy 50 000 AK értékű termőföldet haszonbérlettel. E korlátozás szempontjából figyelmen kívül kell hagyni azt a termőföldet, amelyet a szövetkezet a tagjától, illetve a gazdasági társaság a tagjától vagy névre szóló részvénye tulajdonosától, illetve a Magyar Nemzeti Földalap Kht.-tól haszonbérlet.”

9. § (1) A Tft. 25/A. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Aki saját tulajdonú vagy olyan termőföldet használ, amely a vele közös háztartásban élő személy, illetve közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont] tulajdonában vagy más jogcímen a rendelkezése alatt áll, a földrészlet vagy földrészletek (1) bekezdés szerinti adatait köteles a földhivatalnál a használatbavételtől számított harminc napon belül bejelenteni. Ha a használó nem a tulajdonos, a bejelentést a tulajdonosnak is alá kell írnia.”

(2) A Tft. 25/A. § (4) bekezdése a következőkkel egészül ki:

„A földhasználó a bejelentéssel egyidejűleg köteles nyilatkozni arról, hogy termőföld használata a törvényben foglalt korlátozásokat nem sérti. A földhasználó a használatban bekövetkezett változásokat 30 napon belül köteles a földhivatalhoz bejelenteni.”

(3) A Tft. 25/A. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A földhasználati szerződés bejelentésének elmulasztása a szerződés érvénytelenségét vonja maga után. A szerződés benyújtását, illetve a bejelentést elmulasztó földhasználót a földhivatal bírsággal sújtja, aminek mértéke a 2. számú melléklet 1. a) pontja szerint számított földvédelmi bírság kétszereséig terjedhet. A meg nem fizetett bírság adók módjára behajtandó köztartozás. A bírság az illetékes megyei (fővárosi) földhivatalt illeti meg.”

(4) A Tft. 25/A. §-a a következő (7)—(8) bekezdésekkel egészül ki:

„(7) Ha a földhasználó személyére vonatkozó bejelentés nem érkezett, a termőföld használójának a tulajdonost kell tekinteni.

(8) Közös tulajdonban álló ingatlan tulajdonosai a (6) bekezdés szerinti bírság megfizetésére egyetemlegesen kötelezhetőek.”

10. § A Tft. 25/B. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a rendelkezésre álló adatok alapján feltételezhető, hogy a szerződés — részben vagy egészben — jogszabályba ütközik, a földhivatal — annak megküldésével — értesíti az ügyészt. A földhivatal akkor is értesíti az ügyészt, ha az ellenőrzés során tudomására jut, hogy a földhasználati szerződést nem jelentették be.”

11. § (1) A Tft. a következő új 25/B. §-sal egészül ki, egyidejűleg a 25/B. § jelölése 25/C. §-ra változik:

„25/B. § (1) A földhivatalnak a földhasználati nyilvántartással kapcsolatos eljárására az államigazgatási eljárásról szóló 1957. évi IV. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Erdő művelési ágú földrészletek használatát nem kell bejelenteni a földhivatalhoz. Az erdőkre vonatkozó adatokat az Állami Erdészeti Szolgálat megkeresésre köteles átadni a körzeti földhivatalnak, amely az adatokat az ingatlan-nyilvántartás adataival hivatalból kiegészíti, szükség esetén a hivatalból nem pótolható adatok szolgáltatására felhívja az erdőgazdálkodót.”

(2) A Tft. — (1) bekezdés szerinti — 25/C. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, míg jelenlegi (2) bekezdésének számozása (3) bekezdésre változik:

„(2) A haszonbérlet időtartamára és a haszonbérlettel területek nagyságára vonatkozó törvényi előírásokba ütköző szerződés vagy szerződési kikötés esetén a Tft. 9. §-ának (2) és (4) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.”

(3) A Tft. a következő 25/D. §-sal egészül ki:

„(1) A szerződés megkötésétől számított 30 napon belül nyilvántartásba vétel céljából — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — be kell nyújtani a földhivatalhoz azokat a szerződéseket, illetve jogokat biztosító vagy kötelezettséget vállaló nyilatkozatokat, amelyeket termőföld tulajdonjogára, haszonélvezeti jogára vagy bármely más az ingatlan-nyilvántartásba egyébként bejegyezhető jogra vonatkozóan a törvény 6. és 7. §-ában foglalt tulajdonszerzési tilalmak és korlátozások hatálya alá eső személyekkel kö-

töttek, illetve ilyen személyek irányában tettek, feltéve, hogy e szerződéseket (jognyilatkozatokat) a jogszerzés bejegyzése érdekében még nem nyújtották be.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt kötelezettség a szerződő feleket egyetemlegesen terheli, nem terjed ki azonban azokra a szerződésekre, jognyilatkozatokra (a továbbiakban együtt: szerződések) amelyeket a 25/A. § (2)—(3) bekezdése alapján a földhivatalhoz benyújtottak, illetve bejelentettek.

(3) A szerződések benyújtására, ennek elmulasztására, valamint a szerződések nyilvántartásba vételére a 25/A—25/C. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a szerződés benyújtásának elmulasztása esetén a szerződésből származó jogokat és kötelezettségeket nem létezőnek kell tekinteni. Az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás megtérítésére a jogalap nélküli gazdagodás szabályai (Ptk. 361—364. §) az irányadók.”

12. § A Tft. 46. §-a új (3)—(4) bekezdésekkel egészül ki, egyidejűleg a (3) és (4) bekezdés jelölése (5) és (6) bekezdésre változik.

„(3) Ha a más célú hasznosítást 1 hektárnál nagyobb területű termőföldre kezdeményezik — ideértve a belterületbe vonást is — az első fokú, illetve a másodfokú eljárásra a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter által rendeltben kijelölt körzeti, illetve megyei földhivatal illetékes.

(4) Egyidejűleg több, egymáshoz kapcsolódó vagy már benyújtott kérelemhez kapcsolódó újabb más célú hasznosítás iránti kérelem esetén a (3) bekezdésben foglalt illetékességi szabályt kell alkalmazni.”

13. § A Tft. 51. §-ának (3) bekezdése a következő mondatokkal egészül ki:

„A felmentési kérelemhez mellékelni kell a tulajdonos hozzájárulását tartalmazó okiratot.”

14. § (1) A Tft. 52. § (3) bekezdése a következő *j*) és *k*) ponttal egészül ki:

(Nem kell földvédelmi járulékot fizetni, ha a termőföldet engedély alapján és annak megfelelő módon)

„*j*) a más célú hasznosítást a tulajdonos részére, 400 négyzetméternél nem nagyobb területre, továbbá ha

k) saját célra történő lakásépítés vagy önkormányzati bérlakásépítés megvalósítása céljából engedélyezik.”

(2) A Tft. 52. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A (3) bekezdés *j*) és *k*) pontja szerinti mentesség nem vonatkozik a budapesti agglomerációhoz, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzethez tartozó települések területén fekvő termőföldek más célú hasznosítására.”

15. § (1) A Tft. 90. §-ának (1) bekezdése a következő *e*)—*g*) pontokkal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendelettel megállapítsa)

„*e*) a termőföldre vonatkozó elővásárlási és előhaszonbérleti jog gyakorlásának részletes szabályait;

f) a termőföld tulajdonjogának átruházására irányuló szerződések alakszerűségének követelményeit;

g) a családi gazdaságok létrehozására, nyilvántartásba vételére és működtetésére vonatkozó anyagi és eljárási szabályokat.”

(2) A Tft. 90. §-ának (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Felhatalmazást kap a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, hogy

a) a 11. § (2) bekezdése szerinti védőtávolságok mértékére és érvényesítésére vonatkozó szabályokat;

b) a földminősítés részletes szabályait rendelettel megállapítsa.”

16. § A Tft. a következő 91. §-sal egészül ki:

„91. § A Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozását követően a csatlakozási szerződés szerint önfoglalkoztatóként mezőgazdasági tevékenységet végző személy tekintetében a termőföld tulajdonjogának megszerzésére és a termőföld használatára vonatkozó szabályokat külön törvény állapítja meg.”

17. § A Tft. 1. számú mellékletének 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. Ha a termőföld nyolcadik minőségi osztálynál jobb minőségű, a járulékos összegének megállapításakor a szorzót minőségi osztályonként szántó, szőlő, gyümölcsös, kert művelési ágú termőföldnél az ötödik minőségi osztályig nyolcezerrel, az öttől az első minőségi osztályig minőségi osztályonként tizenhatezerrel, rét, legelő (gyep), nádas, fásított terület, és halastó esetén az ötödik minőségi osztályig négyezerrel, az öttől az első minőségi osztályig nyolcezerrel növelni kell.”

18. § (1) Ez a törvény — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — 2002. január 1-jén lép hatályba; ezzel egyidejűleg

a) a Tft. 7. §-ának (2) bekezdése, 25/A. §-ának (5) bekezdése, valamint

b) az erdőbirtokossági társulatról szóló 1994. évi XLIX. törvény 28. §-ának (2) bekezdése és 30. § (2) bekezdésében az „illetve a társulatnak” szövegrész hatályát veszti.

(2) E törvény 4., 6. és 7. §-ai a kihirdetést követő 60. napon lépnek hatályba.

(3) A Tft. 25/D. §-ában foglalt rendelkezéseket az e törvény hatálybalépése előtt megkötött szerződésekre is alkalmazni kell azzal, hogy e szerződéseket a törvény hatálybalépését követő 60 napon belül kell nyilvántartásba vétel céljából benyújtani.

(4) A családi gazdálkodóra irányadó szabályok vonatkoznak arra a személyre is, aki vállalja, hogy a mezőgazdasági, illetve mezőgazdasági és kiegészítő tevékenység élet-hivatásszerű folytatását 2005. január 1. napjáig megkezdi, feltéve, ha a családi gazdálkodóra vonatkozó egyéb feltételeknek megfelel. Ha e kötelezettségének határidőre nem tesz eleget, az eddig felvett támogatások jogtalanul felvett támogatásnak minősülnek.”

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CXVIII. törvény

a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény módosításáról*

1. § A földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény (a továbbiakban: Fkbt.) a következő 5/B. §-sal egészül ki:

„5/B. § (1) Minden olyan részarány-tulajdonos, aki még kiadatlan AK értékkel rendelkezik, a törvény hatálybalépését, illetve a földalapot kijelölő határozat jogerőre emelkedését követő 60 napon belül kérelmet nyújthat be az illetékes földművelésügyi hivatalhoz (a továbbiakban: FM hivatal) részarány-tulajdona önálló ingatlanként vagy osztatlan közös tulajdonban történő kiadására vonatkozóan, amennyiben e törvény alapján erre korábban jogosult lett volna.

(2) Az a részarány-tulajdonos, aki a jogszabályban előírt határidőn belül már benyújtott kérelmet, de még kiadatlan AK érték képezi a tulajdonát, úgy a korábbi kérelmét az (1) bekezdés szerint módosíthatja. Ennek hiányában a korábban benyújtott kérelmet kell elbírálni.

(3) A kérelmet írásban kell benyújtani. A kérelemnek tartalmaznia kell a részarány-tulajdonos személyi adatait (név, leánykori név, névváltozást megelőző név, születési hely, idő, anyja neve), lakcímét és a részarány-tulajdonos földjét használó szövetkezet (jogutódja, illetőleg a felszámoló) nevét és székhelyét.

(4) A kérelem benyújtására megszabott határidő elmulasztása jogvesztéssel jár, és a mulasztás miatt igazolásnak nincs helye.”

2. § (1) Az Fkbt. 7/A. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a részarány-tulajdon rendezésére elkülönített földalapot AK értéke és a szövetkezetnél a földkiadásra még fel nem használt és a részarány-földtulajdon kiadására felhasználható egyéb területek nem fedezik az igényeket, azok a részarány-tulajdonosok, akik kérelmüket az 5. § (1) bekezdése szerinti határidőben nem nyújtották be, vagy igényüket rajtuk kívül álló okból nem elégítették ki, az államtól kártalanításra jogosultak 4000 Ft/AK értékben.”

(2) Az Fkbt. 7/A. §-a a következő (6) és (7) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A (4) bekezdésben megjelölt kártalanítási határozat kézbesítésére és a képvisleti jogosultságra is az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény rendelkezései az irányadók.

(7) A kártalanítási határozat eredménytelen kézbesítéséről az FM Hivatal értesíti az FVM Költségvetési Irodát a kártalanítási összeg felesleges kiutalásának megelőzése céljából.”

3. § Az Fkbt. a következő 9/C. §-sal egészül ki:

„9/C. § (1) Azon részarány-tulajdonosok részére, akik az 5/B. § (1)—(2) bekezdése szerinti határidőben kérték részarány-tulajdonuk önálló ingatlanként történő kiadását az FM Hivatal nyilvános sorsolást tart a földek kiadását illetően, amelynek során a nyilvántartott AK értékek figyelembevételével a földrészetek vonatkozásában kizárólag a kiosztási sorrendet állapítja meg.

(2) A sorsolási jegyzőkönyv alapján az illetékes körzeti földhivatal — az állami költségvetés terhére — változási vázrajzot készít.

(3) A sorsolási jegyzőkönyv szerint készített változási vázrajz, kiosztási földkönyv és egyéb műszaki munkarészek alapján kialakított önálló földrészeteket az illetékes körzeti földhivatal az ingatlan-nyilvántartásban átvezeti. A kialakított önálló helyrajzi számú földrészetekre az FM Hivatal ingatlan-nyilvántartási bejegyzésre alkalmas végleges földkiadási határozatot hoz.

(4) Az illetékes körzeti földhivatal a földkiadási határozattal a részarány-tulajdonos részére kiadott földrészetet kitézi és az ingatlant a tulajdonosnak — a tulajdonos aláírásával igazolt módon — birtokba adja.

(5) Azon részarány-tulajdonosok esetében, akik az 5/B. § (1)—(2) bekezdése szerinti határidőben osztatlan közös tulajdonban kérték részarány-tulajdonaik kiadását, illetőleg önálló ingatlanként kérték, de az egyes részarány-tulajdonosok részére még kiadható AK érték nem teszi lehetővé földjeik önálló ingatlanként történő kiadását, az FM Hivatal által lefolytatott sorsolás eredménye szerint a részarány-tulajdonosokat megillető AK érték arányában a földrészleten a Polgári Törvénykönyv szerinti közös tulajdon keletkezik.

(6) A kialakítandó új, önálló földrészetek 3000 m²-nél kisebb területűek nem lehetnek. Az 1994. július 27-ig hatályban volt jogszabályok alapján zártkertnek minősült területen a kialakítandó önálló földrészet legkisebb területe 1500 m² lehet.

(7) Az FM Hivatal a (5) bekezdés szerinti nyilvános sorsolás eredményéről és a tulajdonba adásról ingatlan-nyilvántartási bejegyzésre alkalmas földkiadási határozatot hoz.

(8) A sorsolást a helyrajzi számok növekvő sorrendjében kell végrehajtani.

(9) A sorsolást a részarány-tulajdonuk önálló ingatlan-kénti kiadását kérelmezőkkel kell kezdeni.

(10) A sorsolás szabálytalan lebonyolítása ellen az, akinek jogos érdekét érinti vagy sérti, törvénysértésre hivatkozással a sorsolás lebonyolítását követő 48 órán belül kifogást nyújthat be az illetékes FM hivatalnál a Fővárosi és Pest Megyei Földművelésügyi Hivatalhoz címezve.”

4. § Az Fkbt. a következő 9/D. §-sal egészül ki:

„9/D. § (1) Aki az 5/B. § (1) szerinti határidőben nem nyújtott be kérelmet a még kiadatlan igazolt AK érték ellenében — választása szerint — a Nemzeti Földalapot

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

földkészlétéből termőföldet igényelhet, vagy pénzbeli kártalanításra tarthat igényt 4000 Ft/AK értékben.

(2) A termőföld igénylésére, illetve a kártalanításra irányuló kérelmet a megyei földművelésügyi hivatalhoz kell benyújtani. A megyei földművelésügyi hivatal a kérelem alapján megkeresi az illetékes földhivatalt, hogy nyilatkozzon a kérelmező kiadatlan részarány-tulajdonáról. A megyei földművelésügyi hivatal ennek ismeretében megkeresi a Nemzeti Földalap Kht.-t, hogy a kérelmező tulajdonában lévő AK-értéknek megfelelő termőföld a kérelemben megjelölt területen rendelkezésre áll-e. A Nemzeti Földalap Kht. nyilatkozata alapján a megyei földművelésügyi hivatal tájékoztatja a részarány-tulajdonost a rendelkezésre álló földrészletről.

(3) A megyei földművelésügyi hivatal a kérelem tárgyában a körzeti földhivatal igazolása, a Nemzeti Földalap Kht., valamint a kérelmező nyilatkozata alapján a termőföld-juttatásról határoz. A megyei földművelésügyi hivatal a jogerős határozatot a tulajdonjog bejegyzése céljából megküldi az illetékes körzeti földhivatalnak. Pénzbeli kártalanítás esetén a megyei földművelésügyi hivatal a jogerős határozat alapján megkeresi az illetékes körzeti földhivatalt a tulajdonjog törlése céljából, egyben intézkedik a kártalanítási összegnek a kérelmező részére történő kifizetése iránt.

(4) A (3) bekezdésben hozott megyei földművelésügyi hivatali, földhivatali határozatokat a Nemzeti Földalap Kht. részére is meg kell küldeni.”

5. § Az Fkbt. 12/F. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Amennyiben a földkiadási eljárás eredményeként létrejött osztatlan közös tulajdon tulajdonostársait megillető tulajdoni hányadokat az ingatlan-nyilvántartásba már jogerősen bejegyezték, az illetékes körzeti földhivatalnál bármely tulajdonostárs kérelmével e törvény hatálybalépésétől számított 60 napon belül, a továbbiakban évente március 1-ig kezdeményezheti az ingatlan megosztását annak érdekében, hogy saját tulajdoni hányadát önálló ingatlanként kaphassa meg.

(2) Az ingatlan-nyilvántartásba osztatlan közös tulajdonként bejegyzett ingatlanok esetében a megosztások költségeit az állam viseli.

(3) Az önálló ingatlan kialakítására vonatkozó kérelmet írásban a földhivatal által erre rendszeresített nyomtatványon kell benyújtani. A kérelmet több tulajdonostárs együttesen is benyújthatja, és kérhetik az önálló ingatlan osztatlan közös tulajdonban történő kiadását.

(4) A kérelem alapján a körzeti földhivatal meghatározza a földrészlet megosztásának módját, megállapítja a megosztás kiindulási helyét és irányát figyelemmel a talajvédelmi szempontokra is. A megosztást lehetőség szerint a földrészlet legjobb minőségű területén kell kezdeni.

(5) A körzeti földhivatal az (1) bekezdés szerinti határidő letelte után a tulajdonostársak közötti egyezség hiányában sorsolással dönt a kiosztás sorrendjéről.

(6) A körzeti földhivatal a sorsolással az adott földrészlet vonatkozásában a kiosztási sorrendet állapítja meg, és a földrészlet meghatározott részéhez rendeli a tulajdonosokat tulajdoni hányaduknak megfelelően.

(7) Az önálló földrészlet kialakítására a 9/C. § (6) bekezdésében foglaltak az irányadóak.

(8) A sorsolás során a 9/C. § (10) bekezdésének szabályai értelemszerűen alkalmazandók, azzal az eltéréssel, hogy a sorsolás ellen a körzeti földhivatalnál a megyei földhivatalhoz címzett kifogás nyújtható be.

(9) A földrészlet megosztására csak abban az esetben kerülhet sor, ha ahhoz a megosztandó ingatlant terhelő és az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogok jogosultjai, valamint az érintett szakhatóságok hozzájárultak.

(10) A körzeti földhivatal a sorsolást követően elkészíti a változási vázrajzot, s ennek, valamint a sorsolási jegyzőkönyvnek az alapján a tulajdonjogot bejegyzi az ingatlan-nyilvántartásba.

(11) Akik önálló földrészlet kialakítását nem kérték a visszamaradó földrészleten tulajdonközösségben maradnak.

(12) Az önálló ingatlan alakításáról szóló határozatok kézbesítésére az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény vonatkozó rendelkezései az irányadóak.”

6. § Az Fkbt. a következő 13/A. §-al egészül ki:

„13. §/A. E törvény végrehajtása során készített megosztási vázrajzhoz nem szükséges az építésügyi hatóság jóváhagyása.”

7. § (1) Ez a törvény 2002. január 1. napján lép hatályba, rendelkezéseit a jogerős földkiadási határozattal még el nem bírált ügyekre is alkalmazni kell.

(2) A törvény hatálybalépésével egyidejűleg

a) a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény hatálybalépéséről és az átmeneti szabályokról szóló 1992. évi II. törvény (Ámt.) 25. §-a a következő (6) és (7) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Ha a szövetkezet (jogutódja) az (1) és a (3) bekezdésben foglaltaknak a földkiadás befejezését követő 60 napon belül nem tesz eleget, a maradvány termőföldek e törvény erejénél fogva a Magyar Állam tulajdonába és a Nemzeti Földalap kezelésébe kerülnek, kivéve a védett vagy védelemre tervezett területek.

(7) Aki a vagyonnevesítés szabályai szerint jogosultságát hitelt érdemlően igazolja a Nemzeti Földalap földkészlétéből termőföldet igényelhet, vagy pénzbeli kártalanításra tarthat igényt 4000 Ft/AK értékben.”

b) az Ámt. 25/A. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az árverés lefolytatására a bírósági végrehajtásról szóló törvény ingatlan árverésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.”

c) az Ámt. 25/A. §-a a következő (5) és (6) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ha az árverésen a termőföldre nincs vételi ajánlat, a kérdéses földrészlet a becsérték feléért a Magyar Állam

tulajdonába és a Magyar Nemzeti Földalap Kht. kezelésébe kerül.

(6) Az így befolyt vételárat a (4) bekezdésben foglaltak szerint kell felosztani.”

d) az Fkbt. 9. § (2) és (3) bekezdései, a 12/G. §, 12/H. §, 12/I. § és 12/J. §-ai hatályukat veszítik.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2001. évi CXIX. törvény

a takarmányok előállításáról, forgalomba hozataláról és felhasználásáról*

Az Országgyűlés annak érdekében, hogy a takarmány biztosítsa az állatok korcsoportjának és hasznosítási irányának megfelelő táplálóanyag-tartalmat, a gazdasági haszonállatok esetében szolgálja a genetikai potenciál hatékony kihasználását, valamint ne károsítsa közvetlenül az állatok, közvetve az ember egészségét, továbbá, hogy az állati eredetű termék megfeleljen az előírt minőségi követelményeknek, valamint, hogy védje a takarmány felhasználók érdekeit, a takarmány előállításának, forgalomba hozatalának és felhasználásának feltételeiről a következő törvényt alkotja:

Bevezető rendelkezések

1. § E törvény hatálya kiterjed

a) a takarmány, takarmány-alapanyag, -adalékanyag, gyógyszeres takarmány, előkeverék, takarmánykeverék, teljes értékű takarmány, kiegészítő takarmány, ásványi takarmány, tejpótló takarmány, különleges táplálási igényeket kielégítő takarmány, szálas- és tömegtakarmány és az ökológiai takarmány minőségére, biztonságára, előállítására, tárolására, forgalomba hozatalára, felhasználására, szállítására, exportjára, importjára, országon való átszállítására, engedélyezésére, nyilvántartásba vételére, ellenőrzésére és vizsgálatára, valamint

b) a takarmány-előállító üzemek működési engedélyezésére, a takarmány-előállító üzemek, takarmány tároló és forgalmazó helyek nyilvántartására és ellenőrzésére.

2. § E törvény alkalmazásában:

1. *Takarmány*: állatok etetésére szolgáló természetes állapotú, friss vagy tartósított, növényi, illetve állati eredetű termék, ezek ipari feldolgozásából származó termék, valamint szerves vagy szervesetlen anyag önmagában vagy keverékekben, adalékanyagokkal vagy azok nélkül.

2. *Takarmány-alapanyag*: állatok etetésére, illetve takarmánykeverék, előkeverék előállítására felhasználható, természetes állapotú, friss vagy tartósított, növényi vagy állati eredetű termék, ezek ipari feldolgozásából származó termék, valamint szerves vagy szervesetlen anyag, adalékanyagokkal vagy azok nélkül.

3. *Takarmány-adalékanyag*: szerves vagy szervesetlen anyag, illetve készítmény — kivéve az előkeveréket —, amelyet a minőség befolyásolására, meghatározott tulajdonságok módosítására — különös tekintettel a takarmány külső megjelenésére, állagára, szagára, ízére, eltarthatóságára — vagy egyéb technológiai hatás elérésére, illetve takarmányozás-élettani okból kevernek a takarmányba.

4. *Gyógyszeres takarmány*: olyan takarmány, amely az állatgyógyászati készítményekre vonatkozó jogszabályok hatálya alá tartozó anyagot is tartalmaz.

5. *Előkeverék*: takarmány-alapanyagok, -adalékanyagok olyan keveréke, amely takarmánykeverék előállítására szolgál.

6. *Takarmánykeverék*: teljes értékű vagy kiegészítő takarmány, amely az állatok etetésére szolgáló alapanyagok keveréke, adalékanyagokkal vagy azok nélkül.

7. *Teljes értékű takarmány*: takarmányok keveréke, amely összetételénél fogva önmagában etethető és napi takarmányadagként teljes mértékben kielégíti az állatok táplálóanyag szükségletét.

8. *Kiegészítő takarmány*: takarmányok keveréke, amely meghatározott anyagokat nagy mennyiségben tartalmaz, és összetételénél fogva kizárólag más takarmánnyal együtt etetve elégíti ki az állatok táplálóanyag szükségletét, és alkalmazható napi takarmányadagként.

9. *Ásványi takarmány*: olyan kiegészítő takarmány, amely elsősorban ásványi anyagokat, de legalább 40% nyers hamut tartalmaz.

10. *Tejpótló takarmány*: olyan takarmánykeverék, amely szárazon vagy meghatározott folyadékmenyiségben feloldva fiatal emlősállatok táplálására szolgál, a kolosztrum felvétele utáni időszakban, az anyatej kiegészítéseként vagy pótlására, illetve amely borjúhizlaló takarmányként használható fel.

11. *Különleges táplálási igényeket kielégítő takarmány*: olyan takarmány, amely speciális összetétele, illetve különleges előállítási eljárása miatt különbözik az általános fogyasztásra használt takarmányoktól, ezáltal olyan állatok igényeit elégíti ki, amelyek emésztésük, anyagcseréjük vagy fiziológiai állapotuk és életkoruk miatt az átlagostól eltérő takarmányt igényelnek.

12. *Szálas- és tömegtakarmány*: természetes állapotú vagy tartósított, többségében sok nyers rostot tartalmazó takarmány.

13. *Ökológiai takarmány*: ökológiai követelmények szerint előállított, külön jogszabályban meghatározott alapkövetelményeknek megfelelő takarmány, amelyet meghatározott szervezet tanúsít.

14. *Új takarmány*: sem határozott, sem határozatlan időtartamra szóló engedéllyel még nem rendelkező, a koráb-

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. december 18-i ülésnapján fogadta el.

bitől eltérő eljárással készült vagy eltérő módon felhasználható, illetve új takarmányozás-életteni hatással rendelkező takarmány-alapanyag vagy -adalékanyag.

15. *Napi takarmányadag*: a takarmányok 12%-os nedvességtartalommal számolt azon mennyisége, amely egy meghatározott fajú, korú és hasznosítási irányú állat napi táplálóanyag szükségletét teljes mértékben biztosítja.

16. *Takarmányok nemkívánatos anyagai*: azok az anyagok, amelyek a takarmányban közvetlenül az állat egészségét, termelőképességét, illetve közvetve az ember egészségét vagy a környezetet és a természetet (a továbbiakban együtt: környezet) veszélyeztethetik vagy károsíthatják.

17. *Tiltott anyagok*: olyan anyagok, amelyeket a takarmány nem tartalmazhat, mivel azok közvetlenül az állat, illetve közvetve az ember egészségét vagy a környezetet veszélyeztetik vagy károsítják.

18. *Takarmány előállítás*: a takarmány előkészítése, feldolgozása, keverése, kezelése és csomagolása.

19. *Takarmány kezelés*: a takarmány tartósítása, hőkezelése, hűtése, tárolása, állagának megőrzése, és minden olyan, ezekhez kapcsolódó tevékenység, amely nem minősül forgalomba hozatalnak.

20. *Forgalomba hozatal*: a takarmányok készletezése más személy számára visszterhesen vagy ingyenesen történő átruházás céljából — beleértve az eladásra való felkínálást is —, valamint a takarmányok eladása, illetve más módon való átruházása.

21. *Takarmány tároló hely*: az a hely, ahol a takarmányokat előállításuk, forgalomba hozataluk, illetve felhasználásuk előtt tartják.

22. *Takarmány-előállító üzem*: takarmány-alapanyagot, -adalékanyagot, gyógyszeres takarmányt, előkeveréket, takarmánykeveréket, teljes értékű takarmányt, kiegészítő takarmányt, ásványi takarmányt, tejpótló takarmányt, különleges táplálási igényeket kielégítő takarmányt és ökológiai takarmányt előállító üzem.

23. *Létesítmény*: a takarmány-előállító üzem, a takarmány tároló hely és a takarmány forgalmazó hely.

24. *Takarmány-ellenőrzés*: a létesítmények, illetve a takarmányok előállításának, tárolásának, forgalomba hozatalának, felhasználásának, takarmányozási szempontból szállításának, exportjának, importjának, országon való átszállításának, összetételének, előzetesen meghatározott tulajdonságainak, biztonságának, mikrobiológiai állapotának, csomagolásának, jelölésének, követhetőségének, tiltott anyagoktól való mentességének és a nemkívánatos anyagok mennyiségének ellenőrzése.

Takarmányozási hatóságok

3. § Takarmányozási hatóságként jár el

- a) a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium),
- b) az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet (a továbbiakban: OMMI),

c) az Állatgyógyászati Oltóanyag-, Gyógyszer- és Takarmány-ellenőrző Intézet (a továbbiakban: ÁOGYTI), valamint

d) a megyei (fővárosi) állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomás (a továbbiakban: Állomás).

A takarmány-előállító üzem működésének engedélyezése, a működési engedéllyel rendelkező létesítmények nyilvántartásba vétele

4. § (1) A takarmány-előállító üzem működési engedélyét — az ÁOGYTI és az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: Szolgálat) illetékes intézetének szakhatósági állásfoglalása alapján — az Állomás adja ki. Az engedély a kiadásától számított legfeljebb 5 évig érvényes.

(2) Az Állomás a működési engedéllyel rendelkező létesítményekről nyilvántartást vezet, és erről az ÁOGYTI-t tájékoztatja.

A takarmány előállítás, tárolás és forgalomba hozatal feltételei

5. § (1) A takarmány előállításának feltétele, hogy a takarmány-előállító üzem rendelkezzen működési engedéllyel és az általa előállított termékekre vonatkozó gyártmánylapokkal.

(2) Takarmány előállításához engedélyezett, illetve a külön jogszabályban felsorolt takarmány-alapanyag és -adalékanyag használható fel.

(3) A takarmány tároló helynek

a) rendelkeznie kell a külön jogszabályban meghatározott esetben működési engedéllyel, továbbá eleget kell tennie a külön jogszabály szerinti nyilvántartásba vételi kötelezettségnek,

b) biztosítania kell a takarmány minőségének megóvását és állategészségügyi szempontból való biztonságos felhasználhatóságát.

(4) A takarmány forgalomba hozatalának feltétele, hogy

a) a forgalmazó hely rendelkezzen a külön jogszabály szerinti működési engedéllyel,

b) a takarmány csomagolása és jelölése feleljen meg a jogszabályban foglalt követelményeknek, és rendelkezzen megfelelő felhasználási, etetési útmutatóval.

6. § (1) A takarmány előállításának, forgalomba hozatalának és felhasználásának feltételei:

a) a takarmány az állat termelőképességét károsan nem befolyásolhatja, közvetlenül az állat vagy közvetve az ember egészségét nem veszélyeztetheti, illetve károsíthatja,

b) a takarmány tiltott anyagot, illetve a külön jogszabályban meghatározott mennyiségnél nagyobb mértékben nemkívánatos anyagot nem tartalmazhat,

c) a takarmány minőségét, illetve az állat termelőképességét károsan befolyásoló, valamint a takarmány minőséghibáját elfedő technológia vagy anyag nem alkalmazható.

(2) A minőségében károsult takarmányok felhasználhatóságáról az Állomás dönt.

(3) A megengedettnél nagyobb mennyiségben nemkívánatos anyagot tartalmazó takarmányt a külön jogszabályban meghatározott feltételek betartása esetén lehet forgalomba hozni és felhasználni.

(4) Az előállított takarmányok minőségéért és biztonságáért a minőségmegőrzési időn belül, illetve az etethetőség időpontjáig, az előállító által javasolt tárolási és raktározási feltételek betartása esetén, a takarmány előállítója, import takarmányok esetében az importőr felel.

Új takarmány engedélyezése és nyilvántartásba vétele

7. § (1) Kizárólag engedélyezett és nyilvántartásba vett új takarmány állítható elő, illetve hozható be Magyarországra.

(2) Az új takarmányt takarmányozási célú hasznosíthatóság szempontjából az OMMI engedélyezi és nyilvántartásba veszi.

(3) Az új gyógyszeres takarmány engedélyezése során az ÁOGYTI szakhatósági állásfoglalást ad.

8. § Engedéllyel még nem rendelkező új takarmányt eseti jelleggel előállítani, felhasználni és behozni kizárólag az OMMI engedélyével, az abban meghatározott feltételekkel lehet. Gyógyszeres takarmány esetében az engedélyezés során az ÁOGYTI szakhatósági állásfoglalást ad.

A takarmányok csomagolása és jelölése

9. § (1) Takarmányt, takarmány-alapanyagot, -adalékanyagot, gyógyszeres takarmányt, előkeveréket, takarmánykeveréket, teljes értékű takarmányt, kiegészítő takarmányt, ásványi takarmányt, tejpótló takarmányt, különleges táplálási igényeket kielégítő takarmányt és ökológiai takarmányt külső behatásoktól védetten, olyan csomagolóeszközben, ömlesztve vagy tartályban lehet forgalomba hozni, amely biztosítja a takarmány minőségének megővését és állategészségügyi szempontból való biztonságos felhasználhatóságát.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt, takarmány-előállító üzemen előállított takarmányok csomagolóeszközén, címkéjén, illetve ömlesztve vagy tartályban való szállítás esetén a kísérő okmányon magyarul, export esetén a célország nyelvén, jól láthatóan, olvashatóan és eltávolíthatatlanul kell feltüntetni

a) a takarmány pontos megnevezését, amelyet védjegy vagy fantázianév nem helyettesíthet,

b) a takarmány felhasználásának körét, az állat fajtát, szükség szerint a hasznosítás irányát és a korcsoportot,

c) a takarmány összetevőit,

d) a takarmány garantált beltartalmát, nettó tömegét,

e) a takarmányba kevert állatgyógyászati készítmény nevét, törzskönyvi számát és hatóanyagának a takarmány egységnyi tömegére számított mennyiségét,

f) élelmiszert termelő állat takarmányába kevert állatgyógyászati készítmény élelmezés-egészségügyi várakozási idejét,

g) felhasználási, etetési útmutatót,

h) a takarmány előállításának időpontját, a gyártási tétel számát,

i) a takarmány minőségmegőrzési időtartamát, illetve az etethetőség időpontját,

j) a takarmány származási helyének megjelölését,

k) a takarmány előállítójának, forgalmazójának nevét és címét azonosításra alkalmas módon, import takarmány esetében az importáló nevét és címét is, illetve a külön jogszabályban meghatározott esetben a takarmány-előállító üzem működési engedélyének számát,

l) a takarmány felhasználásához szükséges munkavédelmi előírásokat,

m) tárolási és raktározási javaslatot,

n) szükség szerint a „CSAK TAKARMÁNYOZÁSI CÉLRA” feliratot,

o) ökológiai takarmány esetében a külön jogszabály szerinti jelölést.

(3) A Magyar Takarmánykódexben (a továbbiakban: Kódex) felsorolt egyes termékek esetében a külön jogszabályban előírt biztonságtechnikai adatlapot is csatolni kell.

(4) A takarmány-előállító üzemen kívül előállított takarmány-alapanyagok csomagolóeszközén, címkéjén, illetve ömlesztve vagy tartályban való szállítás esetén a kísérő okmányán fel kell tüntetni:

a) a takarmány elnevezését,

b) a takarmány előállításának helyét,

c) a Kódexnek az alapanyagok minőségére vonatkozó jelölési előírásait.

(5) Belföldi forgalomba hozatalra, illetve felhasználásra az országba takarmányt behozni kizárólag az (1)–(4) bekezdésekben foglalt előírások betartásával szabad.

A Magyar Takarmánykódex (Codex Pabularis Hungaricus)

10. § (1) A Kódex a takarmányokra és a létesítményekre vonatkozó kötelező előírások és ajánlott szakmai irányelvek gyűjteménye.

(2) A Kódex

a) I. kötete az Európai Unió jogszabályai alapján, a Magyarországon előállított vagy forgalomba hozott takar-

mányokra, illetve a létesítményekre vonatkozó kötelező előírásokat,

b) II. kötete a takarmányok leírásának, felhasználásának, valamint az állatok táplálóanyag szükségletének ajánlott szakmai irányelveit,

c) III. kötete az ajánlott takarmányvizsgálati módszereket tartalmazza.

(3) A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter (a továbbiakban: miniszter) — a Magyar Takarmánykódex Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) javaslatára — a kötelező előírásokat rendelettel kiadja, az ajánlott szakmai irányelveket és az ajánlott takarmányvizsgálati módszereket hivatalos lapjában közzéteszi.

(4) A Bizottság tizenöt tagból áll, akiket a tudomány, a gazdaság, az eljáró engedélyező és ellenőrző hatóságok, valamint a minisztérium, a Gazdasági Minisztérium, az Egészségügyi Minisztérium és a Környezetvédelmi Minisztérium képviselőiből — a minisztériumi képviselők esetében a miniszterek egyetértésével — a miniszter nevez ki.

(5) A Bizottság működésével kapcsolatos titkársági feladatokat a minisztérium látja el és biztosítja a Bizottság működéséhez szükséges ügyviteli, tárgyi és pénzügyi feltételeket.

A takarmányozási szakigazgatás és az eljáró hatóságok feladat- és hatásköre

11. § (1) A minisztérium

a) irányítja és felügyeli:

1. a létesítmények és a takarmányvizsgáló laboratóriumok nyilvántartásba vételét, ellenőrzését,
2. a takarmányok ellenőrzését,
3. az új takarmányok engedélyezését és nyilvántartásba vételét;

b) engedélyezi a laboratóriumok takarmányvizsgáló tevékenységét az OMMI minősítő vizsgálatai alapján;

c) kialakítja a takarmányozásra vonatkozó szabályozást, gondoskodik az engedélyezési, az ellenőrzési, és a takarmányvizsgálati stratégia folyamatos fejlesztéséről, valamint a hatósági szakemberek képzéséről;

d) kijelöli a hatósági ellenőrzések során vett takarmányminták vizsgálatait végző laboratóriumokat, amelyek jegyzékét a minisztérium hivatalos lapjában közzéteszi;

e) elősegíti az új takarmányvizsgálati módszerek honosítását és hazai elterjesztését;

f) elkészíti az OMMI és az ÁOGYTI közreműködésével az ellenőrzések, engedélyezések, nyilvántartások és takarmányvizsgálatok értékelését tartalmazó éves jelentést;

g) kialakítja a hazai előállítású takarmány enzim és probiotikum letéti bank működésének szabályait és biztosítja a működés pénzügyi feltételeit;

h) dönt az Európai Unió takarmányozási bizottságainak munkájában részt vevő magyar tagok személyéről, biz-

tosítja az Európai Unió takarmányozási bizottságainak ülésin való részvétel pénzügyi és tárgyi feltételeit;

i) kijelöli az új takarmányok engedélyezési és nyilvántartásba vételi eljárását irányító és összefogó nemzeti referenst.

(2) Az OMMI

a) engedélyezi és nyilvántartja az új takarmányokat, meghatározza az engedélyezéshez szükséges vizsgálatok körét és rendjét,

b) eseti jelleggel engedélyezi a nem engedélyezett, és nyilvántartásba nem vett új takarmányok előállítását, felhasználását és behozatalát,

c) külön jogszabályban foglaltak szerint részt vesz az Európai Unió takarmány engedélyezési és nyilvántartási eljárásában,

d) minősíti és nyilvántartja, valamint — a (3) bekezdés g) pontja kivételével — ellenőrzi az országban működő takarmányvizsgáló laboratóriumokat, valamint azok vizsgálatait,

e) véleményezi a laboratóriumi vizsgálatok nemzetközi szabványait, érvényesíti a vizsgálati módszereket, gondoskodik az átvett vizsgálati módszerek hazai elterjesztéséről,

f) létrehozza és működteti a takarmánygazdálkodás területén a takarmánybázis mennyiségi adataira, valamint a létesítményekre vonatkozó információs rendszert és annak eredményeiről a minisztériumot tájékoztatja,

g) működteti a hazai előállítású takarmány enzim és probiotikum letéti bankot,

h) végzi a takarmány-alapanyagok, -adalékanyagok és előkeverékek laboratóriumi vizsgálatait.

(3) Az ÁOGYTI

a) ellátja a takarmányfelügyelők ellenőrzési tevékenységének szakmai irányítását, valamint az ellenőrzések tapasztalatai és a vett minták vizsgálati eredményeinek értékelése alapján elemzi a takarmányok minőségét, biztonságát, előállításának, forgalomba hozatalának, tárolásának helyzetét, és meghatározza a szükséges intézkedéseket,

b) működteti a takarmány-ellenőrzés, és az ahhoz kapcsolódó laboratóriumi vizsgálatok értékelő, elemző információs rendszerét, és erről rendszeresen tájékoztatja a minisztériumot,

c) országos nyilvántartást vezet a működési engedéllyel rendelkező létesítményekről,

d) elvégzi a takarmány-előállító üzem működési engedélyezése során a szakhatósági állásfoglaláshoz szükséges vizsgálatokat,

e) szakhatósági állásfoglalást ad az új gyógyszeres takarmányok engedélyének kiadásához, az állatgyógyászati készítmények vonatkozásában,

f) szakhatósági állásfoglalást ad az új gyógyszeres takarmányok eseti jellegű előállításának, felhasználásának és behozatalának engedélyezéséhez, az állatgyógyászati készítmények vonatkozásában,

g) szakvéleményt ad a gyógyszeres takarmányt vizsgáló laboratóriumok működésének engedélyezéséhez, az állatgyógyászati készítmények vonatkozásában,

h) ellenőrzi a gyógyszeres takarmányt vizsgáló laboratóriumokat, az állatgyógyászati készítmények vizsgálata vonatkozásában,

i) hatósági igazolvánnyal rendelkező munkatársa beléphet a létesítmények területére, a takarmányokra vonatkozó nyilvántartásokat, dokumentációt megtekintheti, és azokról — az üzemi, illetve üzleti titok védelmére vonatkozó szabályok betartásával — másolatot készíthet.

(4) Az Állomás

a) ellenőrzi a létesítményeket, azok működési engedélyében foglaltak betartását, a takarmányok előállítását, tárolását, forgalomba hozatalát, felhasználását és szállítását, a takarmányok biztonságát, összetételét, beltartalmát, mikrobiológiai állapotát, tiltott anyagoktól való mentességét, nemkívánatos anyag tartalmának mértékét, csomagolását, jelölését, és az ezekre vonatkozó nyilvántartásokat, dokumentációt, valamint a takarmányok exportját, illetékességi területén való átszállítását és importját a vámelőírások figyelembevételével,

b) ellenőrzi a forgalomba hozott és importált szálas- és tömegtakarmányok tiltott anyagoktól való mentességét, valamint a nemkívánatos anyag tartalmának mértékét,

c) meghatározza az értékcsökkentés mértékét.

(5) A takarmányfelügyelő

a) a helyszínen ellenőrzi a (4) bekezdés a) és b) pontjában felsoroltakat,

b) a vizsgálatok céljára térítésmentesen mintát vehet,

c) beléphet a létesítmények területére, a takarmányokra vonatkozó nyilvántartásokat, dokumentációt ellenőrizheti, és azokról — az üzemi, illetve üzleti titok védelmére vonatkozó szabályok betartásával — másolatot készíthet.

(6) E törvény rendelkezései nem érintik a piacfelügyeleti tevékenységre vonatkozó hatósági feladatok külön jogszabály szerinti ellátását.

12. § Az OMMI és az ÁOGYTI hatósági feladatokkal megbízott munkatársa, valamint a takarmányfelügyelő hatósági igazolvánnyal rendelkezik, amelyet a minisztérium ad ki. Ellenőrzés, illetve intézkedés kizárólag ezen igazolvány birtokában végezhető, illetve foganatosítható.

A hatósági vizsgálatok rendje

13. § (1) A hatósági engedélyezési és ellenőrzési vizsgálatok, illetve az engedélyezési eljárás díjköteles. A díjak mértékét külön jogszabály állapítja meg. A díjat a számlát kibocsátó takarmányozási hatóság számlájára kell befizetni.

(2) A hatósági engedélyezés és ellenőrzés alkalmával végzett mintavételezés során, az engedélyezést kérelmező, illetve az ellenőrzött kérésére, a mintázott takarmányból

— a mikrobiológiai vizsgálat céljára vett minta kivételével — ellenmintát kell venni.

(3) Az ellenőrzés során tapasztaltokról, a helyszíni intézkedésekről, valamint a mintavételről jegyzőkönyvet kell felvenni.

A hatósági intézkedések

14. § (1) Az OMMI

a) a takarmányok engedélyét feltételhez kötheti, módosíthatja, felfüggesztheti, illetve visszavonhatja, a folyamatban lévő engedélyezési eljárást feltételhez kötheti, felfüggesztheti, illetve megszüntetheti,

b) kezdeményezheti a takarmányvizsgáló laboratórium működési engedélyének feltételhez kötését, módosítását, felfüggesztését, illetve visszavonását,

c) szabálysértési eljárást kezdeményezhet.

(2) Az ÁOGYTI a gyógyszeres takarmányt vizsgáló laboratórium ellenőrzésekor tapasztalt nem megfelelő eredmény esetén javasolhatja a minisztériumnak az állatgyógyászati készítmény vizsgálatára vonatkozó engedély feltételhez kötését, módosítását, felfüggesztését, illetve visszavonását.

(3) Az Állomás

a) a takarmány-előállító üzemek működési engedélyét feltételhez kötheti, módosíthatja, felfüggesztheti, illetve visszavonhatja,

b) a takarmányt etetésre alkalmatlannak nyilváníthatja, a takarmány előállítását, tárolását, forgalmazását, felhasználását, szállítását, exportját, importját, illetékességi területén való átszállítását feltételhez kötheti, korlátozhatja, felfüggesztheti és megtilthatja, a környezetvédelmi és vám előírások figyelembevételével elrendelheti megsemmisítését,

c) a külön jogszabályban foglaltak szerint csökkentheti a takarmány értékét, felhasználását feltételhez kötheti, illetve módosíthatja, ha a takarmány összetevői és beltartalmi értékei a megengedettnél nagyobb mértékben térnek el a gyártmánylapban, illetve a jelölésen vagy a kísérő okmányon feltüntetett értékektől vagy a takarmány más módon minőségében károsult,

d) meghatározhatja a megengedett határértéknél több nemkívánatos anyagot tartalmazó takarmány felhasználásának feltételeit, ellenőrzi azok betartását, és erről tájékoztatja a Szolgálat illetékes intézetét,

e) megtiltja a tiltott anyagot tartalmazó takarmány előállítását, forgalomba hozatalát, felhasználását, exportját, importját, illetékességi területén való átszállítását,

f) megtiltja az állatok egészségét közvetlenül, illetve az ember egészségét közvetve veszélyeztető takarmány előállítását, forgalomba hozatalát, felhasználását, exportját, importját, illetékességi területén való átszállítását, illetve az

ilyen takarmány felhasználása esetén azonnal értesíti az illetékes közegészségügyi hatóságot,

g) megtilthatja a nem megfelelő csomagolóeszköz és szállítóeszköz használatát,

h) megtilthatja a jelölési előírásoktól eltérő takarmány forgalomba hozatalát, illetve felhasználását,

i) e törvényben meghatározott esetekben minőségvédelmi bírságot szabhat ki,

j) szabálysértési eljárást kezdeményezhet.

15. § (1) A hatósági határozatok ellen benyújtott fellebbezés esetén

a) az Állomás első fokú határozatát — a 4. § (1) bekezdése kivételével — az ÁOGYTI vezetője, a 4. § (1) bekezdése esetén a minisztérium,

b) az OMMI első fokú határozatát a minisztérium bírálja el.

(2) A takarmányozási hatóságok eljárására az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A minőségvédelmi bírság

16. § (1) Ha a vizsgálat során az Állomás megállapítja, hogy az előállított, illetve forgalomba hozott takarmány beltartalmi értéke a külön jogszabályban meghatározottnál nagyobb mértékben tér el a gyártmánylapban, illetve a jelölésen vagy a kísérő okmányon feltüntetett garantált beltartalmi értéktől vagy a takarmány más módon minőségében károsult, illetve az előírt mennyiségtől eltérő mértékben állatgyógyászati készítményt vagy az előírt legmagasabb értéket meghaladó mennyiségű nemkívánatos anyagot tartalmaz, minőségvédelmi bírságot szab ki.

(2) A minőségvédelmi bírságot a vizsgált mintával azonos tételt képező takarmányra kell kiszabni. A minőségvédelmi bírság összege a vizsgált mintával azonos tételt képező takarmány kereskedelmi értékének legalább kétszerese, de legfeljebb tízszerese.

(3) A minőségvédelmi bírság a 14. § (3) bekezdésének b)–f) pontjaiban foglalt intézkedések mellett is kiszabható.

(4) A minőségvédelmi bírságot az Állomás számlájára kell befizetni. A befolyt összeg felhasználásáról a minisztérium dönt. A befolyt összegeket kizárólag a takarmányvizsgálati módszerek korszerűsítésére és a takarmányok minőségének javítását szolgáló intézkedések megtételére lehet felhasználni.

(5) A bírság meg nem fizetése esetén a kiszabott összeget késedelmi kamat terheli, amelynek mértéke a mindenkor érvényes jegybanki alapkamat kétszerese. A bírságot és a késedelmi kamatot adók módjára kell behajtani, amelyről az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal gondoskodik.

Záró rendelkezések

17. § (1) Ez a törvény — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — a kihirdetését követő hatodik hónap első napján lép hatályba.

(2) A 11. § (1) bekezdésének h) és i) pontja, valamint (2) bekezdésének c) pontja a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a takarmányok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 1995. évi XCII. törvény.

(4) A 7. §, a 11. § (1) bekezdésének a) pontjának 3. alpontja, (2) bekezdésének a) pontja, (3) bekezdésének e) pontja és a 14. § (1) bekezdésének a) pontja a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti.

18. § Felhatalmazást kap a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, hogy rendeletben szabályozza

a) a takarmány-előállító üzem működési engedélye megszerzésének és a létesítmények nyilvántartásba vételének feltételeit és rendjét,

b) a gazdasági miniszterrel egyetértésben a takarmányok előállításának, tárolásának, forgalomba hozatalának, felhasználásának, exportjának, importjának, országon való átszállításának, csomagolásának, jelölésének, illetve vizsgálatának feltételeit,

c) az egészségügyi miniszterrel egyetértésben a megengedettnél több nemkívánatos anyagot tartalmazó takarmány felhasználásának feltételeit és rendjét,

d) a megengedettnél nagyobb mértékben a gyártmánylapban, illetve a jelölésen vagy a kísérő okmányon feltüntetett értékektől eltérő vagy a minőségében károsult takarmány felhasználásának feltételeit és rendjét, illetve az értékcsoökkentés kiszámításának módját, mértékét és összegének felhasználását,

e) az új takarmányok engedélyezésének és nyilvántartásba vételének, a nem engedélyezett és nyilvántartásba nem vett takarmányok előállítása, felhasználása és behozatala eseti jellegű engedélyezésének, az engedélyek feltételhez kötésének, módosításának, felfüggesztésének és megszüntetésének, valamint a takarmány-alapanyagok, -adalekanyagok és előkeverékek laboratóriumi vizsgálatainak feltételeit és rendjét,

f) a laboratóriumok takarmányvizsgálatára vonatkozó engedély kiadásának feltételeit és rendjét,

g) a hazai előállítású takarmányenzim és probiotikum letéti bank létrehozásának és működésének feltételeit és rendjét,

h) az Európai Unió takarmányozási bizottságainak munkájában részt vevő magyar tagok kinevezését,

i) a nemzeti referens kinevezését, feladatait, működésének feltételeit, illetve az OMMI feladatait az Európai Unió takarmány engedélyezési és nyilvántartási eljárásában,

j) a takarmány-ellenőrzés, a takarmányvizsgálatok ellenőrzésének és a szükséges intézkedéseknek a rendjét, valamint a mintavétel módját,

k) a takarmány-ellenőrzés információs rendszerének működtetését,

l) a vizsgált mintával azonos tételt képező takarmány fogalmát, valamint a minőségvédelmi bírság kiszámításának módját és mértékét,

m) a Kódex kiadásának rendjét, a Bizottság működésének feltételeit és rendjét,

n) a Kódex kötelező előírásait,

o) a pénzügyminiszterrel együttesen a takarmányok behozatalával, országon való átszállításával, kivitelével, illetve ezek ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat,

p) a pénzügyminiszterrel egyetértésben a takarmányozási hatóságok által végzett engedélyezési és ellenőrzési vizsgálatok díjait, valamint az engedélyezési eljárás díját.

19. § E törvény rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni. E törvény hatálybalépése előtt kiadott takarmányvizsgálati laboratóriumi engedélyek, illetve a takarmány-előállító üzemek műkö-

dési engedélyei az engedélyben megadott időpontig érvényesek.

20. § Ez a törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival részben összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a Tanács 79/373/EGK irányelve a takarmánykeverékek értékesítéséről, valamint az azt módosító, a Tanács 86/354/EGK, 90/44/EGK, 96/24/EK irányelve, és az Európai Parlament és a Tanács 2000/16/EK irányelve,

b) a Tanács 95/53/EK irányelve a takarmányok hivatalos ellenőrzésének szervezési alapelveiről,

c) a Tanács 95/69/EK irányelve a takarmányozási ágazatban működő létesítmények és forgalmazók engedélyezésének és nyilvántartásba vételének feltételeiről és az ezekkel kapcsolatos intézkedésekről, valamint a 70/524/EGK, a 74/63/EGK, a 79/373/EGK, és a 82/471/EGK irányelvek módosításáról,

d) a Tanács 1999/29/EK irányelve a takarmányban előforduló nemkívánatos anyagokról és termékekről.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

KÖZLEMÉNY

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó megjelentette

AZ ÉRTELMEZETT ALKOTMÁNY

című kötetet.

Dr. Holló András és dr. Balogh Zsolt szerkesztők az Alkotmány szerkezetét követve annak rendelkezéseihez csoportosították az Alkotmánybíróság legfontosabb megállapításait, az alkotmánybírói gyakorlat összefoglalásaként jegyzetekkel segítve az olvasó tájékozódását. A kötet az öt évvel ezelőtt ugyanilyen címmel megjelenő munka folytatása. A szerkesztők átdolgozták – tárgyköreit tekintve kibővítették – a korábban megjelent könyv anyagát, és erre (a precedens határozatokra) épülve mutatják be az immár tízéves ítélkezési gyakorlat keresztmetszetét.

Az Alkotmánybíróság közjogi helyzetéből adódóan döntései kihatnak valamennyi hatalmi ág tevékenységére, az ítéletek alapjaiban határozták meg a törvénykezés kereteit éppúgy, mint – a jogszabályok alkalmazásánál irányadó alkotmányos követelmény megállapításával – a bíróságok és más jogalkalmazó szervek munkáját. A kötet alapvető segítséget nyújt a gyakorlati és elméleti szakembereknek egyaránt, de hasznosan forgathatják a most megjelenő könyvet a gazdasági élet szereplői (pl. a piacgazdaság, a vállalkozáshoz való jog, illetve a tulajdoni kérdések kapcsán) éppúgy, mint a tudományos munkát folytató egyetemi oktatók, hallgatók vagy az önkormányzati működésben részt vevők. Természetesen segítséget nyújt a gyakorlat ismerete azoknak is, akik alkotmánybírói eljárást kívánnak indítványozni.

A B/5 formátumú kiadvány 760 oldal terjedelmű.

Ára: 4592 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 266-5099 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük

AZ ÉRTELMEZETT ALKOTMÁNY

című kiadványt ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

Az egyetlen hivatalos!

CD-JOGÁSZ®

A magyarországi jogalkotás hivatalos kiadójának elektronikus jogszabálygyűjteménye a 137/1998. (VIII. 18.) Korm. rendelet alapján

hivatalos és hiteles forrásként használható.

A havonta küldendő CD a hatályos jogszabályokon és azok korábbi szövegváltozatain kívül tartalmazza a Magyar Közlöny előző havi nyomdahű számait, a Bírósági Határozatokat, az Adó és Ellenőrzési Értesítőt, a KSH jelzőszámait, a Kereskedelmi Vámtarifajegyzéket, a Gyógyszerjegyzéket, a rendszeresen aktualizált Iratminta-tárat és még sok minden mást!

Megújulva az Interneten is:

havi 100 000 Ft értékhatárig minden CD-előfizető ingyenesen veheti igénybe a hatályos jogszabályok hőközi letöltésére alkalmas online-szolgáltatásunkat.

És ha még ez sem elég:

legyen az Öné egy vadonatúj notebook,

amelyet a 2001. december 31-ig jelentkező új előfizetőink között sorsolunk ki!
(a kép illusztráció)

Garancia

A CD-JOGÁSZ® mindenkor a Magyar Közlönyben hivatalosan közzétett, hatályos joganyagot, illetve azok korábbi szövegváltozatait tartalmazza. Erre garancia, hogy az adatbázis közvetlenül a Magyar Közlöny számítógépes nyomdai tőpálványának felhasználásával készül.

További információ:
06 (80) 200-723
www.mhk.hu

Megrendelőszelvény

Előfizetem a CD-JOGÁSZ® 1 / 5 / 10 / 25 / 100 munkahelyes változatát ..... példányban.

Előfizetés kezdete: ..... év ..... hónap.

Éves előfizetési díj: 48 000 / 64 000 / 80 000 / 96 000 / 128 000 Ft + áfa, rendszerbelépési díj 6000 Ft + áfa.

Új előfizetőként részt veszek a kiadó nyereményakciójában, amelynek szabályait elfogadom.*

Név, cím: .....

Ügyintéző, telefon: .....

Kézbesítési cím és név: .....

Dátum: ..... Cégszerű aláírás:

* A nyereményakció részletes szabályzata megtekinthető a kiadóban, vagy a www.mhk.hu oldalain olvasható.

Kérjük, hogy a szelvényt a Magyar Hivatalos Közlönykiadó **1394 Budapest 62, Pf. 361** postacímére, illetve a **266-8906-os** vagy a **266-5190-es** faxszámára küldje vissza. Megrendelését a cdjogasz@mhk.hu e-mail-címre is elküldheti. A megrendeléssel kapcsolatos további információért hívja az ingyenes **06 (80) 200-723** forródrót vonalat.

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2002. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel).

Azesetleges módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest 62. Pf. 357. Fax: 318-6668.)

A 2002. évi lapárak

Magyar Közlöny	56 784 Ft/év	Magyar Közigazgatás	5 376 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	10 752 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevele	2 688 Ft/év
Bányászati Közlöny	2 688 Ft/év	Oktatási Közlöny	13 776 Ft/év
Belügyi Közlöny	14 448 Ft/év	Önkormányzatok Közlönye	3 360 Ft/év
Cégek Közlönye	59 136 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	18 144 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	14 784 Ft/év	Pénzügyi Szemle	13 104 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	10 416 Ft/év	Statisztikai Közlöny	7 728 Ft/év
Határozatok Tára	13 104 Ft/év	Szociális és Munkavédelmi Közlöny	10 416 Ft/év
Házi Jogtanácsadó	2 688 Ft/év	Turisztikai Értesítő	6 720 Ft/év
Hírközlési Értesítő	3 696 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	4 032 Ft/év
Hivatalos Értesítő	8 400 Ft/év	Vízügyi Értesítő	7 392 Ft/év
Ifjúsági és Sport Értesítő	2 688 Ft/év	Élet és Tudomány	6 384 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	9 072 Ft/év	Ludové Noviny	1 680 Ft/év
Gazdasági és Foglalkoztatási Közlöny	13 776 Ft/év	Neue Zeitung	2 688 Ft/év
Környezetvédelmi Értesítő	8 064 Ft/év	Természet Világa	3 696 Ft/év
Közlekedési és Vízügyi Értesítő	13 776 Ft/év	Valóság	4 032 Ft/év
Kulturális Közlöny	11 088 Ft/év		
Külgazdasági Értesítő	11 424 Ft/év		

Az árak a 12%-os áfát is tartalmazzák.

A **Házi Jogtanácsadó** című lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címén:

Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. 1394 Bp. 62. Pf. 357 vagy faxon: 318-6668, vagy a www.mhk.hu/hj internetcímen található megrendelőlapon.

Telefon: 266-9290/234, 235 mellék.

Éves előfizetési díja 2688 Ft áfával.

A CD-JOGÁSZ hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteménye 2002. évi éves előfizetési díjai:

Önálló változat	48 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	64 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	112 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	80 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	128 000 Ft

Egyszeri belépési díj: 6000 Ft. (Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2001. évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

Hatályos jogszabályok online elérése: a 3 naponta frissített adatbázis az interneten keresztül érhető el a www.mhk.hu címen. További információ kérhető a 06 (80) 200-723-as zöldszámon.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Bártfai Béla, társelnöke: Nyéki József.

A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Korda Judit vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2001. évi éves előfizetési díj: 48 720 Ft. Egy példány ára: 140 Ft 16 oldal terjedelmig, utána + 8 oldalanként + 84 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

01.2192 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.